

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Mahrang für frielatt.

war in nardtriefifcher Spracht

100

3: D. Build's

navalo Sederor, Alter une Donaldegoverre

-01

and the same of th

Netr 8447, 1280

HARVARD COLLEGE LIBRARY

BOUGHT WITH INCOME
FROM THE BEQUEST OF
HENRY LILLIE PIERCE
OF BOSTON

pigitized by Google

Nahrung für Leselust in Nordfriefischer Sprache.

I. Der Beizhals oder der Silter Petritag.

Dritte Ausgabc.

II. Der glückliche Steuermann. Ein Enkel des Geizhalses.

Bweite Ausgabe.

III. Lieder,
und andere Kleinigkeiten,
zur schuldlosen gesellschaftlichen Unterhaltung.
Dritte Ausgabe.

von

3. 3. Sanfen,

vormals Seefahrer, später Küster u. Dannebrogsmann in Reitum auf Silt.

Westerland-Sylt. Drud von Fr. Rogberg. 1896.

Digitized by Google

Neth 8447.1280

Ut üt Tistler weet bi Emmen Sönning to haalin.

3. p. hanfen.

Borwort zur III. Auflage.

Von dem Gedanken befeelt, der Friesischen, namentlich der Sylter-Friesischen Sprache einen Dienst zu erweisen, aber auch um das Werk eines Sylters und den nationalen Festtag der Sylter, den Petritag, nicht in Vergessenheit gerathen zu lassen, haben wir uns, unterstützt von der Sylter Einwohnerschaft, entschlossen, eine neue dritte Auf-lage des vorliegenden Wertes herauszugeben.

Daffelbe entspricht in seiner inneren Form nach Inhalt genau ber zweiten, 1833 in Sonderburg gedruckten Auflage, nur haben wir neu hinzugefügt das Bildniß des Versassers, J. P. Hansen, sowie daszenige der Aufführenden des "Di Gidtshals, of di Söl'ring Pid'ersdei" in diesem Jahre und eine Scene aus dem IV. Aufzug. Außerdem haben wir die am Ende jeden Theiles angemerkten Fehler im Text berichtigt.

Indem wir für die Unterstützung, namentlich auch Herrn Lehrer H. Cordt-Rantum für die freundlichst übernommene Correktur des Werkes, herzlich danken, hoffen wir, daß es allen Denen, die sich dafür interessiren, eine willkommene Gabe sein möge!

Snft, im Berbft 1896.

Verlag des Hylter Intelligenzblattes. Fr. Robberg.

Vorbemerkungen über meine Rechtschreibung für die Mundarten der Nordfriesischen Sprache.

Durch Buchstaben und Zusammensetzungen berselben lernt das Auge sehen, was das Ohr hört.
Sind nun für das Auge so viele, aber auch nicht
mehrere Buchstaben vorhanden, als ersorderlich, um
jeden Laut einer Sprache zu unterscheiden: so kann
eine Rechtschreibung entstehen, welche das Recht in
sich hat, und, selbst von Schwachmatikern, in wenigen
Stunden ersernt werden kann.

Müssen wir Ungelehrte die deutsche Rechtschreibung zwar lassen, wie sie ist; so kann ich mich hier doch nicht enthalten, einige Mängel derselben zu beleuchten, ehe ich meine Rechtschreibung für die Nordfriesischen Mundarten dem selbstdenkenden Aublifo vorzulegen wage.

Ich mache bei ben Selbstlautern ben Anfang.

1) Das e soll oft wie a lauten, 3, B. Wer am Bermögen schwer ist, ber ist ein Herr, und ware er auch sonst ein Bar. Für das Ohr ist hier der Laut von a nicht nur in Bar, sondern auch in Wer, schwer, Herr und er. Richtiger ware also die Rechtschreibung, wenn auch das Auge a, statt e, vor sich fände.

2) Umgekehrt soll bas a oft lauten wie e, z. B.

Digitized by Google

Sey gesellig und gefällig, wende jedoch Mundund Hände immer zum ehrlichen Frieden. Das ä in gefällig und Hände lautet für das Ohr eben so, wie das geschärfte oder kurze e in gesellig und wende. Allein die Herren Sprachlehrer sagen: Richte dich nach der Abstammung; solglich soll das Auge auch hier eine andere Figur sehen, als das Ohr hört.

- 3) Den langen ober gebehnten Laut eines Selbstlauters will man bald durch bessen Verdoppelung,
 bald durch ben Hauchlaut h, bald aber auch gar
 nicht bezeichnet wissen, z. B. Jugend spare für die
 Jahre der grauen Haare. Groß ist das Loos
 und der Lohn des auf dem Thron sitzenden guten
 Fürsten. Wo das gedehnte i von Rechtswegen nicht
 ohne Dehnungszeichen zugelassen wird, da soll es
 bald durch e, bald durch h und bald durch zwei
 Dehnungszeichen bezeichnet werden, z. B. Glaubt
 ihr mir, wir haben hier manches zweibeinige
 Thier oder Vieh ohne Febern.
- 4) Der auf einen furzen oder geschärften Selbstlauter folgende Mitlauter foll balb zweimal, balb aber nur einmal stehen, z. B. Wann tann man an Gott mit Bergnügen benten?
- 5) Richt nur ber Selbstlauter E, sonbern auch ber Selbstl. A, hat in ben mir bekannten Sprachen einen tief- und einen flachgebehnten Laut, z. B. (Bänisch:) Man har hatte af hare haar. In

Man, Hatte und af hört man das geschärfte, in har und Hare das flachgebehnte und in: Haar das tiefgedehnte A. (Deutsch:) Mein Bater hat asiatische Baare. Einige Deutsche würden dem a in jedem Bort dieses Beispiels den tiefged., andere den flachged. Laut geben, und eine dritte Parthei würde in hat das tiefged., aber in Vater, Waare und vielleicht auch in asiatische das flachged. a hören lassen. Ber hier Recht habe, das sollten die Herren Rechtschreibungs-Lehrer uns Layen kund und zu wissen thun. (Silter:) Man gabe jens töögen en Baakaun!

6) Das n. welches bald wie i und bald wie ft lauten foll, hat boch jest von einigen Gelehrten aus beutschen Schriften feinen Abschied erhalten; mochten auch einige Mitlauter abgebankt werden! benn welche Schwierigkeiten und welchen Wirrmarr machen uns nicht die Zwei- und Drei-Gleichheiten einiger Mitlauter? Bald follen a und ch, balb c, f und 3, bald is und &, bald c und R, bald ch und R, bald c oder f oder a und f. bald s und f. bald ff und f für eine Silbe einen gleichen Laut bezeichnen, und boch foll es noch immer eine Berfündigung fenn, wenn nicht gerade ber Buchftabe gebraucht wird, ben ein orthographischer Mobeframer gebraucht wissen will. Balb foll von bem breieinigen Mitlauter f, v und pf nur f, balb nur v und bald nur pf ber rechte seyn, und so auch von k und q, von z und ks. Ber Luft hat, wolle sich felbst eine Menge Beifpiele für ben moberechten Gebrauch ber hier angeführten Mitlauter benten; ich gehe nun mit Berwersung ber Buchstaben

c, ch, ph, q, g, v, x, z und n zur Darstellung meiner Orthographie für die Mundarten der Nordfriesischen Sprache über, und schmeichle mir im Boraus mit der Hoffnung, daß einige Selbstdenker darin eine Rechtschreibung finden werden, welche das Recht so ziemlich in sich hat.

Richt zu wenig, nicht zu viel! Nach diesem Symbolum enthält mein vollständiges Alphabet:

- 1) Gebehnte Vokale, 9: Ee ee, & e, Aa aa, A a, Oo oo, Oö öö, Au uu, Aü üü, J'i ii;
 - 2) Gedehnte Diphtonge: a'u, e'u, e'i, aai, ooi, ööi, uui, üüi;
- 3) Geschärfte Vokale, 7: E e, A a, O o, Oe, ō, A u, Ae ü, 3 i;
- 4) Geschärste Diphtonge: ei, eu, ai, au, oi, öi, ui, üi, ua, uai, ej ober iä;
 - 5) Consonanten, 15: S h, K k, F f, L f, M m, A n, K r, S s, I h, F p, I w, F t, D d, G g, I (heißt jee.)

Digitized by Google

Rotanden und Beispiele:

1) in Betreff der Botale:

In der ersten Ausgabe meines Geizhalses hatte ich die Dan. Figuren & æ für das flachged. A a und die Deutsch. Fig. Ae a für das flachged. E e gewählt; jest scheinen mir aber, statt & æ, besser A. a., und statt Ae a, besser E e gewählt zu sehn; denn die Laute aa, a., a sind eben so von einander unterschieden, wie die Laute ee, e, e; und derselbe Unterschied gehört denn auch für das Auge Statt zu sinden.

Borstehendem Alphabet zusolge, schreibe ich also: a. Dänisch:) Man har Hatte af Hare Haar, Som skal vere meeget goode. b. Plattdeutsch:) Dat ward, um regt too liarren, jaa wol nig seel swer siin. c. Silter:) Dit Warel's Let geid' arp en dial! Em kerndt arem Lidden, diar nü knap en Berd haa, en jen Tid ön Welstandt sect, en gurdt Heren wiär.

Von ben gebehnten Figuren Aa, Ee, J'i, Do, Dö, Un, Uff und aa, ee, ii, oo, öö, un, fist bente man sich die eine als Vokal und die andere als Dehnungszeichen, d. h. man bente sich den zwei Figuren nur einen einzigen, aber gedehnten Laut beigelegt. (Mir scheint es gut zu sehn, wenn dem a, b, c Schüler schon bedeutet würde, wie a e i o n ö st nicht 7, sondern 16 Vokale wären.)

Mit Ausnahme der flachgeb. a. und e., wird nun

ber Bokal für jede Silbe, die einen gedehnten Laut erfordert, verdoppelt, und bleibt einsach, wenn eine Silbe geschärft lauten soll, z. B. a. Plattbeutsch:) Fiif, sös, sööwen, agt un neegen maaken tohoop een un dreefirtel Stiig uut. b. Silter:) Aa hiir eed'er üüs Moodter höör Uurden! Wat wedt dü dömung sok Lid? c. Wyk auf Föhr:) Aa hiir eewter üüs Mem her Uürde: Wat we'l dö düne mank sok Köölk?

So wie also die Laute der gedehnten und die der geschärften Bokale beim richtigen Lesen dieser Beispiele gehört werden, grade so kann es auch nur recht sehn, sie zu nennen, wenn man diese Beispiele buchstadiren will, oder wenn die 16 Bokale aa, a, a, ec, e, e, ii, i, oo, o, uu, u, öö, ö, üü, ü, nicht in Berbindung mit Consonanten stehen.

Für Deuische Hand- und Druckschriften haben ber große Selbstl. J. und ber große Mitl. J. eine ganz gleiche Figur. Diese Gleichheit können wir Nordsfriesen für den Mitl. und den geschärften Selbstl. auch gerne beibehalten. Soll es aber der gedehnte Selbstl, sehn: so können Fälle vorkommen, in denen das Auge eines Unterscheidungszeichens bedarf, z. B. Jit smatt dit J'it mi, d. h. Noch schmedt das Essen mir. In Jit haben wir den Mitl. und in J'it den ged. Bokal; darum geben wir dem großen deutschen ged. Bokal J'i eine Bezeichnung. Gesfrorenes Wasser nennt der Dane J'is, und viele

Digitized by Google

Mannspersonen heißen Jis; dieses Jis ersorbert ben Mitl. und jenes den ged. Selbstlauter.

2) in Betreff ber Diphtonge:

Wer nun die Laute der 16 Botale alle weiß, und sich bei jeder Silbe, die ihm aus der Feder fließen soll, ganz nach der Aussprache richten will, der wird in hinsicht der Diphtonge auch selten sehlen können.

Für Deutsche und Dan. Zungen sind nur bie Laute ber Diphtonge na, nat und ej ober at etwas schwieriger auszusprechen.

Einige ber schwierigsten Fälle des Rechtschreibens werden in folgenden Beispielen vorkommen: a) En Rualguard pleid' em et üp Bualkem tö haaen. b) Diär wiär jens en ruadooget Heks, jü küd' spuai ön Böbter. c) Di Skruad'er maaked Kluad'er. Hi brükbt en Sjerren, man niin Siärren, d. h. Der Schneiber macht Kleiber. Er braucht eine Scheere, aber keinen Butterkarn. d.) Too en Koo seggen wii: Kois', Kois'! too en Swiin: Jüis', Jüis'! too en Kat: Muis', Muis'! e.) Di Kat segt Mjau, un fangt Müüis. f.) De Eir hebben wil, de eir sit selw un Andre.

Es möchte im Grunde wol einerlei febn, ob die Figuren für diesen letten Diphtong Ej, ej ober J'a, ia sind. In der ersten Ausgabe meines Geizhalses habe ich Ej, ej für die richtigsten gehalten. Ein paar wichtige Beobachter wollten aber nachher wissen, daß

Digitized by Google

J'a ia richtiger ware. Da ich aber auch wichtige Beobachter auf meiner Seite habe: so mögen bie Figuren Si, ei für das, was im vorliegenden Buche zum 2ten Mal gedruckt erscheint, beibehalten werden, und für das Uebrige dieses Buches mögen die Fisguren J'a, ia den Borzug haben.

3) In Betreff ber Consonanten:

Wenn wir für jede Silbe, die nach der Aussprache einen gebehnten Laut erfordert, ein Dehnungszeichen haben: fo ift es eine Selbstfolge, bag wir für teine Silbe, die einen gefchärften Laut verlangt, ein Schärfungszeichen burch Berdopplung bes auf ben Botal folgenden Consonanten bedürfen. Nein, welcher Nordfriese für die Rechtschreibung seiner Sprache bas Symbolum: Nicht zu wenig, aber auch nicht zu viel, beherzigt, ber wird weber in einfilbigen Wörtern, noch am Enbe eines mehrfilbigen Wortes einen Mitlauter verboppeln; sondern nur in dem lettern unmittelbar nach einem geschärften Selbstlauter: jedoch auch ba nicht öfter, als wenn eine Silbentrennung zwischen ber Berdopplung Statt findet, Die zugleich mehr ber Aussprache gemäß, als berfelben zuwider ift.

Das lange f habe ich aus zwei Ursachen verworfen: a) weil sonst diejenigen Leser, welche nur wenig von der Sprache verstehen, f und sihrer großen Aehnlichkeit wegen, ost mit einander verwechseln würden; b) weil ich nicht einsehe, warum bie zwei Figuren S und s für biesen Mitlauter nicht eben so gut hinlänglich sehn sollten, als nur zwei Figuren für jeden andern Mitlauter.

4) in Betreff ber Biegungen ober Umlaute ber Confonanten:

Diese kommen in ben mir bekannten Sprachen häufig vor: jedoch immer nach dem Bokal, in keiner Silbe vor demselben.

Folgt in einem Worte ber Mitl. f unmittelbar auf einen andern Mitl.: so ist dieser andere Mitl. durchgängig einer Biegung unterworsen, und solgt de goder k unmittelbar auf n: so behält dieser, nemlich n, selten ben reinen alphabetischen Laut, z. B. a) Wer sich verständig lenken läßt (lesdt) jung und munter (mundter) ist, der kömmt (köndt) in der West (Weldt) fort (fordt). d) Ein berühmter (rüümdter) Hel'd erweckt (west) Neid, und bleißt (bleibbt) sesten (seldten) lange so gewürdigt, als er es verdient (biindt).

Jeber aufmerksame Leser wird finden, daß bie hier größer gedruckten Buchstaben ihren reinen alphabetischen Laut nicht behalten können, wenn man nicht lispeln will.

Die Biegungen, welche an n burch bas unmittels bar folgende b, g ober ft gleichsam erzeugt werben, lassen wir auch in Schriften Nordfriesischer Munds arten unbezeichnet, benn b, g ober ft giebt zugleich bas Beichen an.

Die Biegungen, welche b—f—g—t—l—m—n—p—r——— w gemeiniglich annehmen, wenn nach ber Deutschen Rechtschreibung, der Mitl. t unmittelbar folgen soll, fallen weg, wenn dt, statt t gesetht wird.

— Siehe die eingeklammerten Wörter der beiden letten Beispiele. [Dieses hatte ich noch nicht beobachtet, da ich meinen Geizhals das erste Mal drucken ließ.]

Auch setzen wir richtiger dt, statt t, so oft t nach einem Bokal ober Diphtong eine Biegung verlangt.

Die Mitl. d, f,n und s erfordern aber noch sonst häufig eine ähnliche Biegung, und zwar am Ende einer Silbe. Wo dieß der Fall ist, da setzen wir:

Diese vier bezeichneten Buchstaben und das zussammengesetzte de kommen z. B. in folgenden Sätzen ber Silter Sprache vor:

a) Wat undt wun'nerk ön di Warel'! Wan welbt wed'er beedter und'! b) Som Söl'ring haa jit Friiswat ual' Gul' en Sölwer, ik wil' uk hol' en lidtet haa. Jaa ik grow hol' en gurdt Hol, wank diärme wat fin' küd'; man hat wiär wes'ser, datk nöndt fuan', üs Dörd en Sön' en Stiin. c) Wat Jen Jen' heed', dit pleid' uk tau Jen'nen tö haaen. d) Mun' di Sen uk Sen' dö kjen? e) Wat est, diär lidtet bringdt, en fuul skjunkt? f) Som Lidden

sen wat olbti groodts. g) Min Faad'er en Moodter wiär iäl'ler, üs ik en min Bröd'er. h) Böbter es fabter en legdter, üs Weedter.

i) Som Lidden Ben, üt lüdter Ofgönst, albtet bister; man bit helpbt jam nöndt.

Viele Abverbien, die sich im Positiv auf t endigen, verlangen im Comparativ dt, 3. B. aaft, aafdter,

- egt, egdter, Blegt, Blegdter, legt, legdter,
- leigt, leigbter, leet, leebter, net, nebter,
- swet, swedter, wit, widter, wiit, wiidter,
- rogt, rogdter, slogt, slogdter, 2c. 2c.

Viele verlangen aber auch im Positiv, wie im Comparativ, df. 3. B. lidt, gurdt, suurdt, rundt, kandtig, 2c. 2c.

Das bezeichnete d' erforbert immer einen Mittellaut zwischen d und r.

Seit einigen Jahren läßt man hier in Reitum am Ende vieler Silben das reine r, statt früher das reine d hören, z. B. Som Lirren haa suul gur Reeren, statt früher: Som Lidden haa suul gud Reeden. Diese Abweichung von der alten Silter Sprache und die, daß Eltern jett: min Oreng en min Faamen [mein Knabe und mein Mägdchen] sagen, statt früher: min Seen en min Daagdter [mein Sohn und meine Tochter] hätten nicht Statt sinden sollen. Ich bin für dieses Buch beim Alten geblieben.

5) Wegen Trennung zweier Silben.

Der Mitl. f fommt nur als Anfangs=Buchftabe in einer Gilbe vor, auch find b, sk, sl, sm, sn, sv. sw, gemeiniglich Aufangs-Buchftaben; dt, ng, nk hingegen End=Buchftaben. Wenn bas geschärfte e in einem Worte unmittelbar auf einen andern fleinen Gelbftl. folgt, g. B. auf aa, a', a, ii, i, oo 2c. ober auf einen Diphtong: fo ift e Anfangs= Buchstabe zur folgenden Silbe. Alle übrigen Selbstl., bie in einem Worte unmittelbar auf einander folgen, und also feinen Mitl. zwischen fich haben, gehören auch zu Einer Silbe, z. B. aa, ee, ii 2c., ai, aai, ei, oi, ooi 2c., au, na, nai; in einzelnen entgegen= gefetten Fällen feten wir [=] Trennungs - Beichen. Bo zwei Mitl. Gines Namens bei einander fteben, ba gehört immer der erfte gur vorhergebenden, und ber zweite zur folgenden Gilbe. Die Gilben Bi, gi, to nehmen felten mehrere Buchftaben zu fich. Ein Mitl. zwischen zwei Selbitl, gehört gemeiniglich gur folgenden Silbe, wenn ber voraustchende Selbftl. gedehnt ift.

Versuch einer Rechtsertigung des Generaltitels.

Die Worte: "Nahrung für Lejeluft," sagen nichts weiter, als daß es auch hier für Liebhaber bes Lesens etwas zu lesen gebe. Diese Worte werden also keiner Rechtsertigung bedürfen.

Aber über die Worte "in Nordfriesischer

Sprache" — ich sage nicht: in ber Norbfr. Spr., glaube ich bem geehrten Publito ben Versuch einer Rechtsertigung, wie nun folgt, schuldig zu seyn.

Die alte Norbfr. Sprache wird sich freilich nirgends mehr rein und lauter erhalten haben; indessen halten wir Silter es dafür, daß unsere Sprache weniger Abweichung von der alten Nordsr. Sprache gelitten habe, als jede andere Mundart derselben, und wir folgern unser Dafürhalten aus folgenden Beachtungen.

- a) Bon allen Mundarten der gedachten alten Sprache find die Silter und Helgoländer einander am ähnlichsten geblieben.
- b) Vor der großen Ueberschwemmung, wovon alte Chronika melben, gränzten alle Nordfr. Inseln, wozu auch Helgoland gehört, gunz nahe an einander und mithin an das Nordfr. seste Land. Damals wird also die Sprache in ganz Nordsriesland sich beinahe gleich gewesen seyn.
- c) Da aber nachher die Inseln kleiner wurden, und also weiter aus einander kamen: so wurde Helgoland und Silt mehr isolirt von dem festen Lande, als die übrigen Inseln. Diese werden denn auch, so wie das Nordfriesische des festen Landes, durch frühere und mehrere Einwanderungen von Bölkern mit andern Sprachen, srüher und mehr aus andern Sprachen angenommen haben, als Silt und Helgoland.
 - d) Der sogenannte Dual b. h. zwei Bersonen

Digitized by 2*Oogle

burch ein anderes Fürwort angeredet, als drei und mehrere Personen — aus der alten Nordir. Sprache, hat sich völliger auf Silt erhalten, als auf Föhr und in den Gegenden des sesten Landes, wo Nordst. Mundarten gesprochen werden. Doch damit die Föhringer, Wiedingharder 2c. diese meine Aussage beurtheilen können, ob sie richtig oder falsch ist: so will ich die Singulars, Duale und Plurals mehrerer Fürwörter hier ausstellen:

Sing., Nom. if — bü — hi, jü, hat.

— G. D. A. mi — di — höm, höör, höm.

Dual, Nom. wat — at — jat,

— G. D. A. unt — junt — jam.

Plural, Nom. wii — i — ja,

— G. D. A. üüs — juu — jam.

Beispiele:

- 1) Wat wel unt bi önnem, b. h. Wir beiben wollen uns beiner annehmen.
- 2) At mut mi help, b. h. Ihr beiben mußt mir helfen.
- 3) Bü wel üüs tö Juu hual', b. h. Bir (3 oder Mehrere) wollen uns zu Ihnen oder Euch, (1, 3 oder Mehrere, aber nicht 2) halten.
- 4) Jat sörgi fuar höm en höör, b. h. Die beiben forgen für ihn und fie.
- 5) Ja stel me junt lewwi, b. h. Sie (3 ober 2c.) sollen mit euch beiben leben.
- 6) I haa Juu on nondt to fiiren, d. h. Ihr habt

Euch ober Sie haben Sich (1, 3 ober Mehrere) an nichts zu tehren.

Durch diese Beispiele wird zugleich bewiesen, daß die Genitive, Dat. und Accus. gleich sind.

- Dual) Wat wel junt eb'er wat bö, b. h. Wir beibe wollen ench beiben etwas geben.
- Plural) Wü wel ju u ark wat bö, b. h. Wir wollen euch je ber ober je be (1, 3 ober 2c.) etwas geben.
 - Dual) Web'er Faamen es beilker? b. h. Welches ber beiben Mädchen ist schöner?
- Plural) Welt es bi beiltst? d. h. Welche (von 3 ober 2c.) ist die schönste? —

Di Gidtshals,

of

di Söl'ring Bid'ersdei.

Dit tre'd Mol on Druf inven.

Di gurbt Söl'ring Pib'ersbei maateb wüllem Fuulerlei.

Schukworte

für bie

erfte Ausgabe biefer Comobie, nebst Randgloffen von meinem Schwager Chriftoffer.

Dier, meine geehrten Miteinwohner auf biefer Infel - fragt nun fo balb nicht mehr om wat Niis - hier giebt es zum erftenmal ein gebrucktes Befen, welches bloß für ben Silter Boben paßt. 1) Diefes Wefen mag nun gefallen ober nicht; fo fagt man ja: "bat es no jenmol tjemmen," und muß also auch, so gut ihm ber Schnabel gewachsen ift, feine Rolle mitmachen. 2) Dag es mir weber Chre noch Brod ins Haus bringen wird, und freilich auch von feiner Seite betrachtet als etwas Großes fich zeigen tann, bas habe ich längst eingeschen 8) Indessen ift es nach meiner Ueberzeugung boch fo ge= rathen, bat if mi et fuarnem, hier auvörderft mit einer Reihe friechender Budlinge aufzuwarten. 4) Rein, ich barf fagen: Dein Gewiffen beißt mich nicht! Bas ich geschrieben habe, bas habe ich zur Lehre und Warnung ge-

- 1) Wat webt Dü nü fan Manning en Bremszfo!
- 2) Heedt en Snaabel, da est dag nog di Areel-Snaabel.
- 3) Dit wek er wes Muarren iinse.
- 4) Dejr wilk bi bag tö reed; weest: "Will ich hindurch, ich muß mich bükken."

5) Ja, man dit liiw di Mensten.

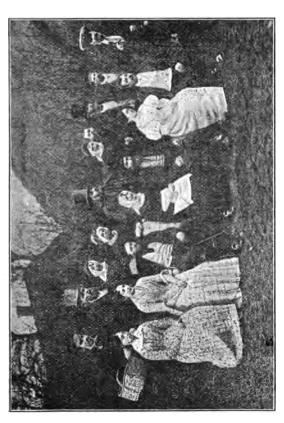
- 6) Haa bejr man niin Sörrig suar.
- 7) Ja dit wejr frii wat Ued'ers.
- 8) Wandt bag ef üb'ers uud' kjen.
- 9) Da heest en tsark Gloow Swaager.

schrieben; sogar die schändlichen Flüche bes Welhelm Sörrens en di enkelt grööwer Slags Uurder des Sohnes von meinem Geizhalse mitgerechnet. 5)

Mögen also die hier vorkommenben fammtlichen Auftritte, ihrer Beftimmung nach, ein Spiegel fenn, worin meine werthen Lefer und Leferinnen bas Reine, was fie an sich haben, gewahr werden, 6) und bann auch rein zu behalten fuchen; bagegen bas Unreine und bas Lächerliche et sa fuul üp Uedbern hendüübi, als sich bemühen, ihr eignes 3ch davon zu reinigen: 7) fo will ich gern auf allen zeitlichen Bewinn für biefe Urbeit Bergicht thun, 8) und mir mit ber hoffnung ichmeicheln, bag ber, ber bas geringste Gute nicht unbelohnet läßt, auch einft mir für biefe Comodie ein Scharflein fan bi beebter Slag werde zu Theil werden lassen. 9)

Besterland auf Silt, ben 24. Jan. 1809.

3. 3. Sanfen.

Die Darfteller des "Di Gibishals of di Sal'ring Pib'ersdei" im Jahre 1896.

Di jest A. ptog.

Fan en J'irön'nerm Klot huallew 9 tö — — Klot 11.

Den bes Arptog tum fuar:

- 1. Pid'er Madtsen, en rit Buur, en en ual' Gidtshals.
- 2. Gon'nel, Bib'ers Buf, en gubaarbig Menst.
- 3. Korneelis, jaar Seen, en Grappenmaater.
- 4. Ellen, jaar Daagdter, en jung Faamen üt bi boowerst Sguum-Laad.
- 5. Jens guk, me sin Rorrew.
- 6. Girkel' Senken, en Buf bejr sallem hungerbt, om höbr Jungen to Forswen'bung to helpen.
- 7. Kristjan Moggels, en jung Dre'ng, bejr temmelt niegirrig es.
- 8. En fidt Dreing, me en Bib'ersbei-Breem.
- 9. En lidt Dreng, me en Rupper-Breem.

Di jest Arptreeb.

1. Bib'er Mabtsen en Gon'nel.

Son'nel nemdt Kniiwer en Teekoppen fan Staal.

Bib'er kumdt uan fan Kööken, en seid': En Jöl' ön Raglaun üs en Biifen, en trii Steffen Meet emst önwut; dit geid' jir man: Hur so wüt ap? Hur so wüt ap?

- G. Naaneemin'nen Faad'er, ombt man ap en of tö foen, dit heed' nimmer min Aurslag wessen, sa heedt et. Dü skedt man albtit wat üp mi iö sigin haa, sa skedt; da es dit oldtifuul, en da es dat oldtifuul. Sagt. Wat haa di Wüffendt dag gud, dejr jaar Maan'er et aldtet Ittüüs haa tördt; danen kjen dag sallew Reed en Aurslag maaki, sa kjens, en tördt et gidüürigan tö dit Groldtin hiir, sa tördts ek. *)
- P. Mood'er sii man nöndt öntöögen. Hed if et spaarsaamer Naatüür en beedter Fuarsörrig üs Dü, da hed wü al nogwed'er Hingster of Kin muar beb, en nogwed'er Lön' of Gud muar beseeten.
 - S. Heil heil nu matst ut me di gurdt Maat; Sagt. dit es lung et di Kuuren-Maat, sa cst et.

^{*)} Diese jonderbare Berftärkungsart der Aussagen wird früher allgemein auf Silt gewesen febn.

- P. Naan et me di gurdt Maat. Hat wejr ön bes Tid et oldtifuul, dat em art Saagsling, dejr em iinböörd, fuar höm sallew ön en Popiirt'i leid, da maaket em wat muar Omtaagt, jer er wed'er üt dön waad'; for sa üst nü ön di Warel' ud', da kien em et to gud üp dit lew Jil' hual'.
- G. It bring Di nondt tonondt Raab'er, bit tjenst et sii, sa tjenst et. Anapheid es gub en ut nöbbig, jaa cst sa, bit weet if ut nog bat et cs: man sa me dit Bil'to wöölkin, bit weir bag wat riffelt, sa weirt. Uns Faab'er seeliger seid sa aaft to uus: "Jungen, wiis reedig en noggen, man et farig, sa wiis et," seid er; "bo me en riin Gimeeten juu beist on bi Barrel'," Beib er, "man bo lewwer jun sallem totordt us en üb'er; en fnaral nem nargen nondt, wat juu et bi tumbt," Beid er; "fuar em feib' bit Barrel's. Bud et me. man em störreft, sa be'b' em et," seid er. Pid'er steld höm ön, üüs dat dit Snak höm rogt to Hardt geid', en bigendt di Hun'nen tö fual'ligin. "Di miisten, bejr sa einbaatig en farig Ben," Beib er (jaa hat tumbt mi fuar, us battet jit ut Bin ein Dud' hiir) "bainen haa er, wandt wat waared, et fuul fan, üb'ers Baat en Niit fan üb'er Libben, sa haas et," seib er, "en fos jam al jest wat tohop ftraapet," Beib er, "ba es er bag niin Seegen bi, sa es er et, en ba geibt jam üpleest, alfüs wan en Ben bi Ejs ütwarpt, of alfüs bi Rat, beir ...

Pib'er haldt höör di Hun' fuar Müd', en seid': Aa stop, stop, stop, Wood'er! stel man fan di Kat! It sen al fan di Uetlegging en fan dit Sjättwarpen sa röörd uud'en, dat, kum er jit muar Gliknissen tö, da senk bang, dat alles bigendt fuar mi trin'om tö saapen. Hi steld höm ön, üs dat er ön diip Taagten staandt. Wat haa it dag forkird wessen! Hur sen it sa uud'en? En wat heed' juu Faad'er en wis Man wessen! Sagt. It meend aldtet, dat höm di Starkheid üt Hals ha'remdt, wan er Desjaaring fan Malleenens ka'm, en da heed' dit di Wisheid wessen. Gurdtom. Hur mun' di nii Tau-Skeps-Böös es?

- G. Wat webt bejr me?
- P. Dejr wel it al min Jil' ön dö, en da junt en Ellen fuar di Uetlaagen reed let. Wü wel en man set üp Baantsjen', da est neist bi Hun', wan er wat wijs stel.
- G. dejr nog weet, dat alles Skemp es. Aa lukti dag! Mun' er da Wejreneed'er ut niin Weedter muar üp Westersid es? Naan, Faad'er, di Bikiisring es oldti gurdt, sa gudskeks heest ek nööd'ig tö wiisen, sa heest ek; wan din Groldtin en Karigheid man en lid'tet ofnem maat.
- B. Jaa, Mood'er, jaa sa est beist. Ellen jü weet fuul beedter, hurdt eed'er di Moodi, en Dü, hurdt me en rogt Giweeten önwend uud' kjen. Sjogst Dü, wan Corneelis nü aur tü Hamborg

B Google

fardt, da dö at höm Jil' me, dat hi üüs en Tent Brün-Sotter, en en Tenk Roffibuannen = = =

- G. Of en Tent Bingst-Buaunen.
- P. En en Tent Risgrat, en en Tent Plummen.
- G. Jaa wes, al bi Tentfollen.
- P. En en Rolli Nettelbok, en en Rolli Kaamerbok, en sa wat fan ark Slag tüs stjüürd. En wan bit da forbrükt es, da let wii muar bring.
 - G. Jaa bit es niin Bun'ner.
- P. It hööpi, sa stel wü me dit Sil' nog Jaarlung üt kum.
- G. Aa meenst bag! Sagt. Man nü' wel if Di baalkenst üp üd'er Uurden bring, sa welk.
- B. En da en üb'er Jaar forkoopi wii di Kreidter, en se't bit Lon' on Puan'.
- G. Jaa Faad'er, al wat Di man tinkt. Jü nemdt en ual' Sköttel ön Hun', üs dats dejr me fuurdt gung wel, en seid' sagt: Wan wü nü dag sa bigen wel tö lewwin, da es dit ual' Fat üüs ük ek lenger mans nog, sa est ek. Let et üt Hun' faal, en seid' gurdtem: Uuha dag, wat kam ik dejr tö!
- P. Sisool tjül tjül tjül Dejr liid' dit nü al wed'er. Dü best dag nöndt muar birruud.
- G. If füdt et help Faad'er, want ut üpsteid störrew stul', sa füdt et!
- P. Wat ek help, wat ek help! Dejr est da wel me!

G. I meend, Du wejrst nu et lenger sa, Faab'er. Jat nom biid'on di Stokkon a'p.

Pib'er passed töhop, en seid': En ba seist nog, Dü bringst mi nöndt tönöndt! Dit wejr forleeden Jaar en Pot, bejr mi trii Saagsling kostet hed, en nü wed'er dit Fad, tjü! tjü! tjü — sajen fok ön des Tid wel knap fuar en Dööbten wed'er.

- G. Aa Faab'er, bet Fat heeb' Di dag jaa nöndt tostet, sa heedt et. Hat es jaa jit dit ual' spletten Fat, bejr jens ön'ner en Dit fuanst.
- P. Soo, da heedt niin Nuad, wandt man nöndt fostet heeb', sa snaffe alli Tönöndtbringers.
- G. sagt. Wat fing it höm bejr bal' tö wat üb'er Snat braagt!
- P. Gung nü da üt ön'ner en Dit, en fin' jen wed'er. Hi liid' di Stekken üp Staal, en passed wed'er tö hop: tjü! tjü! tjü! en dit jit ön sa manning Steffen, dat et uf ef wed'er töhop sii kjen.
- G. sagt. Hert et ut bag jit man hiil bliiw letten, nu be'd er bes hiili Pid'ersbei bag nondt, üb'ers kiimed en kemmerdt aur bit Fat, sa be'd er ck.
- P. Wat prödtest Dü nü fuar Di sallew, om dat it et sa fnap hiir tjen, da bistempest mi jit wel tö, Dü Tönöndtbringer? Wank rogt dör, da = -
- G. Naan, Faad'er, it kiiwi üp mi sallew, bat it dit Fat sa klakluas faal let. Hat de'd' mi sa liid', dat min hiili Leewendt sjillewd, sa de'dt.

Di bejrrem Domken Fredden Man ön We'sterlön' skel sa te'nger wat dö kjen; mun' hit ek wed'er hill maaki küd', wan wüt höm jens hen braagt.

B. Hee! — en lii bejr da ut Jil' üt fuar, — man Jil' üt! man Jil' üt! Heidirlei! Faab'er heed' muar! — Man it wel juu muar! Mejrren est Pib'ersdei, da te'nt i ut wel art wed'er en Saagsling Kut tö haaen, alt üs forleeden Jaar? Ja i stel Kut fo. Hi smet di Stekken fandt Fat heneed'er höör, en seid'; Koopi bejr nü Pid'ersbei-Kut fuar.

Son'n el grept dejl eed'er höör Biin, seid': Dit es beilf fan Di bön, sa est. en geid' fuurdt.

2. Pid'er Madtsen allining.

Mun't höör ut wat hard aur Biin raatet, jü bigent sa tö hintin? Hees' nü en siir Biin fingen, en it stul' Meister brüt; da wejrk jit slimmer beet. Di Lidden ja dö et fuul fuar en Debbeldt-Stelling, dit haa it aur trii Jaar tö weeten fingen, — jaa want jit te'nt om di aagt Mark fif Stelling, bejr sa weg maast, en dit man fuar en Jerrem Breek; da kjent sa wii uud', datt et weet, hurk hen skel. — Aa it sen ut wat olti arplaapen. Want mi rogt bite'nt, da küd't dag jit jer slegdter üs beedter Wif raaked hed. Hat wil' eelendig fuar mi ütse, skuldt me jen fan min Neibers bütti: Di Miisten

ja haa Naalen Ejset Faamnen nommen, en da jit Softennen raalet, dejr art Dei en paar Mol dit bejr Bankterots Roffi Droonk haa mut, wans wat töög skek, en da sens likkert nöndt werdt. Di arem Maan er kjen knap sa kuul fortiini, üs di Büffen ön Roffi forslun'si; en büttendit sen er al Fuulen, dejr di Maan'er öndt Branwiin drinken ut nöndt tö iif. It weet ek, hur sok Lidden tö Jen' kum.

Man wat mun' dit bidüübed, jir laap Mejrlung sa manning fuarbi, sommen me en Korrew, sommen me en Boddel en sommen me en Korrew, sommen me en Boddel en sommen me en paar Doffer ön Hun', en dit art ön sin Sennendeis Habitt? Hat es dag jest mejren Pid'ersdei. — Mun' fillegt jen Raasdei nü et lenger nog es, of mun' di Lidden al delling tö en Fuarspoot laap? — Di fuarflukti Pid'ersdei! — Hei! dejr kumdt huallew Raandtem al! *) Aa i arem Lidden! ja i maat mejren ut oldtileet kum me juu trit Saagsling. — Dit es dag rogt en Bankerots Dei. Man it skel nü beedter Knet üp di Pung hual', üs forleeden Jaar; da smeet it ut trerhalwen Skeling weg fuar Pid'ersbei Kuk, en da jit en Boddel Branwiin forbütten.

^{*)} Raandtem (beutsch Kantum) ist der Rame des armuthvollsten Dorfes auf Silt, etwa eine Meile im Südwest von dem Hauptdorfe Keitum, woselbst unser Geizhals wohnte, und damaliger Zeit am Petritage die Mehrheit aus den andern Dörsern zur Belustigung hinströmte.

- 3. En Dreing, kumdt uan me en Seetel, en blewdt stel bi Pööster stuun'en.
 - B. Wat wedt bu?
 - Di Dreing. If her jir en Breem to jun.
- P. En Breew to mi! Wat es dit fuar en Breem? En Tingwal?

Di Dreng de'd höm dit Breew.

Bib'er set sin Brel üp Nöös, en last:

Heute ift es Peterstag, ba man Beter binben mag.

Hi smet höm dit Seetel wed'er tö, dat di Brel offaldt, en seid: Bat! hollen stjüürd di me sot Narren Kraam ombi tö laapen? Alstuns' üt me di, of ik wel di Pid'ersdei-Kuk san en Stok dö. Haak nü min Daag!

Di Dreng geid' weg.

B. Sot Jungen! jam es ut al wis maatet, bat et belling Pid'ersbei es; en woot et aldtimaal Giskpenster sen, bejr jir Mejrlung forbi laap, da es hiil Söl' dössig. Dag, wed'ers en Dei jer of en Dei leedter alles tönöndt braagt fo, dit kundt ut aurjen üt. — Dejr kums vö biid' fan Westen en fan Uasten: Laap, laap i Narren, dat i et to leet kum! — Wat dag en sündige Welt! — Man dejr geid' Naners Hansen ut forbi; hom haat aldtet fuar en wis Man höl'len! Mun' hi ut nü get uud' ön sin ual' Daagen? Dit wil't dag knap liiwd her. — Let mi se, sa fuul kjen it dag et mes haa;

Sennendei her wu Eirten to Den'nerdaurd; Monnen. bei — wat her wu Monnendei? — ja, Monnendei her wü Kual, en jüster Walling. Hat es Wins'bei en blewdt Wins'bei belling. Bur mun' bit Allemnat es? — Ja bejr. It wel ut en üb'er Jaar niin Nar wiis, en lii bejr trii Stelling üt fuar. Hi bleeded öndt Allemnak. Janniwaari, Kebriwaari, Febriwaari, Sennendei, Monnendei, Tiisdei, Wins'bei, Türsbei di tauentwuntigst Betri Stulf, nö, beir haa wüt; entwed'er ljugdt bit Allemnat, of it haa ut en hiil Getmeel aurslöppen. Hi told üp Fingern: Sennendei Rual, Monnendei Eirten en juster Balling; naan, Sennenbei Girten, Monnendei Rual en juster Balling; hat fumbt bag aurjen ut. Hi smet di Stekken fandt Fat fuurdt, en rept: Mood'er! -- Mood'cr! Gon'nel kumdt uan.

^{4.} Bider Mabtsen en Goninel.

G. Wat stal' it?

P. Wed'er sen if bossig, of weet al Sol'ring nondt?

G. Wii Gotbiwaarien! hu ba?

P. Wat Dei est belling?

G. I meen fan Türsbei. Hat es jaa belling Bid'ersbei.

P. Wat Pib'ersbei! Hur kjendt Türsbei wiis? Eet wu ek en Sennendei Sjerten to Den'nerbaurd?

G. Jaal Hurom fraagest bejr eeb'er?

- B. Nö, eet wu et en Monnenbei Rual?
- G. Jaa dör wü sa.
- P. En jüster Balling?
- G. Wii jaa, Du luffest jaa jit sallew eeb'er, hur fuul Grat batk ön Krog bor, sa borst.
- P. Nö, reekeni dit da jens eeb'er: Sennendei Sirten, Monnendei Kual en Tiisdei Walling; hur es di Wins'bei da blewen?
- S. Min'nen, dit weet if da ek. Da mut et jit man Wins'bei wijs, sa mut et. — Naan, hat es dag Türsdei; en Monnendei kööket ik Kual, en en Tijsdei fing wü a pwa remdt Kual, sa est.
- B. En Tiisdei a pwarremdt Kual! nö, soo! soo! soo! if taagt et om dia pwarremdt Kual. Ja da est hoog Tid. Laap, laap i Narren! Sörren standt al bi di Kuttest tö sjilwin me Krüt en Boddel ön Hun'.
- G. Bii, wat fuar trii Blanken sen bit bag, bejr bejr fuarbi kum? jen heed' en Fijool ön'ner Ferrem.
- P. It mei er et leinger eed'er lufti! Korncelis en Ellen stel belling et but Düür.
- G. Aa, Faab'er, Korneelis heed' nü sa en lung Bogt et ittuus wessen; bi jung Lidden = = =
- B. Ef en Uurd muar! Let di Tönöndtbringers Pid'ersdei hual'. If mut to lewwin weet, dat er mejren en en üd'er Dei ut wat es, en sa stel i ut. Hi geid' fuurdt.

5. Gon'n el allining.

Naan, wat Du dag en Gniier en en mun'nerlik Menst best, bit weet bag niini Mensten, naan bit weet er et. Bi es sin Leewbaag et en Stun' tofreed', naan et en Stun' tofreed; manningmol gondt er jen bit brug Bruad et, sa beib er et. It haa sa aaft taagt, bat wan er er wat üb'ers me uud' maat, ba weirt et muar üs rogt, bat er jens fan hotten fuar Bin Gibtsigheid rogt beeg bistopt waab', naanimin'nen weirt et. Uus arem Korneelis! nu est belling en Dei, bat alli jung Libben, jaa biid' Ual'len en Jungen tohop Ben, en maati jam wat Bliid'igheid me arfub'er, jer bi arem Seeliden wed'er ut fan Blel, hi heed' nu trii Bundtern ut wessen, en heed' höm sa manning saalbt Seeen aur haub gung letten. sa heed' er, en, eeb'er üs er fan bit Roppenhaagen= Faaren man lib'tet kumbt, ba heed' er ut jit noa hot Stellinger tus braagt, sa heeb' er; man nu tien Bib'ert bag et tjuu, bat hi hom en paar Stelling bo stul', en let hom ben to Bib'ersbei gung, alt üs üb'er jung Lidden, wandt ut om muar en muar weir. Naan, sin Rarigheib beed' niin Jen', sa heebt et, dit es waar. Wat mun' jat en Ellen nü ön Rööfen om to stridden haa? ju bordt hom nog di Waarheid sii, sa bordts; alhüweldt jaa nondt frügteb.

Di taust Arptreeb.

- 1. Je'ns Rut*) en Bon'nel.
- 3. K. Da hed it bal ju Pööster et fin ton lenger. Gudmeren!
- G. Un Din fül Staren Jerns! nö wil's Di Mejrlung sa eed'er et hed haa.
 - 3. K. Hurfaar et soo eerer, Mooter?
- G. Jaa Je'ns, it sen oldti bister, dat tumst en bringst üüs en hat fol Rammer, sa sent.
- 3. K. Aa, nö em et tent stul, hur aal Lidder jit soo beilig spaasi tun; di hed it et liif wil, hed it nö et fan juu hiird, Mooter, dit es waar. Man stel i nö dag et wat Kut haa delling? Nö haa Di nönt fan mi fingen, it ten et tent di Tit.
 - G. Raan Je'ns, wu iit niin Rut it uns Sus.
- I. K. Dit es dag et soo Mooter, delling est Birrersdei, da mei alli Lidder Kut.
- G. Jaa Je'ns wu meit ut nog, man wu haa er dit Jil' et to to mesten; dejr stel sa fuul wirs, wat nöbb'ig es, sa stel' er.
- 3. K. Aa, wat i dag kjen snake Mooter: Di uur faar jen fan di Riksten sen ön hiil Reidem. Uns Pröst predikket forleeden Jaar jens, at di wer fuul beeter, at et Mennisk nont her, der hi sin Haud op lii kun, som dat hi soo gröggellig

^{*)} Dieser — ein Rordjutlander von Geburt — spricht bie Silter-Sprache nicht rein.

fuul her. Hi seid, di Misten der rit wer, ja bleef 800 — 800 — wat stal jeg di hit? - - -

- G. Sa karrig Jerns, meenst wel.
- 3. K. Jaa Mooter, soo kna ig skel bi nog wiis ön di Söl'ring, of, soo als di maaket en Mammoon fan dit Sil', en dit wer di grootst Sünde, der et Mennisk do kun.
 - G. Jaa bit es ut waar Je'ns.
- 3. K. Hi bör bi mol en beilig Prebiten; soo tüübelig, en soo beewiise hi bit üt bi Strift, at bi wer soo raar to hiiren eerer.
 - 2. Ejrtel' Senten en di Fuarrigen.
 - E. S. Gudmejrren.
 - S. Mejrrengub, Girtel!
- E. S. Ja jir es Je'ns al me di Ruf-Korrew, ba est al nog Gudbei.
- I. K. Jaa Mooter, skel Di wat haa ut, da es bi no to foen?
- E. S. Naan Je'ns, di Ted' faal mi sa üt, wan it Ruk iit.
- 3. A. tö Gon'nel. Wat šii i ba Mooter, Di koopi bag for jen Skelling? Pirrersbei kum ark Jaar man jen mol. Hi held di Korrew iipen. Gon'nel en Ejrkel lukke ön di Korrew.
 - G. Kostet sa jen et en Saagsling?
 - 3. R. Naan, en Stelling Mooter.

- G. En Stelling Je'ns! Uu, wat uud' dit Kut dag libt fuardt Jil' bi Desjaaring; da wejr en Saagslings Semmel sawaar gurdter, üs di bejrmen nü sen, sa wejrs.
- E. S. Wii aremmugt! mi tinkt, bejr it jest tank tjen, da fing em sa tau fuar en Saagsling; en nü sen ik jit sa fuul junger üs Dü.
- G. Jaa bit meist wel sii, hat es rogt en Gröggelheib wat alli Dingen juur uud'.
- 3. K. Ja, soo sii di her, en soo sii di, hur em tom; man it tent, di es dit Gil', der sen soo gudtoop blewwen.
- E. S. Aa Je'ns, nö weett et, wat snaktest. Wan üüs Faab'er Desjaaring en In'nem fan Pid'ersbei ka'm, en biilet üüs aagt Jungen en Debbeltskellings-Ankerstot om, da küb' wü üüs bejr altimaal sat ön iit; man nü küb' jen Mensk wel aagt sok Anker-Stokken a'p.
- I. K. Ha, ha, nü if mut lagi it juu, Mooter! Di maake dag oltefuul Forskel.
 - E. S. Naan Je'ns, dit es, worendtig, waar.
- G. It wel jens hen en lutti web'ert et en Stelling haa, da welt Di dag en Semmel ofnem.
- I. R. Aa, jaa Mooter, Di haa it nog tau Stelling.
- Son'nel geid' fuurdt ön Piisel, kumdt daalkenst wed'er, de'd höm en Skelling, en nemdt en Semmel.

- 3. R. Dant, liiben Mooter! To Ejrkol. Stel i ut et haa nu for en Stelling?
 - E. S. Naan Jens, it haa niin Jil' bi mi.
 - 3. R. Ja, da mei bi juu wel gung!
 - G. Utsa Je'ns, ba tum bal' wat web'er.
 - 3. Eirtel' Senten en Gon'nel.
 - G. Set Di dag wat om, Ejrkel.
- E. S. Naan it haa niin Tid to setten. It tum me sa en bistammelt Warrew, Gon'nel. Du tjenst mi wel et en Daal, er Jil' liin fuar hot Daagen?
- G. Naan, Eirkel', it haa et en Stelling muar üs di, bejr Jens nü fing, bit tjent me di Waar-heid sii, sa tjent, en it weet ut nog, dat üüs Pid'er nöndt tö mesten heed'; üb'ers tüsdt et rogt sa hol' fo, sa tüsdt.
- E. S. It haa sa en Dön me üüs Jert, bat hat es rogt et faalig: Hi heed' al aur aag Daar kemmerdt, dat hi Pid'ersdei et me kum kjen, alküs üb'er jung Dre-nger om dat hi sa libtet Stellinger heed'; en hi es sallew sa ünnuassel, dat hi dördt nemmen om wat to Luan fraagi, wandt ut sin Leewendt kosti skul'.
 - G. Jaa, dit es ut nog sa.
- E. S. En nu maat if et dag et om höm timmi, alhuwel wu art Daal'er lifterdt sa suurdt nööb'ig haa, dat er di hiili Pid'ersdei aur e'n set stul';

ba seib it: "it wil' jir jens iin en lutti, web'ert et en libtet fo tüb'." Meenst et, dat mi dag et me wat help tjenst, wandt ut da man en huallew Daal'er weir!

- G. Raan Ejrkel', wan it kub', ba bör it bit jaa rogt sa hol', sa börk; man it weet nog, bat nus Faa'ber et en Bet to mesten heeb'.
- E. S. Bü haa en tau trii Paar Koophöösen ön'ner Hun'; sa bal' üs ba'nen man klaar wejr, wil't se, batk bi web'er bitaalet fing.
- G. Jaa bit es ut nog sa. Man Gjrtel' it haa nü bag et en Stelling, bit es rogt di Waarheid; en it weet ut nog, bat üüs Pib'er nöndt tö mesten heeb'.
- E. S. Ja, dat jun Pid'er nöndt tö mesten heed', dit küdk jaa saagt nog ges'si. Di ual' Bun'ni Jerk Karen Doben seid albtit: "En Gibtshals en uk en Swin kam jest tö Gaagen, wans duad wejr." En da mei i uk da wat hen hööpi.
- S. Jaa Ejrkel, arkjen heed' jaa sin Feel'ers, sa heed' er. Man üb'ers kjendt ön des jüür Tib uk nööb'ig dö, dat er wat spaaret uud'.
- E. S. Jaa safuul weett ut dag jit nog sallew; en da Gotsidant, dat er dag ut Steid'er ön Keidem sen, dejr nogwed'er en Pid'er Madtsen of en Gon'nel Riils Ellens uuni. Jü geid' weg.

4. Gon'n el allining.

Me aurarküd'erleir Jermer. Ejrkel' Ing Tetten!
— Dü meist wel hokken en Dognoom bö! — Wejrst Dü mi of üüs Pib'er wat likker wessen, ba herst Düt nü ek sa armuddig her, naanimin'nen herst ek! —

Sa lapdt jü nü ombi, hoffen weet, ön hur manning Steider dats al wessen heed', om Jil' tö fraagin tö Pid'ersdei, en ja haa knap Kluad'er aur Liw tö tiien en knap Bruad ön Müd' tö steeken, en Got weet, hur fuul Skil' dats al haa. Uüs Pid'er es ek me mi töfreed'; man hed' er sa en Wüf raaket, (nö ik mei er ek om te nk!) hed' er höm da sallew ek ommenhals braagt, da hed' er höör dag wes dit Leewendt nommen, sa hed' er.

Ditre'd Aptreed.

1. Gon'nel en Ellen.

Ellen bit Uuankummen gemelt tö laggin, en seid': Aa Moodter, gung dag gau jens fuurdt; bejr staandt Faad'er deilt tö dejl ön Keller.

G. Hüda?

Ellen. Jest snoow er alles ombi, en da wil' er di Bödter=Pot wed'er weeg, en da brot dit Toomke ön tau, dat di Pot fe'l ön hön'nerdt Stekken, en nü liid' di Bödter aur hill Keller.

G. Ja sok heed' er fan sin Gidtsigheid. Jü geid' fuurdt.

2. Ellen allining.

Dit de'd' mi rogt sa gub, dat et hom sa wa meslekket. It weir höm lunginog ön, om wat Bib'ersbei=Jil' to Rorneelis; man hi waad' sa bister, dat hi hed mi nei sleien. Safring est ut dag wel et muar on hiil Reidem, en want Bii: aur hiil Sol', da löögt et, dat em knap jens büt Düür mut üp Bid'ersbei, en et jens len Saagsling Rut feid'. Naan, sa en Faad'er heed'ker dag nemmen muar. Hat fortröt mi man om nüs Korneelis; it sendt al nog jer sa bi uun; en al te nit Faad'er mi belling niin Bib'ersbei-Rut to, da fo it dag nog Mejrren=In' wat. It haa al tau Dreinger, bejr mi wat neier gung, us rogt to, en bit en paar Stjüurlidden, jat stel mi nog biwessi; en wil't bi gurd Res Jappen man jens en bet reed let, sa üs hi en In'nem bi Düür lewst wel, da fin'k dit miist jit fan höm. Jaa gub Faab'er! om juu Gaawen sen it et muar forleegen; al sen it jit man on min agteinst Jaar, da weet it dag al nog, bu it mi stetti stel.

3. Rorneelis en Ellen.

Korn. Snaffest Dü wat fuar Di sallew Ellen; if taagt, bat er hoffen me Di wejr.

Ellen. Din Rafter! Dü heest mi dag wel ek ütharket?

Korn. Naan, it ka'm man jest bi Pööster emsk di gurdt Nes Jappen; man ik küdt ek rogt hiir, wat et wejr, dejr hi bi Düür lewst wil'. Aa weski mi dit jens: da kjen ik et höm fillegt al delling seid fo, dat Dü nü ek muar sa twerdt wiist wedt.

Ellen grepdt höm öndt Hiir, en seid': Dü stedt nü jest to föölen fo, hur twe rot it jit blewwen sen.

Korn. Au, au! naan it wel nöndt sii, au, au! let luas, it jerd nöndt!

Ellen. Wedt da muar sot Snat haa?

Korn. Naan, naan! it wel et, jü let luas. Di Don'ner! Dü tuusest ut, üs dat er Jil' fuar haa studt.

Ellen. Ja, Dü must et fööl kjen, üb'ers fraagest er nöndt om.

Rorn. Lufti, lufti! Dejr geid' Joohannis Miggels al me sin Töölken naa Bib'ersdei tö.

Ellen. Hur? Jeeminee! wat hinged ju net on hom fast.

Korn. Jaa bit let frii wat weensalliger, üs me din öndt Hir hingin.

Ellen. En Bridman, en en Bröd'er, min Seenken, bit es uk friiwat Fuarskel! Man min gub Töölken, ik wil' nü ek hol' bütti me Di om bi Bibejl-Kürrew.

Korn. Uu, Din Tumperdt! En Brid-Sis ud' dag wes wat muar reekendt, üs en Ued'ermans.

Ellen. Aa, snifsnat! If maat et me höör bütti, om dats ön des Kol' sa lidtet ön heed'. Di Lunken mei höör ütfrüüs. It weet wes, dats et muar üs jen Bei iinön'ner höör Botisten Stordt aur Leewendt heed'.

Korn. Aa, wat weest Dü bejr fan! Jü mei wel höör Groot-Faad'ers ual' Siisten=Bogs iin= ön'ner haa.

Ellen. Ja dit hed niin Lit! En Siisten= Bogs iinön'ner en Botisten=Stordt! ha, ha, ha! dit wil' raar töhop passi, en dit fuar en Brid, bejr me di Bridman üp Sid geid'!

Korn. Ja wat wejr bejr da gurdts me forsen? Da küds höör Lunken u. f. w. dag wa'rem hual'. Dit Büdterst kjen em man se, en wat em ek se kjen, dit uud' miistid naa Ges'sing en Umstenden biordeelbt. Ik haat dag jens sen, dat en seeker stjül'lig Brid en riin Bossjun'ti fan Muuselliin henaur en fül Hopsakten Sjürdt ön toog.

Ellen. Dit kjen filegt wiis. Man Korneelis, al kjen em dit Büdterst man se, da es Din Ges'sing dat Töölken delling wel en ual' Siisten=Bogs iin=ön'ner haa küd', dag en dum Ges'sing.

Korn. Jaa Ellen, ik liim, Du heest rogt: om wan Joohannis dit Aurnagt jens bi en Gifal to weeten fing, dat dejr en Siisten-Bogs wejr, — hi maat da ual' of nii wiis, — da wil' höm bit man libtet önstuun: dit wel Töölken ut nog weet.

Ellen. Soo Korneelis, nu et muar fan bi Slag.

Korn. Ja da let unt nü jens wat ejrbaar snakti. It wil' datt delling störrew maat, en mejren wed'er a p stuun.

Ellen. Naan dit es oldti ejrbaar. Hur kum Di nü sok Taagten aur? Skammi Di dag wat! Wan jest stuarrewst, da aurjetst et nog, om wed'er ap to stuun'en.

Korn. Ja da wejrt ut et muar. Delling laaps alhotten jer knap krep haa küd'; en it mut ere'n set! Dit es et eed'er min Köök-Bok.

Ellen. Du tjenst jaa me laap.

Korn. Aa Dü snattest. — me laap, wan em niin Iil' heed'. Dit wejr Jüstrin' ut min Haud-Wark.

Ellen. Ja hur stedt et maak, om wat Jil' tö foen? It wil' Di nog törogt help, wank üp jen of en üd'er Wiis kans' saag: ik haa Faad'er al kuar Di ön wessen; man dejr es nogwed'er me Gudden of me Argen wat kan höm tö bikummen. Skedt wat haa, da mut wat se, dat wat höm üp jen of üd'er Wiis wat biska'ret ko.

Korn. Ja litfuul, sa en Gniier üs hi es, ba wejr bit ut wes niin Sen'. — Man hotten tumbt

bejr? Dit es forwaar Kristjan Moggels. Nü kumbt hi wes al eeb'er mi tö sjukten.

Ellen. Un, Arem Man! hi lammed' al fan Daan'sin.

Korn. It stammi mi, jit ön min daaglits Kluad'er mi tö se letten; Dü kjenst sii, ik wejr al üt. Hi geid' fuurdt ön Piisel.

Ellen feid' faat üp en Prekkelhöös, en seid': I tjen sawaar ut et stuun en bö nönbt.

Difjaard Aptreeb.

- 1. Rristjan Moggels en Ellen.
- R. M. Gubbin' Ellen!
- Ellen. Mejrrengud, Kristjan! Est al In' bi Di, da must Dü wes Aurnagt ek it Be'd wessen haa. Wiss sa gub, en set wat om!
- R. M. Dit es ut man hitl lidtet, dejrt er wessen haa: Jüstrin' höl' wü en J'inspringer=Daans', dejr hen waaret to di Klot Jen; en da stöndt Klot fif wed'er ap en luttet, wed'er Niils Dikgraaw et en Korrew fingen hed.
- Ellen. Uu! en bit hiil Reidem langs! Wat best Du bag niisgirrig!
- R. M. Ja Ellen, bejr wat weet wel, di mut er üp üt snüüw.
- Ellen. Da haa i Jüstrin' jit wel nog wat Plas'siir hed?

- R. M. Dit biloow it Di, dat wü Plas'siir hed! wü daan'set, dat fuulen fan di Faamnen hed nei on Stat fe'len.
 - Ellen. Dag wel fuar Sliipigheib?
- R. M. Fuar Sliipigheid, seist Dü! Naan, woraftig fuar Tre-theid! Hest Dü er wessen, wü wil' Di ut nog klaar maaket fingen her.
 - Ellen. Da her it fan juu of löppen.
- R. M. Un jaa! wü her Di nog to bliiwen fingen; bejr wust wü Reed fuar.
- Ellen. Dag nimmer haa i juu Daans' öndt Togthüs hed?
- R. M. Baust! Me Di est et gub ön töbin'nen. Man hur es Korneelis belling; es er traant, of es er ünsigtbar uud'en? Hi drügged' höm di Swe't of.
 - Ellen. Naan, hi es dag jit nogwed'er.
- R. M. Jen fan Biid'en mudt er wiis! Jüstrin' löp er fan üüs of; bejr wust nemmen hur er stoow of floog, en nü es er belling ut na rgen to fin'nen.
- Ellen. Jüstrin' kam er tüs en klaaget, hi her Haudwark, en da ging er metjens to Be'd.
- R. M. Haudwark! ik heb nei en üb'er Bark seib. Kjen em uk Haudwark üp Pib'ersbei haa?
 - Ellen. Hat es dag, worendtig, waar.
- R. M. I biduuri höm me sin Haudwark! Liid' er da jit üp Be'd?

Ellen. Naan, hi es nü al üt. Sin Haudwark staandt dag et sa lung üp.

R. M. Dit es da en wun'nerlit Üt, bejr hi heed': hi es nogwed'er it Sörrens, of it Labreetens, of it Hans Sgruad'ers.

Ellen. Beest Du bejr al allerweegen wessen?

R. M. Wessen, — it haa al en Steft daan'set ön art Steid. Hi drügged' höm wed'er di Swe't of.

Ellen. Da est ut nin Wun'ner, bat sa sweist.

R. M. Em mei muar üs swet, sa fol Libben üst er allerweegen es.

Ellen wel höm en Piip dö, en seid': Wiis sa gub en rooti jens.

R. M. Raan, dant, it mut wed'er naa bi Fi-

Ellen. Aa, rooki man jest jens; bejr sen saagt hokken, bejr salung fuar Di wat me daan'si: dag hat es Di uk wel ek allining omt Daan'sin, bejr es al nog en seeker Inken uk kjemmen; mi togt, ik saag fuar en lidtet jen sa en Blanken hur gungen, bejr höör wat likket.

R. M. Nö, bigenst nü al tö imnin? Wan di Faamnen üp di Wiis tum, da est be st en ga bi man, — —

Ellen. Bat for en Paar ging bejr forbi?

R. M. Hur? hur?

Ellen. Du tjenst es no et leinger omse.

R. M Dit stelt bag weet. Hi lapdt üt.

Rorneelis lukked uan fan Piisel, en seid': Sing er hen?

Ellen. Jaa, man hi kumbt üpsteit web'er. Di Niisgirrigheid dreew hom man üt to lukkin, eed'er en Paar, dejr forbi ging.

Korn. If wel min libt Sakpoffer me luas Krüüd leed' en bi, wan er en lidtet web'er e'n westen heed', üt it Uasster-Slagwinning bat, da lapbt er ut jens fuar min Plas'siir. Hi gold' wod'er fuurdt.

R. M. kumdt wed'er iin, en seid': Ja bit wejr en net Baar; Hans Muun-Stapper me sin ual' Eefaa. Wan wat fuar en seeter Inten wejrbt, bejr Dü meenst; bit stul't dag jit nog weet? —

Ellen. Ja reeb nu jens.

R. M. Inten Pauels ju wejr it Labreetens: üd'ers weet it et, bat it jit belling Inkennen sen haa.

Ellen. Naan, om unt en Inten Pauels uud' wel et sa hiil manning Taagten maaket, dat om unt wel hokken hur wat lidtet Tid haa tjen. Man bejr heed' jit nog jen üb'er wessen, wan di rogt bida rigst.

R. M. Jen üb'er — jen üb'er — jaa Du heest rogt: Inten Fredben wejr it Sorrens.

- Ellen. Inken Fredden! Aa best wis! ju beed' jaa bi hilli Wundter traant leid, en heed' et but Düur kud'.
- R. M. Bun'nerdt Di dit sa? Ban em ut en hiil Jaar traant wejr, da maast em üp Pid'ersdei dag sün' wiis. Bat seist da om Gon'nel Senten: jü wejr er al me höör Stot ön Hun' en Kret ön'ner Jerrem?
- Ellen. Aa, nu undt bag en Gruul! bit seist ut bag wel man sa?
- R. M. Naan, woraftig! liim mi nü. Jü wejr it Sörrens ön höör hiili Mon'düüring.
- Ellen. Mun' dit Menst da et rogt wis es? Wat wel sa jen dag to Bid'ersdei bo?
 - R. M. Om to baan'sin! Wat üb'ers?
- Ellen. Aa, stammi Di dag! Sa en latfarbig Menst, bejr knap iining stuun tjen, stul wel ten't om to daan'sin.
- R. M. Ja, da weet it et et. Man Du maast bi jer skammi; geist jir üp Pid'ersdei en breist me di Slad'er-Höös. Kum, smit weg, en gung me!
- Ellen. Ja nog! Man ba must bag salung teem, üs batt on wat üb'er Kluad'er kjemmen Ben.
- R. M. Ja man gau ba; Hi nemdt höör di Prekkelhöös üt Hun'. if wel bi törogt help.
- Ellen. Naan Du tjenst nog jest hotlopper rooti; min Lennen-Tjug stel jit ambammet wiis.

R. M. Wat Ambammin; ba tud' it jir set to aurmejrren! Tii man on! Du best litterbt mans nog.

Ellen. Uu, wat Stemp! — Da wil' er en Snaf aur Söl' tum, wan wat emst to Pid'ersbei tam, en it ging da sa beilt ofternd fan üb'er Faamnen.

K. M. Jaa, wan em jen albtid ön üb'er Liddens Snak kiir wil', da saagt binaud üt. En wat wil' er wel seid uud'? Wan die Lidden uk meend, dat Dü min Brid wejrst; dit miist, dejr da dag hokken sii küd', wejr: Jü mut et höm wes ek jer lööwet haa, jer delling of Jünagt jens; om dats höör Tjüg ek amdammet singen heed'.

Ellen. En mi tintbt' sot siien tub' al nog sa fum.

R. M. wel gung; de'd höör di Hun', en seid': Man weest et, hur Korneelis es?

Ellen. Aa, it meit Di bal' et sii: Hi es of Terp me en Warrew, dejr jüst niinen fan bi Deilksten es.

R. M. se't höm wed'er dejl. Dü te'nkst dag et, dat it nöndt swüggi tjen? Nö gunt et fan Steid of, jerdt mi seid heest. Ön det Oogenblek brendt Korneelis sin Skot di Piisel-Winning üt. Bat es dit? Dejr uud' ja stööten. Staandt ap, en lapdt weder üt.

Ellen reipdt höm eed'er: Kristjan, Du best. nin Man fan Din Uurben.

Korneelis kumdt uan, en seid': Sjogst Dü! — di Reed wejr ut proobaatum. — Man Ellen, mi tinkt, ik haa al en gud Reed bitaagt, om Faad'er wat Jil' fan tö foen.

Ellen. Nö hur ba?

Rorn. Man wat mut er me unt Tanen om wiis.

Ellen. An wan ik er man sa fuul fan fo, üs to en Sokkerbokken Stordt en Bossjun'ti, da meist Du bit Ued'er nog bihual'.

Korn. Uu, best Dü al sa fuarrelt? Naan, it meen, wat mut er me unt Tauen om wiis, om wat tö foen; eederdt wel it er nog alliining me reed. Man Dü stedt er dag nog wat of fo. Jat hiir Kristjan wed'er inn kummen. Korneelis flügt wed'er nan Piisel tö.

R. M. It saag niin Menst. Hur mun' bit Sjitten bag fan fam?

Ellen. Aa, ba heebt nog en Jungen wessen me en Reibos.

R. M. Dit mei wiis. — Nö Ellen, fanweegeu Korneelis sin Wa'rew.

Ellen. Ja man, webt ba nog swüggi?

R. M. Swüggi, üs en Stölp! bit stebt bifin'.

Ellen. Uns ruad Kü wil' Jümejrren laap, en da es Korneelis bejr man jens hen endt wed'er aur to Arigsem me.

R. M. Nö slaa höm di Ragtmödts! Üp en Pid'ersdei me Kü tö Bol! — ha, ha, ha! Dit es jens en geehorsaamer Diiner = - -

Ellen. . Aa, hat es ut sa en bum Ru; ju weet nogweb'er fan Pid'ersbei of Pingster.

R. M. Ha, ha, ha! Me Ru to Bol up Bib'ersbei! — dit es en Seenken fan Bid'er Mabtsen! ja Du skedt Stamfleken fo! — Faarwel Ellen! Dank, fuar gud Tib'ing.

Ellen. Faarwel Kristjan! Rum strags jens web'er, en let Di Welbitumbs jit.

Hi lapdt fuardt tre'd mol di Düür üt.

2. Rorneelis en Ellen.

Korn. Aa, fui! Ellen: Dejr wejrst Dü üp Din Wiis man libtet snuad. Neicenog hert uan sprüngen, jer Kristjan to gangs tam Fui! maatest hom wis, dat if naa Arigsem wejr me Kü to Bol.

Ellen. Korneelis, it kud' ön bi Gauigheid nondt üb'ers bitaagt fo, bejr hom fuar sin Niisgirrigheid en lidt Forhuaning towei bring kud'.

Korn. Ja man, di Lein forhuanigt mi jaa!

Ellen. Naan Korneelis, hom!

Korn. Naan, mi, Ellen! Webt liim, bat er om fif Manütten al manning sen, bejr stempi me mi, en fillegt sii: "Sa bal' üs er web'er Tüstjemmen es me jaar ein Kü, ba stel' er me üüstögangs."

Ellen. Naan Seenken! bit feist mi et to limen. Man webt Du liw, bat Kristjan om en libtet staanbt en und' utlaget, aur bat er höm fan mi sa en Lein upbin' letten heed'.

Rorn. Dit bigrip it et!

Ellen. Ja it da nog! Dejr es ön hill Arigsem et jen, dejr en Bol haldt; en sen er fillegt tiin it Pid'ersdei, dejr dit et weet, da sen er wes aur fostig, dejr dit al lung wust haa.

Korn. Nü jaal est sa om Saat, da meist Dank haa. — Nü bigrip it uk, hurom Dü höm eeb'errööpst: "Kum strags jens wed'er, en let Di Welbikumds jit." Dejr ik to Böörigin ging, da seid di Pröst jens: "Neugierige Menschen lassen sich wie die Hunde heten und wie die Fische fangen." Dit bigrip ik nü uk nog. Hi meend di Fesk, dejr me Ees fangd uud'.

Ellen. Jaa sa uud' em üp jen of üb'er Wiis bag naagraas wat wisser. — Man Korneelis, wat fuar en Aurslag wejrdt, bejr Dü al hest, om Faad'er wat Jil' fan tö foen?

Korn. Ja, bit es waar! Hir jens: Wan Faab'er belling web'er öndt Jil' te len es, da hual' if mi ünformarkbt ön Piisel ap, ön Dü must da ön Kööken wiis.

Ellen. Jaa di Aurslag es wel et fuul saaks.

Korn. Nü hiir man! Wilbt hi da beist önbt teilen es, da must Du uan tum, en sii: Faad'er,

ik liiw wes, di suurdt Hingst liid' duad üp Stal; hi liid' ütstreeket en röörd höm ek. Da uud' hi sa forbauset, dat hi lapdt fan sin Jil' of. En ön'nertwesken kum ik uan, en dö en gud Greep. Wat seist nü, es dit ek welling bitaagt?

Ellen. Jaa bössiggi nog! Raan Korneelis, bi Reed meist nog fuar en Saagsling web'er fuarkoopi.

Rorn. Hurom bit? Dit tjen nog öngung!

Ellen. Jaa. Man wan Faad'er da fuurdt kumdt, en di Hingst staandt üp Stal en mang= kejrret nöndi, wat da?

Rorn. Da heed' hi man sa en Stüür heb, en kjen ön di Tid al nog wed'er a'pstön'nen wiis.

Ellen. En wan hi da wed'er uan kundt, en sjogdt dat sin Jil' weg es, da fornemdt hit nog, hurfuar di Hingst man sa en Sküür hed. Jaa, Inuri Faad'er sadelling!

Korn. Aa, Reggels Stuulmeister heeb' Di ut olbti fuul Forsigtigheib liird. Wan alli Timer jam jest sa fuul Trin'om Swe'ngen fuarsteld, da fing er höm nemmen nöndt ste'len. — Dü meenst ut wel, datt et altimaal nem wil'?

Ellen. Wan ut man fjuur Stelling noomst, ba wil' hit bal' fornem, min gub Korneelis. It weet nog hü Faab'er es! Weenst Dü, om bat hi art Dei Jil' telb, bat hit fan bi jen to bi üb'er Dei et tent tjen, hü fuul bat er heeb'? Raan, hi mei er man sa hol' wat ön grobli en üp Lu**ll**i. —

Pib'er Mabtsen kumdt uan me en Korrew fol Eier, dreid' dejrme döör Kööw hen naa Piisel tö, en seid': En Monnenbei wejr er jit tau en börbtig, en nü man aagt en twundtig lenger! It stels ön min Kest slüt, en sa mutt üpleest nog Alles!

Ellen. Hur wel hi nu bag hen me bi Gier? Rorn. Ön sin Rest wel crs slüt, bit jerst jaa! Man bejr skel it hom en Podts fuar bak; al skelk bi Smed of en Dirk fan sinnen uk töhelp haa! Hi skel ek aafter Gier to Rest bring!

Ellen. Ja sa en Faad'er! Dü skudt höm neis jens sen her: da wejr er bejl ön Keller en wil' di Bödter weeg, en wildt hi öndt be st Weegen wejr (ik skön' di Keller-Hals eed'er höm tö lukkin) da brok dit Toomki ön tau, en dejr fe'l di Pot ön manning Stekken, en die Bödter aur hilli Keller! Da skudt höm jens di Uar klauen sen hed! Ik maaket, dat ik weg ka'm, en taagt: "Let höm nü man skuun, sa skuldt höm aldtid gung."

Bider Madtsen kumdt töbeek, seid: It stel juu Hüshual'len liir, en geid' wed'er fuurdt ön Kööken.

3 En Dreng, me en Seetel.

Di Dreng. Gubbeil

Ellen. Deigub, Loorens'!

Di Dr. It her jir en Breew, wil' i bit et jens lees?

Rorn. Dit es wel en Bid'ersdei-Breem?

Di Dr. Naan, üüs Faad'er let Aurön'ner Küpper-Tjüg fuarspölli.

Rorncelis nemdt dit Seetel, en last:

Jedermänniglich Uhrkund und zu wiesen, baß ich von Daag auf die gewöhnliche Beter-Ding ist angerammelt, daß sich ben mir gute Bötten, Ballen, Anmers, Stappen und wie auch Milt. Buallems x.c.tra auf Terling zu smieten werde, und das denn in mein Haus pressis gegenwärtig halb Vier Uhr zum Vorschlag geschehen sen, und sogleich mit der Excitution versahren. Eigenhändigst Keitum den 22 Kelx. zito, zito, Mangnus Laurenzen Köiper.

Ellen. Aa, jeeminee! Dit es jaa en Breew, üs wandt fan di pollittisk Kanjitter kam! Maans La-rensen, es dir Mangnus Laurensen üp Dütsk?

Rorn. to di Drong. Feid' art sa en Brecm?

Di Dr. Rann, it stuldt jun man jens lees let. It stel ut jit sud'er beil.

Ellen tö Korneelis. Man wat es dit, Etsikusioon ferfaaren? Dit let di Fööged' ut wüllem oflees on Publikanden. Korn. Dit es — bit es safuul, üs wan — üs wan —

Ellen. Nö, wat fuar en Üüs Wan ba?

Korn. Aa, Du törst ut et sa wis wiis: Du uust dag nogwed'er Kupper of Fööged'.

Ellen. Dit tjenst jit et weet. Wan it en Bogs önfing, en Feederken sin Jil' aur tö reeden her; da skul' if jit nog wat und' füd' ön di Warel'.

Rorneelis last wod'or. Bötten, Ballen, Ammers, Stappen und wie auch Milf-Buallems auf Terling zu smieten werde.

Ellen. Bat es Terling smitten ba?

Korn. Aa Dü forstaanst niin Oowals Dütsk: En Küpper mut alles weet vowaal to maakin, biid' Ballis en Breewer; üd'ers strundt on di hiil Küpperskep.

Ellen. Uüs Kat ut, min Seenken! Du must wes sallew et fuul fan dit Boowaals Dütsk forstuun; üb'ers seist et nog.

Korn. Naan nü west et Di da weegi; want et ut al üp Söl'ring sii, da maast et dag jit et weet. Hi nemdt en Tejrling üt Fek, let di langs Staal rolle en seid': Wat ne mst dit nü?

Ellen. Uu! smitten, bejr heed' hi smitten fan maaket; ik her werfen set. Man ik meend, dat en Tejrling, en Bürfel üp Dütsk wejr.

Rorn. Jaa, Dü nieenst. — Dü meenst ut wel, bat di Muun en Hollens'-Aast üp Dütst

wejr. Hi de'd di Dre'ng dit Seetel wed'er, en seid': Sii man tö juu Faab'er, bat wejr sin Ballin en Namers sa kruus, üs bit Breew; ba skul' ers kaagt kwit uub'.

Di Dreng seid': Janog. en geid' weg.

Korn. Nö Ellen, wat seist? Mi tinkbt, wat mut di Reed man brük, om wat Jil' tö foen. Ik tenk wes, dit skel nog gud gung. Dü meist liiw, ik skel en Greep bö, bejr wat forslaa kjen.

Ellen. Jaa bit liiw if oldtigud nog. Dü skudt en Greep bo, bat Faad'er mi duad slog, en Di di Düür üt jaaget. Naan Korneelis, die Reed bogdt ek en Bet.

Korn. Aa wat, em mut jen bi sa wat et bit Arigst fuarstel. "Frisch gewagt, ist halb gewonnen!" seid' bi Dütsker. Hat skel nog gub oflaap.

Ellen. Naan teew jens! it te'nt, it stel üp en beebter Reed fin': di Förriman es nü nog sawat öndt Lön'igin; hi wejr neis ön'nerwei om tökummen.

Korn. Ja wat tjen dit help? Meenst, dat di Förriman fuar unt Bid'ersdei-Jil' me bringdt? Naan, heed' hi wat me braagt, da stel hit In'nung sallew nog brüt tjen; wo it di Man rogt te'n.

Ellen. Nü hiir da! Dü weest jaa jit et, wat it dejr me muar sii wel.

Rorn. fual'ligdt di Hun'nen, en seid': Aa wat Gubs, aa wat Gubs!

Ellen. Uns Madts es ön Koppenhaagen; en hi staandt breed üp Faad'ers Bot. Nü must Dü en Breew skriiw, alk üs dat et fan hom kundt.

Rorn. Aa wat Guds, aa wat Guds!

Ellen. En bejr ön set, bat hi Roptein und'en weir; en aurdit hur to en Sum Jil' fuardtjest nödd'ig her, bejr hi gan haa maast.

Rorn. feid' Ellen bi Haud faat, en seid': Bat best Du dag frei, Ellenken! Du skedt et muar Ellen jit.

Ellen. Nö, let mi me Freed'; üb'ers siif et muar!

Korn. Ja nog da; man, aa wat Guds, aa wat Guds!

Ellen. En Dü must sa striw, üs bat bit 'uul Profit biid' fuar höm en fuar Faad'er wiis tüd', wan hi bit Jil' stjüürd fing, üb'ers — om wan hi = = =

Korn. Ued'ers stul' hi höm bejraur ön Roppenhaagen ön Stil' se't, en da kön'ner Twiiwel gurdt Re'ndt bitaali. Sa meenst jaa Ellenken? Dü kjenst et man ek ka keid fo. Nü man en libt'et muar, ik wel Di nog törogt help.

Ellen. Aa let mi om Stördt! Hoften tjen wat seid fo, sa üs Du ön Haud staanst?

Rorn. Nö, nu welt mi ba beilt stette.

Ellen. Dit Breew must Dü jit I'irön'ner klaar maaki; en da skel it nog se, dat it et Hans Post dön fo, dat hit üüs emsk di üd'er Breewer bring kjen. Man da mut er bi seid' uud', dat di Förriman (bejrdt jaa gud Wed'er en legt Muun es) al In'nung fuar di Fööged' wed'er kaar skel.

Korn. faldt höör om Hals, en seid': Jaa min hardt lew frei Sester! Dit wejrdt, bejr it jit üp luuret! — Nö ba! üp di Maniir tjen di föftig Daal'ers ual' Seetel, bejr Madts jüha'refst tüsstjüürd, en hoffendtlig hot Lid'tern me, al Aurön'ner ön unterüd'ers Hun'nen wiis, om üp di Post tö bringen, of, sa lidt'em tö siien, ön min Fet tö bringen.

Ellen. Ja nü weest Dü da, wat Dü tö bön heest; en da maaki man foordt.

Korn. smet sin Hud fan Haud, en seid': Hura! ber ligger ben for en Thune Smør. Nu er jeg sprungen und af Fattigbomen. Springdt trin'om aur Kööw, en seid': Jeg stal strive et Breew, saa at sin Liggendesæ stal saae Svindsotten.

Ellen. Nö, und' dag et mal! Du heest et jit et.

Korn. Jest stelbt jir mal wiis, jerdt gub uud' tjen. Nöda! — min Striiwtjüg haat ön Piisel. Hi goid' naa Piisel.

Ellen smet höör Prekelhöös, nemdt en Kum, geid' fuardt Speil stuunen, en se't höör

Kröllen törogt. Seid' bi höör sallew: Min Uars löölen sen riftelt lüng; man ja mei nog hingi; em tjen jit et weet, hurs eeb'erdt jens töpas tum tjen.

Rorn. lukked jens wed'er uan, en seid': Sesterten, Dü must man maaki, bat min Tjüg gan klaar uud'. Faad'er wel mi Auruurs naa Hamborg haa; man bennen fjuurdtein Daar da geid' Korneelis naa Koppenhaagen tö.

Ellen. Ja gan Dü man jest, dat dit Breew klaar feist! Di Klok es al ellew. Om Din Faaren kjenst eed'erdt snakti.

Korn. Hoo! it haa al en gud Bigen maatet: en wan dit Breew klaar es, da skelk se, om bi di Eier ön Faad'ers Rest to kummen. Goid' wod'er fuurdt.

Gon'nel kumdt bi Kööken-Pööster, en seid': Ellen! kum gau en molki Bjüst, dit Bobhauret-Sjip heed' en Lum hed.

Ellen. Heeb' hat en Lum fingen? Wed'er est en Jaarlum of en Ram?

Gon'ne l. En gurdt Ram. It taagt nog, bat et niin Jaarlum waad', sa bort, om dat Je'ns Kut Jümejrren jest ka'm.

Ellen. Aa fui! dit Mops feid' altid Rammer. Jat gung biid'en fuurdt.

En di Fuarhang faldt.

Di taust Aptog.

Fan en Aurön'nerm Klot huallew 1 tö — — Rlot 4.

Du des Aptig fum far:

- 1. Fiber Madisen.
- 2. Gon'nel.
- 3. gerneelis.
- 4. Elen.
- 5. Bleik, Gon'nel höör Brod'er, en forstendig bijaardt Man, unned on Muasem.
- 6. En Bid'inger, me en gurdt bun'.
- 7. Sans Vost, en jung Dre'ng, me en Breem.
- 8. Juken Lassen, en Reibers Faamen, en hesself Sgreier, en, aurhaud reefend, jen üt bi ön'nersot Sgum-Laad.
- 9. Merred Andreesen, en jung Faamen fan di beedter Slag, waad' am Ende Korneelis sin Brid.

Di jest A. ptreeb.

1. Bib'er Mabtsen allining.

Hi set beeft Staal en grobbeldt ön en Hop Jil', te'ld en Pardt üt arküd'er, en seid' da: Dit weir di sjuur en föstig Daal'er, bejek Jaarlung of Jüharewst suar Rog böörd haa; en suar bi Berri — man bejr herk sallew wes aur en huallew Ten muar üt meeten singen. Dat ik uk jüst di Dei, bejrdt oshaalet waad', sallew ek itüüs wiis küd'! Bigendt wed'er to te'len.

2. Di Fuarige en sin Swaager Bleit.

Bieit seid bit Pööster iipen maakin: Holla! Gubei! Uud en Blink fan di Hop Jil waar, man let höm nöndt mark.

Pib'er nomdt gau sin Hud fan Haud, so't di aur sin Jil' hen, en swaaredt: Deigub Swaager! Rum neier. Rüst Du nog fuar Sne fan Muasem kum?

Bl. Fuar Sne! Dü weest jaa wel, bat et belling Pid'ersdei es, Swaager? Hat wejr al sa trööd'et fan Lidden, bejr fuar mi of gingen wejr, bat em tjen niin futfaster en beebter Bei ön Jüüli-Muun forlang.

Bib'er blewdt stel bi sin Hud setten, en seid': Set Di wat om.

- BI. En libt' Dogenblet stelt om set. It stul' Knüt Estels fan Wersterlon' to Uurd haa: wat haa artüb'er jest eeb'er Meddei steewendt it Labreetens; man hi wejr jit et tjemmen.
- P. Jaa di Rlot es ut jit man hualew jen. Rumst Dü sa fan Muasem ön?
- Bl. Naan, it haa al fuar Mebbei bit Ofleesen wessen, en en beeg Bisprug maatet.
 - B. Wat heest ba bispreefen?
- Bl. En Kobbel fan Pib'er Töölen, bejr it jen neist ön liien haa. Di Kobbel heed' min Reiber Knüt Gurdtmoggels it üb'er Deis ön'ner di Hun' fan höm koopet.
 - B. If meend, Du wejrst al Lon' sat.
- Bl. Jaa bit sent uf. It heb höm bi Kobbel gejrren hual' letten: man bejr lapbt en Neben-Wei üp Sib langs me di Kobbel, di, sii ja, heed' fan Ual'lings her di Kobbel tö jerd. Dejr üp di Wei haa wü altid, al fuar min Te'nten, föörd en traffet tö üüs, for di Wei es mi fuul neier; en wat nog muar, wandt en wiit Tid es, da kjen wü üp en üd'er Wei fast ek kum iö üüs Kobbel. En seeker Frin' död mi aaber tö weeten, dat Knüt, sa bal' üs hi fast Visidtser fan di Kobbel wejr, di Wei taagt tö fuarbed letten; en alsoo maast ik jaa bispreek.

Rorneelis kumdt iin, seid': Weltjemmen, Bleit Dom!

Bl. Dank, Korneelis! Nö, bes Dei gifalbt Di! Nig waar?

Rorn. Raan, et sa sen'nerlit. It ha belling jit et but Duur wessen.

Bl. Wat! jit belling et büt Düür wessen! En jung Dre'ng! Kienst da et daan'si, of kienst et kleepi?

Korn. Jaa bejr nogweb'er stulbt ön mangtejrri; man = = = Hi geid' fuurdt ön Piisel.

Bib'er. Lest Du Din Jungen ut to Bib'ersbei gung?

Bleik. Wel, wat üb'ers, Swaager! Min trii Dreinger haa belling al lung fuar mi ön Reibem wessen. It bors Jümejrren art en fif sogs Stelling, en da heds knap Tid om Fuardaurdt to nemmen, jers to Gangs kaim.

P. Man tinkot Di da et, bat sok Ombitiien en tö Pid'ersbei laapen gurdt Forda rew es fuar bi Jungen?

Bl. Alles heeb' sin Tid, Swaager. Wü set böör di Erfaarung, et alliining ön Mensten, man ön ünfornünftig Diirden me, dat wat altid iinsperret of fangen höl'len uud', en kumdt da jens höm sallew tö reeden, es tiin mol slimmer me fül naatüürlik Leidenskaften bihaftet, üs wat dan endt

wan en libt'et sin Friiheid heed'. Wü mut, sa fuul üs mödgelt, se, om on alli Dingen bi Mebbel-Wei to faatin. En Man, bejr sin Jungen altid fan Omgang en Giselstaft me Ueb'ern ofhalbt, be'b naa min Meening hill fortiirb, en foral sa üs jir üp Sol', bejr bi miist Dreinger ondt Faaren mut: jens Jungen bliim, leiber! lifterbt unweetenb nog, om bat wu jir up en uusel Gilon' uuni, bejr fast niin Rommers en Forgööring es; man tum ba nog Sottennen ütfan, beir jer us on en Musfeil ituus seeten haa, barnen sen sa unnuasel en taabig mei em Bii, bat ja weet jam gens'lit na rgen me to bihelpen, stuun en gabi eeb'er alles wats on Dogen fo, en foriit biid' Hun'nen en Mud'; pa! Sa sens on jaar jest Utflogt, en forber: wans ba en Reis of en Baar bon haa, bats wat Jil' on Sun'nen fo, en to ba fan Lüstigheiden en Spolhuusing to hiiren, gungs üt puur Niisgirrigheib, aur bats jer nimmer sot sen haa, jest hot lopper bejr naato; en sa raafis da ön di Uunigheid, dats er eeb'erdt et fan bliiw tien.

P. Swaager, Dit best en gud Jungens Fuarspreeker. Dit wel it nü ut da om jam sa hen let; man Lidden, dejr di Jungens-Stuur ofleid haa, mut Omsörrig haa fuar jaar ein Leewendts-Fersleeging, en streewi, dats jaar Aal'ern me bihelpelt uud' tjen, dejr jer sa fuul üp jam bilostet haa; man bejr seid' mi di Pid'ersdei dit Löögendeel fan.

Bl. Ön bit altimaal bö it Di gans'geelit, Swaager. Ka'm bi Pib'ersbei art Muun jens. da wil' dit en steedlit Dei wiis; man hat es man bi jen Dei öndt hiil Jaar, bejr wü jir üp Söl', sa tö siien, fan Lüstigheid weet; let ba ut en jung Dre'ng di jen Dei en Marks Jil' of en hualew Daal'er tö se't, da heed' hi aur di triihön'nert Daagen web'er, bejr hi tö Fliitigheid en Spaarsaamheid nütti kjen. Wan min Biin et sa stüf wejr, da skul't jit sallew hen en trabli jens me; for dit Daans'in, meist liiw, es en gud Modtsii-oon, Swaager.

P. Haali di Rakter sok Modtsit-oons, bejr em Jil' ütsuar do skel! da kjen ik mi beebter Modtsti-oon maak bi min Hakkels-Rest, en bejr fortiini ik me.

Bl. Ei Swaager! wü mut üüs Leewends-Aarbt sabelling iinrogt, bat üüs Neeben-Mensten art ön sin Fag me üüs lewwi tjen: wan er nemmen nöndt beg let, da fing di Temmerman nöndt tö fortiinin; wan art sin ein Kluad'er maatet, fing di Struad'er nöndt; wan wü altimaal üp Holdt-Stuur gung wil', fing di Sübter nöndt; en wan wü dit Kuuren hiil iit wil', alt üst üp di Aagsen wugset, da fing di Mel'ler nöndt.

Korneelis kumdt wed'er uan fan Piisel. Bl. Nö, Korneeiis, tentst er jit et üp of?

Hi grepdt ön Fek.

Rorn. Naan, Bleit-Dom, suul Dank. It sen üp di Fortiinst üt. Sagt, to Bleik, om Pid'er es jaa wat doow: Min Mellen skel strags nog to laapen kum. Hi geid' üt.

Bleit bendt sin Snak to Pid'er wed'er on: Delling est Kröngers, Spolmaaners en Maans Kut-Bakker jaar Dei, bejr üb'ers dit hiili Jaar weenig Fortiinst haa. Hur togt Di, skul' ja wel fan lewwi, wan arkjen delling itüüs bleew, en, önsteid fuar to Pid'ersdei, hen ön Lö ging to Hakkels skejrren?

P. Da kub' ja di Bruad-Wennings ofstaffi, en nem jam wat üb'ers fuar; dit wejr wel sa nudtslik.

Bl. Swaager, it haa nü niin Tib, om mi ön ti Saak förder öndt Stridden me di oftöilwen; man nog üt en üd'er Grün' hual' it di Pid'ersdei fuar en merkwerdig Dei; en di Grün' skelk Di uk jit gau öndt kuurdt fortel. Wü haa di Pid'ersdei en Uursem, effen kuar, dat di miist See-Lidden fan Hüs faar. Nü kum wü da töhop fandt hiili Lön', en maaki üüs tö Ofskiid jest en Frügged' me arküd'er diilhaftig; dejrme dö wü tö kenen, dat üüs Omgang di Wundter aur di jen me di üd'er gisellig wessen heed', en haa wü arküd'er ön jen of üd'er Ding wat töwed'ern dön, slogti wüt da me en Bliid'igheid, jer wü fan arküd'er ske'd. Dit

jit da: Ende gut, alles gut. Sa en Gloow haa it fan di Bid'ersdei: en bejr bifin' it mi wel bi.

- P. Du meist prodt'i, sa lung us webt; it hual' bi Bib'ersbei fuar en nikswurdig Dei.
 - 3. Di Fuarigen en en Bib'inger. En gurbt Bun' tumbt uan emst hom.

Di Bib'. Goibee!

B. No, best Du jir ut web'er up Lon'?

Di Bid'. Jaa mod bent so! Hee em naan feer Ki io tup, Bebber?

P. Naan Frert, it haa niin fejr Rin to Di, Du heest mi jenmol bibreien.

Di Bib'. If hem bibreegen? Na'n, min goib Pedber, heem ik ei; ik wil em sjedde: wi ben altet tau om en Huan'nel. Men oors liiw ik noog, bi bejr hem bibreegi wil, most eeder eew e Biine wejske.

Bib'er uudt waar, dat di Hün' bi di Kat höör fol Desk ön'ner Kaglaun es, seid': Bat fuar en gurbt Slobberbt fan Hün' es bit? Uüs Rat fjen höör ein J'it nog of. Aurje't, dat er bi sin Jil' set; wel me en Faard om fan Staal, en riiw di Hün' dit Desk fuar Nöös weg. Man, wat dag giböör kjen! hi rewdt ön di Hast di Staal — dejr jaa seeker man taaldt stön'nen heed' — ön'ner Fet; filegt heed' Bleik, dejr bi Staaljen' seet, uk wat törogt holpen. Ja

dejr leirdt liig ön! Pid'er aurje't et wed'er om di Hün', en bigendt, naatüürlik ön'ner en Aardt fan Swin-Mussik, üp Kneebiiner tö faalen, en ön di Hud a ptösaamlin.

Bl. Wel! wel! Swaager! Hest Dü Din Siil ön'ner Din Hud üp Staal liien? Dit wejr en klim Afferi.

Di Wib'. Di Muan heeft di Baari, dejr en oor long forjeewes om sjotte kjen.

Bleif bogt höm, en wel help a ptösaamlin.

P. Naan, Swaager! Passi man üp di Wid'- inger, dat hi nöndt nemdt.

Di Bib'. It stel mob nöndt nemme. It heem nog ol'ler en Tiiw ween. Na'n Peddern, för wel it wat beiljedde. Snoft sin Nöös me Fingern üt, en smet di Ütkumst mung dit Jil', seid da: Sisol en Muan es en Muan, en en Word en Word! en geid' me samdt di Hün' — dejr we'render Tid di Kat höör Desk led'ig fingen hed' — di Düür üt.

Bleik. Di Plumpheid wejr jit welling öns braagt.

Bib'er blewdt bi sin Groltin en A psaamlin.

Bí. bogt höm wed'er, en wel höm help.

Pib'er seid' bister: Let lii! Wan it Help nöbb'ig haa, da wel it Di nog önspreek.

Bl. Nö ba, Swaager! ba wel it di Wib'inger sin Bispiil fölgi. Hi nemdt en gurdt Prüümdt'i üt of Müd', en smet di metjens mung dit Jil' ön di Hud iin; seid': Grööt Gon'nel en Din Jungen; en geid' weg.

4. Piber Mabtsen allining.

Hi forslipped di Staal sa fuul, dat er dejr uk sjuk kjen; man würdigt höm ek dit Aurjen seten; seid': Dejr tien embt nü se, wat et bogbt, bat em jens Jungen wat to wel berb'. Di Staal es bit iinigsti, beirk jam on reed letten haa. Moobis. Rraam! Stit. Rraam! It hed sa en raar Rööm. Staal, me Staap en Stummlaben on; bejr ston' iit üt üb steren: "Dissen Dist geefet Broot unbe Smeeree Gaadee alleenee bi Geree." Man bi tüb' üüs da et leinger mans nog wiis. Nö, ik welbt jam forseeteeri, ja stel nondt muar me to reeben fum! Se't sin Brel aur Nöös, en lukked di hiili Böörd ombi eed'er muar Jil'; töleest, deir er nöndt muar fin' kjen, nemdt er Bleik sin Foriiring en liid' di üp Kaglaun; seid': Wan bi brug es, ba tjent bi rooti. It borbt mi et on Room med'er to Bert, ombt eed'er to terlen. Geid' me dit Jil' ön di Hud naa Piisel tö.

Pausee.

Di taust Aptreeb.

1. Rorneelis en Ellen.

Rorneelis, dejr uan fuar it Pööster kumdt. Aa lufti, Ellen! üüs Staal weet Bib'ersbei tö hual'en; bi heeb' hom al en Rüs fingen.

Ellen. Dü meist liiw, Kristjan Moggels heeb' web'er e'n wessen; en bejr hi ba nemmen ön Kööw fün'nen heeb', da es hi di Staal tö Liws gingen, aur sin Nar wiisen. Jü so't di Staal aurjen'.

Rorn. Aa let en bag lii!

Ellen. Ja dit wil' net ütse, wan er hoften tin fa'm. Fui fuar di Fän'en! bejr heed' er en gurdt Kwods fan Prüümdt,1 üp Kaglaun leid.

Korn. nomdt en ön Hun'; seid': Di es jit temmelt soppig. Teew, hi heeb' en wit Bogs ön, di stel er In'nung ön Daans'- Piisel üp to setten fo.

Ellen. Raan, Korneelis, bi Korbtwil wejr wat olbti gröggelt; bit stebt bliim let.

Rorn. Ja ba fuurdt ön Ejl'lig me bi. Hi smet di Prüümdt'i fuurdt.

Ellen. Nü maast Hans Post ut bal' tum. Man, Korneelis, weest, wat mi nü miist fortrot?

Korn. Naan; man let mi Di jens rogt ön Dogen lukki, da kjenk et fillegt reed. — Jaa, jaa! ik se, hat fortröt Di miist, dat Dü Di jit niin kan's sjogts, om bal' bifriid to uub'en.

Ellen. Aa, Dit kumst dag altid me wat Unwisheid!

Rorn. Raan, Bii bit et Ellenken, mi tinkbt, Dü küst al gub nog hokkens Gaabing wiis. Man iim Di man tofreed': wat stel nog eed'er bes Dei biib'ing mat jaawer uub', wan Du en Siirep-Dotten Batbt'i feist, en it fo di Fetten fol Jil' me to stringlin.

Ellen. Du weest sallem et, wat snaffest: hotten heed' jer jerd fan en Siirep-Dotten Batbt'i; en fuar min Jaawheib haa ut man niin Omsörrig. Naan, Korneelis, hat fortröt mi, bat Moobter ut nü me bit sallew narret uud'. Ju gondt unt bit Bil' nog, bit weett wes, wan ju unt Onslag wust; man wan bit Breem nu fumbt, da weet ju ut et üb'ers, üs bat et fan Madts sallem es. En wat tien höör bag ut wel nondt fan betfirrem weet let; om it sen bag bang, bats et et bi höör sallew höl'len feid'.

Rorn. Naan, naan, bit tjen et öngung, en sii er höör wat fan. Hur stul' Moodter bit swügget fo: ju heeb' jaa höör miist Kuar-Ted' al forleesen! Naan, hat mut jir nü gung, üst manningmol üp Step geid', bat bi Unstil'ig me bi Stil'ig liib' mut.

Ellen. Jag bit tien nu et wel üb'ers.

Rorn. En stulbt ut eed'erdt jens üt tum, ba Stjüur it höör, wan it fan Hus tjemmen Ben, man en trii fjuur Bun' Roffi tus, ba es bit al bebbeldt foriiwen. Me di Moodtern tjen em altid nog reed. Man hat maat Di jer om mi fortröt; fuar Dü meist liiw, bejr tam en Breek ön min Brein, jer it dit gub Breew Kaar fing.

Ellen. Jaa, Din arem Starkel! bejraur sjogst nü sallew, dat en Dreings Forstandt man libt'et töögen en Faamens es: it fornoom nogwed'er tö Hööl'er of Breeken ön min Brein, om di gub Reed arptöternken, bejr dag sa fuul muar wejr.

Korn. Jaa dit liiw it nog, Ellenken, dat Dü bejr nöndt tö fornoomst. Di Faamnen plei fuul üp en Raak tö snakkin; man dit wejr wes Waarheid, dat Dü bejr nöndt tö fornoomst. Heed' em al jens Daag wel jerd, dat en Wüfhaud ut Brein ön Haud heed'!

Ellen. Din Fe-n'nen! It stel Di nog for-klaagi to Zeiten Broorken.

Rorn. Tö Jeiten Broorten! Jaa, agbter miin Rist! seid' di Hamborger. Dejr uud' niks üt üp bon. Dit wejr di Ual'=Stiils Epakbt. Weest jit ek, datk en Blo-Sken fingen haa?

Ellen. Raan! Wel jü sa en Salken — Seenken, wilk sii — üs Dü best, ek haa?

Korn. Let Di dit et wun'neri! Henning Libt's pid'ers, bejr it üb'er Deis fan en soowenjaarig Reis tüs ka'm, en dit me en gul' Ding ön Bogs, en dit to en Moodter, dejr Auruurs en Snaar nööb'ig heed'! fuar sa en Breeker maast Bib'er Mabtsen sin Korneelis wel bak brassi.

Ellen. Naan, nu uubt jens broffet! En bejr best Du ba nog tofreeb' me?

Korn. Stul't bit et? Fan sol Tjüg es jaa nog iö grippen.

Ellen. Fui Di an! Du webt et waar uub', hus to grippen sen.

Korn. Haal it sen al web'er üp ni me tau ön di Gang; en In'nung, wan al dit Jil' ön min Jeften daan'set, da stel di tre'd ut en Handseesting so. Hei! bejr sjogst jam samtlit suarbigungen. Wat heest nü to siien?

Ellen. Henning en Jeiken? Jaa worendtig!
— Mi tinkbt, ju es gurdter üs hi es.

Korn. Jaa fan Agbterspeil! Sa tö reeknin, ba wibt Dü seeker monstri kub' me al Din Hallewjunken-Dre'nger.

Ellen. Aa, Dü feist et altid me di Beeftsen' tö dön: niin Wun'ner, dat di Stop fingen heest! Man sii mi nü da jens, wat dat wel al öndt Breew strewwen heest, om dat dit Di sa fuul Haud-Breeten jaaw?

Korn. En 50 Daal'ers Bantseebel en ut en 10, hur fuul Mart maated' bit töhop? Dejr heest Dü al fuar en huallew Stün' Haud-Breeten nog ön.

Ellen. Aa üüs Rat ut, min gub Korneelist! 3t ternt, Du heest er wel wat raars fan maatet fingen.

Korn. Ja, ja! teew man Din Tib of: wan bit Breew kumbt, ba kjenst et altimaal to hiiren fo. Hat lekket üb'ers gub fuar unk, bat wat sa bifallig faat fing üp Hans Post. Wan hi unk nu man truu wiis wel, en swügged' me unk; üb'ers wel di Bislüt jir fan en Sörrig-Spol fuar unk uud'.

Ellen. Dit! — naan, Korneelis, bejr stel it nog fuar sörgi; fiir Di man et ön sot! Wat en Hans Post tjen artüb'er wel muar töwel bö.

Korn. Ja dit mut at ut da man. Mi togt ut, hi stön' neis en luttet sa mil' eed'er Din Kraager= smot en da sa naagraas wat liiger dejl, alt üs dat er sii wil': — — — —

Ellen. Nö! man et muar: sii wil'! it mut Di wel jens wed'er ön Hiir faati, alt üs J'irön'ner. Jü grepdt hen eed'er höm.

Korn. Au! Ellenken. Ek sa iiwrig! Ik kjen uk jaa mes haa. Man üd'ers küst höm dag uk saagt jens, alk üs di gurdt Nes Jappen, — weest, man sa effen jens — — —

Ellen lapdt hen eed'er höm, en hi springdt fuurdt ön Kööken.

2. Ellen allining. Pausee.

Hat waared' uf dag lung, jer Hans kumbt. Di Klok es al huallew tau: en jer dit Breew wed'er klaar und', dejr dit Pid'ersdei=Jil' en Oogenblek iinon skel, dejr geid' uk en Stün' me hen. Wan

Korneelis nü man sin Parbt gub maaket heeb', da skel ik dit üb'er nog tö laapen fo. Ik taagt Faab'er man iintöbil'len, dat di Förriman al In'nung web'er faar skul'; man Hans Post braagt unk dit Üpenraak tö Waarheid, dejr uk da sa fuul beedter es. Wejr Faad'er en lidt'et faalig, da wejrdt ek rogt, om höm sa tö bidreien; man hi es sa gniierrig, dat hi skul' en 50 Daal'ers Bankseedel lewwer lit let tö forröötin, üs en arem Mensk me wat üt Nuad tö helpen. En, aremman! üp Rendt dördt er sin Jil' uk ek set; om da es er bang, dat er me di Tid biid' Rendt en Haudskööl kwit geid'.

Nö, beir fumbt Sansten bag enbtlig.

Ditre'd Aptreed.

1. Sans Bost en Ellen.

Sans. Bub Bib'ersbei, Glen!

Ellen. Bib'ersbei gub, Hans! Rustul' em Di jaa fnap tub' ber.

Sans. Suba? It weet dag et, batt fuul mugset sen, sendt neis bi Di weir.

Ellen. Naan bit wel et. Man Dü sjogst jaa nü rogt üt, üs en nii Spees'i-Daal'er. Wan heest Di dag sa en beilk nii Rok to leid; bejr haak Di ek jer me sen?

Sans. Naan, dit heest wes. et: bi haa it nü to Bid'ersdei maatet fingen. Man sen juu Faad'er

en Moodter en Korneelis nü al altimaal üp en Swiir, om dat di Kööw iining heest?

Ellen. Jaa wes sens; wü hual' sa fuul fan Pid'ersdei it üüs Hüs, dit weest ja nog. Man set Di dag wat om.

Han &. Naan Ellen, it haa et lung Tid. Webt juu Faab'er ba jens waarstauce, batt of me min Breew tum?

Ellen. Jaa, if haa uf al leingd, jer kaimst. Da mut ik fuurdt en sjuk höm aip. Aa, man Dü wedt dag jaa nog salung teew, üs dat dit Breew leesen es, dat et höm sallew sii kjenst, dat di Förriman al Ju'nung wed'er fardt.

Hans. Jaa, me di Biding, dat mi en Tait be st. Ellen. Di stedt üpsteid fo. Jü taiket höm rogt deilk jens, en geid' da naa Kööken.

2. Hans Post allining.

Dit es dag en Engel fan en Faamen! Deilkeid, Kandtheid, Klootheid, net Stef, Renneltheid, Gudhardtigheid, Te'ngerheid töt Aadber, rap üp di Tung en dag niin Streier of Slad'erpöös. Al dit Guds es bi höör. Wan jü jens min Wüf uud' maat, da ka'mt ön Hennel! Man, leider! it mart rogt gud, dat it sendt Jüharewsdt frii wat üt höör Gönst fe'len sen. Da ka'ms jens me en Breew üp Post tö bringen, dejr ut naa Madts tö skul'— it wejr alliining ön Kööw — en me dit sallew

foord dit Unlet en Bed'er-Buf iin; ju hed en forlammet hun', en en libt' Jungen fan en fif Bogs Jaar nal' bi höör. "Wat!" seid' it; "weet i wel, bat bit Beb'rin forbööben es? Maaki man, bat i wed'er üt tum! Of wu haa jir en Tugt-Bus." It hed di hesselt Uurder knap Beld fingen, ba fraaget Ellen: "Dit Breew es jaa up Flensborg frankfejrret, man tjen em et up Ton'ner me to?" "Jaanog," swaaret if. Metjens be'd ju bi Bed'er-Wüf en Stelling, en seib' tö mi: "Aa, wedt da ek nog Ton'ner Bet, en Flensborg üt Strit?" Dejrup Beibs to bit Libt': "Aa, Din a rem Ding! bi mei bi hun'ten fortol'lige." Rembt boor ein Saansten, bejr splun'ner nii wejr, of Sun'nen, en be'b' hom barnen. Dejr it bit saag, ba greep it on Set, en leingb bi statels Buf en 12 Stelling Stet to. Man wat Fortiinst beb it beir fan? Ellen berdt üt min Fuarreedi bag al bigreppen, bat unt Sarbten man lidt'et tohop passet.

Ellen kumdt wed'er uan, en seid': If tjen Feed'erken di Bei nargen fin': it haa ön Stiin en üp Bualkem en al'lerweegen wessen. Stul' er uk ön Piisel wiis? Jü maaked' Piisel-Pööster iipen, sjogdt höm, en seid': Faad'er, wel i ek daalkenst jens uan kum?

Sans. It haat üüs Lidden ut al wis maatet, bat er ut en Breem to juu wejr. Sat lettet bejron

gub; for üüs Faab'er wejr et itüüs bejr bi Post-Sat kam, en ba maaket it en tipen, en ging üt me di Breewer, bejr ön Keibem wiis skul'.

Ellen. Nö dit wejr en gud Stet, Hans; üb'ers tüb' wü ut legt forrat uud'en her! Alliining om bejrfuar üp tö passin, heed' Korneelis en üb'er Papiir klaar maaket, en dit iö en forkiird Steid ön Koppenhaagen addressejrret, dat et üüs Madts et bikum kjen.

Sans. Ja it forstuun Di! Dit stel ba strags web'er foorbt, önsteib fuar bit, bejr Faab'er meenb.

3. Pib'er Mabtsen en bi tau Fuarigen.

Dit Jil' hed er seeker jest wed'er tö Pung en ön'ner Slot fingen, en dejr mut uk nöndt fan waandt haa.

Alsoo: Pid'er Madtsen kam uan.

Sans. It haa jir en Breem to juu.

Bib'er. Raan hans, it nem belling niin Breewer on; üb'ers tub't Jumeirren al jen fingen heb.

Ellen. I sen dag et wis, Faad'er! Meen I, bat Hans ombi lapbt me Bin's Breewer?

4. Rorneelis en bi trii Fuarigen.

Rorn. Welkjemmen, Hans! Wat, bringst Dü en Breem?

Sans. Jaa. It taagt, bat Du al lung üt wejrst.

Korneelis en Ellen fo biiding faat üp di Breew, en

Ellen seid': Dit es sawaar nus Mabts sin hun', bit tjen it nog se up bi Upstrewdt.

Bib'er nemdt dit Breew, seid': Alweb'er sogs Streefen üp! Em mei gruu, wan em Di me-Breewer sjogbt.

Ellen. Aa Faad'er dag! — Mi tintot: Engud Breew tjen et oldti juur wiis. Art Street es dag jaa man en Stelling.

P. Man en Stelling, man en Stelling! Gung. üt ön Guard, en lutti wed'er dat er ut Stellinger üp üüs Kual-Toppen wugsi.

Korn. soid' sagt: Dit heed' ut niin Ruad; di Haupdt=Saat es jir, dat et jit Aurön'ner beeg ön min Fet to wugsin tumbt.

Bib'er brakdt dit Breew iipen, se't sin Brel aur Nöös, en mummeldt öndt Breew tö leesen.

Korn, lukket me ön, en seid': Hi strewbt jaa, bat hi heeb' en Step fingen.

Ellen. Wat! es uus Madts Roptein uud'en? Sans. Soo, heed' Madts en Step fingen?

P. Jaa, man hi strewdt ut, dat it höm en 60 Daal'er Jit' töstjüür mei; man dejr uud nog nöndt fan, Madts.

Korn. Ja, man Faad'er, wat er fuar staanbt, haa I wel aur hen luftet? Sa üs if bejr üt se, ba kjen bit gurdt Profit suar Juu wiis; om hi Ktrewdt jaa, dat di ual' Bant-Seedels bal' me en gurdt Forlust ön di Könning iinwegseldt wiis stel.

Ellen soid' sagt: Dit es dit slimst, al bit Strummel stel nü bal' aur hiil Sol' tum, bejr dag nondt fan waar es.

B. Jaa, jaa Korneelis, nü set et jest rogt, bit es ut sa.

5. Son'n el en bi fjuur Fuarigen.

Ellen. Moodter, Sans heed' en Breew braagt fan uus Madts. Si strewdt, bat hi heed' en Step fingen, hi es Roptein uud'en.

Gon'nel. Aa, Got si Dank! Belfjemmen Hans! Hans. Dank, Gon'nel!

G. Nö Faad'er, da kam min Droom bal' töfolling, sa kam er. I seid' jaa Jümejrren tö Di,
dat it Jünagt dremd hed, dat üüs Madks itüüs wejr,
en dat hi sallew al üüs Düng üt körd, sa död' er.

Korn. Ha! ha! Jaa Woodter, di Droom fe'l gud üt; wan hi Mjugs-Wein köörd, da wejr hi bejr uk Koptein üp.

B de'd Korneelis dit Breew, en seid': Lees Düt jens; it tjen som Uurder et rogt töhop set fo.

Rorneelis last:

Herzlichgeliebte Eltern und Geschwifter! Ihr werther Brief vom Beschluß des vorigen Jahres datirt, welchen ich vor etwa dreh 1

Wochen schon beantwortet habe, veranlaßt mich zu hoffen, daß Sie noch jett im besten Wohlseyn sich befinden. Ich lebe auch, dem Himmel sey Dank! noch ganz vergnügt: und dieß werden Sie desto leichter glauben, wenn ich Ihnen sage, daß ich jett für den hiesigen Kaufmann Naskau ein Brickschiff, als Schiffer zu sühren, erhalten habe. Hoffentlich werde ich in sieben oder acht Wochen fertig sehn können, um erstlich eine Reise auf Petersburg zu machen. Sollte es nun meinem Bruder belieben, als Steuermann mit mir sahren zu wollen: so muß er sich spätestens im Anfange des Aprils hier einsinden.

Ich eile besonders mit diesem Schreiben wegen ein hier in der Stadt allgemeines Gerücht, daß die alten Banco-Billets nur noch zweh bis dreh Wochen für die Valuta, worauf sie ausgestellt worden sind, gangbar bleiben, und dann mit 25 p. C. Verlust gegen Silber-Münze in der Königlichen Bank eingewechselt werden sollen.

Wenn also lieber Bater noch ein halb hundert ober 60 Athl. von erwähnten Zetteln hätte, und selbige gern ohne darauf zu verlieren angebracht haben wollte: so bitte ich, Er wolle sie mir mit erster Post nach dem Empfange dieses Brieses zusenden.

Auch für mich könnte die Uebersendung von etwa 60 Rthl. jest ein kleiner Bortheil seyn: da Sie wissen, daß ich mich von meinem vorher verdienten Gelde ziemlich entblößt habe, und ich also imsall ich diese Summe nicht von Ihnen erhalte, um meine Bürgerschaft und mein Schifferrecht bezahlen zu können, hier genöthigt bin, so viel Geld auf Zinsen zu nehmen.

Unter herzlicher Begruffung habe ich bas Bergnugen, mit Empfindungen ber zärtlichsten Liebe zeitlebens zu senn

Ihr

Ropenhagen getreuer Sohn u. Bruder, b. 14ten Febr. Mag Beterfen.

Gon'ne 1. Got si Dant! Da stebt Du jaa aur to hom, Korneelis, sa stebt jaa; strewbt er et sa?

Rorn. Jaa, Moodter.

Dejr stuun nu hot Re-en De'nst on'ner.

Ellen. De'nst! - Aa wat es bit ba?

Rorneelis last wed'er:

Jeg har for en vis Aarlag, som dog ikke er værd at melde om, forandret mit Logement; derfor behager kjære Fader, at adressire mig herester til Herr Rasmus Kallstrøm, booende i Gotterssonden op ad Bolden No. 48, hvor jeg nu logerer.

B. Da heed' er hom ut en üb'er Sliipsteid fingen.

Rorn. Jaa, sa skrewdt er. Pid'er feid' dit Breew wed'er.

G. Aa bejr sent ut rogt sa bliid' tö, dat er dit man heed', sa sent; om Korneelis, Dü seist jaa, dat ön di Sliipsteid, dejr er jer leid, dejr nud' jaar Sliip: Wüf di Jütste = Laar ne'md; en dit es jaa üp Söl'ring — me Forlof tö siien — di Jüt höör Ued'er : Jen', sa est jaa: dejr küd' en Karrming gröggelt ön'ner llurd aur kum, sa küd' er.

Korn. Jaa Moodter if ken höör nog; hat es en tjuk ön'nerset Inki-Wüf, dejr hol' bisküüren wat blejrri mei.

B. Jaa wan dit sa es, üs hi sfrewdt om di Bantseedels, da mut it lukti, wed'er ik sa mauning haa.

Gon'nel jefdt höör öndt Skrualin, en seid': It weet dag wes, dat üüs Madıs et sa es; fuar bejr er en Jungen wejr, da maat er nimmer mung di lidt' Faamnen wiis om to spöllin, sa maat er et.

P. En da mut it höm damen man aurstjüür, wat jer wat lewwer. Sagt: Hi maat et üd'ers ön Haud fo, eederdt sin Jil' fuar höm sallew to bis hual'en.

Sans. Di Förriman fardt al In'nung wed'er.

P. Fardt di Förriman al In'nung wed'er, da wejrdt üp Tid.

Ellen tö Gon'nel: Movdter, stuun dag et en skrualli; wat skordt Juu?

- G. Jaa, Ellen, it meit et haa: hollen weet, wat Snat dats bejr aur maaki om üüs Madts, sa en skaank Noom üs di Wüf heed'!
- P. Korneelis, Du tjenst beebter striiw us it, ba must Du man metjens bigen; it stel Di nog to sii: wandt man sa eeb'er tlaar nub' tjen.

Hans. On hallewjunken kumdt di Förriman om di Bost-Sak.

Rorn. Jaa tö bi Tib tjen wü soowen mol tlaar uub'. Hi lapdt eed'er Piisel om sin Skriiwtjüg.

Ellen wel Hans en Piip dö, seid': Aa, Hans, wiis nu sa gub en rooti jens.

Sans. Raan Dant, Glen! it stel naa Bib'ersbei to.

Ellen. Aa roofi man jest jens.

Hans. Naan, di Tid formeit et, sii di Brid'er jaa. Hi wel gung.

Ellen. Faad'er, Hans heed' jaa jit niin Bil' fingen fuar bit Breew.

Hans. Aa bit hastet et; it tum saagt jens web'er.

G. Webt ba et leinger teem, hans?

Han Bank! hat es nü üp Tib, batk to bi Daans'-Piisel kum. Faarwel albtimaal!

G. Kum da bal' jens wed'er! en haa jest fuul Dant! da stel Faad'ert Di nog eed'erdt bitaali, sa stel er.

Hans geid' weg, en Ellen de'd höm dit Gileit. Rorn. kumdt uan fan Piisel me Skriiwtjüg.

Pib'er staandt, sendt hi leest snakket heed', öndt Breew tö lukkin.

Rorn. tö Pid'er: Wel J mi nü ba tö sii?

P. Jaa striiw man jest di Fuarreedi.

Rorn. It te'n niin Fuarreedi.

S. Wii Got biwaarien, Korneelis! "Wenn biefe meine wenigen Zeilen!" Dü heest jaa al sallew manning Breewer strewwen, sa heest jaa. Lutti ba eed'er Mabts sin Breew.

Rorn. Dejr es niin Fuarreebi on.

G. Da est bag rogt et faalig! Wat mun' höm ba ön geib', bat hi bit sa auriit kub'?

Korn. If haa it üb'er Deis al sin Breewer leesen; bejr er di leest trii Jaar tüs skrewwen heed'; man bejr wejr ek jen mung me en Fuarreedi ön.

- G. Wii jaa, Korneelis! wiis dag et sa dum, sa wiis et. Heed' Madts et altid jer di Fuarreedi strewwen, Faad'er? Ued'ers est jaa niin Breew, sa est et.
- B. Naan Mood'er, heeb' er et. Hurom stul' bi Warrel ut et allikawel öndt Breew-Striiwen forkird uud', üs ön alli üd'er Dingen! Dejr es nü naagiraad nogwed'er Gloow of Religioon muar

- tö. If haa gaar biid' fan üüs Pröst en Köster jaar Breewer sen, bejr di Fuarreedi et jens ön wejr. En da stel em sot Lidden jit aawerri, en hualew üs Helligen tö hual'!
- G. Naan da und' di Warrel' dag oldti wun'nert, sa und' er! It haa sa manning mol et töfreed wessen, wan wü en Breew fingen haa, dat Dü di Fuarreedi et me lost, sa haat et; en haa meend, dat Dü altid neist ön'ner bigenst, Faad'er.

Rorn. Stelf da Fuarreedi striiw?

P. Jaa wes skebt Fuarreedi skriiw. Bigen man: Reitum den — Wat skriiw wu Delling?

Rorn. Di tau en twundtigst Febriwaari.

P. Nö. Keitum den tau en twundtigst Febriswaari, Herzvielgeliebte Sohn.

MI bi nii Wetten Ben Strundt!

Rü heest bit?

Korn. Jaa. "Keitum, den zwey und zwanzigsten Februar, Herzlichgeliebter Sohn" haak. Sagt: Of Skul' dit üb'er uk me?

P. Wenn biese meine wenige Zeilen bich ben gute Gesundheit antreffen möchte, bas sollte mich von Herzen lieb fenn.

Wan ut al Söl'ring Narren und', en smit bi Lübters Gloow weg, da bo it et dag et.

Rü heest bit?

Korn. Jaa.

P. Was uns allen zu Hause anbelanget, so haben wir der liebe Gott zu danken für guter Gesundheit; der liebe Gott lasse es lange auf bender Seiten kontonubieren. Amen!

Sot Striiwen heeb' Riimeltheid!

Rü es di Fuarreedi üt.

Rorneelis seid' sagt, wildt er skrewdt: Jaa wes heedt dit! Sa en Fuarreedi füd' gaar Riimelkheid haa, tö en Ben'sel üp en Tal'li=Blot tö seten; dejr skel uk jest Ön'ner=Slaggen tö, en da boowen üp wed'er; dit Kontonubieren maaket alliining en paar gud Krüs'ing=Slaggen, en me Amen waadt da biset.

Gurdtem: Wat nü muar?

- B. Was ferner mein Schreiben anbelanget, so laffe ich Dir wiffen, daß wir dein lieber Brief vom 14ten huijus erhalten haben.
- G. Dejr tum sot tau Blanken; jat tum jir, sa bos.
- P. Al wed'er Fre-mel'len? Dat em dag nargen et en Dogenblek Tid to fo kjen!

Da mut wat fuurdt ön Piisel, Korneelis.

Rorneelis pakket sin Skriiwkraam, en jat gung fuurdt.

Pid'er re pdt wed'er uan: Ik siit Di, dat nöndt a pskaffest.

G. Naan, Faad'er, haa bejr man niin Sörrig fuar. Hur stul't wel a pfanstaffi; wu haa jaa

nöndt ön Hüs, bejr wu hotten fuar Stan' töbed tjen, sa haa wu et?

Difjaard Aptreed.

1. Gon'nel en Ellen en Inken Lassen en Merret Andreesen.

Gon'nel, dejr jam ön Taal jerd. Gotbis waarien! mun' Hans Post nü uk jit bi Düür wejr; mi tinkot, ja haa bejr sa en Lagdter hur aur, sa haas.

Inken bit Pööster iipen maakin, lagged, en seid': Naan Ellen, sii man ek muar öntöögen; wat saagt nog, hur beilk bat di Sommen jaar jen Hun' sa wat fan jam leid her. Uut' waar, dat Gon'nel ön Kööw es, en jat en Merret sii biiding: Guddei!

G. Deigub! Kum at wat neier.

Inken. Naan Dank! wat haa ek rogt fuul Tid om neier to kummen. Wat skul' man om en lukki, hurdt om Ellen wejr, om dat jü höör nargen it Pid'ersdei fuar Sjüün let; en da ka'm wat jam en Hans Post nog en lidtet unforwaands üp Hib; jat herdt wes suar om som Saaken, dejr arkjen salik jit ek üp ges'si tört.

Ellen. Jaa dit heed' niin Lik! Raan min gud Inken, sok Saaken, üs wat en Hans Post om plei to snakkin, mei jam nog fuar arkjen hiir let. Hi kumbt et legt to nus hus, us bat er en Warrem heed'.

Inten. Jaa Ellen, dit es ut nog üp tö tib's iggin: jen bejr da sa alli Daagen sin ein Slags Warwer hur heeb', di feid' höm da'nen ut da alli Daagen sa en lidtet to Steid to treemvin.

Ellen. Wat est dag gaadelt fuar Di Inten, dat Du sa en Bigrip heest.

G. Hans Post braagt üüs en Breew fan üüs Madts; üd'ers kumdt hi et aaft, sa de'd er ek. Uüs Madts skreew, dat hi hed en Step fingen.

Merret. Jeeminee! heeb' Madts en Step fingen.

Inten. Ja lut sa! heed' Madis en Step fingen, da wejr dit en gud Bid'ersdei=Breew.

G. Jaa dit wejrdt ut, Got si Dank! En hi streew ut, dat Korneelis stul' aur to hom tum, om sin Stjüürman to wiisen, sa dod' er. En hüdelling wejrdt jit nog muar om di Bant-Seedels dejr er streew, Ellen?

Ellen. Aa dit fing it et taagt, Moodter.

Merret. Da lektet dit jaa gud fuar jam biid'ing.

G. Jaa em mei dit Berst forhööpi, sa mei em. Man set at junk dag wat om.

Inten. Naan, Dank! Wat wil' Ellen hol' wat hen me haa to dit We'lheid.

G. Ja jü maat ut jaa rogt hol', sa maats; man wat en Ellen haa biid'ing alli Daagen sa fuul to don, dat it tjen Ellen bal' et en Stün' omgung, sa tjent et.

Ellen. Aa set dag en lidtet om, en fortel, wat Niis dat er it Pid'ersdei wejr.

Gon'nel geid' fuurdt ön Kööken.

Inten. Dit tjen wat nog ön Stuunen bo. Man webt me, ba tii Di jens watter wat ön.

Ellen. Naan at jerd jaa, wat üüs Moodterken seid'. It so wes niin Tib, jer meskiin In'nung en libtet.

Inten. Ja da mut it jest jens hosti. Jü hostet. Merret. Aa Dü best dag rogt en Streier. Nü weet it al nog, wat eed'er dit Hostin fölgi stel.

In ken hostet wed'er, en seid': Sa dör som Faamnen it Hans Sgruad'ers, wan ja en lidtet om beeft kjemmen wejr, dat jaar gud Besten jam üd'ers ek sa daalkenst ön Dogensjüün fo küd'.

Ellen. Aa dit wejr en Hoppen! Sen dit da al en wes Paar, di Sommen me jaar gud Bersten?

Inten. In wats al sen, dit weet it et; man wat di Sommen er ön dö kjen, da kums dag nog jer Mejrren-Eed'er wat fuarelker me arküb'er, üs fillegt jit wessen haa.

Ellen. Hoffen wejr bit ba? Inten. Raan bit siit et. Ellen. Mod Inten, da est er mi ut et sa fuul um to bon.

Merret. Lut sa, Inten! nü tjenst me Swüggin to tum.

Inten wesket Ellen wat öndt Uar.

Ellen. Aa best et wis? Du seist jaa it üb'er Deis, dat hi seet art In' hoogst on Hörren, bejr dit Gifelligheid üthinget.

Inken. Ja dit wejr jü Tid', seid Krjeest'; man dit es nü fuardi Ellen. Dejr kjen ik di en gurdt Klögt fan fortel, wank jens wat muar Tid haa. Man Merret, saagst ek wat en üb'er Sommen aldtid to flien hed bi jaar Kraagers Smokker, wan ja jens me nommen waad'?

Merret. Naan bit haa it et sen.

Inken. Jaa Dü küst Din Dogen ut wel et muar üs jen Wei hen kiird fo, ha! ha! ha! it saag bit uk nog.

Merret.- Naan artjen tjen et sa üs Dü; man hur laggest nü dag it?

Inken. Nargen it Merret. Dag hat kam mi ön hei om som Karming, hur beilk ja kneesbiini kud'.

Ellen. Wejr dit en Keidemböör, of en Uetterping?

Inken. Jaa sa wejrt, min gud Ellen! Da fingst et jaa al to weeten. Jü feid' Ellen bi

Hun', en soid': Man tum, it stel di dag jens weegi hurdt ging.

Jat bigen tö daan'sin.

Inken kneebiined wel sa, en sjungdt bitö.

Merret. Dit Wannin must ut et auriit.

Inten. Dit Danglin me di Haud, meenst? Naan, bejr hed üüs Maat et me di Nöös dag jit al sa drot me, üs di gud Siimoon.

Ellen. Uu! Siimoon Jerken! ha! ha! ha! ha! ha! Da ka'm Jap tö Düür, *) min gud Inken! Dü widt et mi ek jens sii, üt wat Terp dat er wejr; man da fink biid' Terp en Noom emsk tö weeten.

Merret. Jaa bit borst. At fing junt Daans' jaa et to Jen', Inten!

Inten. Wat fing en dag bigend; en nü meist Du en to Jen' maati. Man it meend hom Sawaar dag et.

Ellen. Jaa Inken, kum Dü muar me Din som Karming. Man wejr er ek al fuul Brid en Bridmaan'ner it Pid'ersdei?

Merret. Jaa dejr wejr Din Frin' en Jürken, en jaar Neggels, en Keiken, en Joohannis Miggels, en Töölken, en — —

^{*)} Ein Sprichwort, und bedeutet: Da wird die Berschweigung vergessen.

Inten. Jaa Joohannis en Töölken, sa üs mi bejr fan togt, da hed jat er ut wel niin Sen' me bon, wan jat jam beilk ittüüs blewwen heb.

Ellen. Mod, Inken, dit kust me Waarheid om di miisten sii. Man wejr er ek muarren?

In ken. Jaa wes, wejr er muarren: Dit Bun'niken Büggel = Biinki wejr er uk me sin Hartsens = Freude.

Ellen. Aa, fui! fuar sok Dognoomin!

Merret. Jaa hat es en Gruul me höör!

Ellen. Da heeb' Mariiaa wel höör ruad Siib'en=Haan'sten aur hun' heb?

Inten. Naan, üd'ers Dank Ellen! Jü hed sawaar niinen aur Hun', dejr it es saag; fuar da wejrs welsa fuartö me di som Fingern, dat en üd'er, aremmugt! jaa Wark ön Dogen fo skul' fan al di Terndtrigheid, dejr ön höör güül Rinaer seet.

Merret. Inken, wan er nü hokken wejr, dejr Di sa beet hed.

Inten. Of Di, Me'rken! Di Waarheid mei nog seid' wiis.

Ellen. Dejr kum en Paar forbi; dit es nog Maiken Pauels en Kreesten.

Inten. Jaa dit es di gud Mai me höör Kreesten; jat wejr ut al Jirön'ner gudtid it Sörrens to jaar Tecken. Aa lukki dag jens eed'er

höör Gang; ha! ha! ha! jü test ombi me di Fet, allüs wan wü Desjaaring öndt Hün'beierin wejr.

Merret. Mi tinkot, jü geid' allik sa net üs unkerüd'er.

Inten. Dant, Merret! Dit stul' bag mi man meend wiis.

Merret. Naan, Inten, mi sallew me. It snatti et muar, üs wat ut min Meening es.

Ellen. Soffen spolled belling it Sorrens?

Merret. Aaners Uuwen, en ut di ual' Jaatob Röömer.

Inken. Jaa hat röömert höm uk tiddelk wat me di Tau.

Merret. Dejr wejr neis jens en ütterping Dreing öndt Daan'sin, bejr it et kein.

In ken. Dejr Du et kernst? — Aa Du meenst wel barnen, bejr jaar liiger Lep et rogt sa me bit miist omhoog höl'len fo kub', us nog Sennigsheid to heb.

Merret. Aa, wat luffi it eed'er, hurs jaar Leppen to stel; hat wejr jen me en blo Rot on, en hi wejr sa bleek on Ansegt.

Inten. Uu, meenst höm? Hi hed ut sa en paar deilt lidt sneedig Töseters me to fletten. Dit wejr en Weesterlon'ning; it kjen nu ek üp sin Noom kum; man dit küd' em bi sin Daan'sin nog se, dat hi ek fiir fan We-ster-Dünnem tus jerd.

Merret. Inten, mi tintbt, wat auriit et er om, dat wat web'er tögangs stel.

Inten. Ja, dit meist siil Faarwel, Ellen! Man it reed di: wan en üb'ermol jen fan Din Bersten sa en lidt'et ön Taal di Di heest, dat Din Düüren wat to maatest.

Ellen. Ja, Dü skedt Dank haa fuar Din gub Omsörrig. Man weest, wan em sa me iipen Düüren staandt, en dit bi Dei tö, da skel em ek sa legt birat uud', om jen sa wat Biiberlei tö gi= faal letten.

In ken. Min Stördt uk, Ellen! Kum man ol'ler sa forblöömd me Din Pillen! ik hiirdt nog, dat üüs Maak, dejr höm Jerjüstrin' ön üüs Taal forstat hed, wildt wat en Nes Jappen bi Düür stön', jir al wessen heed', me sin Geferrelkheid. Hi ljen rogt Stiin of Steid löög. Sa wil' ert jen Jirön'ner it Pid'ersdei wis maaked hed, dat juu Korneelis wejr aur tö Arigsem me Ki tö Bol. Jü feid' en skrualig Mual. Di Leinhüs! Hi kjendt mi dag jit ek waar maak, datk en Libt' ha skel.

Ellen en Me'rret stuun biid'ing en gabi eed'er muar; man nü geid' Inken weg, en jat fölgi da eed'er.

Ellen kumdt wed'er uan.

2. Ellen allining.

Inten beed' dag om artien wat Ctaants to siien: en ba seids ut jit: Di Baarbeid mei noa seib wiis. Di a rem Cog! wat forrat ju boor beir sallew! Jaa bi Res Jappen es en gurbt Reetell Man if stel nog Swin fan Trog buat'. It hööpi et, bat er jir sa bal' web'er fum stel; om it üb'er Ins' maated it beilt di Düür fuar bom iiven, en bod hom beirme en Bistiid', deir hom et sa sen'nerlit önstuun tud'. — Hat wun'nerdt mi bag ut, bat Kristjan Moggels bit Bigtigheib Sirön'ner et fuarbraagt fing. — Raan! Booi 300. hannissen en Bullef Jaatobs haa Biib'ing bei it mi, en if hööpi, dat jaarud'er mi uf nog jens to Diil uud', of min Fallig uud' mei, üs ual' Libben Sii: man wil's jam fuar bi Tib wat oldti bristia maaki, da liimk dag nog, dats bijd'ing di Skop fing. It haat jam jit nogwed'er wes lööwi wil', om batt min ein Reed et weet, web'er jaar batt lewwer haa maat; man nu welt et mi fuarnem, min Jaa-Uurd on di to don, dejr mi belling of meirren jest fan jam bisjutt. Got geew, bats ba man et emst tum! fuar ba weirt web'er reedluas.

Pid'er en Korneelis kum uan fan Piisel. Alsoo:

Di fift Aptreed.

1. Pib'er Mabtsen en Korneelis en Ellen.

Bib'er me dit Breew töhop leid en klaar ön Hun', seid': Fo da Leigt.

Korneelis en Ellen gung naa Kööken, en önnertwesken snakket P. M. bi höm sallew:

En föftig en tau tiinen, dit maaki jaa 70 Rthl., jaa döt &a. Dit ken uk al min nal' Bank-Seedels dejrk nü eed'er hed. Di tau tiinen, kumbt mi jit nog ön hei, fink dit Jaar 88 to Büt me üüs brün hingst: ik kul' eed'er unk en Bendiks Wid'ingerk Aktordt man di Jen hed haa; man aur dat hi braaw drunken wejr, da fe'l di üd'er mi uk &a bifallig me kallew Gileegenheid on hun'nen.

Rorneelis kumdt uan me Legt, feid' dit Breew en lakked dit tö.

Ellen kumdt uk uan.

Pi d'er feid' sin Jil'-Pung üt Fek, klaud' höm bi Uar, en seid': Wat dag en Ütlaagen! Dejr stel ut nü al wed'er 6 ßl. Post-Jil' tö.

Ellen. Jaa Faad'er, man bi 6 fl. uud' ut jaa 10 Gaagen onwe'nd, altus al dit üd'er nog jens uud'.

Korn, sagt: Jaa Ellen, bejr heest Du rogt ön; wat skelbt nog gaagendt of nettigt fo, watk et

ne'm stel. Gurdtom: Wandt man et bebbelbt Post-Jil' tosti stel, dit Breew es tjut, Faab'er.

P. Aa, wat tjut! wat tjut! — Di Üpskrewt heest jaa kert üs Madts kkreem?

Korn. Jaa. "Til Kaptein Madis Petersen, at aflevere hos Herr Rasmus Kalstrom, bovende i Gotters-Gaden op ab Bolden, No. 48, a Kisbenhavn, Franko Hadersleben."

P. Man, hierin 70 Athl., stul' er ut jaa nü jit üpstuun.

Korn. Ja bit es nü oldti leet. Da skul' bit Breew ünforseegeldt üp Post, dat di Post-Weister bit sallew sjogdt, hur fuul Jil' dat er ön es, en da skel er, ik meen, dat et en Skelling üp ark Daal'er es, Post-Jil' bi.

Ellen. Ja skul' en Hinger üp ark Daal'er haa, man niin Skelling! Sen di Lidden ek wis?

— Dit waad' üp di 70 Daal'er aur 3 Daal'er Bost-Jil', Faad'er!

B. Man et sa iiwrig Ellen! Du törst et bang wiis, bat it sa min Jil' me Fet stop stel.

Ellen. It weet ut et, hur manning sa dum wiis tjen, en do dit, di Breewer tum jaa altid törogt twest Sol' en Koppenhaagen.

P. tö Ellen: Dejr sen 6 fil. Ellen; da must Düt man hen bring. If skel fuurdt to di Hingster. Hi geid' fuurdt.

2. Rorneelis en Ellen.

Ellen. Jaa, üüs Pid'er, dit dö I man! Nü haa wat Jun Kumpennii ut belling et muar nööd'ig. I waad' bün'nen, dat nemmen üb'ers sii stel.

Rorn. En bit, me en niimoobis Pid'ersbeis Breew. Ha! ha! Nü tördt Faab'er sin Brel ut Sennendei et me to Höw nem; for wat fing höm nü jen üps'et, som war uud' af fürste Stuffen.

Ellen. Jaa, Korneelis, di stel nog fast set, "sa stel er," seid' Moodter. Man hest mi dag et töhelp hed, da wejr er nöndt fan dit Brelmaaterrii uud'en. Dü hest alliining niin Bistiid' wust, om sa jen klaar to foen, dejr to Faad'ers Nöös passi küd'.

Korn. Jaa Sesterken, Dü maaketst bi Raam klaar, en ik fing er Gle sen ön, en da maast wat biid'ing bi, om en höm üptöse ten. Dit kjen nü jir ön jit, üs di Sweedsi Pröst to sin Röster seid': "Derfor ere vi tvoo, for vi flal jelpes ot." Man bejr heest Dü nü dit üb'er Popiir.

Ellen. Ja hat tjen ut bal' Tib uud', batt er tögangs me tum. Jat butti Breewer. Danen tjen em jaa fan Butten rogt et fan arkub'er ten.

Korn. Ja man san Bennen da sa fuul beebter. Fan Bütten maasts artüd'er lit wiis, wan Faad'er er hur sallew ofsteid me wil' hed. Wat sen biid'en stempeldt, Ellenken! Hotten stul' ut taagt hed, dat Dü sa gud üt Haub reekeeni tust, en singst dit

Post-Jil' fan en Stelling üp art Daal'er to aur 3 Daal'er üp 70 maatet?

Ellen. Jaa Korneelis, Dü weest et jit lung et altimaal, wat it al tjen; bejrom sii ut man et muar, dat di Faamnen niin Breiin on Haud haa.

Korn. Naan it wel ut et; wiis da man et fortörrendt lenger, en laap me Din Breew, dat et oldti leet kumst.

Ellen geid' fuurdt.

3. Rorneelis alliining.

Hi klapped üpt Breew, en seid': Freuet euch, ihr Gefangenen, ihr follt los werben. Brakdt dit Breew iipen, en nemdt di Bankseedels üt, seid': Jen föftig Daal'ers en tau tiinen: jaa bit es gans' rogtiq, Kaad'er. Hi daan'set en paar mol trin'om aur Kööw, wiised de Bankseedels om hoog üt en seid' da: See her. Du Mand med horne paa Banden! Du, som ftal have lagt Grunden til fliige Forretagelfer! See ber! - Man, Du forstaanst ut jaa wel Sol'ring? — Lufti jir! bejr tjenst nu se, bat et rogt Bant-Seebels Ben. Du maast üb'ers te'nt, bat wu belling it uus hus, om bi Bib'ersbei mat anseenliker to maakin, en Slags Romeedi a progt heb. Dag, Du ternst uns Faab'er jaal bi weet nödb'iger Mabber biid' fuar hom Ballew en fuar uus üb'ern, us me Spollin di Tib to for= briimen. En hur stul' em ut wel jen up biil Gol'

fin', bejrdt forston' om en Romeediandt to argejrrin? Dit stel Beeter, samel üs alli üb'er Weetensteppen, iest liird wiis mut. It weet jaa fnap jens rogt, mat en Romeedi es; om uus Saab'er stremdt mi on art Breem to, mant fan bus Ben, batt jaa sot Steider na rgen binei tum mut, bejre Sil' fan jen haa wel. Man alli Faab'ern sen bag saagt et sa biip iinaamenseirret on di gurt H Religisoon, bats sa ön jaar Breemer striim; bejrom sen er bag nog hoffen fan min Lon's = Lidden en enkelt mol üp en Romcedi wessen. Springdt en paar mol wed'er trin'om aur Kööw. Beil bi bejrrem Bantseedels maati mi jit nog Kattools, woot et se, batt er bal' en Deel fan nettigt fo, üs di Faamnen sii. Sa est dag: man em nondt heed', weet ein jen et to steffin; en wan em fuul beed', ut et. Dag lim it, bat fuul hagen mi beebter passi tub, üst Raad'er be'd'; it stul' dag, want sun' blim maat, bit Gaagen fuar en Tidlung haa, batt mi sallew gud to Besten bob, en fruggelt lemmet, ut stul' sommen fan min Reegsten et salit on alli Dingen Mangel to liid'en tum. Man Kaad'er hi beed' fan Bin Ritboom nondt üb'ers Gelend en Remmer: wan er man jen Stelling ut bo stel, bit maateb hom al en hart=Steet; man er sogs Daal'er fuar Di Ten Rog bitaalet feid', temmerdt er jit, bat et et Boowen wiis fud'; man er en In'nem to Be'd geib', nembt er di Rei to sin Jil' me hom, en da liib'

er en bremd bi Ragt aur sa fnul fan Bin Jil' to. hop, bat hi waated üt Forstretting art om en libt'et a'p, grepbt eeb'er sin Rei, en meend bat er Tiiwer sen. Man it hööpi, dat di Forwandlung beirk Itmeddei me di Gier maaket, fillegt Kraft haa tjen, om höm en libt'et üb'ers omtostaapin: for hi liimd eed'er di Ual'ler = Belt jit start on hemmels Miraatler, en on Bed'ergungers, On'nereesten, Hetsen en Trööler, Res Butten en al sot Faabelheid; beirto breid' er ut altib sin Rest-Rei bi hom, en meend, bat er butten bi, niin naatuurelf Mebbel und' tien, om sin Rest iipen to foen. "Aber!" Beib' bi Dutster, it stuun jir jit me min biili But ön hun'; hur fo it nu al to In'nung jen fan bi bejr Lappen kliin maaket? — Hurraa! Al web'er en Utwei! Sans Bost lind mi hol' sa fuul üsk Aurnagt brut tjen; om bi weet jaa, bat et mi nu man öndt Kliinmaakin mangkeirred. Dejr man bit Gurbts heeb', bi tjen saagt bit Libt's fo. Wan Ellen höör nu man et on'nerwei hur me jen of en üb'er ondt Slad'rin jeft, en tumbt ba to leet me höör Breew: bit haa di Faamnen legt to en Feil, wans üt me Warmer sen. Üb'ers es Ellen mi en gub Sester, ju stel ut nog boor Barbt of fo. It weldt höör wensti, bat ju ut bal' jens en gub Man fo mei; dit es dag No. 1 bejr di Faamnen töhop en al eeb'er forlang. Haa, haa! bejr kumbts al web'er. Dit wejr gauer, üs it mi fuarstelb.

4. Rorneelis en Ellen.

Ellen. Wat Fem'en!!! Best Dü jit et fuarelter? — Hurom geist nü et hen? Nü tjenst bag et lenger klaagi, bat bit Jil' Di mangkejrreb.

Rorn. I bleew ituus eed'er Di, en taagt, dat Du metjens me widt.

Ellen. Ged'er mi? — Naan, Seenken! it skel nog fan üd'er Dreinger to Pid'ersdei braagt uud', wat Oogenblek datk er wiis wel. Dejrto best Dü mi ek leinger mans nog. Man üd'ers est dag min Fuarnemmen, ituis to bliiwen.

Korn. Dit wejr mi rogt en hartelk Tib'ing, bat Dü di al wat Kans fingen heest! ik wel uk da hol' fuar Di ek le nger mans nog wiis. Man nü wel wat uk da jest Skeft en Diiling hual'. Hi de d' höör di tau 10 Daal'ers Seedels, en seid': Ik so jaa Bröb'er Lot. Best da jest sa töfreed'? Eedert skedt 10 Mark tö so.

Ellen. Jaa Leewentshol'! Dag skel min Parbt üp en brüg Steid kum.

Rorn. Ja bejr tjenst Di ut bag en beeg Patbt'i fuar fo.

Ellen. Raan, Korneelis, bit seid' it neis man sa. Di Patbt'i haat al hot Weeten ön min Rest liien heb.

Rorn. Soo! Ja hur webt et ba to haa?

Ellen. Korneelis, likfuul, let Di dit nog wiis, dat ik sii: Ik wel er gud me bö, en dat et ön drüg Steid'er kum skel.

Korn. Ja nö da. It weet al fan jer, bat wat Dü et sii wedt, dit seist Dü et, wan em Di ut me en Wast-Holbt üp Ejs klappet. Aa kum da man fuurdt nie, en fo mi dit Hals-Kraam törogt se't. Ik haa man lüng Bogsen en Jekket of tö smitten; da es min Ön'ner=Staat klaar; en di a'rem Rok kjen uk da bal' aur hinget uud'.

Ellen. Nü gung ba, Din Salten! Jü se't höm di Fest üp Reg, en sa geidt naa Piisel tö. En di Fuarhang faldt.

Ditred Aptog.

Fan Sens Dejlgungen Klot 5 to en In'nem — Rlot 8.

On des Aptog tum fuar:

- 1. Gon'nel.
- 2. Korneelis.
- 3. Ellen.
- 4. **Booi Joohannissen**, en net jung Dre'ng, wejr Ellens Friier en waad' höör Brid-Man.
- 5. Mas Maaiken, en jen'fual'lig Buf, en fan bi Slag, bejr wat aardig lung fan Still föorb.
- 6. **Beshelm Hörrens,** en jung Dreing, en en hill Üthaaler N. B. öndt Flötten.
- 7. Elsi Lassen, Inten Lassens Moobter, en fan di Slag, bejr wu jir up Sol' Hel-Haaten nem.
- 8. Geb Madisen, Bib'er sin Brob'er fan Gibuurdt en fan Aaber-Glauben, man üb'ers en weltentend Menst.
- 9. Siimerdt, en Droontster, me en Suuf. *)

^{*)} Ein Hüft ist eine Art Krone von steifer Pappe mit schwarzem Sammet überzogen, unten etwa 3¹/₂ Boll und oben etwa 8 Boll im längsten Durchm., auch cirka 8 Boll hoch. Auf der obern Beripherie standen 12 silberne Blaasen, groß und gestaltet, wie Hühner Eier. Dieses Ding hatten verheirathete Frauenzimmer, besonders junge, im Feperkleide oben auf dem Kopf, in den Haaren besestigt, stehen.

Di jest Arptreed.

1. Ellen allining.

Dit Spreet-Uurd: "So gewonnen, jo geronnen!" tjen, samaar! dag et altid passi. Min tau Bant-Seedels maab' just et up en rogt Bei wonnen; man it hööpi, üp sa fuul rogbter Bei wed'er ütleib. Aa bu Gelenb!!! wat heds ut bag on biid' Steiber suurdt mat Belp nöbb'ig! It Eirkel Magn-Bens, bejr seets en broont mat naaten Tee-Beebter, en eet brug Eirbappels to. Al on hot Daagen hebs nondt üb'ers Eirdappels en en libt'et Grat on Bus beb. Di trii ual' Sta tels! ja bo mats tjen, en ja spaari wats tjen, en ja stammi jam om to bedben. Sen bit et fan bi rogt Slogs Armen, ba weett et et. It Fredbens, bejr stels jaa sallem mat Stil' on jaar Armud wiis; man wat tjen bit bag help, mant jest sa fiir tjemmen es. Dejr leid Geb fraant up Beb; en ja bordt et to bi Dotbter gung, om dats jaa niin Reed to Bitaaling hed. Ju lukked iens üt it Winninger. Aa jeeminee! bejr kumbt Booi Joohannissen! No, ba est Di, bejr, woo Got wel, min Man nog jens nud'. It hööpi, bat mat ut gub tohop passi stel. Wel er nu man sa gub wiis, en fraagi jens wed'er on: ba stel er hom wun'neri, hur bal' it ual'linog maab', om mi wegtölööwin.

2. Ellen en Booi Joohannissen.

Booi. Gubbei, of Gubbin', Ellen!

Ellen. Jaa hat es nü wel sa wat twesten biib'ing Booi. Küst Dü nü dag nog Tid fo, di Daans'-Piisel tö forletten?

Booi. Jaa, Ellen, jüst bejrom, aur dat Dü er et wejrst. Man hiirjens: it haa Di wat tö westin. Hi taiket höör.

Ellen. Dü füst jen jaa blüg maafi me sot Bestin. Slengd dejrbi höör jen Hun' om sin Reg, en strekdt höm me di üd'er rogt sa net om Ansegt.

Booi, dejr aur dit Strikken en Omjermin sön'ner Twiiwel en Aandung feid', dat et nü nog gung skel, en dejr uk wel wust, dat Wullef Jaakobs jit fuar en paar In'ner sin Rifaal wessen hed, forhaaled sin Taik jit jens, en fraaged: Heest ut sendt Jerjüstrin' wat to Bullef Jaatobs jerd of sen?

Ellen. Naan, weir hi et it Bib'ersbei?

Booi. Jaa, ik saag höm fuar en lidt'et tö Labreetens kummen. Man heest uk da ek jerd, dat ik belling en Breew fing?

Ellen. Naan, Booi! Hurfan! Wat Dü nü hot klögtig Fraagen maakest! Dejr es dag wel nondt Slims passejrred?

Booi. Naan, et bat it weet. Hi nemdt en Gul'-Ring of sin Finger, de'd' Ellen di, en

soid': Man it sen bun'nen uub'en, en nu maat it Di ut hol' wat bin'.

Ellen. En dit me Din raar Ring! Dant, Booi! Jü se't di aur höör Finger, en seid': Nö da, gud Ring, da wel it Di bilööwi, dü skedt ek sa bal' fan di Steid wed'er of kum!

Booi. Man, min Lewst! wedt mi da ön det Dogenblet ut et wat bilöömi?

Ellen strekdt Booi üp Sjak, en seid': Min Iew Booi! if haa mi jaa bin' setten. Dü wedt et uk sa büüdelk seid' haa.

Booi. En Dü wedt da nü ut nog min Brid wiis? Ellen. Jaa, Booi, Delling est Pid'ersdei! Din Brid sen it fan nü of ön, en üd'ers Nemmens!

Dat jirüp wed'er en Seene fuargeid', üst ön di Bislüt fan di Leet'i: "Beschattet von der Pappel-Weide" jit, dit sprakdt fan höm sallew. Sa bal' üs di Seene töjen' es — dejr eed'ert aawdter wad'erhaalet uud', üst jir öntömarken passed — skowft E. tau Stööler üp Sid fan arküd'er, en jat se't jam tö, sa üst da jaa üp sin ol'lernetst wiis mei.

Pausee.

Ellen me en skrualig Mual: Booi, Dü best fan nû of ön min Neist ön di Warrel! Haa niin Sörrig, dat if Di ek truu wiis skel.

Booi dejr fillegt fuar Skrualin nöndt üt fo kjen — grepdt ön Fek, en de d'höör en Wensk. Ellen geid' aur bi Winninger, en last ön Muun-Skiin:

> Laßt uns, Theure! Hand in Hand durch dieß Leben gehen, Ginst an unsers Grabes-Rand lächelnd stille stehen!!!

Kumdt wed'er tö höm, en seid': Jaa, Booi! Dit heeb' üüs Lewwer-Gob jerb. De'd höm Hun' en Müd'. Dejr stel niin üb'er Hun' twesten tum.

Booi. Nü welt ut In'nung jir bi Di bliw. Ellen. Naan, Booi! if gung to Pid'ersdei me Di, woo dit lewwer wedt. Uüs Moodter stel üpsteid höör Jaa dö, en if stel Faad'er ut nog mejrren töfreed' maated fo. Alli Mensten nieit nog weet, wat it Di nü lööwed haa. Dag Juu Moodter stel ut jest fraaget wiis.

Booi. Uüs Moodter rat mi al Juha rewst hen to Di, sa bal' üst tus fjemmen wejr.

Ellen. Nö, da sen wat jaa klaar. Man hurom bost mi dag jest sa en paar klögtig Fraagen, jerk di Ring fing?

Booi. Ja, min lew Brid! Nü welk et Di sii, hurom; en ik weet, Dü skedt mi danki, datk et Di ek metjens seid'. Ik taagt: wan ik Di fraaget, wed'er Dü sendt Jerjüstrin' wat to Wullef Jaakobs jerd of sen hest; da fing ik to weeten, wed'er Dü dit Niis al wust, wat ik rogtlik jest to weeten fingen haa.

Ellen. Aa, wat es bit ba?

Booi. Dat Bullef en wes Brid heeb'.

Ellen. Jir üp Sol' bag et?

Booi. Jaa, Hanna Puan.

Ellen. Aa naan dag, Booi! Arkjen seid' jaa,. dat hat es wes me Hanna en Aaners Uuwen.

Booi. Hat es woraftig sa, üs it Di sii. Sattam jaa emst to Bid'ersbei; en it saagt jaa, bat: jü sin gurdt Brest = Needel fuar hed; en it en hon'nerdt muar haa jam jaa Let wenstet.

Ellen. Naan, nü tjendt dag nargen hen! Di Brest-Needel buad er mi jit Jerjüstrin' tö. Jüfaldt höm om Hals, en seid': Dejr heest jest en hartelt Dant, fuar dat mi dit tö det Dogenblet forswüggetst. Hest Dü mi dit jest seid', da maatst jaa taagt hed, dat it et Di dejrom lööwed, aur dat if ni wust, dat Bullef dag et lenger fo füd'.

Booi. Ja it hed ut jaa wat Uarsaat to bi

Ellen. Jaa Dü herst, min lew Booi! Man Dü fraagest ut jaa; wed'er it da et jerd heb, dat Dü delling en Breew fingen hest.

Booi. Jaa, it fing en Breew fan di Roopman. üt Altnaa, bejrt leest fuar fe ren haa.

Ellen. Fan di Koopman?

Booi. Jaa — Uud' man et blüg, — wooüüs Moodterdt et ütbraagt heed', wat er strewdtön mi, da weet erdt jit nemmen.

Ellen. Nu uudt niisgirrig!

Booi. Hi strewdt, dat hi heeb', üp min ual' Ropteins Refomendaadsi, en Wif to mi.

Ellen. Aa Booi dag! Dü seist, it stul' et blüg und'; man da maast jer seid' her, it stul' et wreed' und'. Wan hi en Wüf to Di heed', wat stul' it da wiis?

Booi. Min Hardt'en, if tjen nog tau Wüffen haa. Man haa dag man niin Sorrig; hat es en Step, bejr "die Frau Ugathe" jit.

Ellen. En Step, Booi!!! Da sen it jaa gaar en Kopteins Brid! Jü faldt höm wed'er om Hals, en seid': Dejr heest di twiidi hartelk Dank, dat dit ek seidst sa bal' üs iin ka met.

Ia man, Du best ja jit man 22 Jaar nal'; bit es ba bal' en Wun'ner.

Booi. Jaa hat wun'nerdt mi ut sallew, biibfan min Unal' en fan di Koopman. En wat jit muar! Hi strewdt, dat it mei mi jir en Stjüürman hüür, bejrk me tiinet wiis kjen.

Ellen. Aa! mus Korneelis. Man hi heeb' sin Efsaamen jit et bon.

Booi. Fan Alinaa heeb' dit nondt to siien; beir uub' muar saagt om gud See=Lidden, üs om gud Reefensters. Woo Korneelis wel, da stel hit wiis, en üd'ers hüurt Wullef Jaatobs.

Ellen. Aa jeeminee dag! wat en lettelf Bib'ers. Dei fuar mi!

Booi. Wat wel hööpi, lettelt fuar unt biib'ing!

— Nü heest Düt mi ba lööweb, om min Brid töwiisen; man wat togt Di er fan, om al aurmejrren.
min Wif tö und'en; en ba ön bi üb'er Weet me
naa Altnaa tö reisin?

Ellen. Got dag! Stedt al sa wakker foordt? Booi. Jaa. Hi forsjukdt, datk, woo möögelk, bi fist Marts bejr sen.

Ellen mo on skrualig Mual: Booi! min Booi! Dü kjenst et jaa saagt weet, hur hol' it bit biid'ing ut nog maat; man nü sent dag bang, dat wü oldtifunl me üüs Faad'er to don fo.

Booi. Meenst dit? If wel Juu Faab'er nog. en gub Tiinst-Faamen on Din Steid forstaffi.

Ellen. Ja man, di stul' hi bag Quan bo, en. bejr sjogdt hi miist ontobgen.

Booi. It wel höbr ut ba nog Luan bo.

Ellen. Naan, Booi, hi es ut dag jit ön som Steffen wat ejrgirrig; dit geid' wel ek. Man wan jun Moodter höm jun suurdt Hingst fo let wil', en dit fuar en Sum, üs höm togt, dat er werdt wejr — hat waad' da jaa secker ek fuul. Uüs-Brün es apsletten. En hi heed' sa aaft seid': wan er jun suurdt Hingst to üüs hed, da togt höm, wil' er nog hill Keidem omplungi.

Booi. Dejr wel it üüs Moobter saagt to fo. Man fui! bit wejr jaa sin Faamen henbuttin fuar: en ual' Hingst. Ellen. Hat littet jaa sa. Man, min lew Booi! üp di Bei geidt, bejr tjenst wes üp wiis; en it weet ut, tinkot mi, niin üb'er Wei to bite nken.

Booi. Nö tum an ba! Höm üp sa en Wiis om Di tö fraagin, dit stel mi ut jit et sa blügsem faal. Da tum it Mejrren-Eed'er, en sii: "Pid'er, wü haa sa en deilt suurdt Hingst, en I haa sa en deilt wit Faamen; wat togt Juu, stul' wat et en Büttenstep maati tüb'?"

Ellen. Booi, Booi! heest nü web'er wat Mub kfepdt? Naan, hat es nog be kt, bat it bit Fraagin man bo. — Wat es bejr nü bütten en Allarem.

Jat stuun biid'ing a'p, en lukki üt it Winninger.

Booi. Ja bejr gung jaa en biil Red forbi.

Ellen. Aa hat sen dag man en Red Jungen.

Booi. Wat, jir liib' jaa en Mual Forbreier üp Winning.

Ellen. Bat fuar en Ding, Beist Du?

Booi. En Duwwels Peip, ne'ms et ön Engelon'. Dejr tjen em sa klögtig böör snatki. Es bit Korneelis sin?

Ellen. Naan, jir wejr Itmeddei jen fan üüs Reibers libt' Jungen en, en di heedt jir auriiten. Wi wust nemmen, hurdt gud to wejr.

Booi. Teew, bejr kumdt Korneelis ön. Meik er jens fuurdt ön Piisel me gung, da stelk höm en Bet ungstig maaki? Ellen. Jaa bo bit man, hi pleid' ut rittelt bristig to wiisen.

Hi geid' naa Piisel tö, man harket bi Pööster.

3. Korneelis en bi Fuarigen.

Ellen. Wat geib' Di nii ön, dat Dii sa bal' wed'er tüs kumst?

Rorn. Best allining on Room, Glen?

Ellen. Jaa. Truust Din Dogen et leniger?

Korn. Da tjen it Di nü di hartell Tib'ing bring, dat et eed'er des Dei man suurdt ütse stel fuar unt. — Dat di ual' Ropteins dag altid sa bang sen fuar jaar Leewendt! Küds jam et öndt Swummen iiw aur di Beldten, en fan Huad'er of Ballem naa Söl' tö; da bispaarets al dit Fragts Jil', dejrs nü tö di Förris Lidden dö mut. Di miisten er fan hual' ön üb'er Dingen, sa wel üs Pid'er Madtsen, dag temmelt fast üp di Knet fan jaar Jil's Pung, — jo di veed Morten, at di gjør, — en dejr set üüs Maat me sin Grün'müürets Prüt ut fuar ön, wo mi rogt es.

Ellen. Hur jerd al bit bejr Snat nü dag hen? Weest bit wel sallew, Korneelis?

Korn. Jaa Ellen. "Nü es bi Fuarreebi üt" seid' Faab'er, bejr wat neis öndt Breew maakin wejr.

En wat förder min Siien önbilangd: da dö it Di tö weeten, dat Faad'er unt fuardt jest mejrren di Dei biid'ing öndt Tögt Hüs set let.

En wat förder min Siien önbilangb: - -

Booi döör sin Instrument: Hoo! — holt inde, Du Stjelm! med alle Dine formastelige Relationer! Jeg stal komme Dig en langt anden Gabe at tuude i!

Korneelis me en sjilwig Mual: Hollen es jir dag?

Booi. For bet første, er Du allene ben, som har forbrut, og for bet andet, kan ikke nogen Berbens Straf være tilstrekkelig for saa grove Misgierningers Afbøbing.

Korn. Wat es jir dag Ellen? Sa tjen niin Menst sin Mual foran'nere.

Booi. Jeg er Fyrsten Mephistopheles, og Du ftal straks vandre med mig til de morke Booliger.

Rorn. Berst et Ellen? Berst bag et?

Ellen. Jaa, Korneelis! jaawes hiirt! Hi seid' "Mesistoopeeles"; mun' dit di Hinger sin rogt Noom es?

Booi. Jeg stal vise Dig, hvad det heeder: at vælde fig Faberens retfærdige Brebe paa Halsen.

Rorn. Aa, bu unlekkelk Bib'ersbei!!! Wat Reed nu, Ellen? Kjen wat et utlaap?

Ellen. Naan, Korneelis, bi Leewendt dit et! ba wil' er Di wes bi Nak haa, jer di Pööster fuurdt kamst. En Bok ön Hun'! Jü stapdt ap üp en Stööl, en nemdt dit jest Bok, dejrs faat feid', fan Bok-Buurdt dejl; de'd höm dit, en

soid': Dejr, fual'gi bejr bi Hun'nen om, ba stel er niin Magt fo tjen.

Rorn. Aa, bit es jaa bit Ullenspeils-Bot.

Ellen. Liffnul. Banbt man en Bot es.

Hi de d', wat Ellen hom jit.

Booi. Hoo! — Om Du tager fat paa en gammel Boog, eller paa en gammel Oft, bet gjelber mig liigemeged. Du tilhører mig. Dommen er afjagt.

Korn. Aa, Dü ünleffelf Pid'ersdei!!! Ellen bö Dü höm dag jens hot gud Uurden fuar mi. Hi let höm wes jer fan en Faamen biweegi. Hurom stuldt mi üb'ers alliining geld, bejr Dü dag jit bal' muar Stil' heest?

Ellen. Aa let i höm dag deslop me Freed'; da sen i uk sa frei! Hi wel nimmer muar sok web'er bö.

Booi. Ja, min stønne Jomfrue! for Deres hoie Oyders Skyld vil jeg da pardonere ham denne Gang. Men, Du Synder! flux, fal syrst paa Knee for Din byderige Soster, og bede hende om Forsladelse.

Korneelis seid sagt, man dejrbi dag jit engstlig: Lut, wat en Partiistheid! Woo er en Düüwel tö es, da es dit höm littingg. Wel üp Kneediiner faal.

Ellen. Best Du nu bag hillendtal fan Wet of, Korneelis? — Ha! ha! If meend, Du

liiwst nogwed'er ön en hinger, of ön Spooten hur es al Din Dristigheid nü blewwen?

Booi kumdt uan, soid': Swaager! Dü meist bliid' wiis, dat it sa gud Taagten om Din Sester haa; üd'ers hert min jenmol ofseid Dom et sa legtkoop wed'er töbeek nommen.

Korn. Na, dat junk biid'ing en Unlek! — Wat jaagest Dü mi bejr di Hart ap ön Hals! — En Dü ual' An, me Din gud Reeden! — Jaawel! Wandt man en Bok wejr, da skul' er niin Magt fo küd'. Ja, ik skel junk jens bitaati.

Ellen. Aaha, dag, Korneelisten! Em stel jaa laggi. Dejr fing embt to sen, hur start dat Din Gloow wejr.

Booi. Naan, hedt dag wust, dat sa flau to Mud uud' studt, da hert mi dag fuar sa en gurdt Man et üt iiwen. Man wat Ünheil haa at dag bidrewwen?

Ellen taiket höör Booi, en seid': Min lew Bridman, if weldt Di daalkenst sii, wank man jest weet, wat Giserelkeid Korneelis me to faaren heb.

Rorn. Jaa wes, "lew Bridman!" hurom et al lew Man?

Booi. Om tan Daagen, Swaager, ba, hööpi it, be de mi bi Tiitel.

Ellen. En da te nkot min lew Man sin Swaager ut en Trap a ptölewten. En nü da jest, hurom dat wat mejrren öndt Togt-Hüs kum skul?

Rorn. Om bat Dirt Moggels tus tjemmen es. Ru meist Din qub Reed nog ut on Saagen smit.

Ellen. Es Dirt tus tjemmen? It geb'set ut üt Din Fuarreedi, dat et nog sawat wiis stul'.

Rorn. En bejr haalest Du et jens en hol Sif aur?

Ellen. Ala, dit weir wel di Meit werdt. Af hööpi, dat dit Breew, bejr it üp Bost braagt, et muar tobeet haalet und' fjen; en ba stel mat et muar forrat und'. To Booi: Beest jit et jerd, bat wu ut belling en Breem fan nus Mads fingen haa stel?

Booi. Naan! It weir man en Dogenblet it Bid'ersdei.

Ellen. Up sa en Wiis haa wat üns Reeder. ten belling rogt jens bi Nöös heb, om mat Bid'ers. bei-Ril' fuar Korneelis to foen.

Rorn. Stell bejr tumbt Moobter fan hobr Ballefjunten=Fisit.

Ellen. Ja da est üp Tid, dat if Leigt Lan fo.

Booi. Da fraagi it höör nu metfenis om Di Ellen. Aa jaa! On Muun Stille, in willet it fuurdt sen, da est Di wes et sa blügsam.

geid' naa Kööken.

Rorn, re pdt höör eed er Aa Bill Aater Deil! "Mei Glen wat hen me to Daaits! Di Graaff Aberdoge Hander generale generale generale generale met der generale genera

Stat en paar mol ön tö hostin, en drügg

Di taust Arptreeb.

- 1. Booi Joohannissen en Rorneelis en Gon'nel.
- G. Aa Gotbiwaarien! Hur es Glen? Heeb' ju jit niin Leigt uan fingen?

Rorn. Moobter, "in Dunkeln ift gut Munkeln."

Booi. Bu es nu fuurdt om wat.

G. Est Di Booi? Beltjemmen!

Booi. Dank!

Ellen kumdt wed'er bi Pööster, en seid': Korneelis, webt jens suurdt to mi tum?

G. Glen tum bag me Leigt.

Ellen. Jaa Moodter, rogt baalkenst.

Rorn. geid' fuurdt tö Ellen.

2. Booi en Gon'ne I. Pausee.

Booi trat hen fuar Gon'nel, en seid': Meit Jun sorsjut om Ellen In'nung wat me mi tö Bid'ers.

bei to foen?

G. Jaa meis nog sa Booi; ju mei nog hen me Di, sa meis nog. Wan at da man üppassi en gung, wildt Faad'er üt es, — hi es nog iin en roofed jens it Steewens — da mut hi da eed'ert wat hen knorri, sa mut er. Pausoo.

Booi. En wan it Jun ut da forsjut maat = = Stat en paar mol ön tö hostin, en drügged

höm me sin Fek-Dok jens deeg om Nöös, jer hi aaber dejr me klaar uud', es.

Korneelis wed'er bi jam ön Kööw, en seid', wildt er uan kumdt: Haa! haa! est sa om Saat, da stel it höm to Tiinsten wiis. Feid' ön di Faard Gon'nel bi Hun', en seid': Swaager! It gratelejrre Di me min Sester; en mi, om Din Stjüürman to wiisen.

Ellen kumdt uan me Leigt, seid': It tüb' bi Reetel et leinger höl'len fo.

Korneelis dejrdt nu waar uud', dat er Gon'nel bi Hun' heed': Naan Moobter, Juu Kopteinskep strekt et jens fan Keller to Kroggen. Feid' Booi bi Hun'. Man Di wejrbt, bejr biib' min Swaager en min Koptein wijs skel. We'nd höm wed'er to Gon'nel. En Moobter, kemri man ek om Ellens Forlust, it skel Juu al Aurnagt en Snaar a prun'selbt fo.

G. Ol'ler tjent dag weet, wat Du nu snattest, Korneelis.

Rorneelis de'd en Sprüng, en seid': Hei, Swaager! da stap wat emsk öndt Brid Be'd in!

Ellen. S—ü—\$! Hual' dag di Keet! dejr tumdt jaa hoffen. Jü feid' gau en Stok-Leg't ön Brandt, en seid' tö Gon'nel: Moodter wel J jens fuurdt me tum? Jat gung naa Piisel. 3. Booi en Korneelis en Uas Baiten. Nas. Gubbin'!

Rorn. Din'gub Uasten! Sen 3 et blüg fuar Rarming, da wiis sa gud en tum neier?

Uas. Ja em tördt ja et blüg wiis, dejr sa ual' uud'en es. Man it haa dag et fuul Tid om neier tö tummen. It wil' hol' jens tö di dill Booi. It tum fan juu Hüs; en jerd fan juu Moodter, dat Dü en Step haa studt, — dejr es min Hun' ut: it wensti Di ut fuul Let en Seegen fan üüs Heri Got! — —

Booi. Fuul Dant, Uasten!

Nas. En dat Dü al ön des iinkummen Week aur skudt to Hamborrig. Wat meenst? ik maat üüs Taamken, dejr jaa min iinigsti Jungen es, hol' me Di haa. Ik hööpi, dat Dü jaa, alk üs juu Faad'er seeligger uk wejr, rogt sa gud bi jens Jungen wiis skedt.

Booi. Es Taam al sa ual', dat hi üt kjen? Uas. Wii, hi es jaa jit ek ejller, üs dat er fuar dit jit nog en Jaar itüss bliiw küd': man hi we'nd sallew sa en Wa'rel' ön, om ütsan tö kummen, datk rogt niin Stjüür le'nger me höm haa. Hi es wandt nü tö Morri Dei kumdt 13 Jaar ual'. Hat wejr jit sa en Hemmels Wed'er bejr er tö ka m, dat üüs hilli Hüs skorret. Ik aurit di Nagt ek, sa lung üsk üp des Warel' sen. Wü fing al en In'nem Wüssen, en da

waaret et dag to en Mejrnem di Klok huallew fif, jer er to ka'm. Ja, at skeldt biid'ing uk wel nog te'nk kjen: Dejr ka'm jit di Sallew Nagt en Skep üp Raandtem = Strön'. Hat wojr dit Sallew Skep, bejr Klaas Jeien jest to Söl' me ka'm. Hi en tau Man muar waad' er man fan ofdürgen. Wii nükumdt et mi fuar, dat et wel fan Stredaasit ka'm, en me Wiin en Branwiin leed'en wejr.

Rorn. Jaa, heedt bejrme leeb'en wessen, da est wessinog fan Stredaafit kjemmen.

Uas. Jaa wes wejrdt dit; om bejr waad' jit seid', dat Klaas hed Jei en paar lopper braaw brunken maaket, — jü tiinet di Tid ön Raandtem, ik liw nog, dat et it Ot Klausens wejr, — en sa hed jü höör da narri letten; üd'ers heds höm wes ek nommen, fuar jü wejr jit rogt sa en jaaw Faamen; Uuwken Mannis hed sin Gank wat tö nüs Hüs; man dejr ik da dag üüs Baaik seeliger noom, da wil Uuwken höö. nog hed haa, man da — — wii hü waadt da jit nog? — —

Korn. Da droont ja Tee, *) Uasten.

Booi. Ja Uasten, it bördt jit niin Jung hüür; om hat es wel möögelk, dat di Koopman al Jungens fuar mi heed'. Man it wel mi nog jens om hiir fuar höm, sabal' üsk aur kjemmen sen, wed'er dat er ek bi en üd'er Man öntöbringen es.

^{*)} Gin Sprichwort, und hat hier die Bedeutung: Genug von dem Geschwäß.

Uas. Aa, it heb höm dag sa hol' me Di heb! Teidi Broorken heed' mi jaa wat Tösaag dön, om höm me tö nemmen; man it sen sa bisörrigt, dat hi rikkelk str'ng bi üüs Taamken wiis skel. Teidi likked' sa en raulig Man tö wiisen, dat üüs Taamken skul', wan er me höm ka'm, nog aaft en Mejrenem wat rikkelk eed'er a'p maast. En dit Dre'ng hi es sa emhardtig, dat, wan ik man jen ha'rd Uurd tö höm sii, alk üs: "Taamken, wan Dü ek tö Skuul wedt, da skedt Dü üpsteid hen en drei Eesken üt!" of sa wat; da skrual'ledt er al, en seid': "Moodter, wan I mi nü ek bite'm let wel; da skel I eed'erdt uk ek fuul Gud fan mi fo." Sok es jaa jüst ek fan tö röömin; man em kjen dag se, — ———

Rorn. Dat er en gröggelt beilt Raatüür ön bit Taamten Bet.

Booi. Naan, Uasten, let I mi jaa juu Taamten et me fo; wan hi sot Em-Hardigheid bi mi ütri wil', da stul' er bal' me en smörret Reg tö gungen tum.

Uas. Ja da, Got foriift Di! en bo Di uf dit Let da, bejr fortiinest me Din Stepper wiisen!

Booi. Fuul Dant, Uasten!

Nas. Got trööst di arem Witwen en Weisen! Gudnagt da! Ju geid' weg.

Booi. Gudnagt Uasten! Rum I bal' jens tö üüs hus me juu Preffel-höös!

Rorneesis let höör üt, en me dit sallew kumdt Welhelm Sörrens uan.

4. Booi en Rorneelis en Belhelm Sörrens.

Welhelm. Jaa wel, bejr haat di Fendt! It taagt nog, dat Dü (Düi-...) jir tö fin'nen wejrst.

Booi. Hur snowst Du In'nung ombi eeb'er, me bi Bogsen om Gjs?

Belh. It snuum (bes Don'ners) eeb'er Di. Bu mangtejrri en Seeg. Fiiler*) it uus hus.

Booi. Fui! kum mi man et neier; Du harremst sa web'errig.

Welh. It so (Jan straaf mi) ut wat muar üt öndt Wed'er to wiisen, üs Dü (Düi) nööb'ig heest. —

Korn. Wat, haa i niin Spöl=Man le'nger? Welh. Naan, it sen Don'ners, wo wü haa! Jaafob Röömer (bi ual' Düi-...) hi seet en bremd salung aur di Friisi Buur, †) dat hi slöp er (Jan straaf mi) üpleest bi iin. En Aaners Uuwen (sta'fels Don'ner) hi fing sa en Haudwart, dejr Bullef Jaa-tobs me Hannaa Puan tö Pid'ersdei ta'm, dat hi dör dit Fijool-Spöllin ön di Düi-... aur, en maaket, dat er weg ka'm.

Booi. Nö, Dü seist, i heb niinen leenger; ba haa i hom bag jaa jit wel?

^{*)} Ein Geiger, Fiedler. +) Ein alter Tang.

Belh. Hoften?

Booi. Som, bejr rogtlit ne met.

Welh. Aa, Din Naadt'i. Kum! üüs Faab'er wel Di (bes Düis...s) bitaali, wat haa wedt.

5. Di Fuarigen en Gon'n el dejr fan Piisel kumdt.

S. Welfjemmen?

Booi en Belhelm sii biid'ing: Dank!

Booi. Naan, Welhelm, böt et, ba böt et graatis, en ste'd' da üt, wandt mi gud tinkdt: fuar it maati mi niin Handwert fandt Seeg-Fiilin, üd'ers tüdk biid' it Labrectens en it Hans Sqrusad'ers Fortimst hed haa. Man es er da gaar nemmen üd'ers tö foen? It haa er dag eelendig libt'et Hei it.

Rorn. Bigen man et, jer wed'er üt fumst.

Booi. Ja, ba mut if Din Salfen bag wel help.

Booi. Raan teew, ik haa jit wat to bitingin.

Welh. A. Düis...! It taagt, datt al klaar wejr. —

Booi. Da stedt Dü hen, en waarstaui Nes Pid'er Südter en Ing Fred Daanen — dit sen wel en paar fan üüs Armsten ön Reibem - - bat jat kum, en nem ön min Steid bi Daans'= Stel= linger waar.

Welh. Dit es (haal mi ber Sneiber!) en nii Moodi,

Gon'n el mo en skrualig Mual: Aa, Got si Dank! Wat heest Dü uk en Omsörrig fuar bi Armen.

Booi. En da skedt mi min Fijool ut haali. Korn. Di wel it nog haali. Wan hi tö juu Moodter kam me sin Düi=...n en Don'=...s, da död jü höm di Fijool et me tö laapen.

Booi. Jaa, bit wil' ut wel sa ütfaal.

Welh. Huu! wat mut em bag ön jen brint! Hi wel gung.

G. Webt ba et leinger teem, Welhelm?

Wc 1 h. Naan, it haa (bes Düi...s) niin Tib; it stel (bi Don'... regiir) ut jit hen en lufti, of bi ual' Düi...s Maans et al jens web'er arp=reeket heed'.

S. Haa i da niin Rut leinger?

Korn. Ja haa alles, hiirk nog, forbütten wats mangkejrri.

Booi. Di Branwiins Ten heeb' ut wel al bi Geist a piiwen?

Welh. Raan (Du Don'...) bejr kjenst jit en paar Drööpen of fo. Man hur (Dui...) skul' wu jit Kuk haa kub': Jerk Senken (di Ruad-Hiret

- Don'...) heed' (bes Dui....s) bi hilli Aurön'ner fan mus Ruf-Rest en to mus Piisel breien gingen, om hom bi alli Faamnen jaaf to maatin.
- G. Fert Senken! Naan da est dag allikuul, sa est! Eirkel wejr jir Jirön'ner, en buad rogt hualew om Godtswel om hot Skellinger tö jaar Ferk tö Pib'ersbei, sa dörs. Sok arem Lidden, en da sa — — —
- Welh. Arem Lidden! sii I! Hi heed' (Jan Ktraaf mi) wes aur fjuur Mark fuar Kuk allining bes Aurön'ner ön üüs Faad'er bitaalet. Jaa, haali mi di Düi-... metjens, (of wat fuar en Don'-... bat er wel) woot ek waar es.
- G. Gotbiwaarien! wat mun' sof Lidden bag te'nt?
- Welh. Ja haat (bes Düis...s) klootinog fuar. Hi manning Dreinger wel hi nü et belling ön en (Don's...s) Blössten help! Man nü mei i (bi Düis... haal) en gub Nagt haa! Hi geid' weg.

Korneelis re'pdt ood'er: Dü meist bi Düür menem! on soid' tö Gon'nol: Moobter, I sii wüllemst, bat it stel et sa flöt; man dejr jerd I jen, dejr wel en Truf bi art Uurd bin' kjen, wandt er üpön kumdt.

G. Jaa Korneelis, dit must ut et: dit Flötten es ut en gröggelt staant Önuunigheid, sa est; en fui di Aal'ern wat an, dejr jaar Jungen fuar sot

et büg, wildts libt' en liig sen! Bejr Welhelm min Dreing, da fing er nogwed'er J'it of Drink, sa lung üs er sa flök wil'; naan, dit tördt er ek teink, dat er bör, sa tördt er ek.

6. Gon'nel, Korneelis, Booi en Ellen. Ellen kumdt uan ön höör Staat.

Rorn. Di Don'ner jaa! nit füdt sallew bal' Sei it Di fo.

Ellen. En Bei, Korneelisten, bejr man üp bit Kluab'er falbt, es dag nog jen fan bi ringen.

Booi staandt a'p, feid' Ellen bi Hun', en seid' tö Gon'nel: Mei if fan nü of ön en Andeel me ön Juu gub Faamen fo?

G. Jaa wes meist dit, Booil En sa üs junt Anslag es, da hööpi it, dat üüs Faad'er ut nog sin Jaa-Uurd dö stel, jaa wes döt dit. Ellen heed' mi junt hilli Friilit, en dat Dü, Got si Dant! ut al en Step haa stedt, al forteld fingen, saa heeds. Me en skrualig Mual: Got fan Hemmel iiw junt wat muar Frügged' töhop, üs wat en üüs Pid'er me artüd'er hed haa! En hi de d' dit somin' ut wes, sa de d' er; om dat at sa litbelling fan Hardt en Sen sen. Ellen, Dü weest jit et, dat Booi höm rogtlit it Sörrens tö spöllin ütlööwet heed', om dat ja sa fuarleegen wejr, en dat er en paar fan üüs Armsten ön Terp di Daans'-Stellinger aurlet wel.

Ellen. Hur tjen ja forleegen wiiß; ja haa jaa biib' Aaners Uuwen en Jaatob Röömer?

Booi. Ja heb, min Lewst! Man jat sen biid'ing ofgingen.

Ellen. Min lew Booi, it herdt jaa lewwer sen, batk In'nung hot Daan'sin me Di fingen hed; man te nkst fuar di Armen to spöllin, da haak bag nondt to siien. De'd' hom en Taik.

G. Man, Booi! Aurmejrren al Bröl'lep? Uüs Ellen es jit en Jungen, sa es.

Ellen. Aa Moodter! If uud' dag jaa ön des neist Muun al 18 Jaar ual'.

Rorn. Dit es rogt, Ellenken! If wust jaa nog, bat Du al gub hokkens Gaading wiis kust.

G. Meist bö, Ellen! Dit es dag oldti jung, om Buf to uud'en. En Booi, if füd' üüs Ellen ut jit et üt hus mest hed, sa füdt et.

Booi. Moodter, jü kumdt jaa ek förder fan juu of tö uunin, üs dat at alli Daagen bi arküd'er kum kjen.

Rorn. En fuardt twiidi, Moodter, da stel if Juu al to aurmejrren en deeg Snaar on hoor Steid forstaffi.

G. Min Stördt ut, Korneelis! — Kiir Di jens om, Ellen! — Jaa, Dü sjünst nü rogt wel wat, sa berst. Tinkot Di uk ek sa, Booi?

Booi. Woraftig jaa! Sa bortk me höör naa Frankrig reisi.

Ellen strekdt höm om Ken, en seid': Dü must et klempi, Seeulen!

Booi. Naan, Daadt'en, dit wejr wat eed'er. Dejr sweid wed'er en Taik.

Korn. Jaa Dü best ut nu dag rogt ön di hoogst Moodi, biid' me dit art Dogenblek jens Ne-bin, en ön Kluad'er. Man dit fiin Netteldot of Botist, wat et wiis skel, heed' Faad'er seeker ek fuar Di öntjüüd.

G. Raan, Korneelis, dit heed' er ut et. Madts se nd et höör Jüha rewst jemmelten fuar Faad'er fan Koppenhaagen tüs. Ja, Got si Dant! üüs Madts heed' ut nü en Step fingen. Wü fing delling ut sa en ejrba rmlik deilk Breew fan hööm, Booi.

Booi. Jaa Ellen heedt mi forteld.

Ellen. En da, Korneelisten, om Di ut et to argin, aur dat Dü mi nondt mebraagst, haat dit beirrem Patot'i üp Sennendei Auron'nern Siid it Jensens.

Rorn. Ja, Sesterken, it wust et, me wat Dü berst tiinet wiis kust; man nu skedt Du man se, wat er bal' jens en beilk Korwen Waag fan Hamsborg kum skel.

Booi. Dejr es al wed'er jen bi Düur.

Korn. Dit es fillegt al jen muar, dejr ut en Taamten heed'. Da laap it nü, om Din Fijool to haalin.

Booi. Ja wat wel baalkenst eeb'er kum. Korneelis geid' weg.

7. Gon'nel, Booi, Ellen en Elsi Lassen.

Elsi me en Pödt' ön Hun': Ja jir! jir stel em wel Let wensti! It stul' ut dag jest "Gubbin" seid' her.

Ellen. Din'gub, Elsi! Rum 3 mat neier.

G. Ja hat sen jaa jit en jung Paar, sa sendt; man hat litteb, — — —

Booi. Moodter, Mejrren sen wat al jen Dei ejl'ler. Me dit sallew de d' hi Gon'nel di Hun', taiked höör, en seid': Faarwel Woodter!

Ellen fölligt sin Bispiil.

Son'nel kiird jam, eed'er di ual' Wiis, biid'ing di jen Uar tö, en swaared: Ja Faarwel da, min lew Jungen!

Dejrüp dös Elsi biid'ing di Hun', en

Booi seid': Num Juk jens wat tö üüs Hüs, en Ellen seid': Aa bliw I nü dag wat me üüs

Ellen soid': Aa bliiw I nü dag wat me üüs Moodter. En uud' et wreed', dat wat sa ütlaap. It haa jit delling jer et it Pid'ersdei wessen.

Elsi. Ja, Dant! It wensti junt ut da Let to junt Fuarnemmen!

Jat danki biid'ing, en gung fuurdt.

8. Gon'nel en Elsi Lassen.

G. It sen wat bisörrigt, dat et jir aurmejrren en Ütskernken iiw skel, sa senk. Heest et uk al jerd, Elsi, dat Booi al en Skep feid? Hi heed' belling en Breew hed fan di Koopman kallew, bejr er jer fuar ferren heed'.

Elsi haaled en hol Sik, en seid': Jeeses, Naan!!! wat stul' it to hiiren fo? It haa bi hiili Dei alliining seeten. Dag kam üüs Inken nü rogtlik tüs, en seid', bat juu Madts skul' en Skep haa. Fillegt heed' ju da forkiird töharket.

- G. Naaneemin'nen heebs et! bit haa it höör Aurön'ner sallew seid', jat en Me'ret Andreesen wejr jir e'n, Dit es, Got si Dank! ut bi Waarsheid, sa est: wü hed belling Breew fan höm sallew, sa hed wü.
- Elsi. Ja ba! Jü haaled wed'er en hol Sik, en seid': Gon'nel, it haa jir en lidt' Böbt', meenst ut, bat en libt'et Kweefen to mi heest? It tub' Mejrren-Geber nog en Kaat bööfen fo.
- G. Wii jaa, if te nt jit nog, datt Di me wat gub Ön'ner-Aweeten help tjen, sa te nt. Wü haa en Tent üp Knei-ing liien; dit lidt'et, bejr bejr fillegt jit ön wiis mei, tjent nog üttappi, sa tjent. Jü feid' en Stokle gt ön Brandt, en seid': Dö mi Din Pödt' da man jens.
 - Elsi. Want man en gub Steid' fol haa. Gon'nel geid' fuurdt.

9. Elsi Lassen allining.

Aa Gotetbaggen! wat geidt bag unrogtig to up. bes Warrel!!! Uns Inten, beir sa stoldt höbr Rest en Be'd me feid', us hoften, es al 27 Jaar ual', en en hiil üd'er Faamen ondt Aadber, en ut biid' fan Omgang en Deilkheib, üs bit bejr Glen Snot Leeper; en ju mut jit unforseid sa ben gung! En wat es uus hennert et en Rjerrel, - geid' al on sin bortigst Jaar - toogen bi bejr Booi Tiim! en heeb' nog to bon, om man en Stjuurmans Buur to foen. - 5m! Ditbejrrem, me sot fiin Tjug, üs ju on beb, bit kumbt mi wat forbegtig fuar! Ja sot stul' Bid'er Badtsen höör wel öntjuu! Gotbeedterdt! - Geeses jaa! bejr waad' Bib'er Jurrens Lid hot Daagen fuar Jööl en biili Bleet fiin Lennen-Tjug üt jaar Guard weg ste len. Nü tjen em ged'si, hurdt blewwen est jaa bit es et on to twiiwlin! Dat di bejr Booi en Tiim es, bit fien bom aurtjuud und'; om bejr er Juha remst jest tus tjemmen weir, ba tam bi beir Buf fan Ballem me höör forlammet Bun' jens to jaar Bus to bedden, en raatet et, bat Booi allining bi di hun' weir. Dejr bi wel se maat, bat ju sa slundtig om Tet ging; ba bi et leebter reed', - ju beebt mi, sawaar üst jens on hemmel to tummen hööpi, sallem forteld - geid' to, en berb' hoor en Baar fan Reifen höbr gub baaglits Boosen, en ba jit en Tre'rhalmen toboowen. Lut Bot! Deirt maaged,

en steilb fan sin ein Moobter, bi es er wes et oldrigud to, om Tjug ut Lids Guarder to haglin. Sa heeb' er ut nog jens wat fuar di Roopman ste'len; of ut meit wiis, bat bi Roopman en Tiinst-Faamen heed', bejr fan hom sallem wat riffelt brutbt uud'en es, en bejr bi nu ba teintt on en Man to bringen, üust jaa wüllem to gung stel. Man ba stult rogt en Stef on bi Armen bo, man hi nü aur tumbt, - son'ner Twiiwel stel Ellen al me höm reisi, - en di Koopman noom beilt sin Uurd töbeet, üüs er jaa da wes bo wel, wan hi sjogt, dat üüs Maat sin Süür-Kual al bi höm heeb'. — En dit a'rem green Snot-Leeper! wat ju höör nü wel iinbil'b! Elsi wrekked me di Ejs ombi aur Kööw, en flejrred eed'er Ellen: "St haa jit belling jer et it Bib'ersbei wessen." Jaa ju weir wel al 12 Jaar ual', ba gings jit en tööget me bi Snot on'ner Nöös, bat em maat rogt en Werning fo. -

Dejr hiirk Gon'nel wed'er kummen. Mi togt, jü waad' uk al sa bükket. Nü skelk höör dag jest wat Hartsiir maaki.

10. Gon'nel en Elsi Lassen.

G. Hat waaret wat leinger, üs it taagt, sa bördt. It hed bejr bejl ön Keller jit frii wat Meit. Elsi. Aa dit fortröt mi, Gon'nel; it tüd' jaa bejl kjemmen hed, om Di tö helpen.

- G. Naan bit maatt bag et haa. De'd' höör dit Pödt'.
- Elsi. Ja bejr haa it jaa alliwarels. It taagt er om, Gon'nel, wildt Dü fuurdt wejrst: wat bit nü dag en Legting wiis mut fuar Keiten Joohannissen, dat dit Strummel, dejr jit man itüd'erbeis om Booi wejr, et waar es.
 - G. Wat fuar en Strummel bag, Gisi?
 - Elsi. Aa heest Dut bag jit et jerb.
 - G. Naaneemin'nen! if weet fan nonbt, Elsi.
- Elsi. Wii, hat es nü ut jaa allikuul er om: bejr waad' kuar wes seid, dat hi jen kan di Koopman, bejr er jer kuar feren heed', sin Tiinst-Faamnen haa skul', en dat di Koopman höm da ut foordt help wil'. Dejr waad' da jaa ut biid'erlei bi ged'set.
- G. Naan, dejr tjen dag nöndt me wessen haa, sa tjen er et; fuar hi heed' al bi hiisi Wundter tö nus hus gingen.
- Elsi. Ja ba est ut jaa sa fuul beebter. Haa Dant fuar Din Kweeken.
 - G. Ja et to bankin, Elsi. Wedt ba et leinger teem? Elsi. Naan, üüs Inken forleingd wes al, jert
- wed'er kum. Ju taagt jit jens wed'er hen to bit Rumpenii. Gudnagt ba! Ju goid' wog.
- S. Subnagt, Elsi! Rum bal' jens wat wed'er. Jü let Elsi üt, kumdt wed'er uan, en feid' faat üp höör Spen-Weel.

Ditreb Aptreeb.

- 1. Bon'nel en Geb Mabtsen.
- Geb. Gubbin', Gon'nel!
- G. Din'gub! Rum en Bet Di wat om, Geb.
- Eeb set höm om, en seid': Es Pid'er hur hen gingen? It saag höm nü dag et le nger ön Haagen stuunen.
- G. Jaa bit mut er. It taagt, bat er nog jens iin to Steewens gingen wejr; hi pleib' bejr wüllem jens iin to gungen, sa pleib' er; man om bat er nü wat le nger hen blewbt, ba es er bag nog on en üb'er Steib hen raatet, sa es er nog.
- Eeb. Dejr seet jen üp Kneebiiner jir üt ön bi Stig; hi wejr son'ner Twiiwel bunbi, om hom bejr sin Bib'ersnagt-Laager klaar to maakin.
- G. Jaa hat es rogt et faalig, wat er manning sen, bejr niin Maat me jaar Drinken weet üp en Bib'ersbei, sa est rogt ek.
- Ee b. If maat et sa nei hen gung; man it liiw nog, bat et entwed'er Siiwerdt of Haulk Töggen wejr.
- G. Da heedt nog Hault wessen, sa heedt nog. It limbt et, bat Siiwerdt sa manning Stellinger leinger töhop bring tjen, üüs hi tö en brunten Maag nöödig heed, naan dit liiwt et; fuar hi heed aur sin Süppen jaa rogt Alles al aurstjüür seit fingen, ön di kuurdt Jaaren dat jat en Tööl man töhop wessen haa, sa heed er.

Digitize 10 Google

- Eeb. Ja Dü meist et wel sii, Gon'nel! Fan tö fuaren seet ja bejr üp en fol Ba'rigt, en wejr jaar ein Libben; en nü es alles foordt. Man hur manning Eksempels haa wü bejr ek fan, dat en Faamen höör tö höör Gelend ön en Man bin' let.
 - G. Jaa, bit es, somin'nen! ut waar.
 - Geb. Nöl 3 fing belling fan Mabts en Breem?
 - G. Jaa, Got si Dant!
 - Geb. En hi es Stepper und'en?
- G. Jaa hi strewdt, it lim nog, dat et en Brit-Stif wejr, bejr er fingen heed', sa liimt nog.
- Eeb. Soo! Dirk Moggels stel ön Hallew-Junken tüs kjemmen wiis; da maaket ik Ged'sing, dat hi nü dag jens Jil' en Bödter nog hed, en dat Madts sin Skep bihöl'; dit skel aawer en Gallijoot wiis
- G. Aa, es Dirk tüs tjemmen? Uuha bag! Dejr es di drunken Mensk sommin' ön üüs Taal, sa es er! Wat mun' er jir nü dag wel? Dit es dag jit nog Siiwerdt, tinkot mi.
- Eeb. Jaa hat es höm. Hi kjen di Tung jit röör, hiirk nog. Ik mut höm di Bööster wel iipen maaki; üd'ers faldt er nog ön Taal ön'ner Fet, en blewdt dejr liien. Hi staandt a'p, en maaked Pööster iipen.
- 2. Gon'nel en Ceb Mabtsen en Siiwerbt. Siiwerdt seid' en Taal: Du statst mit Diin Knegt, un wolst seggen, dat dat Harten Köönig

wejr. Men Truf! nog een hööger! Siiwert laat höm niks afneemen.

Eeb. Si es jit brot onbt Kaardt-Spollin iin.

Siewerdt kumdt uan, heed' en Hüüf ön en Dok iinknet, en seid': Runt, — runt, runt! — Spinnen un Kaarden un Spinnen. Runt, — runt! —

G. sagt: Jaa hat geid' nu, a remmugt! jit nog miist on Din haub rundt.

Siiwerdt. Gon'nel, Diin Dogter skal nu wel balt Hogtit geewen; hiir is Tölkens Hüb, for seks Daaler magst en hebben.

G. sagt to Eob: Naan nu tjendt dag na rgen hen, sa tjendt et! Dejr heeb' er Tööl höör Huuf me to Elippin.

Siiwerdt plokked di Hüüf üt of dit Dok, en seid': Tölken si mag dat Dink nig mejr brukken; si ward nu ooldt, Gon'nel.

Eeb sagt tö Gon'nel: Wat est dag me en Droonkster! Nü es er sa fol, üs en Swin, en dag wel er jit muar haa. Di Hüüf heed' er nü wes jemmelk üt Tööl höör Kest haalet.

Siiw. Sü, Beeter! wen hest Di so en Barut to legt?

Eeb sagt tö Gon'nel: Nü tinkbt höm dag wel, dat ik Pid'er sin Geesigt ek rogt haa; man hi meend, dat di Feil ön di Prük set. G. Hat es jaa Ceb, üüs Bib'er sin Bröd'er, Siiwerdt.

Siiw. Jaa, Geb, forwaar! it dagt, bat Reeter wejr. Hi let di Hüüf üt Hun' faal; wel en wed'er a'p nem, en faldt er sallew boowen üp.

Geb. See! nu bringt er bi Huf bag In'nung sa fiir, bat bi et muar to brutten es.

G. Jaa hat es rogt en Emi, sa est! Gon'nel nemdt di Hüüf ap, en Eeb dit Dok, en helpt Siiwerdt uk ap.

Siiw. For agt Daaler magst en hebben, Gon'nel.

G. Naan Siiwerbt, it wel er Di nogweb'er aagt Daal'er of jen fuar bö, sa welt et. Wat wil' Tööl wel sii, wan it Di höör iinigsti Hüf afhan'net?

Siiwerdt. Tölfen si mag bat Dink nig mejr bruffen; si ward nu oolbt, Gon'nel.

G. Jaa Slaad' wejr bit ut, bat üp sa en gre Haub, üs höör al es, et jit en Hüff stuun stul'; Man ba let en höör sallew ön hotten fortoopi, sa let höör.

Eeb. Jaa, üd'ers geid' di hiili Hüff ut böör di Swallig. Droonkster, Droonkster, wat smest Dü di weg!!!

Siiw. Su, Beeter! wen hest Di so en Parut to legt?

Eeb. Di leid it mi to, bejr Du bin leest Swin fingst. Sagt to Gon'nel: Wat es bit for en Ding, bejr jir on'ner Baank staanbt?

G. sagt tö Eob: Dit es en libt' ual' Aast-Feebt'i, sa est; heeb' Ellen it üb'er Deis jens uan breien iö Korneelis, bat hi bi Böörd et sa wiit spütti stut'.

Siiwerdt. Tollen si mag bat Dink nig mejr brutten; si wa'rd nu oolbt, Gon'nel.

Eeb sagt tö Gon'nel: It stel se, of it höm et narri tjen; en maati, dat Tööl wed'er ön höör Hüüf tumbt. Feid' faat üp dit ual' Aast-Feedt'i, dat Siiwerdt er ek om wis uud'.

- G. Jaa wan dit jit füst.
- Siiw. Dat is en smut huüb, Gon'nel. Diin Dogter stal nu wel balt Brullep haa.
- S. Ja, Siiwerdt, wan dit ut al sa wejr, da teentt üüs Ellen dag niin Hüüf to brütten, sa de ds et. Man Dü must bejl to Maiten Pauels, of om to Inten Hans Aanersen, sa must; jat teent nü nog ed'er bal' en Hüüf üp Haud to seten.

Siiwerdt. Jaa dat is waar, Gon'nel! Hans Aanersen, di grootee Faamen daa gunt om.

Eeb sagt: Nü haat dit Spöl wonnen. Gurdtem. Leng mi di Hüff man, Gon'nel, da stel it en höm wed'er iin ön sin Dot tnet. Hi feid' di Hüff, barigt di tö Sid, en knet dit ual' Aast-Feedt'i öndt Dok iin, wilt Siiwerdt det neist fölgendi snakked:

Siiw. Hans Aanersen, bi grootee Faamen, Gon'nel, si wol mi een Beeterdag - Aabend mit in

er Stüün hebben, di grootee Faamen daa günt om too Hans Aanersen, Gon'nel; un den segt si: "Rom Siiwert, un help mi wat Fodder plüffen." Dat wejr di grootee Faamen daa günt om too Hans Aanersen, Gon'nel; un den segt si: "Kom Siiwert, un help mi wat Fodder plüffen."

- G. sagt: Meenst Du nu dag, dat it di et forstuun, jer ark Uurd soowen mol wed'er om tauet heest? —
- Eeb de'd Siiwerdt dit Dok me dit Aast-Feedt'i ön, en seid': Dejr heest Din Hüuf wed'er Nü fenst di gurdt Faamen nog itüüs; it saag höör me höör Bridman nü rogtlik fan Pid'ersdei tüs gungen.
- G. Da sen jat wes man tüs om wat Naagterdt gingen, sa sens; en gung da eed'erdt wed'er hen. Jü kooped Di wes di Hüüf of, sa de ds, Siiwerdt.
- Siiw. Jaa den mut it daa hen gaan. Di grootee Faamen daa too Hans Nanersen, Gon'nel, daa günt om, si wol mi een Peeterdag = Nabend mit in er Stüün hebben.
- Eeb staandt ap, geid' hen bi Pööster, en seid' sagt to Gon'nel: Ru wel it jens üt gung, ba fölligdt er nog eed'er; üd'ers kumt er In'nung ek to Jen' me bi Histoori.
- Siiw. Peeter, wilst uut gaan, den kan wi Kompenii maaken?

- Eeb. Jaa uut gaan, sagt: om dat Swiin Loos too wa'rden.
- G. Ia sa wejrdt. Aa man, wan wed'er iin kumst, en üüs Pid'er skul' hur uk tüs kum, — Dū weest jaa sallew, hü dat hi es, sa weest jaa — da sii lewwer nöndt fan detjirrem.

Siiw. sjunkdt:

heisa, lustig! Bee-ee-terbag man en ludtet Swii-ii-ren mag.

- G. sagt to Eob: Pid'er maat üd'ers bit, wat Du tosib burgen heest, fuar dit, wat nu foorbt geid', te'nk to bihual'len, sa maabt er.
- Eeb. Ja ik weet, Gon'nel; me sa en Bütten= skep skul' hi uk wel sii wil': "Wat dön es, es dön," üs di Jungen plei.
- G. Jaa bejr wejr it ut wat bisörrigt fuar, sa weirt.
 - Geb to Siiwerdt: Beist Du mit, Siiwerdt?
- Siiw. Jaa forwaar, Peeter? den kan wi. Kompenii maaken.

Jat gung biid'ing weg.

Gon'ne (soid' bi höör sallow: Let höm nü man langs Keidem ombi giiri, sa lung üs er ed'rig uud', me dit ual' Aast=Feedt'i, sa let höm; hi hed di hüüf uk In'nung rogt riin tönöndt braagt fingen, jaa dit hed er. Eeb hi död' en gud Stet fuar Tööl, dit es allikfuul er om, sa est, dat hi di Reed sa bitaagt fing. It wel di Hülf tö Mejrren=Ced'er hen ön min Kest lii.

Jü nemdt di Hüüf, en geid' dejrme naa Piisel.

En di Fuarhang faldt.

Diffaard Aptog.

Fan en In'nem Klok 9 tö Web'nagt — Klok 12.

Ön des Aptog kum fuar:

- 1. Pid'er Madtsen.
- 2. Ces Madtsen.
- 3. Gon'nel.
- 4. Korneelis.
- 5. Ellen.
- 6. Booi Joohannissen.
- 7. Dokter Frans.
- 8. Dirk Moggels, en bijaardt Söl'ring Stepper, bejr friilit ut Söl'ring snatted, man ön en hoogtraabend Toon, me freemmelt Uurder forme'ngd; bag, hi wejr ut ba jest tüs tjemmen.
- 9. En fidt' Dreing, nemlif: Dirt sin Seen.
- 10. En Reibers Bufhand, dejr man effen jens ön'ner Binninger jöld'.

Di jest A. ptreed.

1. Pider Mabtsen en Gon'nel en Dotter Frans.

Pid'er en Gon'nel set eed'er üp en Stööl. Gon'nel heed' höör Spen-Weel fuar höör stuun'en, en spendt tweskeniin en Löök. Di Dokter staandt en skoldtert en gurdt Gle's me Medisiin, feld tau gud Jit-Skeid' fol ön en Tee-Kop, en de'd Pid'er dit oftödrinken.

Bib'er drinkdt en maaked en süür Gisigt, seid': Süü! wat smatht bit bebter.

Dotter Frans. Ja nun fahren Sie so jede zwey Stunden damit fort; aber ja! jedesmal erst wohl burchgeschüttelt.

Gon'nel. Togt Jun ut, dat er jens blödsleien wis stul'?

Dokter Frans. Nein! Ein Aberlaß würde mehr Schaden thun; aber ein Lazativ wird am Ende nöthig sehn. Sehn Sie unbesorgt! ich werde Morgen frühe wieder kommen.

B. Mii buntt, Dotter, mii feelt nu nits mejr.

D. Fr. Ja, mein guter Mann! wir mussen hier auch schädliche Folgen vorzubeugen suchen, die sonst positiv eintreten wurden. Fööld höm

üp di Pols. Noch fehr unruhig! Ja, die Girculation wieder herzustellen, das ist ben solchen Fällen eine eigene Sache.

- G. Dotter, seib' 3 et, bat 3 fan Frebbens ta'm, bejr 3 hom on di Sne üp Haud stettin fuan'?
- D. Fr. Ja, von Gbe Früdden. Der arme Mann liegt äußerst elend. Wirklich! ware ich biefen Abend nicht gerufen worden, er morgen nicht mehr zu retten gewesen, benn bosartige Rrämpfe und Berftodungen maren ichon ba. To Pid'er. Aber nun foll ich Ihnen boch eine äußerst wohlthätige Handlung erzählen! eine Handlung, die in der That die erste Ursache bendes zu Ihrer und zu Gbe Frudbens Rettung ift. Ja hören Sie nur: Der frante Ebe fagte mir felbst, bag er es nicht gewagt hatte, mich rufen zu laffen, wenn nicht gegen Abend jemand mit einer Beld = Unterstützung zu ihm gekommen wäre. - Ich weiß doch auch nicht, wie die Leute fo gewiffenlos ihr eigenes Leben aufs Spiel feten können. — als wenn ich mich weigern würde, zu tommen, wo feine Bezahlung zu hoffen ware! Das muß mir keiner nachsagen können. — Nun also, er sagte mir das selbst. "Dat war en jung Faamen," fing barauf die Frau an. Sie ware eingekommen, hatte fich schüchtern umher gefehen, bann nach feinem Befinden gefragt, und mit ben Worten: "Got help si altoosaamen," ihr ein 10

Rthls. Zettel in die Hand gesteckt. Sobald die That geschehen, wäre sie wieder fortgegangen; hätte aber noch die Frau an der Thüre gebeten, sie ja vor keinem Menschen namhaft zu machen. Wer doch das gute Mägdchen mag gewesen sehn.

Gon'n el mo en skrualig Mual: Ja, hoffen bit dag wessen haa mei!

D. Fr. Denn hören Sie nur: wäre das gute Mägdchen nicht mit ihrer Unterstühung gekommen, so wäre ich ja nicht gerusen worden, und so würde wahrscheinlich auch kein Mensch zeitig genug gestommen seyn, Sie aus dem Graben zu bringen; da es ja an einem Orte war, wo fast keine Passage ist. Nur 5 Minuten später, so wäre es wahrhaftig mit Ihnen vorbey gewesen. Und ein großes Glück, daß ich Sie selbst fand. Hi nemdt sin Hud, fööld Pid'er jit jens bi Pols, en seid': Etwas ruhiger. De'd jam bild'ing di Hun', seid': Nun gute Nacht denn! Worgen frühe um sieben Uhr will ich wieder vorkommen. Bis dahin werden Sie an dieser Mirtur genug haben.

Pid'er en Gon'nel danki biid'ing, hüwel Pid'er sin Dank man wat flaumualig üt kumdt,

di Dokter geid' weg, en Gon'nel let höm üt.

2. Bib'er Mabtsen allining.

Fuar di Man sin Jingang haat almindaag sa bang wessen, üs fuar di Pest: man üp sa en Wiis maastt jaa apsluut me höm ön tum. — Hed er ut dag jit en üd'er Menst tum maat, om mi dit Leewendt tö reddin! — Hur lung te ntot hi nü wel me mi öntöhualen? — Mejrren-Ged'er wil' er wed'er tum; da bringdt er wes jit jen gurdt Flast fol me! — En wat dejr jens en Reetning tum wel! — Dag, wat es dit Jil', want mi rogt bite'nt! — Hedt nü duad wessen, da hed dit mi et muar tiini tüd'! — Gon'nel höör Sallem: "Erhebe dich, und suche nie," es wel niinen fan di ringsten! — Hi fual'ligdt di Hun'non, on soid': "Wenn du dir viel erworben hast, so erbt dein Gut ein andrer." —

- 3. Bib'er Mabtsen en Gon'nel. Gon'nel kumdt uan, en set höör wed'er bi höör Spen-Weel.
- P. Mood'er, ik sen bang, dat di Dokter mi In'nung dit Leewendt man reddet heed', om er mi üp en fedtsuunelk Wiis of me tö helpen.
- G. Wii naan dag, Faad'er! Dü must man Fortrunen to hom haa, sa must. Hi es jaa bi= ke'nd fuar en braav Man; en heed' ut jaa sa manning, me üüs He'ri Got sin Help, wed'er

sun' maatet, sa heeb' er. Hurom stul' er ba ut et sin Best bi Di do.

- B. Man it sen jaa sün', Moob'er.
- S. Raan Faad'er, bit mut hi bag beebter for. stuun, sa mut er. Hi seid' jaa fan di slim Föllig, beir er üb'ers tum wil'. Danki man Got, bat et on di Bibrut sest, üs Fredden Lid en sa manning muar, bejr höm nööd'ig haa, en et gud bitaali tien.
- B. Ja wat fuar en braaw Faamen bit bag messen beed'?
- G. Ja dit meist sii, Faad'er! Wat fuar jen bit dag wessen haa mei!

4. Di Fuarigen en Rorneelis.

Rorneelis kumdt uan, geid' metjens hen tö Pid'er, de'd höm di Hun', en seid': Kaab'er, bejr füd' wü juu jaa bal' forleesen hed! Sur est nü om juu?

- B. Aa, Got si Dant, temmelt gub, min Dreing!
- G. Jaa, Korneelis, dit weir bi en Sun'=Om= fiiren, sa weirdt. Man bur beest Du bit al to weeten fingen?

Korn. Jest tam Geb Ohm en Buu Buun mi öntöögen en fortelb et mi, en nu di Dotter ut.

G. Ja Geb Ohm seet jir, bejr Buu en bi Dotter me hom tam; en da ging jat en lidt'et fuar di Dotter jir fan, sa dors. Man, Korneelis, weet Booi en Ellendt da jit et?

Rorn. Raan, bit liift et.

- P. Wat fuar en Booi, Moob'er?
- G. Booi Ioohannissen, Faad'er. Hi stel ut al en Step haa: en, Faad'er, jat en Ellen haat ön Sen, omdt artüb'er tö lööwin; man jat sen wat bang er tö, om Di tö fraagin, sa sens, Faad'er.
 - B. Soo! En hi tjen al en Step fo! Ja it haa jaa sen'nerlit nondt üp di Dre'ng to siien. To Korneelis: Da tjen it wel te'nt, dat hi Di ut me Pid'ersdei=Stellinger forsen heed'.

Korneelis stodtert: Jaa — jaa Faad'er! it hed jaa nöndt.

- P. Ja it weldt höm da nog web'er bö.
- Gon'nel fual'ligt di Hun'nen dats knap, en seid' bi höör sallew: Aa, Got fan Hemmel haa Dant, dat Dü üp Haud ön di diip Graaw fol Sne iin ta mst!!!

Korn. Meit et jit en lidt'et wed'er hen, Kaad'er?

- P. Jaanog meist.
- G. Man, Korneelis, tum jens jaardt; mi togt, bin West wejr blöddig.

Korn. Jaa Moodter, dit es er ut; it stel en üb'ern ön haa; dit wejr min Waref.

G. Man hur kumdt bit ba, Korneelis? Dü beest bag wel et on Sleegerii wessen?

Korn. Jaa, Moodter, en lidt'et. Hennerk Lassen twoong mi, me höm tö slaaen; en da ging hi dag me di dreeger Pardt of. Min Nöös tam man to bleten, en hi fing en Paar Blö=Dogen.

G. Un Gotetbaggen!!! Hur tam bit ba aur? Korn. Ja Moodter, bit es wibloftig to fuartellen.

Wü hed wel knap en Stün' it Sörrens wessen, da bigendt et ön'ner di Faamnen sa to weskin, en to lukkin en weegin eed'er üüs Ellen.

G. Eeb'er üüs Ellen! Jaa it wejr er nog bang fuar. Da heeb' jü di Miisten nog wat oldti blank fuar wessen, sa heeds nog.

Rorn. Jaa! En da en Koptein tö Bridman, dit heed' ut wel niin Stet fo küd'! Man nü skel I hiir: Inken Lassen, togt mi, maast er di Uursheeber fan wiis; for jü skoow ombi fan di jen Hörren en tö di üd'er, en hed et sa drok me weskin. Ellen — dit kjen I nog te-nk — jü wejr bal' ek frii fuar Daan'sin, dat jü küd' langsen bisen uud'.

G. Aa, wejrs dag et? No da!

Korn. Nö: bejr it nog saag, dat et al muar aur Ellen he'r ging; böd it jen fan di Faamnen, bejr it wust, dat mi truuer wejr üs Inten Lassen, en Wint, dat jü jens fuurdt me mi ging; en sa fing it fan höör tö weeten, dat Inten üp en höffelt Maniir di Tid'ing omdiilet, dat Booi dit Tjüg, bejr Ellen ön hed, sön'ner Twiiwel üt Pid'er Jürrens Guard ste len hed.

- G. Ste'len!!! Un He'ri Gotetbaggen!!! Haas ut da jer snaktet, dat Booi hur wat ste'len heeb'?
- Rorn. Naan nimmer, Moodter! Lübter Of= gonst!
- G. Aa, Got foriift jam!!! Kjen di Ofgönst sa fiir gung! Dejr i jit lidt' wejr, da spuaid di ual' Jung-Jüür Geiken mi jens, dat, maat min Jungen wat sen'nerlik Lek ön di Wa'rel fo, da skul' jam dit Lek forgönd uud', sa skuldt.

Korn. Jaa, Moodter, di ual' jung Menst heed' jit wel et sa tumpig wessen.

B. Nö! Hur gingt da förder, Korneelis?

Korn. Sa bal' üs it fan höör di Birogt heb, da löp it sön'ner Bite'nken web'er uan, en westet Ellen dit tö. Ellen waad' om Ansegt üs en Duad! man, wat jü dag altid daalkenst bi en Reed es! Metjens re'pdt jü a'p aur hill Piisel: "Aa, Bullef Jaakobs, kjendt di uk jit önhei kum, wat er üp di Ien' fan dit fiin Stek Tjüg drüktet stön', dejr Dü mi fan üüs Madts me braagst?" Booi waad' jaa seeker forfiird aur höör A'pröppen, en re'pdt alliksa gurdtem: "Ellen, wat es er dag?" Ellen fe'l Booi om Hals, en seid' sa biweegelk: "Min Booi! hat es om unk Ejr tö reddin!" Jaa, da hed ik mi dag nei jens om Oogen drüggi maast.

Gon'nel skrualed, en seid': Aa, Got fan Hemmel!!! Man wat swaaret Wullef da?

Rorn. Bullef swaaret jest: "Ellen, dit es al sot Unal's! Min Gibeginis es sendt jerjüster wat stump und'en." Man beir hit saag, bat ju sa magtluas aur üb Booi fe'l, da roop bi: Deir ston': Jürgensen et Spang Manufattuur Sanblung. Ellen - beir nu ub Booi sin Stuat to setten tjemmen weir — greep me bi jen hun' höör Storbt fuar fan On'nern a'p, en Beib': "Hur es Inken nu da?" Ja bejr heb ju dit Roomwert to di Ben-Eg üp di Hermels stuun'en. Metjens rööp it: "Inten Lassen, jir es wat üb'er Tib'ing kjemmen! Saa nu bi Gubheib, en tum jens jaardt me Din Winninger, woo lees tjenst!" Man önsteid fuar dat it meend, ju tam; ba staamet ju höör bi Düür üt. En ba stul' 3 jens forstellig Geesigter sen beb! Sommen fortoog biid' Mud' en Dogen, dat Inten boor Birogt sa wed'er to Grabbel fe'l, en sommen luftet sa wennelt eed'er Ellen ben. Jaa Moodter, wat bit ut net ütsaag, beir ju beir sa hualem on Swum on Booi sin Jerrem leid, en me bi jen Sun' bi Be mels fan höör Stordt a'pweeget, om jaar Unstuld to biwiisin, bit tjen 3 juu et fuarstel! En woo di Anblit et ofstellerdt und' stel. da wel it nog Anuud' jit!

Gon'ne I me en skrualig Mual: Wat wejr dit da dag ut en Let, dat er sa en Room üp dit Stet Tjüg stön'! Rorn. En allikafuul Let, bat Ellen bi Room et offlepbt her!

B. Man bejr weet it jaa nondt fan, dat Ellen en Stel Tjug fan Madts fingen heed'.

S. Ja, Faad'er, wü stulbt di ut jaa seid' her, sa stul' wü; man Madts herdt Wullef sallew bilast, om Ellen dit Tjüg jemmelten fuar Di tö bringen.

B. Ja it haa bejr ut nu et fuul töögen.

Nö, hur gingbt ba förder, Korneelis?

Rorn. Sa ba en libt'et eed'erbt, ba wil' if ut jens naa Labreetens to, en lutti, hut bejr wat to stön'; man ön'nerwei, jer it weet wat — it stön' bi Raren Sweins to pessin - da fo it bejr en Düngel bi Haub, me di Uurden: "Kum Dü Saatan muar, en standeirri min Sester!" Ja beir ber it biid' hennert en Inten bi mi. Bat it swaaret. bit weet if et leinger; man hi taagt mi muar to bon, en bit slaaget feil: it dook on'ner, en fina höm bi Biin to Leeger braggt. No, ba ka'm beir bal' muar Giselstep: man nemmen röord unt on: it weir boowen up tjemmen; bejr bigendt Inten to sluffin en stemmet on; "Nes Jappen, hag if Di bejr eed'er bijeegend, dat Du min Brod'er nu et help stedt?" Ja Nes Jappen wil' höör wat fleuti! Si ging Bin Gant.

G. Rorneelis, hat es somin'nen et to aawen= tüürin, bat Du wed'er hen geist, sa est ef. Korn. Aa, Moodter! wat haa al sendt Forssöning drunken. — Dejr kumbt jen tin! — Sa es jaa di Warels Loop: di jen Oogenblek töhop slaa, en di üb'er töhop drink! Hi geid' naa Piisel.

Di taust Arptreeb.

1. Pib'er Mabtsen en Gon'nel en Dirk Moggels.

Dirt. Gudnaawendt!

Pib'er. Gudnaawendt! Nö bejr haa wü bi Man!

Son'nel kumdt fan höör Weel, seid': Aa est bi Dirf! Jat en Pid'er jit höm biid'ing: Welkjemmen Tüs! en bed höm omtösetten.

Dirt. Du stebt jaa, folgens bit Girugt, In's nung ön Gifaar wessen haa, bit Leewendt to forsleesen!

B. Jaa, hat weir er et fiir fan.

Dirf. En bit, me Promissi, on Din ein Saagen.

P. Naan, ön en biip Graaw fol Sne om bi Jerk Mannis. Ik stat di Fet hur töögen ön, en sa fe'l ik üp Haud ön di Graaw iin.

Dirt. Soo! If taagt ut, bit wil' knap etststejrri füb'; wandt en Haagen pleid dog nig sa bip to wiisen.

S. Aa Gotbimaarien! est nu al sa seid' uud'en?

P. Naan, if wejr jens om to min Rusiin Aaners Hansen, en bejr fing it en gub Gle's be'st

Hüsmer Biir, en en paar Piipfol stark Tübak to rookin, — ja ik skel Di jest en Piip fo; wank man sabelling jen haa.

Dirt. Geen Biip fuar mi, Bibber.

P. Du roofest bag jaa?

Dir k. Neen. It haa fan bit Toobat gens'lit ofletten; wandt bit ordine vi Toobat se't to starp üp di Lung-Röören, en dit best Firgiini of Knaster es teegenswoordig üp sa en aurdrewwen hoog Nummer kjemmen, dat it haa min Bilowten dön, bit ut to reddussejrrin. It loow wel, dat et bi di 200 Gülden wejr, dejr min Prinsipaal on Amsterdam, folgens en speesifissejrdt Keekning, dit Jaar alliining on Toobat forbrükdt: Rootoo Beenaal man fuar sin eigen Persoon.

Korneelis kumdt fan Piisel, jit Dirk: Welkjemmen Tüs, en geid' di Düür üt.

- G. It wust et, bat Du formudden wejrst, Dirt.
- Dir k. Ja it heb naa Gidagten ut nig tjemmen; wandt hat drükkeb bisonders on des Jaarstid wat streing üp di Kas for jen Man allining to reisin. Man soo fink Rumpenii on Knüt Jappen Fred fan Kaamp; hi taagt effitiiw man jens tüs to di Bib'ersdei.
 - B. See bag! see bag! wat jefot et Libben!
- S. Bu fing ut belling Got si Dant! en Breew fan uns Mabts, Dirt, sa bob wu. Hi

streew, bat — jaa Dü weest et ut sallew allitsagub! — Hur fuar hi nu jit wat?

Dirt. Hi fuar nog gans' wel. I haa juu albtimaal harbtlik fan höm tö grööten en tö kumplimentejrrin.

Pid'er ön Gon'nel danki.

Dirt. Man bit jerd it, bat I en Breew fingen haa stul'; it her sonst wel geen Tid fingen, juu al des In' min Bisjut to maatin. Dejr tjen it mi aaber gans' nig üp forstuun; en nog weeniger üp dit, sa üs it hiir, dat di Substans er fan wiis mut.

P. Ja hi Krewdt, dat hi heed' en Step fingen, en da dat — — —

Dir t. Rogtig! En dit en Trii-Detter, bejr er üp Uastin'ni me faar stul'; sa waad' er ön min Hüs forklaaret.

G. Aa, wat tjenbt bag omsnattet uud'!

B. It weet et, hur manning me sot trin'om Löögen sa gau ofsteid tum tjen! — Raan, hi strewdt, dat hi heed' en Brit-Stif to föören fingen, en dat hi hoffendtlig dejr jest en Reis naa Bitters-borg me bo stel.

G. Jaa sa strewdt er, Dirk; dit es rogt waar, sa est.

Dirt. Bur tjen bit mooglit wiis?

P. En da strewbt er ut, bat bi ual' Bantseebels jen bal' me en gurdt Forlust ofnommen

wiis stel; woo it alsoo bejr jit hotten fan heb, ba maat it hom barnen me bi jest Post tostjuur.

Dirk. Wat Daatum es dit Breew dog skrewwen? Hed it en paar Mnuns-Tid ön'nerwei wessen, da küd it mi ön al det fün'nen hed; man — —

P. Di Daatem es mi nst öntserlen; man jir haat dit Breew arp di Bnalt stettet, da tjenst et sallew lees. Hi nomdt dit Broow dojl.

Dir k. Wat en Knüt reiset jest, it Ioow nog, bat et mejrren aag Daar und, üt Koopenhaagen; en om bat hi gejrren to belling itüüs wiis wil', soo let wat unk, al hurbt man mooglik wejr — hat maat ban proo of kuntraa gung — sawel bi Ragt üs bi Dei foorbt jaagi.

Bib'er de'd höm dit Breew.

Dirt last lidt'em — — — Wat! Kaufmann Naskau — Naskau! — Dejr skel jen ön bi libt' Straaten uuni, bejr Naskau jit, en höm, folgens dit Girügt, me en Deel Matressen to Diinsten jest; man sonst weet it geen Man fan di Noom ön gans' Roopenhaagen. Hi lukked wed'er öndt Breew.

S. Aa, da est dag nog fuar di Man, sa est nog. P. di höm sallew: Madts! Madts! te'ntst Dü nü liiderlig to uud'en! Dit geid' dag belling, sa üst likteb, Slag aur Slag fuar mi!

G. me en skrualig Mual: Aa, Faader, et metjens dit ringst! Hat es jit wel nog fuar di Man me di Matroosen, üs Dirk seid'.

- P. Mood'er, hi seib' jaa Matressen, dit sen Huuren.
 - S. Ma, Got fan hemmel!!!
- Dirk. Seel bejr haa wüt! di 14di Febriwaari! bit es let mi nig irri, Delling skriiw wü di 22st, ja dit es tau Daagen fuar dat ik san Koopenhaagen reiset sen.
- G. skrualed' en seid': Hur kumbt üüs Madts nü dag üp sa en forkird Streek? Hi se'nd jit Jüharrewst rogt sa en beilk Sumki tüs, sa böb' er.
- Dir k. Nöl ut sin Loskii foranderdt! It bö junk min Forseekring, dat er ütginaamd geen waar Uurd öndt gan'si Breew es, en fans Gelikken, dat dit Breew nig fan Madts sin Eksistens heed'; wandt it se üt di Trek fan manning Uurder, dat — als I jir man jen fan Madts sin fuargi Skreften tooni, dan skel I gurdt Deewerendt bifin'.
- G. Faab'er, Du heest jaa Mabts sin Breewer in Rest; webt Du ba jens fuurdt om jen gung?
- Dir k. Neen, gloow mi seeker, dit Breew mei wel fan Koopenhaagen kum, man gans' ooni Madts sin Weeten; wandt hi heed' geen Mankimendt fuar Jil', en büttendiin es hi fuuls to ejrlig om Rabaalen to maakin.

Pid'er dejr nü en Stokleigt ön Brandt fingen heed', seid': Nö da: "Wenn Du Dir viel erworben hast," da geid'er en Spitsbund me soordt! Di 70

Rbsr. sen nü jest forseesen. Hi geid' naa Piisel, om üt sin Kest en Breew tö haalin.

Dirt. Dog heeb' er nig al en Partii ual' Bantseehels nu me bi Bost ofstjuurd?

S. Jaaimin'nen, Dirt, böb' er sa; hi wejr bang, bat et eeb'erbt wel oldtileet wiis tüb', sa wejr er. Man Dirt, hü meenst da dag, dat detjirrem me sa en Breew ofsteid tö maakin tögingen es?

Dirk. Want di Waarheid sii stel, Gon'nel, dan sen min Gidagten soodelling: Dit Breew heed' sin Etsistens fan jen of üd'er Swiir-Gast üt Roopenhaagen! aani Twiiwel wel en Söl'ring; wandt en Deel fan üüs jung Lands-Lidden uud' teegenswoordig ut al gaar to widlostig, of, me Respekt to siien, gans' liiderlig; — man dog min Reeden nig wedder om! Disallew mut teegenswoordig on Roopenhaagen nargen geen Kredit muar hed haa! En soo wel hi jens di en Gifal Madts sin leest Birogten fan juu Welwiisen to weeten singen haa, en dejrüp sin listig Plaan ondt Wert se't.

G. Unha bag!!! Mi togt, Faab'er jaaw sa en Strual bejr fuurdt. Jü geid' naa Piisel tö. Kumdt naa Forloop fan en paar Minütten wed'er bi Pööster, seid' jest bi höör sallew: Kressen heed' jaa lung bit Uurd hed, sa heeds. Tö Dirk. Aa Dirt, maatt Di et forsjut, bat jens

fuurdt ka'mst? Pib'er liib biswümmet on Piisel! Hi braagt Jümejrren en Korrew fol Gier to sin Rest, sa bob' er; en da'nen sen nü, liift nog, albtimaal to Stiiner uud'en.

Dir k. Wat! Gier to Kest braagt! en dan ön Stiin forwandelt! Hi geid' fuurdt to jam.

Eeb Mabtsen kumdt iin, soid': Wat es jir un to bon? If se, bejr es ut Legt on Piisel! Min Bröd'er und' bag et al bireewet. Goid' naa Piisel.

Gon'nel kumdt uan, nemdt dit Le'gt, geid' naa Kööken, kumdt wed'er me en Kop Weedter en geid' dejrme naa Piisel.

Ditred Aptreed.

Naa Forloop fan en hualew firdtel Stün' kumdt Dirk sin hualew wugsen Dre'ng iin, seid' en paar mol Guddin', en Gon'nel kumdt uan.

Gon'n el. Est bi Je'nsten? Du sjutst wel om jun Faad'er.

Je'n s. Jaa bejr es en Man it üüs Hüs; hi wil' höm sahol' jens tö Uurd haa.

Gon'ne l. Ja hi es ön üüs Piisel; ba wel if et höm nog sii. Uüs Faad'er hi es sa kraank uud'en.

Di Dre'ng geid' weg, en Gon'nel wed'er naa Piisel.

Dirt kumdt uan, skorred me Haud, teid' sin Haan'sken aur Hun'nen, en seid': Seltsaamee Geesgigten! En sooendiin jir geen pratitiee Forwandling Pladts fendt, dan mut it Geb sin Gloow fan en Hemmels Miraatel respektejrri. Hi geid' weg. Gon'nel kumdt uan fan Piisel, en de'd höm dit Gileit.

1. Geb Madtsen en Bider Madtsen en Gon'ne L

Eeb trakked Pid'er uan fan Piisel, en feid' höm üp en Stööl tö setten. Gon'nel kumdt wed'er uan fan Taal.

- Eeb. En bat er ut jit en Soordt fan Hetsen= Pat to es, bejr bütten bit sa fuul Magt le'nger haa stul', bejr kjen ik uk man lidt'et Gloow üp set.
- P. Dit Flaags-Siid haa it sendt di Tid altid ön min Kest liien heb.
- Eeb. Wat it seid' haa, Bröd'er! wat it seid' haa! Fir es üb'ers nöndt üt to slütten. Sa lung üs wü Mensten niin Teeten en Wunder se, da liiw wü manningmol et.
- S. Jaa dit es, sommin'nen ut di Waarheid, sa est; kumdt et ek üp di jen Wiis, da kumdt et üp en üb'er, sa de'dt. Wat stön' er ek altid en gurdt

blant Steir a p ön Sübwe st, me alt üs en Böösem üt fan höm, bit Jaar beir er sa manning bütten bi Wei ging: en senbt heebt ut bag mung bi jung Libben me sot ofsteib faaren wat men'ner wessen, sa heebt.

- Ge b. En ombt Breew est, leiber, ut buidelti nog, sa us Dirt sin Meening beir fan es.
- P. Jaa dit wel höm seeker sa forhual'. Gon'nel se't höör wed'er di höör Spen-Weel.
- P. Mi tinkbt, Bröb'er, bat en fuatig Man bi es jit alliksa lekkelk to te-len, üs jen bejr Rikboom biset.
- Ceb. Ja, Brob'er, wat stel it Di bal' jir up swaari? Manning tub' wel jest fraagi: Wat ne mst Du Ritboom bisetten? Ruul haaen, of nog haaen? Di tau Deelen plei et legt emst bi hotten Steid to fin'nen. Jen bejr nog beeb', bit es jen, bejr niin Gibret lad', sin Neeben = Mensten lit en rogt bo tjen, en lewwed' ba me en tofreed'en Sarbt. Sa jen te-l it biib' fuar rit en fuar lettelt; jaa wan er ut art Stat üt bi Buud'em fan sin Sil'= Bung haali mut! Man jen bejr fuul heed', di es, fordt jest, ut selbten butten fuulerlei grun'nig Omsörgen: en bejrut flut ba, leiber, fuarbt twiibi, ut legt fuulerlei töörigt Omsörgen! Bigilits: "Hotten weet, wed'ert et 100 Faar ual' uud' tjen!" of: "Hotten weet, üp wat Manniir it jens en gurdt Sum üttöliien nööb'ig haa!" en ba wel, fuarbt

tre'b, bi leibigi Gibts höm uf legt iinstel. Sa fiir est me Di kjemmen; en al bannen, bejrbt sa fiir me kjemmen es, sen nönbt men'ner üs lekkelk ön bi Warel'.

P. bi höm sallow: Jaa it haa nog fuar bessen, it haa nog fuar bessen wat olbtifuul spaaret! Wat bit Jil' en Menst bag forirri tjen!

I wel Di nü fuarstel: Dü best jen fan di Welhaabensten biid' fan Koppitaal en ön Lön'neriien ön hiil Reidem! Es dit et di Waarheid?

P. I haa bejr nondt töögen, Bröd'er! naan ekenbet!

Ceb. Nö, wat Sud, of öndtmenst, wat Fergnüugen heest Du bejr al on sa manning Jaaren aaber fan beb? D. et bit giringstil Jag, Dü heest üt puur Haabsugt, mei em sii, rogt en Slaam fan Din ein Leewendt maatet. Wan üb'er ual' Maan'er en In'nem üt on Reiberstep gung, om arfüh'er bi en Biip Töbak me en Diskurs bi Tib to fordriiwen, da staanst Du jit manning mol med üt ön haagen en aabberest, dat, me Forlow to siien, bi Miugs biid' Di sallem en bejr forbi geib' om Uarren flogdt. En önsteid, bat it en manning muar, bejr biid' on Bil' en on Lon'neriien bi Di to littin man Rödbtners Ben, me en gub Wundter-Siist to Höff gung, wandt kuul es, da staanst Du en früst on Din ual' Swiiger-Faab'ers of sin Groot = Kaab'ers giweesini Mandüüring,

hunst al wessen haa mei, dat wel somtids din Blöd öndt Bistüwrin tö wiis mut! Küd' dejr nü dag ek," — te'nk ik hön'nerdt mol di mi sallew — "fan al di Mammoon tötmensten en gud nii wa'rem Rok of?" Wan naan!

- P. Jaa, Bröd'er, it se bit nü nog iin, it se bit nü nog iin, batt fuarbessen üp en hiil forkirb Stig wessen haa! Do, wat bit Jil' en Menst bag forirri kjen!
- Eeb. Stel sot Lewwin Rikbooms Gistüüm wiis, da sii ik, jaa, dat en fuatig Man, of gaar jen, dejr to Dogen en Uaren on Stil' set, di heed' gurdt Let on di Warel'. No, wan wat da tüs fan Hööf kum, da fo ik mi jest en Soopdt'i to Maag, en gung da to Staal di en gud fersk Sop of en Fat fol Rual, me en Stek Nuat-Weet, en en Hak Fleesk on fan diider Gurdtens: Wiised di Hun'nen sirkaa en Fut üt arküd'er. man Dü!— Hebt jir en Biibel, da skul'k Di dit 14 Koppittel üt Siirag jens fuar lees.
- S. Uüs Biibel mut jir ap üp Bol-Buurb lii, sa mut er. Jü maaked' Anstaldt, om di Biibel dejl tö nemmen.
- B. Maaki man niin Weit, Moob'er! it haa bi Biibel it üb'er Deis forkoopet. Man, Bröb'er, ik wel er Di min Hun' üp bö, batk eeb'er bes Dei en rogtiger Leewendts-Aarbt föör skel.

- G. Un Gotetbaggen! et jens en Biibel lenger on Hus! Es bit bi Lübters Gloow, Faab'er?
- Eeb. Ja, Bröb'er, om Di üp en rogtiger Leewendts-Aardt tö bringen, jüst bejrom sii it Di nü Din Feeler! jaa, jüst bejrom ka'm it jit In'nung jens wed'er: den it wejr sa bal' et tüs tjemmen, da wejrdt üs dat er mi en Stem tö rööp: "Gung wed'er hen, en sii höm nü jens beeg di Waarheid; dit Üp-Haud-Steftin ön di Graaw heed' sin Hardt wat a'pwuttet fingen."
- P. Jaa Du heest rogt, Bröb'er, it wel hööpi, bat bi Leewendts. Gifaar fan herlig Fölgen fuar mi wiis mei.
- Eeb. If haa er twaar nogwed'er Siwin of Forlust fan, hübelling Din Leewendts-Aardt ut es; man hat jammerdt mi waarlit om Din Wüf en Inngen, for it weet wes, dat ja jen Deels, ut manning mol et hualew sat wed'er fan Staal gung mut, en fordt twiidi —
- P. ön en skrualig Toon: Aa, min lew Bröd'er! hual' nü dag a'p! hual' nü dag a'p! it kjen In'nung ek muar drei! hüwel, hat es aldtimaal di Waarheid! man Dü skedt, me Gots Help, befin', dat it eed'er bes Dei en hiil üb'er Faad'er fuar min Wüf en Jungen sen! Hi staandt a'p.
- Eeb staandt uk a p, sleid' sin Hun' ön Pid'er sin, en seid': Nö, bejr es min Hun' da! Nimmer

muar en Sidtshals to wiisen, hat mei da lit of krüm gung!!!

P. Naan, nimmer muar en Got fan bit Jil' maaki! Wat en Mood'er fo er unk nog fan, alhüt uk geid'; en ba mei min Jungen fuar jam Sallew plungi.

Eeb sküdtelt höm di Hun' en seid': Dit es rogt snaffet! Wan buad best, en bejr wejr ut nog sa fuul to arwin, da wil' er bag jit seid' uud': "It taagt, bat bi ual' Karnal'li muar heb!" Jir brint wü mejrren en Bobbel Wiin üp! In'nung est wat leet.

- P. Jaa, Bröd'er, ik bitaali! wan uk 6 forlangst!
- Ceb. Gon'nel, tum en Blaa Hun'nen luas!
- Gon'ne l kumdt, skrualed', en seid': Got seegni junk biid'ing! en iiw üüs altimaal, wat üüs net es! Man Faad'er, webt üüs da ek nog jest en Biibel wed'er koopi, en uk wat Hüsgiraad?
- P. Jaa, Mood'er, nü jest en Taik, Di sweid'. en da skedt mejrren fo, al wat Di tinkbt, dat wü nööd'ig haa.
- Eeb. Alsoo wel wü da des Pid'ersdei fuar en merkwerdig Dei önteekeni, en sawel di Forlust fan Din 70 Riksdaal'er en di Forwandling me di Eier, üs Din Gifaar, om dit Leewendt to forleesen, fuar lekkelk Töskekkings agti.
 - B. Jaa Du heest bejr ut rogt on, Brob'er.

Digitized by 200gle

G. Jaaimin'nen mei wü da ut sa; bit mei wü da ut wes dö, sa mei wü!

Eeb lukked' eed'er di Klok, en seid': Di Sjugt ut! di Klot es et fiir fan ellew! Al en Stûn' aur min Be'ds Tid! Gudnagt! Hi geid' weg.

Pid'er fölligt höm tö Düür.

G. re'pdt eed'er: Gubnagt Geb! Got luani Di Din Gubheid! Aa, ba kumst jaa mejrren web'er!

2. Son'nel allining.

Jer hebt taagt, bat Werster-Sid arpdrüggi tüb', üs dat üüs Pid'er sa jens uud' maat, üs er nü dag likked, ja dit hebk! Wat wejrdt uk uü suurdt nööd'ig, dat er wat bikiird waad'! Jaa dit heed' üüs Heri Got uk nog wust, sa heed' er! Uüs Kroggen sen biid'ing sa ring, üüst rogt man tiined, en üüs Tee=Seddel haak al me Slundt en Liim tegt maaki maast, en wü haa bal' nogwed'er Haaten of Potten of Tel'lers of Kniiwer lenger, sa haa wü ek. Jaa Got luani Geb sin gud Huarmaaning! Man ik kjen mi dag jit ek sa rogt tö früggin kum, om dat üüs frei Ellen nü wel al fan mi of geid'! Ik haas jit man effen gurdt maaket fingen, en nü al meskiin aurmejrren Ütskenken! Hur skeldt da uud' fuar mi!

^{3.} Bib'er Mabtsen en Gon'nel.

G. Faab'er, it fingdt Di jit neis wel et seib', bat Booi nu ut al hol' Bröl'lep maati wil'. Wat

tintbt Di bejr fan? En hi stel al ön bes iintummen Weet reisi.

- B. Got, Moob'er, dit geid' jaa wel ek. Ellen ju heed' jaa jit nogwed'er Be'd of höör Ütstjuur fan Kluad'er. En wat kud' unk gub Daagdter uk jit ek mest, Mood'er.
- G. Ja, Faab'er, bit wejrbt man! Rest en Be'b tjen jit eeb'er stjuurd nud', sa tjenbt.
- P. Al ön bes iinkummen Week reisi! Da skul' bi Brol'lep jaa wel al Sennendei wiis?
 - G. Ja hi wil' al nog aurmejrren, sa wil' er.
- B. Naan, wandt da jaa di Wei hen stel, let mi sel' Aurmejrren est Senin', naan, fuar Sennendei stel er nöndt fan uud'! kafuul welt da dag jit me reed. En da ktel er unt Ellen ut ka lung itüüs bihual' let, üs dat Korneelis jens en Snaar iinset.
- G. Ja, man Faad'er, Reiten Joohannissen heeb' ut en Snaar nöbd'ig, en hi te-ntot Ellen jest jens aur me to Hamborrig to nemmen, sa te-ntot er.
- B. Wat est dag me di jung Warrel'! sa bal' üs man Step fo, da stel di Wüffen metjens reisi; dat di Fortiinst dag jaa wed'er — nö, nö, nö! neieenog — Help mi dag tö te'nten, Mood'er, datt et ön min ual' Grillen wed'er iin faal.
- G. Jaa, Faab'er, wan da man et wreed' uud' wedt, da welt ut nog. Man Dü seist fan Snaar iinseten: wat togt Di er fan, wan Korneelis nü

me bit sallew bejrtö reeb' waab'! Hi es man en Se'rkgung junger üs Booi es, sa es er man.

- P. Mood'er, hi stel dag jest Brid haa, jer di Bröl'lep uud' kjen.
- G. Ja, Faab'er, it ged'si sommin', dat er nog hualwings jen heed', sa böt; om hi pogget neis gurdt ap fuar mi, dat hi stul' mi al nog tö aurmejrren en deeg Snaar ön Ellen höör Steid fuarstaffi. En stul' er ut ünforwaans' jit et sa fuarelt wiis, da sjogdt emdt jaa welaaft jens, dat dit Brid foen en Bröl'lep maatin nü bal' emst und' tjen, sa de'd em jaa. Hat es rogt me alli Dingen nü fuul üd'ers, üst des Ual'-Jaaring wejr.
- B. Mood'er, hi füd' unt wel en Snaar iinset, bejr et fuul fuar unt Hauber passet! En bit Matroos-Faaren tjen et fuul fuar Wüf en Jungen ofsmit.
- G. Ja it saagt ut jaa al sa hol', bat er nöndt fan waad'; man üb'ers tjent Di dit ut dag sii, Faad'er, dat Booi te ntbt höm fuar Stjüürman me tö nemmen, sa de d er.
- P. Nö, wan bit es, da mut wü üüs mejrren jens bite'nt, hüt be'st gung kjen.
 - G. Dejr, meist liiw, haa wü jam al!

Difjaard Aptreed.

Bib'er, Gon'nel, Booi, Ellen en Rorneelis.

Booi me en Boddel Wiin ön sin Fek-Dok. Ellen me en deeg Dok fol Kuk.

Korneelis me Booi sin Fijool ön en Dok

Booi seid': Subbin'! Nemdt di Boddel üt dit Dok, se't di üp Staal, en de'd' jest Gon'nel en da Pid'er di Hun'.

Bib'er en Gon'ne I swaari biid'ing: Din's gub! Jit höm Welkjemmen, en bed höm omtösetten.

Ellen do'd Pid'er di Hun', en fraaged': Hur est nü me juu, Faab'er?

P. Hat es rogt gub me mi, min Faamen. Stöndt juu nu et leinger on it Bid'ersbei?

Korn. Jaa hat stön' üüs jit gud ön, Faad'er; öndtmenst, unk en Nes Bib'er Sübter.

Ellen. Man wü jerd fuar en lidt'et, dat I wejr wed'er sa fraant und'en.

Korneelis de'd en Sprüng, en seid' tö Gon'nel: Hei Moobter! It haa di Fijool! Nü stel di Pid'ersdei jir wiis! Hi feid' di Fijool üt of dit Dok.

P. Naan it sen et traant und'en: it hööpi batt In'nung gineesen sen fan en Slags Kraankheib, bejr al manning Jaaren me mi ombiteien heeb'.

Korn. sagt: Jerst nü Ellen? Dü wibt' mi et liw, bat üüs Pibt'en üp Wei wejr, om höm tö bitiren.

Booi. I haa jaa In'nung ön gurdt Leewendts-Gifaar wessen.

- P. Jaa wes haaf dit! Let üüs bejr albtimaal Got fuar danki.
- G. Jaaimin'nen wel wü sa, dit wel wü wes bo! Sagt: Wan ut nu man sa en beebter Hardt en Sen bihual' meist!

Korn. sagt: Jaa me di Bibing banki wu biib' fuar bi Gifaar en fuar bi Erlöösung.

Bib'er to Booi: It wensti Di ut fuul Let to Din Stepper-Stand!

Booi. It danti Juu harbtlit.

Rorn. sagt: No! en it to Bin Bridmans-Stand! Dag, bejr est ut al aurmejrren wed'er forbi me.

Ellen so't höör Dok bi di Boddel üp Staal, en seid': Faab'er, bejr es biib' en Dok fol Kuk en en Boddel Wiin fan Booi tö Junk ön Woodter. Hi wildt haa, dat At skuldt uk weet, dat et belling Pid'ersdei wessen hed.

Pid'er en Gon'nel sen jaa biid'ing sa maniirelk, en dö dejr en Pardtii smeigelnd Uurder fuar ön Booi, dit es tö siien: en Miskmask fan Dank en Ofwerning aur di Fuulheid; en Booi maaked höm Meit, naatüürlik üp en höffelk Aardt, me Töögen-Uurder di Fuulheid wed'er lidt' tö maakin.

Wildt dit gisked: staandt Korneelis en klimperdt üp di Fijool di Wiis fan: Sei birlum! bat sjal wol gaan!

- G. Aremmugt, Korneelis! hest Du nu et me Booi tum tub', ba heb Din Früggeb', om Mabts sin Stjuurman to uub'en, bag al to Jen' wessen!
- Rorneelis sagt: Ru lugter jeg alt Lunten! Gurdtem: Hurda, Moobter!
- G. Jaaimin'nen herbt sa! Man, Korneelis, füst Dü bit ut et sen heb, bat bit Breew et fan Mabts sin Hun' wejr? Dirt Moggels hi seid', bat bit wejr wessinog fan en Swiir-Gast se'nb uub'en, sa wejrbt, seid' er, bejr hom nü üb'ers ön Koppen-haagen niin Kans' muar wust heb.

Rorn. Aa, est ba ek waar, bat Madis Roptein nub'en es?

G. Naanimin'nen est et! En di beilt Sum Jil', bejr Faad'er ofstjüürd, es da jaa fuarleesen. En da di Korrew fol Gier, bejr Faad'er Jirön'ner tö sin Rest braagt, sen nü albeimaal to Stiiner uud'en, sa sens.

Korn. Safuul üp jen Dei! Dit es jaa jit bol'ler he'r gingen, üs dit Jaar, bejrdt Bödter rint' heed'.

Ellen. Aa Moodter dag! hur stul' Gier to Stiiner und' füd'?

- B. Ja, min Faamen, bejr wel wü et aur gruubli! Hur sot, en muar, wat fan Boowen tumbt, tö gung tjen, bit mut wü ka stuun let. Teeten en Wun'ner sen üüs Mensten tö hoog om tö bigrippen. Nog es dit, dat dit, wat mi des Dei wed'erfe'ren es töhopnommen, heed' mi Aplegting dön fan al min ünriimelt Gidtsigheid! Jaa it hööpi, fan nü of ön en rogtiger Wei tö bitreeden, bejr I Juu da ut aldtimaal me mi aur früggi mei.
- G. Di Korrew staandt jit me di Stiiner ön dejl bi Faad'ers Kest ön Piisel, sa de'd' er. Gung man fuurdt en lukki, Korneelis; Dū best dag nargen bang fuar, sa best ek.

Rorn. Soo! da stel it min gub Stiiner nog flenset fo! Hi feid' en Stokle gt ön Brandt, en geid' naa Piisel.

Ellen faldt Pid'er om Hals, skrualed en seid': Na Faad'er, wel J nü da nog eed'erdt altib gub di Moodter wiis? Wat en Korneelis haa Juu Gubheid ef fortiinet. Jü geid' fuurdt tö Korneelis, jer Pid'er tö swaarin kumdt. Booi haldt sin Fek-Dok fuar Oogen, en Gon'nel skrualed.

Pausee.

Pib'er me en weemudig Stem: Heest Dü frei Faamen min Gubheid et fortiinet, da weett et et! Jaa wes wel it gud bi Mood'er wiis!

Rorneelis kumdt uan me di Eier ön en ual' Hud, en uk di 50 Daal'ers Bank Seedel ön Hun'nen; staandt höm tö fuar Pid'er, en seid': Faab'er, jir sen di Eier; it haa er et jen fan ofslööten! En jir se Juu 50 Daal'ers Bant-Seedels ut bihöl'len. Di tau Tiinen heed' Ellen fingen; bejr mei jü fuar swaari.

Pib'er haaled' en Sik, en seid': Oo! wat. mut if nû se!!!

Gon'nel aurjet et binei om höör sallew.

Korn. Ja ik wejr al bi, en wil' di Eier wed'er ön di Korrew fo, en di Stiiner weg hüddi; om juu Bikiiring döör en Wun'ner-Werk muar wat fastertö maakin. Man Ellen jü wel apsluut Spöl-Skendster wiis! En da est uk höör Skil', woo Juu Omwe'n'ing wed'er tö Grabbel faldt.

Bib'er haaled' wed'er en Sik, en seid': Mood'er, let mi nu wat fan di Dokter sin Flask fo.

Gon'n el dejr wel aur Pid'er sin "Mood'er" siien, wed'er wat tö höör sallew kam, bigendt nü: Korneelis, Korneelis! hurom heest Dü dag sot bön? bejr haa it jaa rogt nöndt fan wust, sa haat et.

Booi set en lukked stüw hen üp Piisel-Pööster.

Korn. kiird höm wat om eed'er Gon'nel, en seid': It hed et en Stelling Pid'ersdei-Jil', Wood'er, en it stammet mi, om fan hotten wat to liinen; for artjen weet jaa, dat Faad'er sallew bi Pöös follen heed': en da fuan' wat en Ellen töleest üp des Reed, om wat tö bikummen.

Pi d'er seid' gilassen: Nö, da feid' di Spidtsbuub ön Koppenhaagen dag jest nöndt fuar sin Pollitskheid!

Rorn. sagt: Jo forbliv fun ved di Tanter.

S. Aa, at stul' jaa rogt — — Man hurom bob at ba sot me bi Eier?

Rorn. If waab' sa fortröttelk, bat Faab'er mi fuar gud Uurben — bejr Ellen höm dag bön heb — tö belling et hot Stellinger fo let wil'; en bejrom togt mi da, bat dit ut niin Sibrük fan höm wiis törbt, om Eier ön sin Rest to slütten.

P. Man hur haa at min Rest iipen fingen? Dit tjen it menst bigrip.

Rorn. Di fing it me en Böösem üpen sleien. Booi. staandt ap, geid hen en maaked Piisel-Pööster üpen, en seid fuurdt it Pööster: Ellen! — Ellen!

Ellen kumdt uan, sjogt wat forstjüürd üt, nemdt metjens me biid' Hun'nen bi Booi sin jen Hun' en seid' ön en forleegen Ton: Di 2 Tiin Daal'ers Seebels, bejr Korneelis mi töbiilet, sen üt of min Fek forleesen; en ik kjen ek en ejrrelk Reed bitaagt fo, om Faad'er sa fuul wed'er to skaffin: kjenst Dü mi, aa min lew Booi! üb'ers ek mejrren me sa fuul help?

Booi omjerremdt Ellen, en seid' weemudig: Min Ellen! Küst Dü da jit jest bejr fuurdt set, en senni üp en üb'er Reeb!!!

Korneelis, dejr jit staandt me di Eier en me di Seedel, en höm bal' jens tö Pid'er en bal' jens tö Gon'nel kiird, seid': Jaa Ellen- ten, me Din Forleesen! twoongst Dü mi tö, om unt biib'ing tö forklappen, da uud' nü uk man jens ek blüg: Dejr waad' mi it Pid'ersdei fan en seeker Faamen töwesket, dat Dü heest töögen In' en 10 Daal'ers Seedel dejl tö Gjrkel Maansens braagt.

Ellen. Uu, Got!!! tjen di Lid da gaar et swüggi!

Gon'ne I re'pdt: Faab'er! Faab'er! dejr kjen wat da uk nog weet, hokken it Freddens wessen heed' me en 10 Daal'ers Seedel! jaa dit es höör Hardt en Sen likkenog, sa est.

Ellen. Uu! mi togt, ja wejr ön biid' Steider sa suurdt wat help nöbb'ig!

Booi seid' tö Ellen: It wel metjens tüs laap om 20 Daal'er. Let fan höör luas, en geid' hen eed'er Taal-Pööster.

Pid'er springdt ap, feid' Booi bi Jerrem, en seid': Naan teew, min Dreng! sa laap wü et fan artüd'er! Hi fiidemdt üt, en grepdt me di üd'er Hun' Ellen bi Jerrem, haaled höör hen tö Booi me di Uurden: Got wiis junt Gileits = Man! Liid' jaar rogt Hun'nen ön arküd'er, en seid' da: En bejr es min Jaa-Uurb tö aurmejrren Bröl'lep!

Korn. Sisoo! Nü siil at al wed'er plat fuar bi Win' me Bram-Seils tö; man it arem Stelm, tum di Brenning wel knap boowen!

Bib'er liid' sin Hun' üp Booi sin Skol'ler, en seid': Booi, min Dreing, fan nü of ön, wat feist Du en Gots Engel on bin Jerrem!!! Man stel at üp des Warrel rogt lettelt me artud'er uud'; da wedt Dü en Konst to liiren fo, bejr gurdt es! en en Konst, min Dreing, bejr it ut nööd'ig weet her stul'! Streing stedt bi höör wiis, man me Fedisuunelkheid! Ju es wel wat starper fan J'insigten en ut wat muar fuardt Dog, üs Gon'nel höör Daag wessen beed'; man üb'ers rogt höör Gebenbild! beirom weet if Di to siien. En kjenst Du dit Fedtsuunelkheid raaket fo - dejron bistaandt Di Konst. - ba wel ju Junk Lewheid to arkud'er nog bimagt hual', en da wel ju Di en Hüs=Fruu wiis, dejr ek fuul sins Gliffen heed'! Man — te'nk min Uurden! - ik sen bang, bat Du entwed'er en Gibtshals uud' must, üs it, leider! wessen haa, of dat At me di Tid tau arem Lidden und'. Wat en Jun Mood'er set er jaa Biid'ing wel ön, en Du best höör iinigsti Arwing; man, liiw mi tö, — —

En Wüfhauds Stem re pdt üt fuar Win'-ninger: Gubbin'!

Booi, min Breug, fan nil of an, mat feist Bit en Engel Goto an bi Berrem!!!

Gon'nel. Din'gub!

Di Stem. En i fing jun Faad'er sa bal' aurwaatet! Jeeses!!! bejr staandt er jaa jit legt Löög! Jü maaked', dat jü wed'er weg kumdt.

Rorneelis dejr al bi di Anfang fan Pid'er sin wigtig Fuardrag di Hud me Eier üp Baanks-Jen' se't hed, en di Bank-Seedel üp Staal leid hed, en nü me di Fijool tö klimprin stön' — re'pdt höör eed'er: Haa jest fuul Dant, Jürlen! ba wel wüt juu nog eed'erdt gub maati.

Alles maaked' höm naa Win'ninger tö, om höör eed'er tö lukkin.

P. Hotten wejr bit?

Korn. Neiber Jürken. Sagt to Booi: Swaager, dit wejr ut en Gots-Engel fuar Di!

- B. Haas mi nü al gaar for buab seid'!
- G. Aa, Got si Dank, Faader! Da lewwest nü salung le'nger, wel wü hööpi, sa wel wü!

Di üd'ern, forbütten Korneelis, se't jam iö. Korn. Jü stel aurmeirren me tö Junt Bröl'lep!

P. Ja dit es waar. Aurmejrren Bröl'lep! — Korneelis, heest Dü ut en Brid?

Korn. En Brid, Faad'er! — Jaa — Naan, it haa dag jit niin wes Brid; man it wel nog jen fo tö aurmeirren.

G. Man, Faad'er, wü tjen jaa et jens me Ellen klaar uud' to aurmejrren, sa tjen wu et;

en Du snakkest uk jaa neis fan Sennendei to mi, weest, effen jer ja tus kam, sa bost jaa.

B. Ja, Booi, wedt, unt en Mood'er to Gisfallen, to Sennendei Auron'ner teew?

Booi. Jaa hol', Faad'er! Salung tjen wat nog teem.

Ellen. Ma, Rorneelis, hoffen est ba?

Rorn. Ja, hoffen togt Di, Glen?

Ellen. Hotten tjen tloot up Di uud'! Mi togt, Du herst et In'nung biid' me Doort'i Reggelsen en me Reiten La rensen to bon.

Korn. Aa, dit wejr man iipenbaarelk; man wat tinkt Jun altimaal fan Merret Andreesen? of fan Inken Kristjaans? Dit sen uk en paar fan üüs Reidemböör Faamnen, dejr jaar Bihiizring haa.

Ellen. Aa, di Drummel jaa! dit sen ut jit en paar fan din Böörigsters; en sawaar biid'ing tau frei Faamnen! Kjenst jaarüd'er fo, da, — — — man hat sen Faad'er en Moodter, bejr Jaa sii stel!

- G. Ja, Korneelisten, ön Gots Naam! wan jaarüd'er fo tüst! Wat tintot Di Faad'er?
- P. Jaa, Mood'er, wan Di sa tinkbt? Di Faamnen kjen jaa biib'ing gub wiis.

Korneelis de'd en Sprüng, en seid': Hei Swaager! spuaid it dit et al neis, dat wat emst to Brid-Be'd ging?

Booi. Jaa, Swaager! Rü best Dü bi Brenning ut da boowen kliiret. Man dat Dü fraagi füst, wat üüs tinkbt om tau Faamnen — alküs dat et Di liksul ek, wed'er fan di tau dat feist — dit kumdt mi wat koomisk fuar.

P. Ja bit meist Dü sii! Wejrdt tau rik Faamnen, da kud' em ternk: hi hed niin Gifüül fan Liibi, man saag alliining üp dit Gödt'i hen; aaber, dejr dit jir di Fal ek es, da meist Dü wel sii, dat sa en Glikgüldigheid Di fre mel' fuar kumdt.

Korn. tö Ellen: Sester, stul' em et te'nt, dat di tau, me jaar fre'mel' Fuarkummen, nü rogtlik üt di Muun fe'len wejr: Booi hi wust it üb'er In's jens, dat it it jaar His wejr, sin ein Reed et, wed'er dat hi en Meeten Bödterskiiw of en Nasten Bödterskiiw haa wil'; en Faad'er heed', üs er jüster sallew forteld, it Je'nsens di Waal, entwed'er en ual' Kü of en Kwiig tö foen, man wejr reedluas, wed'er dat et wiis skul'. Ir es dag ön biid' Fallen fuul muar Forskel, üs üp Inken Kristjaans en Me'rret Andreesen.

Ellen. Jaa, Korneelis, wan bit ut al, ba tjen sot Gliknissen jir dag et passi.

Booi. Ja dit tinkbt mi uk.

Ellen. Man üb'ers kumbt et mi dag et sa fre'mel' fuar, om tau Lidden lik lew to haaen.

Booi. Ja, Daadt'en, tau Lidden lif lew to haaen, bit heed' Riimeltheib; man hom me jaar-

üd'er fan tau Faamnen lit hol' tö bifriien, dit litteb mi dag wat üd'ers to wiisen. Hest Dü mi et haa wil', da hed it on det Jaar jest wes niin üd'er Kaamen fraaget.

Korn, bi höm sallew: Wat dag en Jinbil'ing! üs wan Ellen man allining dit Früggeltheid me tö dreien heb! Naan, da weet if beebter Biskiid'.

Ellen. Korneelis, wan Dü da te'nkst, bat Dü bi tau nog biid'ing fo kjenst, man Din ein Reed ek weest, da smit me Din Kniw, alkus welaaft jens be'st.

Korn. Jaa, Ellenken, Du seist wat! bit es bit Waari!

Pid'er en Booi laggi.

G. Gotbiwaarien, Ellen! sa en Reed tjen dag nargen hen.

Korneelis feid' en Kniw, en seid': Mark bop, da skelbt Me'rret wiis, en Mark ön'ner, da skelbt Inken wiis. Smet dit Kniw üp Böörd.

Ellen nemdt et wed'er a'p, en seid': Mark bop! Mark bop, Korneelis!

Rorn. Se 3 wel! Ru gisteb jam nogweb'er Unrogt!

Pid'er skorred me Haud, en lagged.

G. Raan, nu uudt dag sa en Gröggeltheid, üst jit wel al sin Le'daag et jer wessen heed', sa uubt!

Booi. Ja, Swaager, da ofsteid me Di, en sii tö Merred, dat bit Mark bop hed Di höör tö Wüf bestemmet.

- P. Jaa, sa mut er würflit sii, wan er et loog wel.
- G. Bileewendt et, Korneelis! kum et me sok, en sii, dat om höör smetten heest! da nembts Di sommin' wes et, sa de ds ek.

Korn. Aa, Moodter, I sen al en ual' Menst, bejr et sa en Bigrip le'nger heed'! If stel Me'bt'en bit Mart bop nog to gifaalen fo.

Ellen. Man Korneelis, wan al Sennendei Bröl'sep haa skedt, da kübt bal' üp Tid uud', dat At wes me arküb'er forlööwet waad'.

Korneelis nemdt höm bi Nöös, en seid': Aa, Sesterken, bo Dü ut jens sa! Hur manning Stün' est wel leeben, sendt et wes lööwet waad' me Junt en Booi?

Ellen. Ja dit wejr frii wat üb'ers! wan em jest Aa seid' heed', da mut em ut Bee sii! Ön dit Oogenblek dejr ik et min Skellemki lööwet, sin Brid tö wiisen, Jü skorred Booi jens di Ken, da meend ik jit, dat et hok Jaaren waaret, jer unk Bröl'lep wiis skul'; üb'ers her ik mi uk wel ek sa bidiil letten.

Booi. Ja, Korneelis, da mut wat ut jit man jest en Reis of tau dö, jer wat Bröl'lep maati! If mei min Brid nöndt önjen' dö.

- G. Aa, jaa Booi! wan Di sa togt! ju es ut jit wat riffelt jung, sa es.
- Ellen. Moodter bag! Forstunn 3 niin Korts. wiil? —

Pid'er gemelt to laggin, en seid': Dejr ka'm di Haas üt of di Hallem-Tot! *)

Korn. strekdt di jen Skot-Finger aur di üd'er eed'er Ellen, en seid': Fibi'! fibi'! Dejr maast Dü dag jenmol ön di Fe'l iin!

Ellen strekdt Booi jens üp Sjak, en seid' tö höm: Ja, Seenken, bejr holpst Dü mi iinön! Nü meist mi uk web'er üt of help.

Booi. Ja ik wel uk da nog. Dejr ik bigenbt tö Di fan Bröl'sep maakin, da lööwet ik Di jaa metjens, om Di me naa Altnaa tö nemmen! Nü kjenst Di al sallew wed'er help.

P. Est fan Altnaa, bejr Dü Step haa stebt? Booi. Jaa, fuar di sallew Koopman, bejrk leest fuar fe ren haa.

B. Soften heed' Di da to stremmen?

Booi. Di Koopman sallew; Paulsen es sin

Gon'nel geid' jens fuurdt.

Korn. Dit es waar! Hi nomdt on Broow üt Fok, on do'd Booi dit aur. Jun Moodter böd mi dit Breew me tö Di, dejr if di Boddel Wiin haalet; wan Düt hur Faad'er of Ellen jens fuarlees widt.

^{*)} Ein Sprichwort, und bedeutet: Da flog das Herz gum Munde heraus.

Ellen. Aa, Heri! di Boddel Wiin en dit Kut staandt jit fuar üüs Oogen, en nemmen taagt er wel muar om! Aa, Booi! da last Dü üüs dit Breew nü jest jens fuar! en da skel üüs gud Faad'er en Moodter jit In'ung wat pleeget wiis Booi last: — —

Altona b. 15ten Febr.

Ich habe jest eine vacante Schiffer Stelle, und zwar für mein schönes Schiff, die Frau Agate, welches Sie ja kennen. Kaptain Haabsucht kann, wie es scheint, nur für sich selbsten glücklich sahren, und also war es wohlbedächtig meine Sache, ihm Congé zu geben. Auf Kaptain Möllers Recommendation sind Sie nun der Mann, dem ich hiemit Sans kaçon zu dieser Frau gratulire; denn einen Korb, lieber Johannsen, werden Sie mir doch ja nicht geben.

Im Fall nicht balb eine favorable Fracht zu bekommen ist, so bin ich willens, Sie erstlich für eigene Rechnung eine Tour auf die Ost-See damit machen zu lassen. Jedoch ist zuvörderst eine Berzimmerung vorzunehmen, die 3 bis 4 Wochen continuiren wird. Haben Sie sich also etwa in diesem Winter auf Ihrer Inseldurch Amors Pfeile sessellen, so das süße Prädicat nur mit hergebracht. Und ein bereitwilliger Steuermann, mit dem Ihnen gedient sehn kann, ebenfalls nur respective mit ge-

nommen. Aber ben 5ten März wünschte ich Sie hier zu haben; benn mit ber Reparatur bes Schiffes soll ben 7ten angesangen werben. Mit Hochachtung

ergebenft A. Paulfen.

B. Dit es jaa en herlif Breew. Sa wüllem en Uurd Latiin iinmung, dit, tinkbt mi, kjen en Breew rogt Naadruk do.

Bovi. Ja hat cs ut en herrelt Man, di Paulsen. Ellen. Raan, it mei nöndt üd'ers liid', üs watt ut forstuun tjen. We sin "Aa Moors" en "Pridikaat" wat Hinger stel dit wiis?

Rorn. Dit Ellenken: Aa Muis en Bib'ers Daabt! bit füst jaa nog weet.

Booi. Min Harb'ten, me bi Uurder seid' hi, bat it stel Di man me nem.

Korn. Ja teew man, it stel min Andreestens Daadt me höör Forfiiring ut nog bal' jens tö reisin fo; wandt ut da man tö Föring Marked' es, of Ripper Marked', watt et ne'm skel.

Ellen. Korneelis, it wil' man, dat et al wes wejr me Junk.

Korn. Sesterken, haa man niin Sörrig! Hat skel niin Stün' waari, da heed' Me'dt'en biid' Aa en Be e seid', en jer des Nagt to Jen' kumbt, da sen wat al en Boksteew forder skredden! Weest, al Sennendei Bröl'lep, dit wel Jindruk maaki. Gon'nel kumdt wed'er uan.

Ellen tö Booi: Aa wedt Du nu jens me bi bi Staal nem? Mi tinkbt, Feed'erken set bejr sa makkelk; ik meit ek timmi, höm aurjen' to nööd'igin.

Jat en Booi drei di Staal, ed'er bi en Jen', me di Dok fol Kuk, en di Boddel Wiin, en di 50 Daal'ers Seedel, en dit Legt üp, aur bi Pid'er, pal töögen Sid ön. Ellen. Sisoo! Wat wel metjens fuar wat Nüm sörgi; it stel ut jit di Brid-Daans' me Di haa; Korneclis kjen nog sa fuul spölli. Jü set Gon'nel höör Stööl henbi, taiket höör jens, en seid': Moodter, wel Juu bejr ut nü tö set? Nü stel At en Faad'er bigen, Pid'ersdei tö hual'en.

Gon'nel me en skrualig Mual: Na, Got Seegni Junt!!!

B. Nö da, Mood'er. Hi so't sin Hud of, da wel wat unt nü jens fan unt Swiiger-Seen traktiiri let! Di Nagt es jaa üüs ein. It haa ut nü ön en eewig Tid nogwed'er Kut of Wiin smatdt.

Ellen feid' dit Kuk üt of dit Dok, en Booi di Prop of di Wiin-Boddel.

P. Man, min gub Mood'er, mi tinkbt, Dü best nöndt a'prümmet! Wat kjen er Di nü jit ön Wei wiis?

Gon'nel se't höör tö, en seid' ön en skrualig Toon: Faab'er, ik kjendt et wed'er kan mi of fo, dat Dü Booi spuaist, dat hi nog entwed'er en Gidtshals waab', of dat jat en Ellen jens tau arem Lidden und' stul'. Booi mei jaa te'nt, dat Ellen rogt en Tönöndtbringer es, sa mei er jaa.

Ellen feid' en paar Ual'er-Weldts Gle sen, en geid' dejrme naa Kööken, om da nen üttöspöölen.

P. Ja it kam ut nog wat riffelt fiir me min Reedi! —

Korn. Jaa Faad'er, hat wejr gub, dat Neiber Jüürken höör sa effen jens hiir let. Hi staandt jit me di Fijool ön Hun'.

B. Man Booi, Du bigreepst jaa wel, — üb'ers welt et Di nu sii, — bat bit altimaal üp Reekning fan Ellen höör Gubhardtigheib ging!

Booi. Jaa, Faad'er, ik küb' dit nog ged'si! ik haa al muar fan höör Gudhardtigheid en fuul fan höör Welligheid, om wat to dön fuar Lidden, jerd.

P. Man, min Dreing, jü stel nog spaarsom bi höör sallem wiis, ut alles reedig nem, en, son'ner Din Wel, nöndt to Staat en Prunt onweind'.

Booi. Faab'er, it weet et! Stul' wat en Ellen et rogt lettelt me artüb'er und', da tjen bi Stil' et bi höör wiis! En want Jun di Waarsheid sii mei, da waad' it sa aurrastet en bejrtö sa seelig fan Jun je st Uurden, dat it jerd dit üb'er knap jens.

Korn. Swaager, bit es Di ba gingen, hips, om haps, alt üst mi jens ging, bejr wat en Ellen, üüs Moobter seib', libt' en liig wejr. Da karm Ellen mi jens bi Düür önjen' me en Pon-Kaak ön Hun', en seib': "Korneelis, ik haa en Pon-Kaak fan Moobter fingen; man bi meist Dü nog fo, om bat jü heeb' Di en Bokket-Ejs bilööwet."

P. Nö, min Seen, hü passet dit da? Korn. Ja, Faad'er, sa jerd it et ut da knap om di Bottet-Gjs aur di Bou-Kaat.

Booi, Pid'er en Gon'nel laggi al trii, en Ellen kumdt wed'er uan me höör Gle'sen.

Pid'er en Gon'nel bigen öntöbitten.

Ellen de d' Booi di tau Gle sen.

Booi se't di Gle'sen üp Staal, ske'nkdt ön fuar Pid'er ön Gon'nel, en seid': Wiis at nü sa gub!

Jat danki.

Ellen. Hat es Mabejrri-Biin, seib' Booi. Dit stel sa sun' wiis, Faab'er.

B. Man, min Seen, dit es ut jaa sot jüürs? Booi. Faab'er, In'ung es er nondt oldti jüür.

- S. Man, Faad'er, Dü studt jaa wed'er Medissiin iin haa! Dejr haa wüt jaa rogt rensten riin om auriiten, sa haa wü jaa!
- P. Naan, Mood'er, dit es wat gröggelfs! Dejr kjenk nöndt muar me to bon haa.

1

1

Rorn. Haa! di Dotter heed' et sot raar Medissiin ön siin hiil Apteet, üs er ön di dejr Boddel es! Hi nemdt di 50 Daal'ers Bank-Seedel fan Staal, le'ngd di hen eed'er Pid'er, en seid': Faad'er, dejr leid di jit.

P. Ja, min Seen, bejr haa if nondt muar me to bon; di heest Du fuartiinet: en di wedt Du uf mist nood'ig haa, jer fan Hus tumst. Weest, fuar Din Konnings = Breew en fuardt Wiien geid' allining fuul me hen.

Korn. Fuul Dank da, Faader! Dod en Sprüng, en seid': Hurraa, nü da! Wer etwas waagt, der winnt auch was!

Ellen sagt: Naan, nü stul' em rogt et tent, bat bit di kallew Faad'er wiis küd', bejr wü jer hed haa! Feid' Booi om Hals, en seid' gurdtem tö hööm: Aa, wedt Düt da mejrren et auriit om di 20 Daal'er tö Faad'er?

B. Min lew Faamen dag! Dü heest belling 100 Daal'er fuartiinet! en barnen skebt, — sa waar, üs ik jir nü Wiin en Kuk fuar mi haa — üp Din Brölleps-Dei fo fan mi, om ön'ner arem Lidden omtödiilin! Naan, ik bed Junk, nerm At nöndt muar fan di 20 Daal'er, ek jens en Dank; of At argi mi!

Ellen haaled en Sik, seid': Ja da!!! — Rorneelis! wat es bet dag en Pid'ersbei fuar unt!!!

sagt: Naan, beebter Libben tjen er dag wel et üp Warrel' wiis, üs üüs Faad'er nü es!

Korn. Jaa, Ellen, di stel wat hot Jaaren ternk tjen! Di leest Pib'ersdei fuar des, di wejr, öndtmenst fuar mi, et follens sa aardig: da leid it ön di Spaans See tö bumlin, en dit me en Wed'er! — jaa rogt en Wed'er, Swaager, allik üst di Nagt wejr, dejr Laamken to kam.

Booi. Ja da wejrdt rogt en Hemmels Web'er. Di fuargi Pidersdei-Ragt seet wü me üüs fjuur Söl'ering Stjüürlidden to Malgaa ön Kersen Mannis sin Küjüt, en spöllet Bruus-Baard.

Ellen. Da haa It jit wel et sa ring heb? Booi. Naan, wu herdt temmelt lüstig.

Pid'er en Gon'nel hual' jam lüstig bi dit Kuk.

- G. Faab'er, Booi en Ellen weet et jit wel et, wat ju bejrme en gub Stet bon heeb', bat ju bi jen Seebel om to Fredbens braagt.
- B. Mood'er, it bed Di, ne'm bejr In'ung nöndt fan; dit wil' üüs fillegt jit albtimaal to skrualin bring! Naan, bes giseegnet Dei skel me Frügged' bislööten wiis! Min Faamen, Dü skudt jaa di Brid-Daans' haa! En Mood'er, wat drink jens!

Ellen. Ja sa stulbt wiis!

Booi feid' Ellen bi Hun', en seid': Rö, Swaager! da Krüüwi Din Kwindt jens en bet a'p.

G. Faab'er, it sen bang, datt drunten uud'.

Korneelis stemmed di Fijool.

ſ

P. Aa, wat bal hat es jaa belling Pib'ersbeil En weest et nog bit Spreet-Uurd: En brunken Wüf es en Engel ön Be'd.

> Korneelis bigendt tö spöllin. Booi en Ellen bigen tö daan'sin. Pid'er ön Gon'nel bigen tö drinken.

Di Fuar-Daans' waaret jest wat lenger, üs giwöönlig, en dejrüp bigendt Korneelis tö en Eed'er-Daans' di Wiis fan Bates bagen Seeman, tö spöllin. Pid'er bigendt üp sin twiidi Gles. Booi en Ellen bigen tö walsin. Sabal' üs jat me dit Walsin rogt üp Tog kjemmen sen, bigendt Korneelis wat sagter üptöstrikken, en sjungdt gurdtem bitö:

Wat es dag en Seeman! if wel nü man sii, Hi feid' höm en Brid; en hi let höm bifrii! Hat waared' man kuurdt, hi mut wed'er üt fan! Iü blewdt da itüüs! Hi jit da höör Man! En wat da giböör kjen! Em sjogdt et jaa iin: Di Wüfhaud sen uk ek fan Staal of fan Stiin!

Sabal' üs hi jirme tö Jen' es, maaked' hi en Haldt, om di Fijool wat tö stemmin. Booi en Ellen bliiw bi, en nüüni töskeft di Wiis wat me.

Korn. seid' wildt hi stemmed': Jaa, üb'ers geidt nü alles, ret som det hørs og boors; man dit Me dt'en höör itüüs Bliiwen wan ik nü reisi, dit

fumbt mi ut wat ungstig snar! Di Gos, bejr jens — "Anap!" Seid' di Kwindt. Hei, Swaager! Tejr sproong di Jaag-Tros! Ru man Plegt-Anter on Grün'.

Booi nekked höm jens tö, man jat bliiw bit Walsin.

Roth. Dit sing if niin Loowen seid'! Pid'er bigendt üp sin tred Gle's, en Gon'nel üp höör twiidi.

Rorn. Haa! Rū geid' mi en Legt ap, hursum it sa en raar Boddel Wiin fan Keiken Joohannissen haali skul', en hurom üüs tau Ual'en dejr
jit In'ung me to Werk skul'! Sans' rogtig! Di
tau nem gud bi jaar Glesen; jat sen daalkenst
aurwaaket!

Pib'er re-pdt: Joohannis! tum At en min Daagter nf en nem en Gles; en da paari wū üüs naa Be'd tö!

Rorn. swingdt di Fijool aur Haud, en seid': Hurraa!!! Dejr haa At dit Gisedts fuar Junt!

Booi. Raan Dant, Faab'er! Drint 3 man.

Ellen. Aa, Moodter, drink Juk jit man wat muar! Hat skel jaa sok sün's wiis!

Jat bliiw jit bi om tö Walsin, hüwel dat et nű jaa ek sa rask lenger geid'.

Korn. Aa jaa Moodter, dat I ut sa frei uud'; En it laap naa min Inten tö, of Me'di'en stuldt jaa wiis. Feid' sin Orloos'i jens üt of Fek.

Haa! bi Klot es jit man twellew! Jat sen jit biid'ing it Labreetens of it Hans Sgruad'ers to fin'nen.

Son'nel drinkdt di Rest fan höör twiidi Gle's.

Korneelis we'nd höm naa di Töskauers, en seid': Nö ba! Dejr wat üp bes Pib'ersdei tö siien heed', di mei mejrren üp en üb'ern bigen! Mi tinkot, des wejr ek tö foragten. En da, Gudnagt albtimaal. Hi liid' di Fijool dejl üp Böörd kuar Taal-Pööster, starpt er aurhen, en seid': Dü best jir Aurnagt nöndt muar werdt; wü sen nü sa für kjemmen, dat wü nog likkerdt daan'si kjen. Hi geid' di Düür üt.

En di Fuarhang faldt.

Gon'nel ön di Töskauers.

Di Fuarhang geid' en Oogenblek wed'er a'p, P. M. es üp sin Steid, me Gle's ön Hun', ön Sliip raaket. Gon'nel trat fuar, en seid' ön di Töskauers:

Stul' üüs Korneelis nü uf aurnagt al flaar raaki, om höm en Brid tö foen, da uudt jir mejrren en aurmejrren wat oldti ünled'ig me tös stellen, sa uudt.

Booi en Ellen ging ut jit jens web'er üt, sa börs. Lukked jens om eed'er Pid'er.

Unwinei, bejr es üüs Pib'er al töslöppen fan bit stark Wiin. Jaa ik wejr er nog bang fuar, bat er wat ön Haub fo skul', sa wejrk. Maat sin Bikiiring waarig wiis, üs wü jaa hööpi mei, ba wejr bet en lekkelk Pib'ersdei fuar üüs, jaai=min'nen wejrdt sa. Man skul' er hur ünforwaan's web'er beeki wil', da kjen J jaa nog albtimaal bitjüü, wat er bilööwet heed', sa kjen J jaa nog.

Jü maaked en ual'moodisk lungsem Söl'ring-Wüfhauds Kneks, me di Kneebiiner fuar üt en di Reg en Haud aurtöbeek.

En di Fuarhang faldt tö Bislüt.

Naabirogt.

Ön des Komeedi kum 24 forskellig Persoonen fuar. Man skul' di jens di Ejr haa, a pföörd tö uud'en, da haa er hoogstens 12 forskelling Persoonen man nööd'ig bejrön fuartökummen. En ön'ner di 12 wejr man 3 Wüfhaud, jaa fillegt man 2, nööd'ig.

Di Karming.

- 1. Pid'er Madtsen.
- 2. Korneelis.
- 3. Wooi Johannissen.
- 4. Bleik Ohm en Geb Ohm, 2 on 1 Bersoon.
- 5. Je'ns Auk en di Wid'inger en Siiwerdt, 3 on 1 Persoon.
- 6. Kristjan Moggels en Hans Vost en Welhelm Hörrens, 3 ön 1 Persoon.
- 7. Sirkel Senken en Elsi Lassen en Dirk Moggels, 3 ön 1 Persoon.
- 8. Inken Sassen en Mas Baiken en Pokter Frans, 3 ön 1 Persoon.
- 9. Di 3 lidt' Dreinger, bejr wejr ut man 1 to nöbb'ig.

Di Büfhaub:

- 1. Gen'net, (bag, stul' er etwaa nim passend Subjekt ön'ner bit Eefaas Gislegt fuar höör tö foen wiis, ba kud' wu uus jir uk me en fuarkluad'et Karming bihelp.)
- 2. Ellen, (jir forlang wu dit Waari to haaen; entwed'er en jung Faamen of en jung Buf, dejr fuar höör Fuulheid fol bo kjen.
- 3. Merret Andreesen en Meiber Jürken, 2 ön 1 Persoon; (bisallem maast jen ut böör höör Storbter niin Blend-Werk fuar Dogen sert.

Om bat di Dütsk Kluad'er-Dragt nü naagraad muar ön Brüf kumdt, üs dit Söl'ring; da küd' Elsi Lassen en Inken Lassen en Merret Andreesen öndt Dütsk arptreed. En Ellen höör Söl'ring Dragt maast uk man lidt'et fan di hoogst Woodi öndt Dütsk oftökernen wijs.

Al fjuur Aptoggen wil' üp Jenmol aptöföören rittelt lüng wiis; man ön taumol, sa, dat di Diiling twesten di taust en tre'd Aptog ta'm, dit wejr wel passend.

Tö Bislüt haa it Da'nen, dejr min Wid'inger sin Nöösütsnüüwen oldti staant fin', di Tid'ing metödiilin, dat di gurdt Baroon H. tö sin Tid gaar di Nagt-Pot aur Haud kummendejrret, en dit fuar en Stadis-Teeaater.

Di lekkelk Stjüürman.

En Fortelling fan höm sallew.

Ged'er Riin fölligt Sensfiin.

Schutworte

für diese Erzählung, nebst Randglossen von meinem Jüttländischen Better.

Daß man in der Jugend am Meisten zum Lustigen und Spaßhaften und im herannahenden Alter mehr zum troffenen Ernsthaften aufgelegt seh, das lehrt die Ersahrung, 1) und davon zeugen auch mein Geizhals und mein glücklicher Steuermann. 2)

Wie ich jene Com ödie ausarbeitete, war ich 30 Jahre jünger, als zur Zeit der Ausarbeitung dieses Romans. 3) *) Hat also besonders die Jugend sich für meinen Geizhals oder Petritag interesssirt — wovon ich vergewissert worden bin: 4) so hoffe ich, daß bejahrte Personen und vornehmlich gewesene Seesahrer Gesallen an diesem Roman finden werden. 5)

Da ich selbst 15 Jahre hindurch die See befahren habe: so bin ich 2) Er den Styrman' int' beier, som den Gnier var: so for e Trol' me dem tau! 3) Hva! en Roman stal et vær? Romaner er Løuen o

Fja·s.
4) Ungfolfes Hoos er fom Ban' i en Boos.

5) Tæntest

¹⁾ Int' ol'= tid, Falil'! Manne blier fyrst gal i der Ol'ler.

^{*)} Die Comödie machte ich mehrentheils auf Seereisen von 1788 bis 1792, diesen Roman aber hier in Keitum im Jahre 1822.

Du del A, for e Stam, int'. 6) Hva for nauer? Du har ja ol'ler i din Dau poren Stomager. 7) Det troer Mint', at ben goi Man' Gellert har da tenft me aa Romaner. 8) Rei, San' er San', og olt' ant' er Kja·s, Kalil'. 9) Vær int' forvis aa dil Kan'nen har not fit Spil

i olt' Slau

Usan'hed.

überzeugt, daß mir kein Seefahrer ins Ohr raunen wird: "Schuster, Du hättest bei Deinen Leisten bleiben sollen." *) *)

Und wenn der ehr- und achtbare Gellert uns durch seine Fabel von dem Manne, den lange schon die Gliederkrankheit plagte, lehrt, daß nicht jeder ein Neuling und ein Bösewicht seh, der Comödien und Berse schreibt, — er wird da gewiß mit an Romane gedacht haben: 7) so darf man ja wol auch daraus solgern, daß einige dergleichen Schriften mehr Werth haben, als manche positive Wahrheiten. 8)

Ich hoffe übrigens, daß dieser Roman nicht zu benen gehört, worin Absurdiäten vorkommen, und auch nicht zu benen, die Luciser gern sauctioniren möchte. 9)

Westerland auf Sylt, den 28. April 1833.

3. 3. Sanfen.

^{*)} Seereisen, san Libben tohop set, biar sallew et to See fe'ren haa, tjen me Rog forglittet uub', biar frii wat Heeger mung es.

Dit jest Stek.

En Menst, diar nogwed'er fan Tumpigheid of fan Stan'nigheib forneilet es, en döör gud Fuartaagten, Üpmarken en Töbeekte'nken to weeten fingen heed', dater man libt'et weet, di weet neistenbi, water wessen heed', water es en water son'ner Sjilwin nog wiis küd'.

Me sa fuul Weetenstep wiär it ön Gots Naam Stjüürman und'en, eed'er dat if fan min fjunrteinst to min fjunrentwuntigst Jaar di liiger Seemans Alassen me temmelf hiil Sten böörkjemmen wiär.

Di Hauptreeder fandt Sfep hed mi tö di Stjüürmans Hüur rekommendiäret. Min Koptein — en
ual' 60 jaariger, diär jit jen fan di grün'müüret
Prükken drog — wiär friilik fan di Empfeelung ek
fuul iinnommen of erbauet wessen. Hi wiär nog
wat binaud uud'en, dat ik en gurdt Hoppen fan di
honette Ambition biseet, diär di Düksker Aufgeblafenheit ne'nid; om min gurst Empfeelung
fan di Roopman hed diärön biskön'nen, dat ik döör
en Sifegt üs Ranoniir üp en Ranuunbuat ön
Faad'er Freds Room en Ordensman uud'en wiär.

Fillegt kjen ik sommen fan di ekbiordendt Lees'ers en gurdt Forwun'ring bispaari, wan ik jir önmark, dat di Koopman sallew uk en Ordensman wiär. Naa hawaanaa en biarfan wed'er tobeet üp . Hamborg wiar bi Bistemmung fan üüs Faardt.

Salung üs wü jit et mönsterdt hed, fornoom if nog, dat min Ual' om Haaken en Merelken saagt, en hol' sen hed, mi wed'er kwit to uud'en. Dit wiär mi en hualew Snees waare Mönsterdaagen. Man eed'erdt kiird hi höm man om sin Skeppersaaken, en ik waad' uk da bal' aurtjüüd, dat sin J'ärwürdigheid ek allining on di grün'müüret Brük seet.

Om di Noom fan sa en respektaabel Ding fuar som Hand'er jit en paarmol muar me Fedisuunelkheid öntöbringen, haa ik di J'ar, jir en Bimarking fan en ual' holsteinisk Buur iintöskalbtin.

Wat trof forleeden Sommer jens töhop ön en Wiärdtshüs, diär en De'nst Awiisbleed üp Staal letd. It los diärüt di Uurder: "Man vil nu have alting tilbage til det gode Gamle." — "Dat kömt mi uk so föör," swaaret di Buur. "Aawerst, sgal di oole Gloow wed'er in uns indreewen warden: so deeden de Maajesteeten wol beedter, dat Se de Herren Seelsorgers un Föögte en groote Parük fan de oole Snit opsetten leeten, als se mit Ordens un Tiiteln to beiären. Wat hebben de Hamborger Raatsherren nig en Sgiin fan J'ärwürdigheid döör iäre groote Parükken."

En blönööset Strejunker, biar biar uk seet, andtnurdet nü: "Recht Bauer! Sie werden damit weiter sagen wollen: Wenn gleich der äußere Schein oft trügt: so ist der — hol mich der Bachus! — doch besonders nöthig, wenn auf das Innere des Böbels gewirkt werden soll.

Dit hed hi rat fingen.

If neffet jam min Bifal tö, en wü broont üüs Gle-sen led'ig üp di hoog Wenst, dat di Kaisersen Könninger ön di neist Kongres dit, wat bisonders nööd'ig wiar, bitaagt en bislööten fing.

En nü da töbeck to hok Aawentüüren üp di Reis,. diar ik Stjüürman — Opperstjüürman wiar.

Dit taust Stek.

Wü wiär ön di August Muun knap en Week üp üüs Ütreis wessen, da jen Dei ön di Nordsee, twesken di Gallooper en di Flaamsi Baanker, me gud Wed'er, passiäret üüs tegt ön Li en Engels-Skuun'er. Wü maaket, me sjuur Streeken öndt Seil, sogs tö soowen Miil ön di Wagt, en hi bi di Win' aur di üd'er Bug wel ek fuul men'ner. Diär wü ön di Win' fan höm ka'm, waad' sin Seils leewendtig, slog aur, en en jung deilk Wüfhaud, diär ik effen jer en Guddei töneket hed, waad' aur Buurd sleien. Me en Unha! diär wel en Miil jerd und' küd', smeet ik di Hud en die Skuur, en sproong eed'er.

Dat bal' biib' Steepen üt jaar Kuurs ka'm, en, me henwe'nd Dogen eed'er höör en mi, man aarsberet waad', om Jülen to Weedter to foen, bit let hom te'nk. Wildt bit gisked, jerd ik muarmollen jammerlig röppen: Oh my only child! My good, good daughter! Ten thousend pound for to save you! bit jit üp Dütsk: Ach, mein einziges Kind! meine gute, gute Tochter! Zehnstausend Pfund stehen auf ihre Rettung!

Man it wiar nu weiland Diogenes, biar ön sin Ten uunet, sa lit uub'en, bat Tiinbuusend Bun' en tiin Bens mi litjuul Werdt heb.

Hat lektet mi, üp di Wüfhaud faat to foen, just üs ju ondt sünken to wiar, en trii Minüten leedter, da wiar wat biid'ing on üüs Jül kjemmen.

If hed jaa aast jer beilk Wüshaud sen; man naan! sa beilk jen, üs nü ön min Jerrem wiiled, togt mi dag sit niinen. Sa en 17 Jaar likket mi höör J'al'er tö wiisen. En wat mi nü jit muar, üs Deilkheid san höör rogt ön Dogen se'l, dit aurtjüüd mi, dat di jest Dank suar höör Redding naa Hemmel stjüürd waad'; diar mi uk da wel sa gud gise'l, üs wan er mi uud'en wiär. Dag, mi waad' uk bal' en Apluk, diar ik rogt gud suar en Dank önnem küd'. Höör Bisenving en höör Gisigt heds also bihöl'en; uk markt ik nog, dat dit Gihöör ek seelet; man di Mual likket weg tö wiisen.

Hat fe'l mi iin, bat it, om höör Liw en Seet le'nger töhop tö hual'en, nü safiir en Red'step san bi Stöpfer wessen hed, en bat hi üüs Stamaal'ern di Seel iinblöögen hed, en bat di Mual of Stem ut me tö di Seel jerd. It se't nü da min Leppen pal üp höören, en bigendt — jaa tö blöen stuldt wessen her; man dit Miist san min Bisenning hed mi nü üp Jenmol sorletten, hat waad muar süggen üs blöen, sa waadt, seid min ual Grootmoodter.

Web'er dit, dat it höör aur Sib üp min Stuat ketten, en me min jen Jerrem omklööten hed, tö di Stöpferk Fuarbild wat pakki füd', dit weet it da et. Geb'er en ual' Steldt, diar it jenk aur di Stöpfungk Giktigte ken hed, friilit jaa. Man ka-wel dit, ük dat it di Müd', önkteid fuar di Nöökraatet, wiär dag ut man Neebenkaat.

Wildt it sa, me min ol'serberkt Harbt en Sen, üs twiidi Stöpfer agiäret, en mi sa wat droomaftig suarsteld, hoogst ön Hemmel tö wiisen, ka'm trii Wan fan di Skuun'er me jaar Jül bi üüs, en aur jaar La.rm, en dat jen fan min Lidden tö jam seid': Ei tenk, de is beide hen sovet, maast ik da wed'er üt min Hemmelrik faal.

Hat bigendt budig a ptötummen ön di Logt, en bi tau Steepen, diar wil nu me bi tau Jullen mist lit nei wiar, wiar temmelt wat üt artub'er tjemmen; om nu da ut to wissin, dat it et fuar

Bün'sterlings en Waaghals wessen hed, biorderdt it, dat min lew Fang aur ön jaar Jül kam, en da ed'er Jül dirette naa sin Skep ofging.

Diär jü ön jaar Jül, iinwöölet ön jen fan jam mebraagt Mandtel, to setten kjemmen wiär, en markt, dat ik ek jest me naa di Skuun'er taagt, da plokket jü en gul' Needel üt höör Brest-Disklud'ing, en lengd mi di to; en me dit sallew waad' di Bjen' fan höör Tung 'lööset. Shall I then, saver of my like, neyer be able to reward you!? üp Dütsk: Soll ich Sie, Retter meines Lebens, denn nie belohnen können? Dit wiärdt, wat jü mi nü seid' fing. Man di maagisch Toon kan di lurder en en diärme aurjenstemmend Apluk üp mi forstuun ik ek to biteeknin.

Ön en Bleining fan Engels en Dütst fing it swaaret, ba mi di Frügged', höör reddet to haaen, folkommen Luan wiär.

Di gul' Needel dör it gau disallew Steid üp mi, diar di jer üp höör hed, en me min Dannesbrogs Krüd's — diar delling, aur dat et min Kopteins Gibuurdtsdei wiär, üp min Jeffet glimmerdt, — maaket ik höör en Töögenforiiring. Dit wiär wel ek rogt fan mi dön, om dat Faad'er Fred mi diarme ütteekend hed; man hokken wildt jir ön min Steid uk wel metjens iinfe len hed, wat Rogt en Ünrogt wiär.

Fan üüs Step waad' nü rööpen, dat wü iili maast, om ön Buurd tö kummen, en ik me min trii Matroosen maast da jaa harki. Wü karm wel ön Buurd; en hat waaret niin Stün', da wiär wü arküd'er al üt Gisigt.

Nemmen wel höm wun'nere, dat ik fan nü of ön en lung Tid om nöndt, wat bütten min Biruf leid, sa aaft taagt en dremd, üs om dit ön en debbeldt Sen engels Wüfhaud: uk wel mi nemmen diärön forte'nk, dat et mi fortröt, niin Hööp tö haaen, jens wed'er bi höör tö kummen; om ik hed gaar nöndt, huurdöör jü jens a'ptöfraagin uud' her küd', tö weeten singen; naan ekjens, hur jaar Reis fan of tö ging; en san mi kud' jü uk nöndt muar me Wesheid weet üs dat ik swum en taaike küd'.

Dit tre'd Stek. (buchstäblich wahr).

It haa wel siien jerd: En gurdt Frügged' heed' legt en Unlet üp Haften. Leider gingdt üüs uf sa. Uüs Frügged' wiär gurdt, diär wü di Insel Cuba ön Gisigt fing, en wü wiär al wes üp, dat üüs Ütreis nü dag jest sön'ner Unlet oftögungen tam; man dit Jen' stul' jit dit Le's bin'.

Sawat Klok aagt en Miärnem — eeb'er dat wii fan Dei und'en of al dit Lön' sen hed waad' wii di Barig Pont de Mantancos waar, en me ditsallew en Hardlooper fan Stuun'er, biär fan Agdtern üp üüs önjaagin kam. Ön en Stün' hed hi üüs tinhaalet; död da jest en luas Stot, en wiiset me ditsallew en Aameerikaans Flag. Wü se't da jaa uk üüs Flag tö, en sabal' üs dit gisken wiär, skuat hi me Starp, se't sin Sluup üt, en stjüürd di fol Lidden, ark me en Saabel, tau Pistoolen en en gurdt blank Kniw forsen, bi üüs ön Buurd.

Hüdellingdt üüs bi jaar Önkumst omdt Hardt wiar, dit heed' nog üt üüs Gisigdter to leesen wessen.

Sön'ner jest en Neeg tö maakin of Gubbei tö siien, noom ja metjens di hiile Romandi aur, en se't jaar Ruurs me üüs üpt Lön' of. Wildt wü sa öndt siilen wiär, hed da jest en Deel fan dit Steps Infentaarium en dit be'st fan unt en di Ropteins Kluad'er en 80 Spaansdaal'er Jil' fan mi dit Stiksaal, jaar Büt tö uud'en. Fuar dit aldtimaal waad' min Ual' me en Steek döör Rok en Bogs bitaalet, en if me en Saabelslag aur Haud, diär mi hok Minütten ön Swüm braagt.

Klok 4 en Aurön'nerm braagts üüs tö Anker ön'ner Cap Punthicaco üp en 7 Fiid'em Weedter, cirka ½ Miil fandt Lön'. Diärfan wiärdt man 11 Miil tö Hawaanaa.

Nü waad' da Anstaldt to en generaale Roowerii maatet, dit jit: Buat en Sluup waad' aur Buurd

set, di Lütten iipenbreeten, en üüs Folt me jaar Moordgiwiären twüngen, üpt be'st tö helpen, om fan di Leed'ing üt tö haalin, en me üüs Buat naa jaar Stuun'er tö föören. Dit miist wiär Lennen, wat wü leed'en hed. En Partii led'ig Demisaans, diär boowerst ön di Last leid, waad man aur Buurd smetten, om nöndt ön Wei tö haaen.

Om en Klot 10 en In'em, diar al hot Buatfollen üt üüs Leed'ing losset wiar, ta'm ja me
di Stuun'er üüs üp Sid, en sa waad' da förder
foordt me Lossin üt üüs Step en Leed'en ön di
Stuun'er tö töögen Klot 3 di leedter Miärren
önhöl'en. Töleest, diars nöndt muar ba'rgi tüd',
nooms ut üüs Swin tö en Andenken me jam, en
bijaaw jam da wolgemuut wed'er fan üüs, en
sild lit üpt Lön' of. Waarskiinlit heds jaar
Vatroons ön Hawaanaa.

Wü maatet nü, dat wü wed'er Antera'p en ön'ner Seil ta'm. Art dör sin ol'erbe'st, en diärüt let höm da jaa wel slüt, dat nemmen fan üüs sa en Bisjut muar tö haaen wenstet.

Min Forlust wiär ja temmelt gurdt; dag kam it bal' üp di Taagten, dat min Sün'heid, diär it dag bihöl'en hed, fuul guurdter wiär, en haa! di gul' Needel, diär it sa deilt fingen hed, wiär mi ut bihöl'en blewen. Wan it also min Ünslet fan min Let oftoog, da blewer jit friiwat Let tö Aurstot.

Di leedter Dei ka'm wü tö Hawaanaa. Heb üüs Angst gurdt wessen, da wiär üüs Früggeb' nü debelbt.

En ual' Söl'ring Fe'rsmaaker seid':
En ärrelk Fliit bringdt düggelk Bruad;
en üp en ünforskil'ligt Nuad
uud' debeldt Bliid'igheid dit Lot.
Sa sörigt Got!

Dit fjaard Stek.

Wiär min 80 Spaans Daal'er fuar mi bishöl'en wessen, da hed ik jir en Part ön en deilk Sluup fan en Snees Kommerslast nommen, en hed di da, üs Skepper — of Koptein meik jaa wel sii — twesken jir en Sankt Thomas tö föören fingen. En Engels Mereeder wiär mi diär ön om, en min Ual', diär friilik gud fan mi höl', wil' mi dag uk min Lek ek öndthual'. Man nü maast ik üp di Kopteinskep Forsigt dö.

Dit lidt'et fan üüs Leed'ing, wat di Roowers ek me fingen hed, waad' uk me lidt'et Omstenden losset; en Leed'ing fan Koffi en Sokker waad' wed'er innommen, en wü ka'm, sön'ner en twiidi Ünlek fan Hawaanaa en di skaank Neiberskep wed'er of.

Man wü hed effen di Werstpasaat faat fingen, ba maast et giböör, bat jen fan üüs Matroosen, diar it bibt Utporrin üp di Deiwagt a'pstjuurd hed, en Rew üttösteelen, fan di Li=Fuar=Marse= Not of öndt Beebter fe l.

Wü hastet friilit, sa fuul üs wü tüd', om di Jül aur Buurd tö foen, en it sproong sallew me ön di Jül; man hi soont, leiber! weg, biar wü man en huallew Steeps Lengdte le'nger fan höm wiar.

Sabal' üs wü bi Jül wed'er iin en üüs Seils wed'er tandt fingen hed, let min Ual' mi döör di Jung ön di Küjüt röp.

Dit Giweeten hed mi al en bedter Droont fuarmaalet, om dat it detmol niin Ged'ersprüng waaget hed; dat also min Ual' mi nü et me en Soopt'i Letöör a ptöwardtin taagt, dit tüd' it nog ges'i. Wan it maast jaa harti.

Di Jung waad' wegstjüürd, di Rüjütsdüür tös maaket, en me fual'igt Hun'nen en en paar Tuaren ön Oogen bigendt min Ual' nü:

Stjüürman, diär maast en braaw Wüf en en paar lew Jungen jaar Bruadforsörger forlees! Ja wel nü ön kuurdt Tid Mangel tö liid'en kum.

- It.) Jaa dit es harrd. I ten jaa wes jaar Dusten'den, om dats on Jun Neiberstep uuni.
- Hoi.) Jaa wes te'n it jaar Omsten'den. En di Man wiar ut gub, üs Du sallew weest.
- . It.) Jaa dit wiär hi. Hed it dag ut nü . Mud her, eeb'eriöspringen.

- Si.) Ja Stjuurman, bit meist Du sii! Man hurom di Mud nu da et? Du hest nu fuul muar Forpligting bed, om eed'ertospringen, üs da, diar en Di hiil ünbifeend Bufhaud aur Buurd ging. Wel est waar, dat em et altid lit dristig es; ut stuun it to, dat et fuul muar Sensasion of a'p= wallend Blod maated, om son'ner Biteinten en aurdt Waagstet fuartonemmen, wan tau hiil for= stellig Jindrutten up artud'er folgi, us wan di Jen man Steid fendt; dit wiar nu di Fal: di Stret waad' Di, son'ner bat en hom toogense't Jindrut up Di fuaron gingen wiar. Et, sa gingt Di, biar bit engels Bufhaub aur Buurd feil: ba waad' Di jest en aurrastend Jindrut aur böör beilt Ansegt, en biarup fölligt ba metjens boor Kal öndt Weebter. Man Stjuurman, - jir trat hi mi en Stööp neier — wiarst Du nu dag rogt üp Din Bost wessen, da wil' det Unlet et gi= böörd hed.
- It me wat gurdter Dogen —) Hüda, Kop= tein? —
- Hewtail'li of Topnandt fast se't uud'en wiär? Ban Dü di Wagt üp Det heest, da mut öndt= menst Din Oogen al'lerweegen wiis. Dat also en braaw Büf en en paar lew Jungen fillegt lung liid' mut, aur Jen Oogenblet Ünagtsaamsheid fan Di, dit Stjüürman, dit haa it Di üp

Din Giweeten tö dön. — Höm Stön' nü wed'er Tuaren ön Dogen, en hat waad' mi gristig omdt Hardt.

- It.) Koptein, I sii, jü es en braaw Wüf, diaron kjen I Juu da wel ek irri?
- Haan min Dre'ng, naan wes kjen ik mi diärin ek irri; om ik sen aurtjüüd, dats biid' fliitig en spaarsom es, dats üp kristelk J'ärbarheid en üp Rennelkheid haldt, dats höör ek me Trapperii en Wis'siwas'si ofjefdt, en dats niin Skreier of Slad'erpöös es. Dit töhopnommen kjen naa min Meening Braawheid jit. En da es jü uk en Wihaud, diär gud Jinsigten en en gud Anrleg heed'. —

If sing nu wed'er wat Mud, forjet üp en Dogenblek alli beilk jung Faamnen en swaaret: Da hööpi ik, dat ik höör en höör Jungens Liid'en wed'er hiili küd', wan ju to biweegin wiar, mi höör Hun' to dön. Wat te'nk I diarfan?

Hi.) Min Dreing, sof Taagten — wandt diärme Din J'ärrenst es — luani Di Got! En twiidi Gehe me Di wil' jü jaa wes nog iingung; man Stjüürman, it haat nog markt, dat Dü Din Sen miist üp Jungheid en Deilkheid se't heest; jü heed' aaber di 40 Jaar al töbeek, en jü es fuul pokaarig, wat ruad Doget en uk en lidt'et pukkeldt. Sok ne'md em jaa ek Deilkheid; man hur kuurdt pleid' Deilkheid uk man to waarin? — Schönheit

vergeht, aber Tugend besteht! — Te'nt Stjüur= man, te'nt om bit wigtig Spreekuurd! —

It hed bigendt om Wolpernagt en Bloksbarig tö tenken, en wensked mi nü fuardt Jestmol en paar hön'nerdt Pün' Sterling fan di tiin Düüsend, diär mi bidt Feskin eed'er di jung Feenus forspreeken waad', dat it di stakels Wüf me en Düüsend Daal'er, önskeid me mi sallew, Ersadts fuar höör Forlust dö küd'. Man grip jens eed'er di Muun!

It markbt nog, bat min Ual' sin Ütdrük: Sof Taagten Luani bi Got! üp dit, wat ik nü, leider! muar wust, üttödeenin wensked; en markbt uk, dat hi nü swügged, om en Andtnurd fan mi to haaen.

Ged'er en paar dip Sukken, diär ek pro forma gisked, ka'm ik tö en swaaret: Om höör üdterlik Wanskaapenheid mut et da sa hen, wan jü en braaw Wüf es, da nem ik höör.

Hi.) Nö da, min lew Dreing! diar es min Hun'! wan Du sa en Hardt en Sen heest, wiis da ut wes up, dat it min beist do stel, Di on en Step to helpen.

Dit wiär detmol, sa nei üs it et taagt fingen haa, Uurd fuar Uurd unt Ön'nerhual'ing.

Sön'ner fuar sin Forspreeten jest tö dankin, maaket ik nü, dat ik web'er üp Dek ka'm, om wat Logt to skeppen; om hat wiär gaar ek eeb'er min Köölbok, dat ik döör en latfardig Friilik, en ek döör min Dügtigheid foordtholpen wiis skul!

Naan, it hualdt me en ual'moodisk Fe'rs, diar jit: Der Mann, der sich durch Fleiß erhebt, sich frei von Schuld zu sehn bestrebt, nicht Andrer Gunst durch Thorheit sucht, und alle Heuchelei verslucht, nur das, was ohne Makel nährt, durch eigne Kraft für sich begehrt, der ist es werth, daß man ihn ehrt.

Diär if eed'er det Unlek wed'er rogt to Bisenning kjemmen wiär, küd' ik min Giweeten diär
aur, dat ik di Rewtail'li ek fast set hed, jit
faalig biruuhigt fo; om hat wiär dit Folk jer
önbike len und'en, dat da'nen, diär a pstjüürd
waad', om en Rew üttösteeken, jest sallew di
Rewtail'lis fast to se ten hed. Man dat ik ek
ee'dersprüngen wiär, dit maaket mi of en to
temmelk wat Hardwark. En, leider! hur küd' dit
uk üd'ers wiis, sawel, wan ik min Forspreeken,
om di Inkewüf to friien, to hualen taagt, üs wan
ik taagt, min llurd ek sten'dig to wiisen.

Ark Wirkung heed' sin Uarsaak! Man wun'nerlik skul' jir trii Uarsaaken töhop mi tö sa en klööterig Forlööwin bring: wiär üüs Matroos reddet uud'en, da hed hi nog sallew sin Wüf tö bihualen fingen; hed di Roowers mi ek min Jil' nommen, da wiär ik ön Hawaanaa ofgingen, en hed dit Gefal me dit engels Wüfhaud ek kjemmen, da wil' nogwed'er min Giweeten of min Ual' mi Forwit maaket hed, dat ik detmol ek eed'ersprüngen wiär. Dit ual' Hed heed' aaber al sin Daag en Skellem wessen, — sa heedt, seid' min ual' Grootmoodter.

Dit fifst Stek.

Di We'stpasaat öndtsprok man libt'et sin Room fuar üüs: muarmollen heb wü ön Jen Dei Storm of Drawaaten fan Süd'we'st en fan Ruud'uast. Ön fjuur Weeken hed wü man trii Daagen sae belling Wed'er, dat alli Reewen üt di Marsseils küd'. Aur di hualew Tid maast wü siil fuar en tegtreewet Gurdt=Marsseil en di Fok, en aaft maast biid' Marsseils fast; om sa bal' üs wü me Seils tö pressin bigendt, wiär dit Step sa lak, dat niin Lens tö foen wiär. Seldten ging en Wagt forbi, dat wü ek fan Sprütsee=en döör=wiit waad'.

Wat wü fan Storm en Unwed'er jer et hed her, dit waad' üüs üp di Grün'nen büttenfuar di Kanaal mediilet: diär ging jest di Gurdtsteng en alles wat höm bihinget aur Buurd, en da fing wü en Stördtsee aur, diär Buat en Sluup, en paar Rundtholdter, hot Weedterfaaten, Pödtsen, Wan'nerspiir en sagaar en Man menoom.

Wü ka'm ön di Kanaal iin, en diär maast wü ön en tjuk Töök jit dit Unlek haa, fan en gurdt engels Fregat aursild tö und'en. Wü leid bi di Win' me Stjüürbuurds Halsen tö naa di Engelssküst aurwe'nd, en ja ka m me Marsseils ön Top plat fuar di Win' ön. Knop hed wü en paar: Damn you dutchmen fan jam fingen, da waad' wü me jaar Gallijuun effen agdter di Fokröst sa bigrööt, dat diär ek en Sidplank bop di Barigsholdter hiil bleew. Jaar Gallijuun ging diärbi ön Splin'ner; üd'ers wiär üüs Skaad' jit wes muar uud'en. Me hok Fellen, diär wü uk leed'en her, fing wü di Skaad', sabal' üs wü wed'er frii fan höm wiär, wat plosterdt.

Man nü wiär dit Step da ut ön'ner Weedter sa fuul muar lat uud'en, dat wü ön'nerjen weg pumpi maast, om Lens to hualen.

Hat wiär nü da wel üüs Reed, om Haawen tö sjuffen, en dag waad' di Geleegenheid üüs diärtö ef gönstig, jer eed'er trii Daagen, dat wü iin tö Doower fa'm. Üp en iärrelf Maniir wiär wü nü da jaa tö kjemmen, Haawerii tö maakin.

Dit sogst Stet.

1

21

Aur Strek en Argernis noom ark Unlek, biar wü hed, en Deel fan min Ual' sin Sün'heid. Sendt wü aursild uud'en wiar, kam er bal' ek muar üt sin Kui. Jir ön Doower waad' metjens en gub Dotter fuar höm önnommen, en bi leebter Dei braagt wu höm to en fuar hom passend Steib on Lon'.

En nü gingdt ba bi üüs ön Buurd jest öndt Lossin. Di hilli Leed'ing maast üt. En diärüp gingdt da sa bol ondt Ofriiwen en Temrin en Upsfriiwen, dat wü fing en Haawerii fan binei ellewhön'nerdt Pün' Sterling.

Me min Ual' beebtert et höm ön bi jest fjuurtein Daagen sa fuul, dat er jit en paar Lopper biäl bit Step ka'm; man dit braagt höm sa en Forkööling bi, dat er wed'er iin se'l, en eed'er Zoowen Weeken, sendt wü jir to Doower ka'm, stuarew.

If wiar, wilbt er traant leid, ark In' en Stüür bi höm, wüllem bleewt ut di Nagt aur. Hi död mi da jit manning gud Reeden; om ön Haawerii-Saaten wiär it jaa et biwanderdt. Man hi ne'md nogwed'er sin ein Büf — en nal' Rasmus, üs it jer nog di höm markt hed — of dit nal' Inkiwüf, diär it jaa, leider! tö friien forspreeken hed, jer tau Daagen fuar sin störwen. Da bigendt er, sa bal' üs it di höm ka'm: Stjüürman, it mark nog, dat di Duad mi nei es. Dü wedt da jaa ut nog sörgi fuar dit, wat min es en mi tökum küd', tö Be'sten fuar min Arwing. Min Wif fölligdt mi nog bal' eed'er; jü es jit hok Jaaren iäl'ler üs ik. Hööredtweegen haa ik jit ek sa kul Sörrig. Alhüwel ik

niin Til' üp Rendt fingen haa, da wil', wandt er fuar höör üpön kam, üt min Lön' en üt min Hüs en Weesendt dag aur en Düüsend Daal'er tö maakin wiis. Man Stjüürman, min Swiigerseen, di stakels Skunlmeister, heed' tö krad'sin, om man dit Ol'lernööd'igst fuar höm en di Wüf en fif Jungen tö Wei tö bringen. Jam maat ik sa hol' dit, wat fnar mi fan des ünlekelk Reis dag jit und' küd', bibraagt haa, sön'ner dat et jest ön min Wüß Hun'nen kam. Ik haa jir en Breew apmaaket, diär dit uk ön diskrewen es.

Hi böb mi bit Breem, en it forsprok höm üp J'är en Giweeten, bat, wan hi tö störwen kum skul', sin leest Wel sa fuul, üs möögelk wiär, bisföl'ligt und' skul'. En nü bigendt hi da wed'er: Stjüürman, ik haa jit likkerdt wat üp min Hardt Di tö siien, en ik hööpi, Dü jewst et mi tö, dat ik dit jer fuar di forswügget haa: Di Inkiwüf fan Niklaas, diär Dii üt Braawheid töögen mi tö friien forspreeken heest, heed', üs ik Di jaa jer seid haa, tau hardtlew Jungen; man Stjüürman, tö dit J'äl'ler, dit Faamen, sen ik — sen ik — di Haad'er. Wat en höör Moodter kam — kam me arküd'er tö Fal, dat jü bi mi tiinet. En ik fing da kuurdt eed'erdt Niklaas fuar — fuar hön'nerdt Daal'er bikvopet, dat hi höör friid.

Dat er nog jens en Nootaabeenaa a ptodaagin karm, dit hed ik al lung taagt; om hi hed mi on

See, eeb'er bat di Man forünlekket wiär, nog en Sneesmol en hiil Düstin Tungenden fan höör en höör Daagdter arpreekend. En dit aaft Arpreeknin, hat mei da fan wat Guds of wat Slims wiis, cs mi altid wat fordegtig fuarkjemmen.

Üp di Sen'nen-Birogt fan höm kam it jest jens beeg tö kneesen, en fing da swaaret: Wan jü Juu Daagdter es, da es dit mi jit lewer. Jü es jaa ön höör fjuurteinst Jaar, üs I jer seid haa. Wan it da jit en fjuur fif Jaar teew, en frii da höör, dit, togt mi, wiär fuul passender, üs di Woodter tö friien, diär jaa al rikkelk 40 Jaar ual' es, en ik sen jit man 25 Jaar.

Hi.) Dit wiär ut jaa sa; man Stjüürman, sa frei en sa welwugsen üs min Daagdter ut es, da kjen dag, senk bang, wan jü di J'äl'ler feid', wel nemmen me höör tiinet wiis, om — ik haa Di dit uk jer forswügget hed — dit a'rem Faamen es doowstum.

He he! Doowstum, taagt if! dit füd' fillegt et sa slim wiis! Fuul Büf en Maaner heb men'ner Splect me arfüd'er fingen, en manning Büffen wär fuar Sliffer frii blewen, wans doow of stum wessen heb. Üp en frum Büf tjen dit Spreekurd: Diären fül Müd' heed', mut en stark Reg haa, ek tö passin kum. Jaa if taagt mi dit Stumheid üp det Dogenblek sa gud, dat ik swaaret: Aur di Raatuurfeeler, wil'

it haa, maast niin Faamen öndt Friien töbeet se't wiis.

Di Dotter fuan' hom nii iin.

Hi forteld unt, dat hi fan en Südter kam, diar sin Wüf me en Stoglecst di Nöösbiin öntau smetten hed. Di Uarsaak diartö wiär wessen: Jü hed höm di Lefiten lecsen, aur dat hi en jung Faamens jen Fut bi dit Maatnemmen wat muar, üs nööd'ig död, karessiäret hed.

It taagt bi mi sallew: Aa, di arem Wif! Wiär jü stum wessen, da wiär höör Nöös nog hill blewen.

Dit soowenst Stek.

Wed'er it nu ba fuul of libt'et Dügtigheid heb, om Stepper to wiisen, ba wiar it et bag fuarbt jest jens uub'en; ust jaa Manning fan biiderlei Slag fuar mi gingen wiar.

Hat waaret jit 8 Beek ced'er min Ual' sin Giörwen, jer wii jir fan Doower wed'er siilklaar waad'.

Min Sfriiwen ön di Reeberii waad' mi sa früu'skaftlik biandtuurdet, dat ik mi gurdt Hööp maaki kud', dit Skep le nger to bihual'en, üs man fan Englön' tus to bringen.

Ön min Aal'ern üp Söl' en naa Uastfriislön' ön min Ual' sin Swiigerseen, di Stuulmeister, streewt jir uf fan. Min Ual' wiär friilit en Söl'- ring fan Gibuurdt, man heb töögen bi 40 Jaar ön Uastfriislön' bifriid wessen. Ön bit Lön' wiärdt alsoo, diar mi bit: Hans, willft Du Greta haben? ceb'er di Boksteewer fan min Forsprecken jens nud' skul'.

Man biar waab', jit jer it web'er fan Doower oftam, en Reed fuar mi, dat it di Botsteewer sön'ner Sjilwin nog faar let füd': Di Hauptsaat en omtrendt di hiili Saat wiärdt jir, dat it di Intiwüf me höör Jungen fan to lewin forstaffet, folglig dit Töögendeel fan, hurom üd'ers en ual' Intiwüf pleid' web'er en Man to foen, diar da ut jaa miistid eed'er höör Piip daan'si mut.

Dit Spreekuurd: Elk siin Möög! ik ect Fiigen! skel fan jen herkjemmen wiis, diar en rik Giwürdtskraamers Inkiwüf friid, en hol' Fiigen maat hed. Wan hokken höm ecb'erdt forwitten hed, bat hi ön'ner di Wüfs Pantoffel stön', hed hi swaaret: Elk siin Möög! ik eet Fiigen!

Man it ka'm biar ünforwaands wat web'er üt min Kuurs! Hat wiar jaa fanweegen en gud Recd, biar it jit ön Doower fing, om di gibreftelt Moodter en höör doowstum Faamen tö forsörgin, sön'ner jaarüb'er tö friien. Ön min Fuarstelling, dat en stum Büf be'st wiar, ka'm mi dag bal' en gurdt Nootaabeenaa, en di Moodter hedk, riin üt tö siien, en gurdt bet Werning fuar.

Üp en Lodterii=Seedel, diar en Juud mi fuar üb'erhualew Guinee ön Hun'nen snattet fing, heb it bit Let to wennen, en bit Retto 4821/, Guinees. Dit wiar ba jaa en Gum, biar wat me maatet uud' füd'. Jest noomt mi nu fuar, üus Rot, diar ünbifriid en töögen 50 Jaar ual' wiar, to bikoopin me en fjuur fif hon'nerbt Daal'er, bat bi bi Moobter friid; om dit Ding, biar wit Urewsen' nem, Snaat lewst, dat it bag Sallem bit Miist fan bi gurdt Gum to bihnal'en fing. Man bi Reeb wil' dit Töögending, biar mu ut on uns haa, en jen miistib nog sii tjen, wat lit en rogt bon es, gaer et billige; om mi beb fuurd tofuar bremd, bat if 300 Guinees wonnen bed, en bat it bi 200 biarfan üp Liwre ndt fuar di doomstum Kaamen en di 100 fuar di Moodter ütset hed; en diar it a pwaatet, da bilööwet it et, dat wan dit jest sa uud' maat, da skul' dit üd'er ut giske. — Lööwin es iärelt; man hual'en es biswiärelt! pleid' em tö siien; en bit aaft alliining üt Haabsugt, maat nog toset uud'. Jaa wat em dag ön Forsjuk kum kjen! Min üd'ers sa wigtig Kere': Der Mann, ber fich burch Kleiß erhebt, wiär riin üt min Taagten flöogen, en paar Recben muar, biar min Biloowin friilik en libt'et neier ka.m, waad' uk fan üüs Maat Simeeten forsmetten. En nu streem it ba on min Aal'ern di hiili Gestigte, min Droom en alles, wat

ik forspreeken en bilööwet hed me, en forsaagt, dat jat mi jaar be 8t Weening naa Hamborg to skreew, hur fuul ik fan min Lodterii-Wenst di Inkiwüf en höör Jungen formaaki skul'.

Dit aagst Stek.

Üs Reis fan Doower naa Hamborg waaret aur Storm en Töögenwin' 16 Daagen. Bi Kokshaawen, diär wü jen Dei to Unker leid, maast wü üüs Tau kappi, om, diär wü web'er Ankera'p ging, metjens gud Slaags to kummen. Man Skaad' of Ünlekken fing wü üd'ers üp di Reis dag ek.

Di Reederii wiär gub me mi en min Jürnaal töfreeb', en di Astrandöörs füd' ut niin Staal of Stiin fin', om jaar Kniiwer üp tö we'ten.

Man let mi nu jest bi J'ar haa, en paar Breewer fuartoleesen, biar al fan min Aal'ern up min Striiwen on jam ut Englon' ontjemmen wiar.

Lieber Sohn! Deine beiden Briefe, voller sich Euch zutragenden Begebenheiten, haben wir ershalten, und zwar den ersten vor etwa 2 Monaten und vorgestern den zweiten. Das ist doch auch besonders Dir eine verhängnißvolle Fahrt gewesen. Die schauderhafte Raubgeschichte hatten wir schon früher in den Zeitungen.

So ftehst Du benn auch, wenigstens vorläufig, auf der höchsten Stufe der Seefahrer. Ich will hoffen, daß Du diesem Posten nicht nur gewachsen

bist, sondern Dich auch auf demselben weber Unvorsichtigkeiten noch einer unredlichen Handlung zu Schulden kommen läßt, und wenn auch denn die Herren Rheber Dir nach einer hoffentlich glücklichen Ankunst zu Hamburg den Freipaß geben sollten; so kannst Du ihn ohne Erröthen annehmen.

Wir, Deine burch die Bute ber Borfehung begludten und gludfeligen Eltern, freuen uns mit Dir, daß Du in England bas Glud hatteft, auf cine - freilich nicht die nachahmungswürdigfte -Beije Gelb genug habhaft zu werben, um baburch ein Opfer lofen zu konnen, welches Dir, nach ben Buchftaben Deines zwar rühmlichen Berfprechens, ju bringen, wol schwer hatte werben muffen. Ber= zeihe aber, lieber Sohn, wenn wir Dir, ftatt ber Beftimmung, wie groß bas Lofegelb bes Opfers fenn foll, das Sprichwort: Ein gutes Ge= wissen ift ein fanftes Ropftussen, zu beherzigen geben, und zwei verweisliche Sprich= wörter, nemlich: Ber fragt, ber pflegt nicht gern zu geben, und: Er fucht um ben Sattel, und fitt barauf, mitfolgen laffen.

Träume haben zwar an sich keine Bebeutung; aber Dein Traum erhielt Bebeutung, durch das Gelübbe, als Du erwachtest. Nur so viel also, als der Gewinn über Erfüllung des Traums war, würde ich an Deiner Stelle für mich behalten, und

bas wird sich ja schon auf etwa 1000 Athl. be-lausen. Es schien sogar erstlich Deiner guten Mutter am richtigsten zu sehn, daß Du selbst nichts von dem ganzen Gewinn behieltest; denn sie sagte, Du hättest doch im Traume den ganzen Gewinn geopfert, und dieses beim Erwachen zu erfüllen versprochen. Indessen, auf meine Fragen: Wie denn, wenn er 10 000 Guinees, und wie, wenn er nur 10 Guinees gewonnen hätte? sand auch sie, daß das, Nicht zu viel, und nicht zu wenig, wol ziemlich nahe durch den Traum gemessen worden wäre.

Sehr rühmlich war es freilich von Dir, daß Du Dein eignes Leben wagtest, um das eines schönen Mägdchens zu retten, und ich möchte es Dir wohl gönnen, sie einmal zu einer ehrlichen Umarmung wieder anzutressen; aber das rühmliche Wagestück verliert doch etwas bei mir von seinem Werthe, weil Du bei eben so günstigem Wetter dem Matrosen nicht nachzuspringen eiltest.

Indessen, Gott führt alles herrlich hinaus: Das Mägdchen sollte durch Dich für den Bater und wer weiß, für wen noch sonst zur Freude erhalten werden, und wenn, wie Du schreibst, der verunglückte Mastrose doch für keinen höhern Posten Geschicklichkeit hatte: so sollte seine Familie durch Dich eine bessere Bersorgung bekommen. Jenes sollte also durch Deinen Rachsprung vermittelt werden, und dieses

follte die Unterlassung des Nachsprunges zur erften Urfache haben.

Für die Melbung einiger Kleinigkeiten überlasse ich jett Deiner Mutter die Feber, und bin mit Sehnsucht auf einen erwünschten Brief von Dir aus einem Orte an der Elbe

Dein redlicher Bater

Boy Johannissen.

En nü da en Söl'ring Breew fan min Moodter. Min lew Seen!

Da fing di gub Faad'er jest en beeg Topstodding fan mi fuar sin Kleinigkeiten. En nü wel ik da jens se, web'er ik ek alliksafuul Wigtig= heiden, üs Kleinigheiden to skriiwen weet.

Dü heest jit en lidt' Bröb'er fingen; hi es sün' en welstaapen en fuarelt eeb'er sin J'äller; belling es er 20 Weet ual'; hi waab' Pib'er Mabis Johannissen bööpet.

Din Sester Gon'nel es bifriid uud'en, en dit me Jaakub Bullefs, diar jaa üp Skep en dügtig Riarel wiis skel, en uk sa üppassend, üs man hokken wiis kjen. Sin Moodter heed' al funl Bistand fan höm heb. Hi es nü Stjüürman me üüs Rorneelis, en ja skel fan Malga to Amstersdam kum.

Din Sester Reifen fing aur en Fortööling üp Jaakob en Gon'nels Bröl'lep sa en Kraanked', dat wü ön fjuur Week man lidi'et Hööp to höör Lee-

Digitized 16Google

wendt hed, en Dokter Frans alli Daagen brüt maast. Hi und' nü jaa nal' ön stumplig; man ik liiw dag nog, dat ek sa legt en beedter Dokter fuar üüs jir üp Söl' tö foen wiis maat, üs hi jit es. Wan sin Medistinen uk wüllem wat oldti slapsen, üs Sommen sii wel, da skel' er uk jaa ek sa legt hokken diärme foriiwen nud'. Got iärre di Forsigtigheid! sii di ual' Lidden aaft.

It haa Bendt fuarigi Sennendei bi J'ar, en Raadmans Büf to wiisen, aur bat hom, biar albtib alliksa togt, üs bi Föoged', bi leest Uud'em öndtenapt es. En nu wel it ba jens se, wed'erdat er ut et bal' jens en gud Reed fan mi me ön di Raad kum kjen. Ik haa al jens bi mi sallew taagt: Diar ja dag di Room haa, dat ja sa wis sen, stul' di Könning höm da et fan jam bireed let, en Forordnung üt to bon, bat di Riffen, biarsallew niin Jungen hed, hot Aremmans Jungen töbiilet waad', om artötiien. It hööpi, bat di Reed öndtmenst fan Kaad'er et forsmetten und'. om hi heed' mi jit albtid nog harki wil', wan ik höm me en paar Tagifen to wat Guds rat haa. Wat haa al jen Aremnians Jungen to unt Einen. arptötifen onnommen. Dit es en Dreing up fif Jaar san Berk Senken Sinnen. Man biar Ben sa-Lidt'etten, diar fan jam Ballem biarto fum tjen.

Min Moodiers Bröd'er en Dirt Moggels en Res Jappen en Uas Baaiken en Kressen Jürrens sen ut-

fuar kuurdt Tid stürwen. Biid' bi Nes en bi Uas hed Faad'er frii wat tö gub, diar er nimmer en Skelling fan feid'. En da, Got si Dauk, dat wüdt uk jaa omgung kien. Uas höör ska'rens Taam skel hur ön Englön' omenhals kjemmen wiis. Inken Lassen, diar Faad'er hol' tö eu Tiiw maaki wil', diär ik sin Brid wiär, set nü fuar Tiiwerii ön Togthüs. Hat fortröt mi dag om höör, dats sa tö kjemmen es. Hed jü en beedter Moodter hed, en hed, sa üs ik en Muarren, en gud Man fingen, en hed ön Welstand tö setten kjemmen, da wil' jü niinen fan di Slegsten wessen hed. Diär staandt ön en gud Bok fan Faad'er sinnen: Wan em wat Slegtigheid fan hokken rogt biordike wel, da mut em aaft hok Uarsaaken fan Fiirens her me nem.

Hei! diar und' dit Riarlken ön Waag waaten, en wel Teb't haa, en wel üp di Biin, en da mut detmol ütske'd me kkriiwen kin en Din Moodter, Ellen Booi Johannisken.

Hot Gröötnisen en Bröl'lepen en Brid en Bridmaan'er stuun nu jit fan min Sester Reiken ön'nerkfrewen.

Me min Lobterii-Wenst maaket it et nü da, sa üs min Faad'er togt, en min Ual' sin leest Wel waad' ut trun fan mi bifölligt. Ön sin Swiigerseen fing it 450 Daal'er remitiaret.

Dit niigenst Stet.

It bihöl' die Step et. — En hurom? — Ha waad' mi önseid, en niien tö beg letten. En üp min Fraagin: Hübelling? Hügundt? — ecd'er datk en Dank me en Neeg töbeek dön hed — fink tö Andtuurd: Sa üsk et sallem lewst tö haaen wensket. Dit kam mi friilik wat wun'nerlik, jaa wat oldti frün'skaftlik fuar, en ik fraaget da: Huraud sa funk Gudheid fuar mi? Man diärüp waad mi' alliksa kuurdt swaaret: Aur dat ik jaar be sk Fortruuen hed.

Nö da! Sa da! Wel da!

Hat wiar di Bothual'er fandt Kontoor, en Hanooweraaner, diar nu stin'dt min gurst Gon'ner to wiisen.

En Kwandtiteet fan dit be st Steps. Temmerholdt waad' jen, tau, trii ütsaagt; en it let da en Bigen maati to en Brik üp en 70 Kommers. Last.

Di Kil wiär leib, en di Stütimens stön', da üp en Sennendei fuar wat en min Gön'ner, di Bot-hual'er, üp en Lusttuur me dit Dampstep aur naa Haarborg. Al hot Daagen jer hed hi mi diärtö birat. Hi hed diär en Swaager üp en net Lön's steid nunin, diär wat da jaa bisjut stul'.

Diar wat üp di Hofplaadts fan sin Swaager ka'm, se't hi mi di Fest üp Skol'ler, en seid': Hah! Da steht Wester John Cambrits Wagen schon! Ein guter Freund von mir, den Sie auch nobel sinden werden. Wir haben uns durch Brief-

wechsel hier heute zu treffen versprochen. Sind hier neulich einmal früher zusammen gewesen. Er ist jeht Besitzer einer Landstelle unweit Stade.

Dit albtimaal let if mi jaa sa fortel, son'ner bat if en Slags Röbring fing.

Sa üs wat fuar di Düür wiar, om iin tögungen, en en deilk Allee ön di Guard iipen fuar unt hed, greep hi mi ön Jerrem, weeget en seid': Schen Sie, lieber Capitain! da, da im Garten schreitet abwärts ein Pärchen! Der Herr ist mein Freund Cambrits, und die schlanke junge Dame wird seine Tochter sehn. Kommen Sie, wir machen ihnen zuerst unsere Auswartung.

Hi maaket Biin me mi: höl' sa fast üp min Jerrem, üs Botiphars Buf üp Josephs Manbtel, en jat boog, son'ner Omluktin, iin on en Boskhüs.

Wat ka'm biar ut bal'; en me dit Uurd: Diener dabrinnen! fan höm, hed wat Mester Cambritswed'er büttenfuar bi unk.

Min Föörer heb nu metjens di J'ar, hom on mi en De'nst Ordensman en Stepstoptein Johansen fuartöstellen.

Geb'er en kuurdt Töögen = Kompliment, man en lüng Hun'skoddin, fuaral min, seid' hi üp sin Engels to höm, dat hi höm wat Wigtiges ön'ner sjuur Dogen to siien wensket, en seid' da to mi üp Dütsk: Darf ich Sie bitten, einen Augenblick

Gesellschafter des Mägdchens in der Laube zu sehn. Es ist meine Tochter.

Jat ging nu förder di Allee foordt, en it, me bi Stan'dettel ön Hun', iin ondt Bosthus to sin Daagter.

Aa jeemine nü dag jens! plei di Söl's ring Büfhand to siien, wans wat waar und', diar jam rogt gifaldt. Man, Aa jeemine nü dag tiinmal! Wat saag it diar, sabal', üs it ondt Bosthüs iin tam, jit muar, üs dat di Deiltst fan al di Deilten en Gersbaant forlet, en mi me en blüg Aplut en Anets maatet! — Hat wiar min solwer Dannebrogs. Arüds — Huns stuldt üd'erz wiis tüd'? — diar jü on en gul' Ketting fuar Brest hingin hed. — Di gul' Brestneedel wiar ut bi mi üp sin Steid.

Di Interjection of Ütröp: Hemmel, wat se ik!!! floog mi ön min Söl'ring Spraak üt di Müd', en me ditsallew bigendt ik üttöjermin eed'er höör; man snöwweldt aur min Hud, biär mi, sön'ner min Weedten üt Hun' fe-len wiär.

Jü stjabbelbt me di Uurden: D, Du guter Gott! Er ist es!!! to di Gersbaank tobeek; en bennen en Minüt hed ik me di iärelk Omjerming, diar min Faad'er mi on sin Breew nog gond, al en Bigen maaket. — — — — — — — —

[.] Sot Streefen uud' Gidanfenstreefen nemd.

Om dat it jerd haa, dat dannen dit beist ön manning Botter sen, wil' it jir ut hotten hen seit.

Diar it en paar lung Taaifen tautre bparbt bon en jentre bpardt fingen bed, en wat biid'ing wed'er nog wust, bat wat jit üp des Warrel' wiar, da binendt wat artnb'er en lidt'et Leks a ptosiien: 3t hed min Moom, J. B. J. me Krüüd' üp min jen Bun' stuunen, dit wiar ju bi dit Begelin me hoor Brestneedel en min Kruds maar und'en. Biid' di Noom en bi Necbel wiär höör nit metjens wed'er ön Dogen fe len. Dit Krüds hed ju, sabal' us ja to Hanoower tjemmen wiar, üp di Jaartallen Sid foran'nere letten. - ja biar los if nu ba: Gud og Helten, I. B. I. - en Bendt hed ju bit ark Sennendei en mans on Giselstaft wessen hed, breien; biarom ut belling. Aur bat fan jaar Stun'er Ben uud'en miar, mat Room agbter nus Step ston', beb höbr Faab'er boor Striiwen naa Bamborg of Altona to weeten fingen, hur wü naato stul', en hotten if wiar; jaa gaar, bat it üp Sol' tüs jerd, en jit Jungkiärl wiär. (Üpt Komtoor heds en Liirdre'ng fan Sol'.) En fuar en fif Bogs Weeten heb höör Faad'er höör Beid', bat it Roptein nud'en wiar, en on'ner Haawerii ön Doower leid. Sa fuul, en nondt muar, hed ju fan mi to weeten fingen. Dit, bats ut nog wust heb, bat it jit Jungkiarl wiar, Beibs mi

jest en Tiblung eeb'erbt. — Di Wüfhaub weet nog jaar Tib to passin. —

Jüster heb höör Faab'er to höör seib', bat jat belling en Lustreis to dit beilk Lön'steid bi Haarborg maaki wil', diar hi fuar rikkelk 14 Daagen ut jens wessen hed; man hed nondt fan mine med.

Jüst, üs wat nü jens web'er sa net nöndt fuar arküb'er se küd', suuset en: Mägdchen, bift Du toll! unt sa barst ön Uaren, dat wat biid'ing me Sjilwin fan unt Seet a'psproong. Ja diär stön' it, üs en Salken! Man jü wust höör metjens wed'er tö faatin, en seid' sa — sa wut, of wat it et nem mei: D, lieber Bater! Er ift der Retter meines Lebens!!! — Nun, so ist es was anders! swaaret hi nü megaanist. Man wat saagt nü nog biid' üt sin en di Bokhual'ers griinig Gisigt, dat jat unk di Kaardten me'ngd hed.

Geb'er bat jirüp di Bothual'er höör me hot J'arhaaen en Gehorfamheiden arpwardtet hed, en it me höör Faad'er to en Waapenstolstand fan en Gifegt aur sin Kompliment: Wie groß bin ich Ihr Schulbner! tjemmen wiar; forlet wil di Guard of Park, en waad' hot Stün'nen öndt Hüs bi en tidtordtig Ön'nerhual'ing hoog en net biwirdtet. Man hot Minüten, diar mi ut jir göndt waad', me min Dannebrogs-Faamen alliining

tö wiisen, wiar mi bag jit fiir bi netsten en - - bi swetsten.

Ön di Minüten fing it fan höör to weeten, dat höör Faad'er sendt jat öndt Hanoowerst wessenhed, döör dat en paar gurdt Hüsing ön Englön' bankerot gingen wiar, fuul en fillegt dit miist fan sin Formöögen forleesen hed.

Üp di Birogt omjerremdt if höör jit wat faster; en hat waod' mi ek swaar, höör tö aurtjüüen, dat if man allining ön höör Persoon forliibet wiär. En nü da förder kuurdt tö fortellen: ik fing höör Jaauurd, min Brid tö wiisen en min Büf tö nud'en, wo höör Faad'er, üs jü nog hööpet, iinwelligt. En binei sön'ner Uurder hed wat arküb'er uk dit Wuar sawat töseid fingen, wat di Pröst om tö fraagin pleid', wan en Paar wiid uud', da waad wat böör en Paar Knokelslaggen üp Pööster üt unk Konsept braagt, en hat wiär höör Faad'er, diär dit Her ein! medilet waad'.

Hi hed mi nu jest fan Werber — sa jit di Bokhual'er — to siien, dat wat, om me dit Dampskep wed'er tobeet to kummen, unk bal' empfeeli maast; en eed'er en höfelf Praludium bigendt hi da: "Zehntausend Pfund war der Schalksknecht im Evangelio seinem Herrn schuldig, und zehntausend Pfund bin ich versprochenermaaßen auch Ihnen schuldig; muß aber, leider! jest auch bitten, wie er, daß Sie — — —"

If let höm et förder tö Uurder kum; man swaaret fortröttelt: "Herr Cambrits! Sie kränken mid) sehr, und gewiß Ihre Tochter auch!" Greep diärüp höör rogt Hun' me min, en fing da ön wat wufter Toon ütbraagt: "Wenn Sie doch ja mein Schuldner sehn wollen, so muß ich gehorsamst bitten: Nichts von allem, was nur irdisch ist, sondern eine väterliche Weihe auf diese beiden Hände!" Dit san mi, waad me: Wir beide bit ten Sie, beßter Bater! san höör bisgleitet.

Hi bida rigt höm jest en Dogenblet, en seid' da: "Es ist wahr, wenn Sie das zu Ihrem Eigenthum wünschen, was Sie mir erhalten haben, so bin ich schuldig, es Ihnen, vor jedem Andern, abzutreten. Aber, lieber Johansen! Sie haben ja Ihre Eltern noch am Leben, deren Einwilligung uns auch lieb sehn müßte, und dazu kennen Sie ja meine Tochter noch nicht, wissen also noch nicht, ob Sie hoffen können, einst, wenn die Flitterwochen vorüber sind, eine brave Frau an ihr zu haben. Bon Ihnen weiß ich durch Werber so manches Nühmliche; aber was wissen Sie noch mehr von meiner Betti, (diär kam höör Noom ut da) als, daß sie körperslich wohl gebildet ist? —"

3 t.) Herr Cambrits, ich bin überzeugt, daß Ihr Ausruf: "Ach meine gute, gute Tochter!" als ich ben glücklichen Nachsprung machte, vom Herzen kam; und der Ausruf galt ja diefer, diefer Betti!!! — It küdt ek let, höör nü fuar sin Dogen fast ön mi to drükkin.

Hi.) Ich verstehe Sie! Aus der Erinnerung wollen Sie folgern: Eine gute Tochter wird auch eine gute Frau werden! und ich hoffe, daß meine Betti sich bestreben wird, dieser Folgerung ganz zu entsprechen.

Aber nun wünschte ich boch, daß Sie sich erstlich die Einwilligung Ihrer Eltern zu der Hand meiner Tochter verschafften, und daß Sie dann auf etwa 14 Tage einen würdigen Stellvertreter bei Ihrem Schiffbau für sich setzten, um in der Zeit bei mir und in meiner Nachbarschaft etwas spioniren — ich wollte sagen: sich etwas orientiren zu können. Und ist Eure gegenseitige Hoffnung, Liebe etcetra dann nicht auf dem Wege zu einem verjüngten Maaßstabe: so in Gottes Namen, Vaterweihe und Priesterweihe auf Einmal.

Nü kam Werber, en breew üp Skerb'en, en hebwat ek löppen, ba wiar wat agterütsilb uud'en.

Dit tiinst Stek.

Dat if me bi neist Post ön min Aal'ern streew, en min Brid ut bal' en Breew fan mi töstjüürd waad', dit wel jaa wel nemmen wun'nerk fuar kum. Döör en Andtuurd fan höör waad' ik jit faster aurtjüüd, dat ju ek men'ner braaw, us beilk wiär.

Önsteid fuar en streftlit Andtuurd fan min Aal'ern ta'm min Faad'er sallew. En wat wil' hi? — Min Steid en Tidlung bi dit Temrin sors treed, diar it hom om bööden hed.

Om nü da sin Höupsnaar ut en libt'et te nen to liiren, reiset hi di neist Sennendei eed'er sin Önkumst me mi naa höör tö. Dit wiär man riktelt tau Weeken eed'er, dat höör en mi di Kaardten sa net me'ngd waad'.

Diär wat omtrendt Medweis twesten Haarborg en Siil fan und Reis tjemmen wiär, seid' und Fuurman, dat di Wiärdtin ön dit Wiärdtshüs, diär wü nü tö tam, bi John Cambrits tiinet hed, en jest fuar en Muunstid diärfan jir bifriid uud'en wiär. "Dit sen Uurder nog," seid' min Faad'er to mi, "om üp en iärelt Ma=niir en lidt'et Spioon to wiisen."

Wat let unk ön di best Stunw iinföör, en sa üs di Wiärdtin unk en Boddel Wiin en tau Gle sen fuarse't, seid' Faad'er — om ön di Gang me höör tö kummen — tö mi: Aber wenn John Cambrits nun nicht zu Hause wäre, was denn? —

Jü maatet Dogen, en swaaret: Wollen Sie nach dem guten Herrn Cambrits! Er pflegt felten auszugehen.

Faab'er) Sie kennen ihn also? —

- Fü.) Ich habe die Ehre gehabt, seit vorigem Jahr, sobald er von England gekommen war, bis vor fünf Wochen bei ihm zu conditioniren.
- Hi.) Das wäre! Als Haushälterin, kann ich also benken; benn er soll ja unverheirathet seyn? —
- Jü.) Ist doch in England verheirathet gewesen, und hat eine liebe Tochter auf 18 Jahre. Eine alte Schwester, die mit ihrem Manne früher das Gut für ihn verwaltet hatte, ließ er noch über Küche und Keller rathen, und ich hatte die Ehre, so etwas Gouvernante bei der Tochter vor= zustellen.
- Hi me en Neeg.) Das alles einzuimpfen, was zur Toilette und Etiquette der vornehmen Damen und besonders beim Galantseyn auf Resdouten, Bällen 2c. gehört, mag einer Gouvernante wol oft nicht wenig Mühe kosten? (Ik hed nimmer jer wust, dat min Faad'er sa fuul Latiin küd'.)
- Jü.) Um die Mamfell bergleichen zu lehren, würde ich nicht geschickt gewesen seyn, und sie machte sich auch nichts daraus, in vornehmer Gesellschaft seyn, noch vornehm thun zu können. Das, was ich sie lehrte, waren Beschäftigungen, die für eine gute bürgerliche Hausfrau hier zu Lande passend waren.

Hi — wed'er me en Neeg, en it neeget me.) Ich ehre Ihren gehabten Poften, so wie, besonders in Ihrer Person, den jetigen! Aber da haben Sie doch auch wohl Ihre liebe Noth gehabt; denn die Engländerinnen pslegen etwas starrtöpfig und auch wohl etwas arrogant zu sehn? —

Fü.) O bewahre! Sie war von beiben das Gegentheil.

En nü bigendt jü alliksa fuul Tuugenden fan höör a ptöreeknin, üs min Ual' seeliger fan sin doowstum Faamen en höör Moodter to siien wust.

Wilbt di jung Wiärdtin al dit Guds sa deilk forteld, nekket ik sa en bet iiwen hen, üs en sliipig Apsedter aaft pleid'. Man nü gingdt jest rogt fiir, wat ju deilk fortel kud'! Betti hed trii fuarnemmen Friiers, en Majoor en en Girigtsraat en en Pröst ark en Rorrew dön. En hurom? — Di diär höör best fan di trii gife-len hed, alliining üp di Hööp, dat en ündikend Stjüürman, diär höör Önnerwei fan Englön' dit Leewendt reddet hed, jens wed'er a pdaagi maat.

Neier hiil, üs hualew üt mi sallew, döör en Blen'ning fan Frügged' en Lengsel jerk to höör kam, noom ik faat üp min Gle's, om jens to drinken; man fing di me sa fuul Slagsid fuar Müd', dat dit Miist üp Rok en West en Sjördt kam.

Me en Smill to höbr en henweegin eeb'er mi, girunhet Faab'er nü to Tien: Da fehen Sie, Madame, daß es dem unbekannten Steuermann doch nicht immer gelingt, zu retten, was ihm lieb ift.

Dit ellewst Stek.

Ef men'ner, üs di Wiärdtin aurrastet waad', diar jut to weeten fing, dat if di lekkelk Stjüürman wiar, waad' He'r Cambrits en Betti uk aurrastet, diar ik min Faad'er me mi hed.

Dit floog nu jest nog en hualem firbtel Stun' me tendtrig Dogen en magneetisk Hun'nen en Leppen on lubter Affekt ommung arkub'er, jer wu ordendtlik arkub'er wat Fornunftigs seid' fing.

Min Faad'er fuan' ön Betti alliksa en Weesen, üs min Moodter üp di Jaaren wessen hed, en bod me Frügged'- Tuaren sin Jaauurd.

Om en Man fan sin Uurden bi Werber en di Temmerbaas to wiisen, wiär min Faad'er et to biweegin, lenger, üs di leedter Meddei aur to bliiwen, en Herr Cambrits let da fuarspen', en dod hom sallew dit Gileit to Haarborg.

Dit iinigstige, wat mi en nemmen jir öndt Hus rogt gife'l, wiär Betti höör ual' Tandti. Di tau Faad'ern wiär effen oftöörd, da üp en Oogenblet, dat Betti ön Köölen wat to don hed, ka'm ik ünforwaands aux en et rogt tölööfen Bööster wat tö lunrin, en jerd da!

di Tandti.) Doha! wat glimmert bat ohle danische twölf Groschen Krüd's mi nu in de Dogen! Ja dat möht un jeder Dag anhängt warden!

Betti.) Ach Tante! ware ich wohl im Stande, etwas mir köftlicheres anzuhängen? —

di Tanbti.) Ree, nee, bat is of wahr! Dat goldne Dink, voll von Diamanten, wat be Herr Gerichtsrath Di in de Stell antohängen tobeeben beeb, ha'd ja man en paar Dusend Daal'er kostet.

Betti.) Ach, Ihr Spott ist boch zu bitter! Wie undankbar ware ich gewesen, wenn ich das gethan hätte.

di Tanbti.) Ja nu kaunst Du en Stippersfruh warden, in de Rang kaamen mit de Melkschwer Fruhens! Dat geit int Wiede baawen en Majorin, un en Fruh Gerichtsrath un en Fruh Pastoren.

Betti.) Ja ber Rang, den der Retter meines Lebens hat, ift mir der höchste.

En nu lop Betti me di Kandt fan di Booster üp Roos, bat di to bleten kam. Sof fing it da ut unforwaand's web'er fuar min Luurin.

Fan bi 14 Proowdaagen, biar höör Faad'er fuar unt, om artüb'er neier te nen to liiren, se't hed, wiar bi Hualwen tobeet, ba let bi ual' Tandti höör eeb'er Deis, üp höör Bröb'ers Töreeden, en

Millswei weg naa jen fan höör Frin'ner üv en Bisjut föör; en knap wiärdt jit Meddei uud'en, ba wiar min Jaab'er en Werber biid'ing bi nus.

Bit jers bi Duur iinkam, roop Ber Cambrits jam ontoogen: Da tommen Sie ja recht, wie gerufen, um den Jahrestag der Rettung meiner Tochter fenern zu helfen!

Betti westet mi to: D gewiß werden Sie auch gerufen worben fenn. En it taagt allika: om wat hed jaa al jer en Broow erfan, dat höör Faad'er hol' aurrasti maat.

Me en üdterordendtlit smaathaft On'nerdaurd, biar Betti sallem Oppertot fan wessen hed, wiar wu effen klaar und'en, ba meldet jen fan di Tiinsten on, bat bi Brost en Bin Buf tofooren fa.m.

Metjens üp bi Birogt leingd Bettis Faaber mi bi ien hun' en höör bi üb'er, en Beid' me Gemlin: Mun Rinder, wie fteht es jest mit Gurer gegen= seitigen Soffnung und Liebe? - Richt mahr! Es ift etwas Abnahme ba? -

Betti fing swaaret: D guter Bater, bas konnen Sie nicht meynen! En it fing wat fan Tonaame ütbraagt.

Bi we'nd hom nu to min Faab'er, en Beib': Und mas ist benn nun Ihr Wunsch, lieber herr Johannsen? — hi swaaret: Daß der Baftor hier heute sein Amt verwalten mögel

Hed Bettis Faad'er to bet Dogenblet spaashaft wessen, da fing hi nü üp jenmol sa en iarenst=aftig Stüür, dat hi, me tuaret Dogen en me sin rogt Hun' üp unten leid, en paar Fersen böörigt, diär binei jit, üs di trii jest Fersen fan di Sallem Nro. 798 ön üüs Schl. Holst. Sallembok.

Di Prost en sin Buf waad' wildt bi Feierlig= heid wiar, fan Berber ontoogennommen.

Ju heb en Bridfroon fan passend Bleeben en Bloomen me höör; di waad' Betti man gau üp= plett, en da fing wat ut di Priefterweihe. Dit wiär unt da wed'er en net Aurrastung.

En gurbt Taardt of Pasteet en muar Letterheib biar eed'er bi Roffi me a pwardtet waab', hed min Swiigersaad'er ut, son'ner bat en twiibi ondt hus er wat fan wust, foranstalbte letten.

Diar bi Pasteet üp Staal ka'm, wiar üüs Conversation fan en gub Dogmark, biar fuaral en Seefaarer nööb'ig böb. Min Swiigerfaab'er skoow
Betti bit gurdt rundt Ding fuar, en seid': Da,
liebe Tochter! Die Frauen der Schiffskapitaine
pflegen doch gern eine Seereise mit zu machen;
also, zur Uebung des Augenmaaßes, wünschte ich
nun das Ganze von Dir so getheilt zu haben, daß
für jede Person ein gleicher Theil heraus käme.

Wü wiär me üüs soownen. Man Betti biilet ön aagt lit Pardten, en da jen fan di Pardten wed'er medden böör.

 $\mathsf{Digitized}\,\mathsf{by}\,Google$

hi seid' nu: Ja so ist es ziemlich leicht! Aber für wen nun die mehreren Theile? —

Jü.) Für Tante, bester Bater, und für meine Frau Schwiegermutter! Diese beiden hätten hier boch heute auch sehn sollen. Und für mich und meinen Johannsen, zur Uebung der Genügsamkeit, die beiden halben Theile.

Min Faad'er waad' biäraur sa röörd, bat hi swaaret: Himmels = Tochter! Dein Ausspruch in Hinsicht des eines Theiles soll erfüllet werden, und wenn ich auch ein Fahrzeug nach Silt blos damit befrachten sollte!

Di leedter Dei waad' Moodters Pardt en wat muar Guds bileid, ön en fiin, fan Betti sallew sponnen Serviet, en ön en tegt Korrew ofstjüürd, en üp di trer of fjaard Dei eed'er unk Bröl'lep, hed min Moodter en min Sedsken jam al diärsan tö Gudden dön.

Man it hed jit muar Gifallen biaron, bat min Betti höör slim Tanbti bag ut et forsteft haa wit'.

Di leedter J'iron'ner waadt ofmaatet, dat min Swiigerfaad'er dit hualew, min Faad'er en Firdtel en wat en Werber ed'er en Agtel on dit nii Step noom, en dat et Fortuna jit stul'.

Di Sallew Ced'ermeddei bob wat en Betti min Faad'er en Werber dit Gileit to Haarburg, en braagt di jung Wiärdtin, diar unk en Faad'er sa beilk wat fortelb hed, me ditsallew en lidt' Nawer. Diar wat web'er tüs kam, da wiar di nal' Tandti uk san höör Fisit, sendt di fuarige Deis J'irön'ner, töbeek kjemmen, en wiar al, son'ner jit tö weeten, dat Betti al min Wüf wiar, to Bed gingen. (Min Swiigersaad'er hed höör wegstjüürd, en di Tiinsten uk forbööden, höör wat san di Bröl'lep tö siien; om dat jü mi Betti ek tö haaen gönd.)

Man bi leedter Miären saag Tandti nog, dat Betti di Nagt et ön höör Ein Be'd wessen hed, en saag unf ön Negligee me arküd'er üt dit Ol'lershelligst kummen; en da hed dit hiili Hüs nei üp Stötten kjemmen. Dag höör Pardt fan di Bröl'leps Traktimendt, diär Betti höör nü me Annuth fuarset, braagt höör wat wed'er tö Skekkelkeid. Uk holp dit nog en lidt'et, dat ik mi aurwonnen fing, höör wat Smeigelhaftes tö siien.

Dit twellewst Stek.

Diär und aaft wat skrewen, man om wat to skriiwen, en jit aafter wat seid, man om wat to siien; man di Uurder: Zur Uebung ber Genüg famkeit, diär min Betti bi höör Diilin fan di Bröl'leps. Taardt önbraagt, wiär ek seid und'en, om man wat to siien. Döör höör Genüügsomheid en öconomisch Wirthschaft fing ik ön trii Jaar me min nii Skep fan en gud en ik meen uk i ärelk Fortiinst sa fuul aurhöl'len, dat

it, eed'er höör en min gurst Wenst, di See bis banki küb'. It bob da min Swaager Jakob Wullews dit Step aur, en sen nü tau Jaar di lettelkst Itiüsbliiwer wessen.

Di nal' Tandti stnarem forleeden Jaar. Diär wat arküd'er man jest rogt kernen litt hed, küd' wat rogt gud ön jen Und'em wiis, en arküd'er fuul mnar, üs nööb'ig böb, tiini. Man jü herdt bag hol' sen, dat ik mi en Titel koopet hed.

Min Swiigersaad'er blügged höm ek, wüllem sallem en Stek tö plungin, wan di Knegt en üb'er Aabber tö dön heed'; man weldt ek tölet, dat ik jens di di Plog nem. Höm tinkt, ik haa tö See nog plunget. Dit angeneemst, diär min Wüf en ik höm fuar al sin Gudheid töögen unk jit töbring haa küd', bistaandt ön tau sün' en welskaapen Enkels. Heed' min Wüf en Forsjuk ön höm, en twiiweldt wat ön di Approbation, da sets höm jest biid' Jungen üp Stuat.

Min Swiigersaab'er wiär üp ditkallew Steid, biär wii uuni, gibooren en a'pteien, en hed man 18 Jaar ön Englön' uunet; en also wel nemmen höm nü muar wun'ri, dat hi ut dütkt knattet, diär en gibooren Engelsman, üt Jinnommenheid fan kin ein Spraat, keldten de'd' en keldten liir mei.

Üp Söl', biar wat en min Wüf taumol to Bisjut wessen haa, en, woo Got wel, aafter tum, gifalbt et höör ön fuul Dingen rogt gub, en fuaral bi biär jit herstende Gastfriiheid, en algimiin Sen, arküb'er ön Mangel bitöstuun'en. Man dat er uk üp Söl' sok Lidden sen, diär Jil' tö 4 p. C. liin, om üp wes Hypothek tö 6 p. C. en muar, wans et sok kjen, wed'er üt tö dön, dit, en dat jaarliks üp dit lidt' Söl' en 400 Ahm Branwiin ütdrunken uud', kjen jat en min Moodter ek ön jaar Haud'er so.

I Söl'ring Jungbre'nger! bat it mi Bütlön' se't haa, en me min Büf en Hemmel üp Dörb haa, dit ktel Juu niin Bink wiis, Juu uk Bütlön' tö ke'ten. Ik liiw, dat fan da'nen, diär Söl' forletten en jam Bütlön' bifriid haa, wil' di gurdter Pardt a'p en aur ka lektelk me en Söl'ring Bühhaud üp Söl' wesken hed. Diär ken üp Söl' nöögen fuar Juu ön tö wiällin, en ön'ner di Fuulen wel eed'er Forheldtnis muar Gudden, üs öndtmenst hur ön en Stad wiis. Nem I Förring Jungdre'nger dit uk Ad notam.

Diärdt apsluut om sa en Gudden to bon es, üs it fingen haa, di haali hom ut da jen üt di Festens Eeleemendt.

Kok Leedt'is

en

wat sidt' Tjüg muar.

Verzeichniß der Lieder.

- 1. Ein Frühlings = Lieb.
- 2. Gin Sommer = Lieb. Mel.: Auf, auf, ihr Bruder, und fend ftart.
- 3. Gin Berbst = Lied.
- 4. Gin Binter = Lied.

Mel. für den ersten Bers: Es eilen, es stürzen die rauschenden Fluthen; für die folgenden Berse: Es war ein junges Mägdchen.

- 5. Rlaglied eines Seefahrers. Mel.: Jeg er af Naturen faa ferm, som en Manb.
- 6. Ein Matrofen-Lieb an ben Landmann. Mel.: Ueber bie Beschwerden biefes Lebens.
- 7. Aufmunterung zur Menschlichkeit. Mel.: Freut euch des Lebens.
- 8. Ueber das Wort: Abscheulich.
- 9. Der alte Junggefell.
- 10. Das Trachten ber Mägdehen im Superlativ.
- 11. Ein Sochzeits = Lieb.
- 12. Ein freimüthig Gefellchafts=Lieb.
- 13. Die Erziehung ber Kinber.

1. Di Aurs-Leedt'i.

Fan en Jungdreing.

Hei, dirlumdei!
Di Wundter es forgingen,
Di Sommer es nei;
Di Uurs di haa wü fingen.
Wan wat Need nü fuar mi?
Hat geid' fan Luf naa Li.
If mut ütfan, dejr helpt nöndt fuar,
Tö Fiirens om min daaglifs Bruad.
Win Pas di es al klaar. :.:

Jüharrewst da weirt: 4.
"Da jir, da dejr, welkjemmen!
"Karmst dü da tüs? 5.
"En karm er üb'ers nemmen?
"Nü est uk bal' din Tid,
"Nü feist di uk en Brid.
Man nü er üd'er Soongen swei: 6.
"Mun' hi jit ek fan hüs of mei?
"Hi karm sa eed'er om. :,: 7.

Jaa, jaa, it weet Biskiid'! Tö Jen' sen min gub Daagen, 8. En di gub In'ner me; 9. Art Daat' staandt nü ön Haagen, 10. Tö sköwlin ön dit Ba. 11. Ja te'nk wel uk: "Uuha! 12. "Wat heed' di Jaartid dag Forskel! "Jüwundter gingdt sa deilk, sa wel! "Hat wejr ek kuul di Düür." ;: 13.

Hat be'd' mi rogt wat liid'. 14. It wil' jam nog biklaagi. Man wat skel em sii: Auf Freude folget Plage. En uk, seid' jenner Brid, Formeit nü ek di Tid. Ik mut tölops aur Hals en Haud, 15. Naa Hörnem, List of Muasem-Aud. 16. Di Welkumst es al a'p. :,: 17.

2. Di Sommer-Leedt'i. Fan en Ual'wüf.

Aa, nü uubt wa'rem, Gotsibant! Di Bundter wejr ut swaar. Nü tjen embt harbi ön di Logt. 1. Nü spring wü Ual'len ön di Bogt. 2. Di Sommer es sa raar. :.: Min Siist haat et sendt Mejrtens-Dei 3. Jer nü fan Leewendt heb. 4. Man neis da waad' di Lappen we'l, 5. It taagt: Naan sa lett mi et kwe'l; 6. Da weg me Siist dag jer. :,: 7.

Uns Jungen meen — ja sii welaaft: 8. "Hur mei I sa dag gung, 9. "We Juu ual' gröggelk Siist ark Dei?" 10. Man hat kjen höm fuul üb'ers drei; 11. Em blewdt ek altid jung. ;;

Hat und' nu rogt sa riin forkird Me di jung Warel's Lid. Gurdt Stordter breis nu bejl om Fet, Jen Pei man ön: dit jit da net. 12. Dejr kumbt nog üb'er Tid. :,:

It haat sa aaft üüs Faamnen seid': Let man wat Ual'=Daags hen. 13. Desjaaring fing em ut en Man, 14. UI wust em fuul fan Prunt et fan. Wis net en riin fan Sen. :,:

En Dre'ng sjogt miistid — — Raan, nu tient — —

Di Lappen sen rogt mal. Neis meendt sa wes, it waads al twit; Man naan it fööl, ja sen er jit. Di Plaag geid' boowen al. :,:

3. Di Narewst-Leedt'i. Fan en Jungfaamen.

Di Wundter-Tib es et lung hen; Di Sommer es forgingen; Gud Harrewst di heed' sin Bigen 1. Nü böör di Barrigt fingen; 2. Di Geterlön'nen haa wü kaal; Di Boomer let jaar Bleeden faal; Di Kreeken kum al flöen: 3. Wü Faamnen mut naa Löen. 4.

Nü geid' dit: Klipklap! Nagt en Dei. En Moodter set to sjungen: 5. "Sa Faamnen, weirri juu nü frei! 6. "Di Juuden kum al gungen. 7. "Do nü juu berst, en wiis ek trag; "Da koopi ik fandt fiiner Slag "Tö Storter en to Dokker, 8. "Boshundt'i, Kraagersmokker. 9.

"Dejr i jit Wams en Uelken föörd, 10. "En taagt et om wat wennen, 11. "Da fe'l dit Aadber mi tö Böörd, 12. "En Waagin bi min Spennen. 13. "Man nü kjen i öndt Aadber gung, "En eed'erdt uk jens "Heiaa" sjung; "Da so it tö suarnemmen. "Hurtö i jir sen kjemmen. "Di Koffi es nü baaltenst klaar. "Ik haa uk jit wat Fletten, 14. "En Sokker-Böbkerskiiw sa raar; 15. "Dit so i uk nog betten. 16. "Sa, klapsi nü man tö wat flink, "En wan ik röp, ba kum en brink! "Wü wel, wan wü üüs wejrri, 17. "Uk ek om Biiner tejrri. 18.

"Sen wü üüs Harewst-Aabber fan; 19
"Da gung wü jest öndt Siien, 20.
"En eed'erdt bi me alliman,
"Tö pündt'in en tö fliien: 21.
"Man if stel bi min Weel, sommor, 22.
"En dit öndt Spennen, snor, ror, ror,
"Tö Werk en tö wat Jaaren 23.
"Me Prekkeltjüg tö faaren. 24.

"Wejr Faad'er nü uk man itüüs, 25. "Da wust ik nog sin Gaagen. 26. "Hi tördt, worendtig! gaar ek früüs: 27. "Den Buusem en aur Haagen 28. "Dejr maat hi, üs en gurdt Sinjöör, "Dit Aabber sallew reed en föör; "En tweskeniin, tö Nütti, 29. "Wat kuardi en wat klütti. 30.

"Se tö, jens eed'er Teresten-Tib, "Ban Lib tö Bundter slagti,

"Da kums nog tüs fan wib en sib, "Al jer ems jen forwagti: "En Seeman, bejr hol' Marrig mei, 31. "Sjogt, bat er Lön' tö Harrewst feib'; 32. "En ba bigen fan niien 33. "Di Dreinger om tö friien. 34.

"Da kumbt bi jen, di twiidi geid', "Di trerr set tö fuartellen, "Di fjaard jerd, wat en üd'er seid', "Di fift di kooped Brellen; "Gud sogst di föörd wat ön sin Skeldt, 35. "Dejr hi jen ek ön Kööw fuarteld, 36. "Di aagst di es en Skreier, 37. "Di niigenst set üp Eier. 38.

. "Em heed' jüst et fuul Fuardeel fan "Des niier Wa'rel's Küüren: 39. "Hof Piipen knet er dan endt wan; 40. "Hill Stün'nen stuuns bi Düüren; "Den Kluad'er föörs jam wel sa kek, 41. "En haa jens knap en **Joo**s ön Fek; 42. "Di Flot di uud' forbronnen; 43. "Bit Aabber uud' nöndt wonnen.

"Desjaaring bilds jam ut wat iin: "En ba gings üt tö friien "Oen sennen Bogsen wid bi Biin 44. "En weben Knappisiien. 45. "Wan di Tid waad' em wel bitaagt; "Wans tüs ka'm, fing em Han'jest braagt. 46. "Ja dit wejr jens hok Dre'nger! "Sa fendt ems nü ek le'nger.

Jaa Moobter, bit es ut nog waar; Sot Soongen sen to liewen.
Man es nü bal' Juu Koffi klaar,
Me bi gub Böbterskiiwen?
Da let üüs jest önbt Drinken gung,
En eed'erbt om Desjaaring sjung,
Hur bat et jens fuar bessen
Aur Söl'ring Lön' heed' wessen.

4. Di Bundter - Leedt'i.

Niin Jaartid es beedter üp Söl' üs di Wundter: Di Wundter heed' Frügged' en Gudheid sa fuul. It meen, fuar en Friier, man et fuar en

Rrumper — 1. En Friier di fendt et ek legt oldti kuul —

Man, dag weldt et altid slaagi, (Ark mei sin Faab'er fraagi) Uk aaft grepdt en Sörrig di Friier bi Nak :,: 2.

Sa wejr er jens en Feeger. 3. Fan hom stel it juu sii: Hi fingt on Sen, hi wil' to en jung Faamen frii. Nü hiir, hut hom es gingen; Hi taagt, hi fing nog "Jaa." "It mut, it mut, it mut bi Faamen haa."

Hi ka'm höm bejr en In'nem, 4. Üs jaa en Friier pleid'. 5. Di Woob'er seid': "Hur mun' di Dre'ng dag eeb'er geid'? 6.

"Hi kumdt, hi kumdt sa faaken; 7. "At haa nog wat ön Sen. 8.

"Dü feist, bu feist, du feist nog litterbt jen." 9.

"Burom," swaaret bi Faamen:

"Es hi et mans en wel?

"Hi tjen sa gub, sa bö, sa beilt al wat er stel;

"hi weet hom sa to steffin;

"Si tjen sa me jen fiir;

"Hi torbt, hi torbt, hi torbt rogt nondt muar liir."

Gub Dreing taim bal' jens wed'er.

Di Mood'er fa'm to Düür:

"Uüs Faamen es traant, üüs Faamen es traant, jü heeb' bi Tüür. 10.

"Hat kumbt fan al dit Daan'sin. 11.

"Ju heeb' höör wes forköölb; 12.

"Dejre nu, bejre nu, bejre nu wel leenger foolb."

"Jaa sa," swaaret hi, "est tjemmen;

"Jü maast wat olbti fuul;

"Artjen di nooms, ju wejr sa jaaf, hat wejr en Gruul. 13. "Wat stel if nü da strualli! 14. "Jü störrewdt dag nog hen. 15. "Dit wejr, dit wejr, dit wejr en ring Bigen."

5. Di Seemans Alaag-Soong.

Wat es dag en Seeman fan Jen' en tö Jen', Dejr swerwi en faar mut sa fuul üs er tjen! Hi heed' et fuul Frügged', hi heed' et fuul Steid: Bal' hiir en bal' dejr hen sin Uuning höm dreid; Hi sjogdt höm et seeter en sön'ner Gifaar, Fuul Weeten, fuul Daagen, fuul Stün'nen öndt

Bandt Nagt und', ba wiiled gub Lön'man en Sfüür.

Wandt weid' en fuul storrembt, da lokt hi sin Düür;

Man da geibt to See: "Doweral! Doweral! "Ree! Reewi! Raa Boowen, dit Wed'er es mal!" Al hed em ut jer al tau nog sot lüng Biin, Da maat em aaft liktert en Paar jit hur liin.

Wat es dag en Seeman! Al meend er fuar wes: "Wank sa dö, skeldt lekkil" est aast dag jit mes. Sa suulerlei Töögenfal kjen er höm sin', Dejr al sin gud Aurslag sorjaaged ön Win'; Sa aast da foran'nerdt sin Mud en sin Lek Den Armud, ön Kemmer, ön Gelend en Skrek.

Wan Rasmus es Feeger, — forstunn mi nü wel! —

En Win' es di Faamen, dejr feegeri stel; Al te'nkt da di Kaanker; "It haa wel niin Ruad; "Min Uuning es höl'len, it sen et fan Luad:" Da kjendt höm dag messi; hi weet ek hur bal' Di Feeger höm nem kjen me Uuning en al.

Wat es bag en Seeman! If wel nü man sii: Hi feid' höm en Brid, en hi let höm bifrii. Hat waared' man kuurdt, hi mut wed'er ütfan; In blewt da itüüs; hi jit da höör Man. En wat da giböör kjen! — Em sjogdt et jaa iin: Di Wüfhaud sen uk ek fan Staal of fan Stiin.

6. Pat Matroosen-Liid an di Landman.

Prööw enmaal op See to faaren, Landman, uut un ken di Weldt! Maak en Reis op twee, dree Jaaren; Un see, woo dii dat geefeldt. Soo krigst du uk maak too weeten, Woo dat Seemans-Leewen geit, Un woo en Matroos kan eeten, Wen en Braaden föör em steit.

It, als Seeman, wil bii lejrren, Woo en Matroos mööt hollen sig: Sgal hi smejrren, sgal hi tejrren,

Dent'n, dat geit fondt Miine nig. Man in siine andre Saaken, Spaarsaam op di Reeders best, Probejrren en Anoop um optomaaken, Ejr hi snit en af mit Mest.

Jaa, if wil bii wiiber seggen: Denkst bu en Matroos to siin; So must bu bii baarop leggen, Eirst un leir geeswindt too siin. Warder roopen, must bu springen, Nig lang sööken Hoot of Skoo. Aawer maak for allen Dingen Al biin Arbeit egt un troo!

Pog nig groot, man lejr dat Steelen; Dog, soo keen dat Siine mist. Doo, wat Offisiirs beefeelen; Soo hest du dii nig fergist. Kömdt et an en Tau too haalen, Dat geit wis un oowerlang; Lüstern naa di Boodsmans Praalen, Is too seggen: Haal op Sang!

Hool bii jaa nig feel bineeben, Wen du hest op Det di Wagt: Krumholts-Gasten sündt nig leeben, Mag bi Dag siin of bi Nagt. En Matroos mööt daa sit hollen, Woo hi siine Orbers het: Wen ut malle Seesen rollen, Reener bog siin Bost ferlet.

Bramseils Kuulti, plat fordt Laaken, Mit en Skip, dat maklig is, Un forskeit sik snel too maaken. Haa! dat höögtee dii geewis. Geitet aawer andt Lowejrren, Un daarbi en Storrem weit; Soo wil Nasmus dii wel lejrren, Woo op See dat Dansen geit.

Proost! ben doon wii ut maal brinken, "Bussaans=Sgoot an, mit allee Man,"
Wii kejrren uns nig an Glaasen Klinken, Neemen gejrn di Buddel an. Un soo, Landman! — wist wel gloowen? (Heetet "Reewi" of "Bislaa") Geitet als en Nap naa Boowen, Fan Top too Top, fan Naa too Kaa.

Mööt en Seeman wel feel liiben Mengeemaalen op di See; Het Janrap et wel bi Tiiben Slimmer als dat wilbe Fee: Soo het hi oft ut mejr Fergnöögen, Als en Köönig op siin Troon. Nuu, man too! Dat kgal dii höögen; Di Weldt biseen, un dennog Loon.

7. Dit A'pmuntrungs - Leedt'i.

(Me bit Uurd Mensgen und' jir Lidden meend, bejr bit sen, wat ark Mensg up bes Dord jerd to wiisen.)

Huraa! fuar Libben, Dejr gub, bejr Mensgen sen! Ia maafi Frügged', Nem en gub Jen'.

En Dölfop let höm et fuul sii. Hi lewwed aast ön Klammerrii. Di bejr höm ke'ndt, di heed' ek hol' Me höm wat to bistellen. Huraal fuar Lidden, 2c.

En Brüster bild höm gurdt wat iin. Sins Gliffen sen höm tö gimiin. Sin Hardt es hoog; sin Gönst es liig, Hi lewwed sön'ner Frin'ner. Huraa! fuar Lidden, 2c.

En Bras'ser heed' man lidt'et Wet. Fuul Frin'ner kum, en dö sa swet. Man haas höm lens, ja da, uuha! Da jit et: "Help di sallew."

*) Jaa bi, bejr et üp Ordnung haldt, Et spaared, aaft üp Wanreed faldt, Di kumbt tökordt bi gurdt Fortiinst. Em seid': "Dejr es niin Seegen." Huraal fuar Lidden, 2c. En Leibaard bi forliib' sin Tib. Si de'd et fuul, hi tumbt et wid. Sin Gönst nembt of, sin Feil nembt to. Ut hi uud' legt en Bratter.

Huraa! fuar Lidden, 2c.

En Gibtshals es rogt hol' töfreed', Wan hi ut al niin Frin'ner heed'. Sin Jil' es Frin', es gaar sin Got; Man, leider! et sin Gaagen.

Huraa! fuar Libben, 2c.

En Streier weet Artjens Gibret; Dag naan, sin ein — bit kendt er ek. Bed hi niin Tung, da weir er wes Muar Weenstev ön di Warrel'.

*) Jaa Danen, bejr hol' Feelers biir, En alles to bit Aria fiir. Miin Guddön agt; niin Döögt fornem, Sen wes et fan bi Bersten. Huraa! fuar Lidden, 2c.

En Sügler tjen sa eirrelt stiin. Sin Snat es gle'd, sin Stet es fiin, Dag me di Tid mut hi öndt Lergt, Di Bügler, di Bibreier.

Huraa! fuar Lidden, 2c.

En Reider murred Ragt en Dei. Bom tintot, bat Got es gaar et frei, Wan hi wat jeft, en jeft et höm Sa riffelt, üs sin Neiber. Huraa! fuar Lidden 2c.

Wat Mensgen wel, bat jam giste, Dit wel ja ut en Üb'er bö. Ja sjut om Gönst, ja sjut om Ejr; Man et böör stan'ning Streeten.

*) Jaa Mensgen bö — alhüt ut geid' — Wat Pligt en jaar Giweeten seid'. Ja plaandti Döögt, ja bargi Ruu; Ja beg jam jir di Hemmel. Huraa! fuar Lidden, 2c.

(Die mit einem Stern bezeichneten Berse find für eine Stimme, bie übrigen Berse sind für samen Stimmen, und huraal fuar Libben, 2c., ist für die ganze Gefellsichaft zu fingen.)

Abscheulich.

Dieses Wort war im zweiten Decennium bieses Jahrhunderts ein so gangbares Modenwort auf Silt geworden, daß sogar das vorzüglich Sute, Angenehme und Schöne die Ehre — ich mag sagen: die abscheuliche Ehre — hatte, durch gesdachtes Wort den Stempel der Borzüglichkeit aufsgesetzt zu werden. So hörte man fast aus jedem Munde z. B. wenn jemand ein Biedermann war: Hieß absteulig frei! wenn ein Lieblingss

Gericht aufgetischt wurde: Dit smaft absteu= lig swet! wenn eine Grazie sich zeigte: Jües absteulig beilt!

Ich machte benn burch folgendes Lieb — ober was es heißen mag — einen Bersuch, gebachtes garstige Wort in seine Granze zurück zu bringen.

8. Dit Aurd Abskenlig on sin rogt Gistaldt.

A. Satiirist rogt.

Jap, en Jungbreing fan 50 Jaar, wiär 30 Steid'er fuar, en saagt en Brib; man maast Jungbreing bliw to sin Duad'. Hi wiär absteulig jaaw.

An ging en toog hiil Terp ombi, en streid, alwats man tüd'; braagt Lid fan Kuurs, en dit sa me höör daagliks Müd'. Jü wiär abskeulig frei.

Knüt bleew ön Kui, wandt Storrem wiär, en boowen kuul en wiit. Hi bloog en skriilb, en maat man jemmelk hol' wat iit. Dit wiär abskeulig net.

Gurbting hed Slagsid, Taadter-Rlöör, saag stüüm me dit jen Dog;

bi Müd' stön' rundt, en bi tau Biin, üs en Plog-Droog. Jü wiär abskeulig beilk.

Fred död sa fuul ön twellew Stün', üs Nes of Jerk ön trii. Sin Spreekuurd jit: En Nar di swett, wildt ik aurlii. Fred wiär abskeulig klink.

Tööl tauet a'p en faaget Kööw, it liiw, ark fjuurtein Daar. Höör Sjürdt bleew ön, dag fings en nii ark Firtel-Jaar. Jü herdt abskeulig riin.

Hans ging to Gast üp Friktisee fan Wei, Aastrin' en Lung, uk müggeld Bruad, en da wat Laak en Kwecken mung. Dit smakt abskeulig swet.

Fei leingd om Tiding, en di kaim: Höbr Bridman hi wiar sün', en lewwet gub, en let höm wii di Sallew Stün'. *)
Fei waad' abskeulig bliid'.

^{*)} R. B. To en Bufhaud Butlon'.

B. Naatüürelt rogt:

Broorf meend, hi fing en Sallembot gudtoop, — Hi hed en Swiir; man üd'ersom! Broorf fing en Klin ön wat Popiir. Di wiär absteulig jüür.

Tög wiär jens naa Nuud'-Wareldsjen', en wil' di Pual bise. Wan Aremman! Niin Nöös, niin Tuannen fa'm tüs me. Diär wiärdt absteulig knul.

It heb jens Ted'wark, en da ka'm en Grow-Smed' me en Ding, di noom di Ted'; man uk wat fan di Kjabbi ging. Dit död abkkeulig kiir.

Min Hingst waad' fraank üp Wolpernagt. En Kat sproong Henhol üt. Dit wiär en Heks: Ka waad' mi keid'; uk liiwd ik dit. Ik wiär abkkeulig dum.

9. Di nal' Jungdreing.

Knap wiär if üt min Jungens Stuur, knap Düüsend Weeken ual', da ka'm dit Friien † al ön min Sen. En Brid fuar mi, wiär Nummer Jen. Art In' da löp if hiir en biär, hur en Jungfaamen wiär.

Bal' fing it ut dit Jaa fan jen. Man † min Moodter wildt et liid'. Jü seid: "Min Seen, fortiine † jest wat. "Din Arwbeel maaked † di Kual et fat. "Bü sen jit di jest fjuurtein Jaar "et tiinet me en Snaar."

Sof Uurder hed it et hol' jerd. Man wat wiär jir tö bön? Ütfan tö See wil't mi da iiw, en fjuurtein Jaar fan Hüs ofbliiw. Töbeet es taumol nü di Tid. En if haa jit niin Brid.

(Tau Silwer, biar † twest jam haa, maaki töhop man Jen kuurt Jut ön bes Jamben.)

10. Di Jaamnens miist Sennigheid.

It weet nog wat; man + it borbt et + fnap

Di Faamnen † wel jam sa hol' bifrii—ii—ii, Di Faamnen † wel jam sa hol' bifrii.

Art Daabt'en, biar niin Bridman heeb', :,: es aaft jens et sa rogt tofreeb'. :,:

Ja mut jen haa, ja haat wat swaar, ::: fan fiftein ben to foftig Jaar. :.: En fos jen, biar to Gee ut farbt, :,: en kumdt en Üd'er, † da sens allardt — — Kuar höm haas da ut jit en Hart. Diar jest me jam fuar Aaldter wel, :,: biar fjenst et ol'lerbe st me siel. :.: Man wat stel † em sii? Ja haa wat rogt, :.: ja hual' jam ön di fasti Bogt. :,: Ja teint: Stul' mi bi jen hur slip, :,: ba halbt di Üb'er dag nog tip. :,: Uudt Moodi, dat di Kaanınen frii :,: da mut di Bröst wat aafter wii. :.: Bat stul' ja ba jens gung tötiir, :,: ba maast em fuul nii Wetten liir - -Di Kaamnens Bolitit geid' fiir. Wel geidt aaft nu wat wunnerk to; :,: man da waadt rogt en Gruul, bi nü. :,: hat es nog Tib, en sted' man üt, :,: batk fuar min Soona nonbt fo üp Snüt. :.:

Wel wensti, dat, jer Jaar ön Jen', :,: bi Faannen albti † maal Bridder sen, — en † di Bridder frei Jungwüffen sen!

11. En Brol'feps-Leedl'i.

Mel.: Die Blumenmägden.

Wü sen jir to en Bröl'sep. Jir mut wü uf wat sjung. :,: Üp sof gurdt Frügged'= Daagen, da mut et lüstig gung. Huraa! Huraa! Huraa! da mut et lüstig gung! :,:

Bibt Sjungen jerd to brinken. Ark heed' biib' Slunk en Smaak. :,: En jir es wat, diar kolked! Dit es en fuarskel Saak. :,:

Wü nem da bi üüs Gle-sen, en let üüs hol' gifaal, :,: rogt dügtig jens tö drinken, üüs Brid en Bridmans Skaal. Huraa! Huraa! Huraa! üüs Brid en Bridmans Skaal! :,:

12. En friimuddig Giselskafts-Leedt'i.

Mel.: Frisch auf jum fröhlichen Jagen! oder: Du ringft, v Menich, vergebens.

Bü stel nüs Mensgheib iarri böör Gubbön, hur wü tjen, ön Rogt en Pligt nüs wiarri me frii en iarrelt Sen. Wel haa wü fuul to flaagin; man bit fjen meu'ner uud'. Hof Wans sen man to waagin, ba mut et beebter uud'.

Wan Könnings Steibsortreedters et muar jam wiisi tjen, bats beedter Löns'stast' Freedters, üs Staaten Diiners sen. Wan Men'nern, manning Men'nern gurdt Pensioonen tii: om suar Lön'sbe'st tö hen'nern, bat Stemmeren wel gibii.

Wan leidig Tolgisellen et leinger Wei tum tjen me Stiärerii en Prellen, en Smuglers et muar sen. Wan Dainen, diär jam stetti, üs Wolf ön Sjips Gistaldt, et muar jaar List tjen detti, et fo, wat jam gifaldt.

Wan Pröster muar bikempi, wat jam ek iarri kjen, ek dit, wats prödti, dempi, döör Stoldt en haaben Sen. Wan Meisters ön di Skuulen, wat Jungen gaagend, liir,

en sa et bo, üs Fuulen, biar to Bebanten hiir.

Wan Koopliib en ut Tiiwer et muar Jen Got haa tjen, bi Kraamergeist me Jiwer nembt en a'progtig Sen. Wan men'ner Moodis Geffen en men'ner Swiirers mei man Poldt en led'ig Fekken, biar fölgi, bring töwei.

Wan Riffen muor biagti, bats iining libt'et kjen, en Armen muar man tragti tö foen, wats nööb'ig sen. Wan nemmen muar hol' tiäred fan, wat en Üb'er jerd; man Ark sin Mensgheib iärred böör Fliit üp Sallew-Werdt.

Jaa da uudt frii wat beedter, wan Ark höm skekti kjen,
— ek, lik en Baromeedter,
me wankelmuddig Sen;
man staadig, — höm tö hual'en,
ön dit, wat Pligt höm seid'.
Huraa! wü Jung en Ual'en
wel dit, alhüt uk geid'!

13. Di Jungens Arptog.

Wü Aal'ern wel fan Hardt'en hol' üüs Jungen lektelk maaki. Wan, man! wü sen Forkiirdheid fol; wü kien sa lidt'et raaki, diär jam tö weegin nööd'ig es! Welaaft uud', wat wü weegi wes jam gurdt tö Skaad' of Remmer.

Hol' wel wü fraftsol Jungen tii, ut sün' en start san Maagen. Man undt wat tuul, da jen, tau, trii, und's paffet ön hot Laagen san Kluad'er. En wat streien Jit, ut Slefterriien, drüg en wiit, und' jam aur üüs Forkiirdheid.

Dit Krööpenheid gifaldt üüs et. Frei harfi mut üüs Jungen. Jam dit to liiren, es di Swek üp alli Aal'erns Tungen. Man wan di Harbt'ens deeg bigen to skrualin on jaar krööpen Sen, da let wüs legt jaar Wel fo.

Wel teint en sii wü, bat em mei fuar nemmen löög me Wellen; bi Lein es aaft ut Stialen nei. Man kum wü öndt Fortellen fuar üüs Iew Biärner, da bigen wü aaft to löögen, wat wü tjen. En bal' te'n ja üüs Beispiil.

Ut sii wü aaft: "Wat uud' bag nü bi Prunt en Staat aurdrewwen! Hat tüd' me frii wat men'ner tö." Jaa biär uud' gaar aur skrewwen. Man: "Aa, wat net! Wat best dü blank! Dit geid' üüs üt di Müd' sa slank tö ark biprunket Dübt'i.

Mut da Sokmansen et bal' liim: Üp Staat es miist to hual'en? Wat jung und' liird, dit wel hol' bliiw; dit weet sa gud wü Ual'en. Diarom, wel wü üüs Jungens Lek, da mut wü lenger sa jam ek fuartii, üst jer es gingen.

Naan liir jam te'nten; liir me Stet, jam Nadber dön tö Gaagen; en sii, dat Prunt en Staat jam et forhelpt tö lettelt Daagen, en niin gud Frün'step bringt töwei; man aaft Foragtung, Stemp en Strei, en muar, wat nemmen haaged'.

Wat ön art J'al'er, ön art Stand 'en jam, hurs tum, tjen baati,

Digitized by 1900gle

dit, dit mut ja fan üüs tö Pand döör Liir en Beispiil faati. En sün' Moraal jerd jir jaa tö, diär seid': Bü mut ön Üd'ern dö, üs wü fan jam üüs wensti.

Für dieses Lied haben wir so viele alte Gesangs Melodien, als Berse in demselben sind, und zwar die mit Zahlen bezeichneten Zeilen in dem hier noch folgenden

Was Noth thut.

Ad, Gott vom himmel, sieh barein! 1. Und werfe einen Donnerstein!

Es ist gewißlich an ber Zeit, 2. Daß Schwelgerei und Ueppigkeit

Berichmettert werden maufetodt;

Sonst schrei'n wir bald: Aus tiefer Noth! 3. Ja mussen grausend durch die Welt,

Bo Gott, ber Herr, nicht bei uns halt! 4. Doch Er wird unser Retter fegn!

Drob wir dann singen im Berein: Run freut euch lieben Christengemein!

Es ift das Beil uns tommen ber! 6.

Allein Gott in der Soh fen Chr! 7.

Er lohnt, — bin ich ein guter Chrift, — Wenn mein Stündlein vorhanden ist. 8.

Uebersetung und Erklärung einiger Ausbrude in ben vier ersten Liebern.

Im ersten Liede:

(Bon einem jungen Seefahrer.)

- 1. Es geht vom Sobern zum Niedrigern.
- 2. ütfan, vom Sause.
- 3. Tö Fiirens, in die Ferne.
- 4. Vorigen Berbst ba hieß es:
- 5. Kamst Du ba beim?
- 6. Aber jest anders gesungen wird.
- 7. Er tam so frühe von ber Reise.
- 8. Tö Jen', Zu Ende.
- 9. In'n er, Abende.
- 10. Jedes gute Mägdchen steht jest im Mist= haufen.
- 11. Bu ichaufeln in bem Dreck.
- 12. Sie benken wol auch: Uha!
- 13. Es war nicht kalt bei ber Thür.

Mt. Auf Silt ist es Sitte, daß junge freie Mannspersonen in den Winterabenden hingehen, wo junge freie Mägdchen sind. Sie muß ihm beim Weggehen denn zur Thür folgen, und da bleiben sie denn eine Welle bet einander stehen. Ist er ihr denn lieb, so fühlt sie wenig von der Kälte.

- 14. Es thut mir recht etwas leid.
- 15. Ich muß fort über Hals und Ropf.
- 16. Nach einer Abfahrtsstelle, wovon drei genannt werden.
- 17. Das Willfommen ist schon zu Ende.

Digitized by COOgle

3m 2ten Liebe: Bon einer alten Frau.)

- 1. Run fann man es aushalten in ber Luft,
- 2. Run fpringen wir alten umber.
- 3. Meinen Belg habe ich nicht feit Martine
- 4. Bor nun vom Leibe gehabt.

Mf. Die häßlichen, mit Kreide weiß gemachten Schaafpelze wurden im Anfange diefes Jahrhunderts ganz abgeichant.

- 5. Aber heute früher da wurden die Flöhe toll.
- 6. Ich dachte: Rein jo lasie ich mich nicht qualen;
- 7. So weg mit bem Pelze boch eber.
- 8. Unfere Rinder meinen — fie fagen oft:
- 9. Wie möcht Ihr fo doch geben.
- 10. Mit Eurem alten häßlichen Belze jeden Tag?
- 11. Aber es fann fich viel anders breben;
- 12. Ginen Unterrod nur an: das beißt dann hubich.
- 13. Ual'baags, Alttags,
- 14. Desjaaring, in frühern Beiten.

Im 3ten Liede: (Bon einem jungen Mägdchen.)

- 1. Der gute Berbit hat feinen Anfang
- 2. Nun durch die Erndte erhalten;
- 3. Die Krähen kommen schon angeflogen;
 Mt. Im Sommer giebt es keine Krähen auf Silt;
 um Nichaelis kommen aber Tausende, und bleiben den Binter über.
- 4. Wir Mägden musfen nach der Dreschtenne.
- 5. Und Mutter fitt zu fingen:

- 6. So Mägdchen, strebet nun recht gut!
- 7. Die Juden kommen schon angegangen.

Mt. Damals war es ben Juden noch erlaubt, hier zu hausiren, und sie kamen bann am häufigsten, wenn auch die Krahen kamen.

- 8. Bu Schurzen, Tüchern,
- 9. Ueberhemden, Rragen.
- 10. Da ihr noch Zeug der kl. Kinder anhattet.
- 11. Und nicht baran bachtet, etwas zu verdienen,
- 12. Da fiel die Arbeit mir zu Theil,
- 13. Und Wiegen bei bem Spinnen.
- 14. Fletten, Rahm,
- 15. Buffer=Butterbrodt.

Mf. Butterbrodt mit rohem Buffer über, ift auf Silt gebräuchlich und beliebt.

- 16. Das werdet ihr auch wol beißen können (mögen.)
- 17. üüs weirri, unfer beftes thun,
- 18. (platideutsch) Ut fene Anaken pullen.
- 19. Sind wir unserer Berbst-Arbeit entlediat:
- 20. So gehn wir zuerst ans Nähen.
- 21. Ru puten und reinmachen:
- 22. Aber ich foll bei meinem Spinnrade, fürmahr.
- 23. Bu Kleidern und etwas Stridgarn,
- 24. Mit Strickzeug ausgehen zu können. Mt. Im Binter besuchen die Mägben einanber mit Stridzeug, und werden dann traffirt.
- 25. it üüs, zu Hause,
- 26. Gaagen, Nuten.
- 27. Er brauchte gewiß nicht zu frieren:

- 28. Im Stalle und über den Misthaufen
- 29. Und inzwischen, zum Rugen,
- 30. Etwas Wollefragen und etwas Fliffen.
- 31. Marig mei, Burft mag,
- 32. Sieht, daß er Land zum Herbste bekommt;
- 33. Und fo fangen vom neuen an
- 34. wie es unter 13 im Iften Liebe beißt.
- 35. Der gute 6te führt etwas im Schilde (Sinne),
- 36. Welches er nicht in der Wohnstube erzählt.
- 37. Streier, Schwager Berläumder.
- 38. Der 9te sitt auf Giern, d. h. ihm wird die Beit lange.

Mf. Es ist Sitte, daß nur einer aussmal wieber weggeht. Steht er nun aber sogar eine Stunde ober noch länger mit bem Mägdchen innerhalb ber zugemachten Thur, so darf boch kein zweiter in der Zeit ausgehen, und so pflegt diesem die Zeit lange zu werden.

- 39. Der neuern Belt Manieren:
- 40. Ginige Pfeifen brechen bann und wann,
- 41. In Rleidern führen fie fich fehr hubich,
- 42. Und haben taum eine Tabacksbofe in der Tafche.
- 43. Flot, Thran.

Mt. Bormals brauchte fast jede Familie nur eine Thranlampe.

- 44. In (furzen groben) leinenen Hofen, die weit waren.
- 45. Und Futterhemden aus eigengemachtem wollenem Beug.
- 46. San'jeft, ein Geschenk.

Im 4ten Liebe:

- 1. en Rrumper, ift einer, ber die Ralte fcheuet.
- 2. Auch oft greift eine Trauer ben Freier beim Raden.
- 3. So war einmal ein Stuter,
- 4. Er fand fich bort des Abends ein,
- 5. Wie ja ein Freier pflegt.
- 6. Die Mutter fagt: Wonach mag ber junge Mansen boch gehen?
- 7. faaten, oft.
- 8. Ihr beiden habt wol etwas im Sinne.
- 9. Du bekömmst wol ohnehin jemand. Im folgenden Verse giebt die Tochter viel rühmliches von ihm zur Antwort.
- 10. bi Tüür, bas Bechfelfieber.
- 11. Daan'sin, Tangen.
- 12. forfööld, erfältet;
- 13. Jeder nahm sie (zum Tanze), sie war so beliebt, es war ein Gränel.
- 14. struali, weinen,
- 15. störrembt, ftirbt.

Dit Söl'ring Daan'sin.

Mel.: Hupsasa, Better Miggel aa! Söl'ring Daan'sen haa niin Lit ön dit hiili Könningrit. Daan'sen ön üüs Söl'ring Stet haa dit Taadt'in me tö Swet.

Digitized by Google

Ön en trii Minüten mei ut trii iarell Taadt'en swei,

> Jaa, jaa, jaa, dit es rogt net, en hat staad'iat et en bet.

Mei di swetsten ut wat bren üp en folfig wa'rem Sen;

ba wel dit üp Söl' man sii: "Hol' wil't mi me höör bifrii!

"Wan it sa en Hardt'en fing, "et muar son'ner Fallig ging;

"da, da, da, da, da, da, da, da, — "alli Daagen Hupsasa!"

Die vierte und dritte Zeile von unten können mitunter zur Abwechslung auch also heißen: "Waat if sa en Hardt'en so! "Waat if sa en Daadt'en so!

Di wat fuarütset Resen haa di hooger Toonen ön bi Biis.

Wensken — ön frii Spraaken.

1. Zö en Faamen.

Til Dig mit Onste er: Bleib' trüber Sorgen leer, en so di bal' en Man, som baabe vil og kan Dir recht gefällig seyn, en gud fan Hardt en Brein! 2. Tö en Dreing.

Til Dig mit Onste er: Hab' nie den Beutel leer, en so Di bal' en Brid, som volber, at Din Tid sließt frei von Harm dahin; da es di Hemmel Din!

- 3. Tö en Jungpaar.
- I Deres Egtestab de maae beständig Freude haben! ja wat muar, üs At fortiini! og snart saa stor en Pose suld mit Thalern, daß, voll hämisch Huld, di Neiders diäraur griini!
- 4. Niijaarswenst tö en Faamen. Nu i bette Aar — Ob es werbe wahr, biär weet if nöndt fan; — Men mit Onfte er: Amor Dir bescher en rogt bügtig Man!

Reedsel.

1. Wat es dit, diar alles ön höm heed', altid lik foordt en lik gau lapt, fan nöndt höm a'phual' let, en nimmer aurstjüür kumdt?

Digitized by Google

- 2. Niin Müür es sa tjut, of it flö er böör, en niin Flogt es sa gau, of it tjen jit gauer wis; ön jen Minüt tjen it mi fuar en Neiber muar Lopper weegi en forsteet, höm rogt bite nd en wil'fre mel' wiis. Wat jit it nü da?
- 3. Unter acht beutschen Wörtern, die sich auf einander reimen, ist ein Adverbium im Positiv, dessen Bedeutung im eigenen Busen eines Menschen, allen Erdeuschimmer überwiegt. Die sieben andern Wörter ergeben sich, wenn ich, statt des ersten Buchstaben jenes Wortes, sehe: a) L, b) R, c) w, d) br, e) Str, f) zw, und g) wenn ich gedachten ersten Buchstaben, ohne einen Stellvertreter weglasse. Wie heißen denn nun diese acht Wörter? —

Charaden, dit jit: Silbenreedsel.

a) Jen fan 2 Silwer:

Di jer Sillew uud' fan fuul Lidden miist üp höl'len, man niin Diird forle'ngd diareed'er. Di leedter Sillew es en Ding, diar Rüm ön höm haa mut fuar en wes Maat, et muar en et men'ner. Dit Hill es tööket en Rogdter, diar me Skeid' titen uud'.

b) Jen fan 3 Silwer:

Di jest en taust Sillew maaki töhop en Diird üt, biar alles, wat üp Dord es, ön'ner sin Fet

Digitized by Google

tö bringen weet. Di leest Sillew pleid' dit fuar en Matroos sallew tö wiisen, wat di Bak fuar sin Brii en Färten es. Dit hiili es en gurdt Anstaldt, om faat üp hok Soordten fan dit Diird tö foen.

c) Eine von 4 Silben:

Die Danen geben einem Basserthiere. Das gut gepotelt manchen Magen frischt, Den Namen meiner erft en Silbe. Und wenn man will die dritte Silbe Bon hinten, b. h. rudwärts lefen; So hat man in berselben Sprache, Bas Schiffe an ben Segeln haben. Um diese dadurch zu verkleinern: Die zweite Silbe giebt in Deutscher Sprache Für den, der in dem Schlamm der Trübfal steckt. Den höchsterwünschten Namen, nota bone, Erst rudwärts und dann vorwärts fie gelefen. Die vierte wird in Deutscher Runge Bestellt vor König und vor Bettler Und Millionen and'rer Befen. Jedoch nur in dem Singularis, Soll dieje Silbe rudwarts gelten; So ist ihr Laut uns ein verneinend Wort, Dem. gleich ber Ewigfeit, ein Maafftab fehlet. Das Gange ift ber Name eines Bundes. Dem ich Beflissenheit für lange Dauer wünsche.

;

Juversionen, dit jit: Anrdforsettings.

Es find hier mahre Sage ober Berfe zu suchen.

- A. Aus falfchen ober boch verdrehten Gagen:
- Rro. 1. Je mehr ber Mensch zu wissen weiß je weniger glaubt er ,.
- Rro. 2. nicht sterben werden Die Menschen wenn sie gelebt zu haben wünschen wie sie leben die sich den Lüsten der Sinne ergeben ,,,,,,

 Mt. So viele Unterscheidungszeichen, als am Ende stehen, kommen vor in dem wahren Sate.
- Rro. 3. die Obrigkeit mag nicht Pflicht Billigkeit und Gewissenhafte Leute ehren ober sie beobachten "
- Nro. 4. Reines Diggeschick erlangt der Beise Nur am Biel unverfälschtes Glück Trifft uns öfters Hier auf dieser Bilgerreise ;;

Mt. Hieraus und aus Nro. 5 sind vier Zeilen große Berse zu bilben. Zur Erleichterung ist ber Anfangs = Buchstabe jeder Zeile groß gesett.

Nro. 5. sein eigenes Und And'rer Glück In dieses Lebens göttliche Wohlfahrt finden Ist Zufriedenheit gründen Schafft and'rer Menschen Seligkeit ;;..

(

Nro. 6. Die Weisheit Last Die alle schwere Plasgen wehrt Wird Nur leicht gesaßt getragen Allein sie lehrt Sie Nicht alle gut tragen ":.

Mt. Gin Bers aus 6 Zeilen ift hier zu bilden.

- Nro. 7. Di diar weet dat er üp Wei es om wis to und'en di weet man lidt'et
- Nro. 8. Fuulen fordriw di Tid me Spöllin om bats et arem und' It wel mespölli ,...
- Nro. 9. Wan em aabbert swe-t Mut en tre-t uud' en em spaared da heed' em niin Bruad wat heed' dit uk Nuad ,....
- Nro. 10. Wan wü ön Hel kum ba kjen wü liiw wat wü wel en bö wat en gud Giweeten en gud Fuarstunners me bi berst Taagten ek gifalbt
- B. Wenn entweder das 1ste, 3te, 5te, 7te 2c. oder das 2te, 4te, 6te, 8te 2c. Wort gehörig, die übrigen Wörter aber in alphabetischer Ordnung gessetzt werden:
- Nro. 11. —, Schmeichler Verläumder das Beste mehr, Diebe Mörder.

als gefährben gemeine Heuchler, und und weit

Nro. 12. — nicht — Glud — Menschen —, Nicht -, ber - lächelt, -, Richts - Ueberlegung - Der, - es - fich - gut. auf bauet, jebem, ihm meint mit ohne thut, trauet, selber und Wer Nro. 13. Getäuscht — Borurtheil, — burch — Schein, — wir — innern — der felten -. ben ben Dinge burch ein, geblendet sehn Werth Nro. 14. Wohl --, ber - driftliche - täglich -, und - nicht - Beig - Stolg läßt! — ihm — mit — gefagt —, baß - ein - ift; - mag - Prediger -, ober -. Bruderliebe dem denn die er er kann nicht. ober Recht regieren Seelforger fenn, fich übt, von Bon werben, Mro. 15. Gin Bers aus 6 Beilen. Willst — gern — Dich —, Ober — Gelehrtes -, Und - mit - gelehrten — amusiren: — suche —, Fragen, zu -, z. B. - Götterlehre - alten -. Das - mußt - aber -. bem ber bie Du Du gelehrt Beiben. meiben. Moralisiren produciren, propos niren, Scheine So studiren, Träumereien Unsinn, was zugleich

Nro. 16. Ein Bers aus 8 Zeilen.

Der — Schüler — am — ben —: Legt — zusammen. — träg —, heißt — schlecht. — sagt — Bibel —: Wer — verdammen? — in — aufgeklärten —; Wenn — Präscepter — Behendigkeit — Erde — ben — dreht, — dann — Hause —:

Achsen auch aus Befehl! ber die Die bieser Doch geht. hört ist, liebsten mit nun recht: träge Und Wer will Zeit; zu Zumal.

- C. Wenn alle Wörter eines turgen Sages in alphabetischer Ordnung gesetht werben:
- Nro. 17. Andere. der Ehre ehre gerne haben felbst fich und Wer will,
- Nro. 18. Die die erst Geizhälse im nützlich. Schweine Tobe und werben
- Nro. 19. brakt bit en en Gle's heed' J'ar legt. Let libt'et Rook sa Wegt.
- Nro. 20. Arigs bon en Got Gubs help! letten, lewwi. litr, lung sa stel to to us Wi wu

Der Reuheit wegen, habe ich diese zwanzig Inversfionen hier angebracht. Bielleicht wird dergleichen, blos, weil es etwas Reues ist, Rachahmung sinden.

Wan Bib'er Madtsen ut al seib', bat alli nii Wetten Strundt sen; da und' biar dag et fuul üp te'lb. —

Salbe Auflofungen der Juverfionen.

- Rro. 1. Je weniger der Mensch weiß,
- Rrv. 2. Die DR., die fich ben Luften ber Sinne ergeben, leben nicht, wie
- Rro. 3. Gewisse L. ehren Bill. und Pfl., die Obr.
- Rro. 4. Hier auf dies. Pilg. Trifft uns öfters D.
- Aro. 5. In Andr. Gl. sein eignes sind., Ist bies. L. S.; Und andr. M.
- Rro. 6. Die schw. L., Rur gut gef., Wird leicht getr.; die W. wehrt
- Rro. 7. Di diar weet, bat er man lidt'et weet,
- Nro. 8. Fuulen uud' arm, om bats di Tid me Sp.
- Nro. 9. Wan em aabb. en sp., da heed' em Br. Mut em ut sw. en uud'
- Nro. 10. Wan wü liiw, wat wü me bi be-8t T. tjen, en bö, wat en gub G. gif., en
- Rro. 11. Beuchler, und gefährden -
- Nro. 12. Wer auf und bauet, jedem,
- Nro. 13. burch —, gebl. ben —, fehn
- Nro. 14. bem, die Bruderl. übt, — sich

Nro. 15. — Du — gelehrt — prod., — was — prop., — zugleich — bem — Scheine —: so

Rro. 16. — träge — hört — liebsten — Befehl: — nun —. Wer — ist, — auch —. Doch — die — recht: — will —? Zumal — dieser

Mro. 17. Wer gerne Ehre haben will, ber

Mro. 18. Die Geigh. und bie Schw. werben

Rro. 19. Let en Gle's, dit braft sa legt;

Nro. 20. Wi stel liir, Gubs to bon en Arigs to letten, sa

Die acht Wörter, wonach im 3ten Rathsel gefragt wird, sind alle zweisilbige Wörter, und die 2te Silbe heißt TER.

Di taust Sillew ön bi jest Charade jit TEN, en di trer Sillew ön di taust Charade jit KUL

Die Buchstaben bes zu suchenben Ramens in ber 3ten Charade find in alphabetischer Ordnung gesetzt E E I I L N R R S T V.

Da doch Träume gemeiniglich auf Denken im wachenden Zustande folgen: so bin ich so frei, hier zu schließen mit

einem Traume.

Bie fonderbar, wie fonderbar Rann boch bem Menfchen träumen!

Jüngst ging ich hin, bem Mittagsschlaf Die Rechte einzuräumen. Und, siehe ba! ich ward im Hui Bersett an eine Stelle, Wo nicht mehr Erberündung war. Ich schlief, und sah doch helle.

Nun hör', wer Lust hat, was ich sah: Es waren von der Erde da Zahllose Christenschaaren. Doch, ach! der Höllenmeister auch, Mit Pserdesuß und Pserdemähn', — Ich hätt' ihn lieber nicht gesehn — War an demselben Orte.

Die Mehrheit dieser Bölkerschaft Schrie, als war' Mord und Feuer, Und grinzte hin auf Einen Punct. Ich stierte mir die Augen wund, Und bachte: Was ist hier zu thun? Dieß zu ersahren, stieg ich nun Auf einen nahen Felsen.

Huh! huh! da ftand Napoleon, Entstellt, wie ein verlorner Sohn, In der Versammlung Mitte. Ein gräßlich Ding war diesem Mann, Zur Schmach an seine Brust gethan; Und jene Christen, die so schrien, Die führten Alage wider ihn, Und Satan acceptirte.

Zwar schien er jebe bose That Aufs Wort nicht recht zu glauben. Doch zum Beweise war auch Rath: Fast jeder hatt' ein Zeitungsblatt, Ein Russisch-Deutsches Bölkerblatt, *) Worinn man ihn ließ sehen. Ja da stand alles sonnenklar, Was ehrlos und abscheulich war. Und weg war jeder Zweisel.

Run schwenkten Kläger hoch ben Hut, Und Satan legte wohlgemuth Die Klauen an den Sünder. Doch, "Halt, Verworsner! nicht so rasch!" Rief donnernd eine Stimme. Wan sah sich um, man wurde blaß, Fuhr wüthend auf im Grimme. "Ich, Ich der Herr, will hier allein "Der Richter dieses Mannes seyn. "Von Mir ward er — das lernt verstehn — "Zum Dolch an Frevler ausersehn." So scholl die Stimme weiter.

Digitized by Google

^{*)} Gin Wochenblatt bieses Namens, worin der nachher von Sand ermordete Kotzebue Napoleon kein gutes Haar ließ, und ihn sogar eine seige Wemme schalt, N. B. wohlweislich erst nach seiner Entthronung.

Wie's nunmehr Frankens Kaiser ging, Das weiß ich nicht zu sagen. Allein die Kläger fühlten bald Ein Wirrwarr in den Wagen, Und davon weiter unterwärts. Sie zogen ab mit ihrem Schmerz Und den gedruckten Sachen.

Der Zug ging links nach einem Hauf', Das destinirt war zum Leeraus, Wobei Papiere dienen. Sie waren da in einem Ru. Der Herr schloß hinter ihnen zu. Mein Traum ist nun erschienen.

Me al dit Guds, Faaligs en Snaus, diär ön bit Bot tjemmen es, empfiehlt sich nun allen Siltern beiderlei Geschlechts der Erste Schriftsteller ön di Söl'ring Spraat zum beliebigen Andenken, sa lung üs dat di Noordsee di Tinghooger saat singen heed'.

En ba meit Juu wel gung!!!

Epigramm

af J. P. Clemenz, i Argsum paa Den 5ild. F Anledning af Slaget for Kjøbenhavn, paa Skjertorsdag: den 2den April 1801.

Afvexlinger af alle Slags Bar Fædrene bekjendt; Men albrig saa, som nu til Dags, Alt op og ned blev vendt. I Fordumstid for Stam bet gjaldt, Naar Een af To blev overfaldt. Ru Brittens Magt var Tolv mod Tree, Før'nd de sig vovede.

Med saa en vældig Overmagt De nærme sig en Ben. Levere ham et blodig Slag, Og vige af igjen. Med Stib', som Brag, opfyldt med Liig, Blev dem belønnet deres Sviig; Saa, sor at bjerge Stumperne, De Stilstand tiggede.

Et Overfald, som dette var, Kuns Røv're brugte før. Nu Nelson i der Fodspoer gaaer, Bil ind adlukte Dør. Wed Pittisk Stolt og Overmod

Digitized by Google

Ubsser han tjek Ssemands Blob, Og agter ei bet mindste der Baa Somm'lighebens Lær.

To fight him fair, er Mand mod Mand; Men ei, som Nelson gjør. Han sig ei heller rose kan, At have gjort bet sør. Hans største Daad, som Rygtet sig'r, Stal have vær't sor Abukier, Hvor han, med megen Overmagt, Bandt enbelig et Slag.

For St. Croix paa Tennerif Bar Nelson og i Spil. Her spiltes mod ham bare Tref, Til Alt hos ham blev stil. Den hele Nelson brog i Slag, Den halve kom igjen tilbag'. Saa kjøltes da hans Overmod Bed eget udøst Blob.

Nu listebe, med vældig Hær, Han sig for Kjøbenhavn. Men han ei heller seir'de der Til sine Staters Gavn. Hvis England seirer ofte saa, Dets Søemagt snart til Grund maae gaae. Bi ønste da og dertil Held, For Mennestenes Vel. Saa ubeleilig og bet Slag Vor Danste Søemænd var, Paa en saa hellig Minbedag; Vi bog ersaret har, At Mand mod Mand vi altid san Med slige Helte binde an; Endog mod liden Overmagt Staaer ingen Danst forsagt.

Bi maae da takke Nelson, at Han lært' os, hvad vi var, Og at vi noksom Mod besad Til eget Landsforsvar. Kom end den Lærdom tenum'lig dyr, Bar Lærerens Tab dog meer uhyr; Thi meer, end dobbest, veed man vist, Har Nelson den Dag mist.

Forvissed saa om Mod og Krast, Forsølge vi den Striid, Som Pitt of har paa Halsen staft, Med Tapperhed og Fliid; Til Søe og Handel bliver frii For Raneri og Tyveri: Thi for vor Konge og vort Land Bi stride, som een Mand.

Notizen.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

